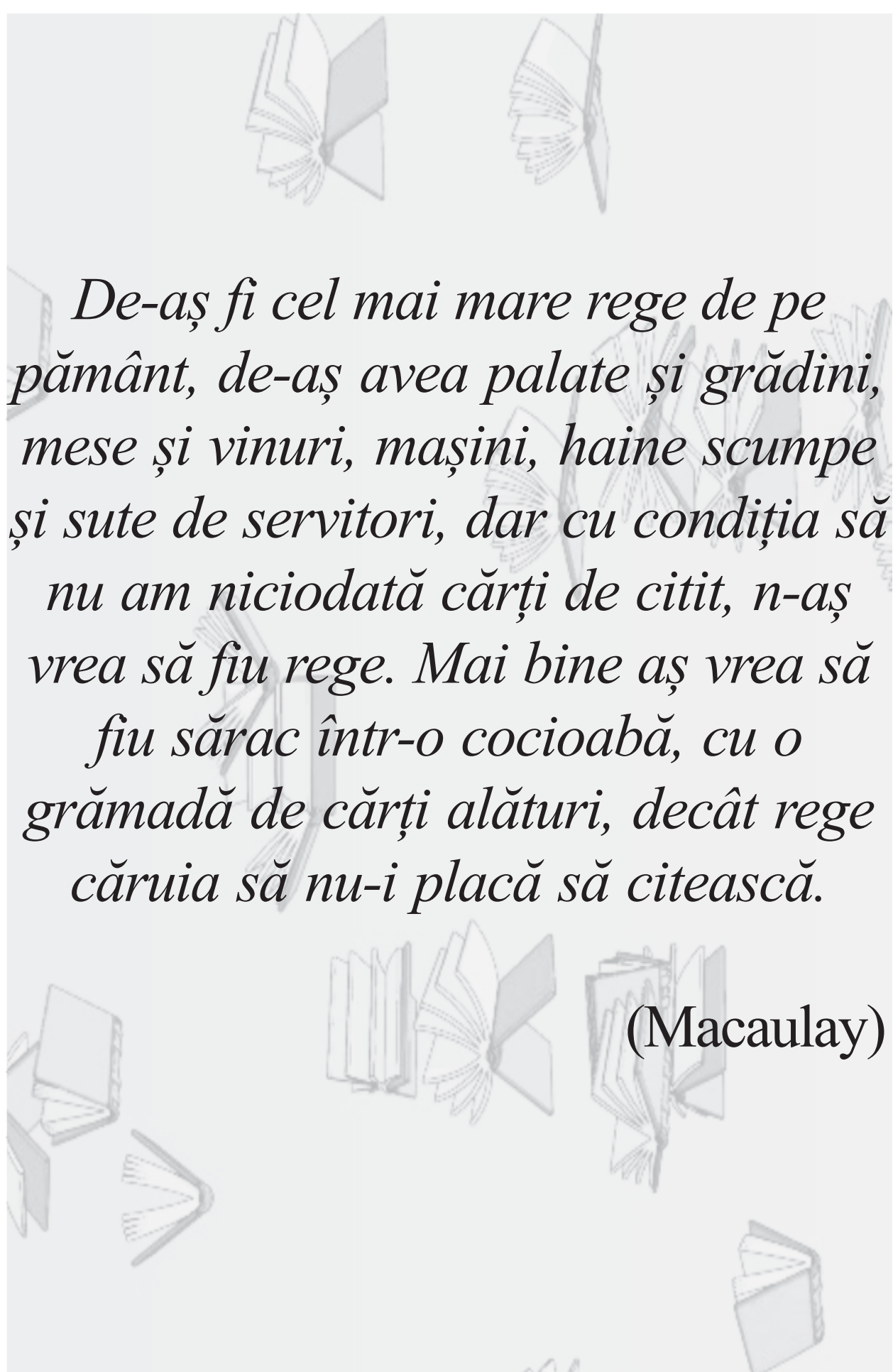

*Cărțile, cărțile,
Ca florile, din toate părțile,
Le văd înflorind
Și călătorind
Prin vântul cetăților
Și-al singurătăților.
Cărțile ca și stelele,
Risipite ca mărgelile,
Le văd strălucind,
Le aud șoptind
Și destăinuind
Drumul sorții,
Înțelesul morții,
Tâlcul judecății
Și-al eternității.*

(Speranția)

De-aș fi cel mai mare rege de pe pământ, de-aș avea palate și grădini, mese și vinuri, mașini, haine scumpe și sute de servitori, dar cu condiția să nu am niciodată cărți de citit, n-aș vrea să fiu rege. Mai bine aș vrea să fiu sărac într-o cocioabă, cu o grămadă de cărți alături, decât rege căruia să nu-i placă să citească.

(Macaulay)

CUPRINS

1. 2010 - UN AN SPECIAL - Florica Pop.....	5
2. POLITICA DE ACHIZIȚIE - Mariana-Lucia Marian.....	9
3. BIBLIOTECI SĂLĂJENE... FILE DE POVESTE - Alexandra Bucur.....	11
4. BIBLIONET - LUMEA ÎN BIBLIOTECA MEA! - F.P.	12
5. BIBLIONET 2010 - OBIECTIV ÎNDEPLINIT - Maria Demble.....	16
6. ZIUA ÎN CAREA ÎNCEPUT VIITORUL! - Cornelia Cordea.....	17
7. BIBLIONET ȘI LA CIZER - Petru Galiș; Maria Pojar.....	18
8. NICIODATĂ SĂ NU SPUL... NICIODATĂ!!! - Ciprian Ardelean.....	20
9. SECURITATEA CALCULATORULUI - RECOMANDĂRI - Balogh Gabriella.....	22
10. SCHIMB DE EXPERIENȚĂ - F.P.....	23
11. O BIBLIOTECĂ ȘI O LECȚIE DE DEMOCRAȚIE - Maria Demble.....	29
12. TRIPLĂ EXPERIENȚĂ - Bódis Ottilia.....	31
13. BIBLIOTECILE PUBLICE, NOI PROVOCĂRI - F.P.....	33
14. ZALĂUL CITEȘTE! - Mariana-Lucia Marian.....	37
15. SERVICII PENTRU PERSOANE CU NEVOI SPECIALE - Doina Maniura.....	38
16. TEATRUL DE PĂPUȘI - MIJLOC DE EDUCAȚIE - Veronica Pop.....	40
17. PROIECT DE EDUCAȚIE ESTETICĂ - Natalia Pop.....	44
18. CRIZA TRECE, CĂRȚILE RĂMÂN!!! - Dalia Mintăș; Sanda Cherecheș.....	47
19. ÎNTRE TRADIȚIONAL ȘI MODERN ÎN BIBLIOTECĂ - Mihaela Turian.....	49
20. EDWARD & CO. - Major Ingrid.....	51
21. ACTIVITĂȚI CULTURALE SPECIALE - F.P.	55
• JOHANN SEBASTIAN BACH - Gavril Șerban	
• PERSONALITĂȚI - Lucia Bălaș, Bódis Ottilia	
• DIN ERIU PÂNĂ-N OCEAN - Kozma Dezső.....	75
• TRIALOGUL LECTURII SAU CUM FURĂM CÂTE O CARTE - Ion Pițoiu - Dragomir.....	76
• PUNCT DE I.D.E.I. - Marin Ștefan.....	77
22. DIN EXPERIENȚA BIBLIOTECARILOR:	
• SO KERE?... MISTO, SUKAR! - Vasile Petruș.....	78
• FIECARE ARE O...POVESTE... - Fazakas Éva.....	80
• LECTURA ÎN EDUCAȚIA COPILULUI MIC - Pap Erika.....	81
• MINUNILE DIN VIAȚA NOASTRĂ - Simona Hosu.....	83
• INTERVIU CU RODICA POP SELING - Dalia Mintăș.....	85
• ARTICOL... DESPRE ARTICOLE - Mircea Crișan.....	88
• COLECȚIA DE PĂPUȘI - Mariana Tăut.....	89
23. S-AU RETRAS ... SENIORII NOȘTRI! - F.P.....	90
24. PELERIN ÎN LUMEA CĂRȚII - Ileana Neaga.....	94
25. MĂRTURISIRI... AMINTIRI... ÎNDEMNURI... - Gavril Șerban.....	96
26. POVESTE - Fazakas Éva.....	97

27. ARITMOGRIFE - Ioan Petre Blaga.....	100
28. SUGESTII DE LA UTILIZATORI.....	102
29. IN MEMORIAM.....	103
• T. TUDOR TOPAN	
• ALEXANDRU V. MATEI	
• ȘTEFAN GOANȚĂ	
30. CALENDAR CULTURAL 2011.....	109

2010 - UN AN SPECIAL

Revista noastră se pare că, încă de la debut (2005), a cuprins în primul articol cuvinte precum: mutare, reorganizare, consolidare, modernizare..., dar au stat alături și: parteneriate nou încheiate, noi servicii pentru public, proiecte de succes, activități culturale de amploare, noi sedii pentru bibliotecile publice din județ, donații, sponsorizări, schimb de experiență... Privind paleta aceasta de realități care uneori par contradictorii (o mutare implică, în mod normal, blocarea unei activități pe o anumită perioadă!), au apărut și vor mai apărea, cu siguranță, nedumeriri: cum se poate ca o instituție care nu manifestă stabilitate, din punct de vedere al spațiului de funcționare, a veșnicelor nesiguranțe, să rămână în centrul preocupărilor comunității, prezentă mereu în toate activitățile care dau pulsul unui oraș/comună/județ?!!

Răspunsul nu este *vânare de vânt*, este mai degrabă reacția pozitivă, optimistă întotdeauna la *greu*. Atât individual, cât și instituțional se poate demonstra cel mai credibil că *ai valoare* atunci când condițiile, vremurile, realitățile... sunt neprielnice. Există întotdeauna mai multe variante: disperarea (dramatizarea situației și căderea în neputință), indiferența, acțiunea (soluții și idei care te țin într-o continuă mișcare, fără să permiți gândurilor negre să-ți macine mintea și să-ți blocheze inițiativele).

Colectivul Bibliotecii Județene SĂLAJ a ales: ACȚIUNEA!

Privind în urmă, vom spune că nu a fost deloc ușor: prima zi din anul 2010 ne-a găsit în halate, mănuși, ținută de *muncitori*, nu *intelectuali*, era necesar să luăm măsuri urgente pentru depozitele Sălii de Lectură. Am ciocnit paharele cu șampanie printre saci, schele, rafturi, fără căldură (doar a noastră, interioară), și ne-am adresat urări de bunăstare, răbdare, înțelepciune, sănătate... în ritm de *Hei-rup!*, veseli totuși că am rămas uniți, dar și cu un gând care, oricât am fi dorit să-l alungăm, se citea pe chipurile tuturor: *Cât mai ține!?* Când vom reuși să folosim profesionalismul și dăruirea pentru cei care au atâta nevoie!! Când vor *sclipi* și instituțiile de cultură, atrăgând și prin aspectul modern, cald și luminos al sediilor prea mult lăsate în uitare și degradare!?

Semnele au apărut; la noi, cu siguranță! La prima ședință a Consiliului Județean Sălaj, toți consilierii au votat proiectul de construcție a Noului Sediul Administrativ al CJS, proiect ce includea și o nouă construcție destinată Bibliotecii Județene Sălaj, valoarea aprobată pentru acest demers fiind de 16,5 milioane lei/2010. Se finalizau și lucrările de consolidare și modernizare la fostul sediu din P-ța Iuliu Maniu, nr. 13.

Din aceste motive am găsit puterea de a mai face echipă și a mai scutura praful de pe rafturi și cărți, dorind ca totul, încet-încet, să îmbrace o nouă haină, renăscând nădejdea că *SE POATE!*, că nu mai e mult până când, reîntorcându-ne în clădirile pe care le-am părăsit, lăsând loc modernizării, dar și având speranțe într-o nouă construcție (nevoia acesteia fiind motivată și susținută an de an) vom reîncepe să fim cu adevărat BIBLIOTECARI, folosind timpul pentru a ne informa, astfel încât să putem fi convingși că oricine dorește o informație, își caută drumul în viață, nu se descurcă în labirintul vast al cunoașterii, *ÎNTREABĂ BIBLIOTECARUL!*, iar acesta este *sfătuitorul, omul de încredere, cel care știe, înțeleptul...*

Așa a început anul 2010! Am revenit cu o parte a serviciilor și secțiilor noastre în clădirea renovată (printr-un proiect al Ministerului Culturii și Patrimoniului Național, coordonat de Direcția Județeană pentru Cultură, Sălaj), din P-ța Iuliu Maniu, nr. 13, acel loc unde, de zeci de ani, toată lumea știa că este BIBLIOTECA!

Am uitat foarte repede efortul, ne-am bucurat împreună de noile condiții și de faptul că suntem iar în CENTRU, în inima orașului!

Multe schimbări au urmat încercând să facem secțiile de relații cu publicul cât mai atractive, mai primitoare, dar, în primul rând, funcționale, fără spații neutilizate, simplu pentru utilizatorii tot mai grăbiți și pretențioși, economicos din punct de vedere al costurilor.

Anul se anunța dificil și sub aspectul bugetului foarte restrictiv, dar și în ceea ce privește resursele umane. Din 42 de posturi existente în Organigrama aprobată pentru anul 2010, am fost nevoiți (având

posturi vacante) să renunțăm la 7 posturi de specialiști, urmând alte 3 pensionări, fără garanția înlocuirii posturilor vacante, legislația nepermițând acest lucru.

Cu multă înțelepciune și realism în gestionarea bugetului și pregătirea în permanență a personalului pentru a fi în măsură să facă față cerințelor de la diferite secții și servicii, utilizarea eficientă a timpului de muncă, atragerea multor donații și sponsorizări, implicarea în parteneriate și proiecte, înțelegerea și susținerea manifestată de CONSILIUL JUDEȚEAN SĂLAJ încheiem un an cu multe realizări, având bucuria că, atât instituția, cât și personalul, au trecut cu bine peste toate

problemele, balanța înclinând, din nou, spre BINE, POZITIV, REALIZĂRI, DEZVOLTARE!!!

Viziunea noastră este una îndrăznească: BIBLIOTECA să fie cel mai căutat punct din comunitate!!! De aici pleacă apoi toate: informația, educația, socializarea, comunicarea, dezvoltarea personală și profesională, relaxarea... deschiderea tuturor porților spre lume și cunoaștere!

Anul 2011 în visul nostru va avea o semnificație aparte: rezolvarea tuturor problemelor legate de spațiile de funcționare, la Biblioteca Județeană SĂLAJ, prin mutarea Secției pentru Adulți în zona centrală, în spațiile renovate și modernizate (existând două variante pentru această problemă), schimbarea patronului spiritual al instituției (la condiții și vremuri noi, nume pe măsură!); la nivelul județului ne propunem să finalizăm cu succes Programul: **BIBLIONET - lumea în biblioteca mea!**, incluzând în acest proiect toate bibliotecile publice sălăjene.

Activitățile culturale vor fi diversificate, pentru a veni mereu în întâmpinarea nevoilor comunității; vom redacta și edita lucrări de importanță științifică și documentară pentru județ, în colaborare cu toți bibliotecarii din bibliotecile publice, existând acum posibilitatea unei mai bune și rapide comunicări (bibliotecile beneficiind de echipamente moderne, iar bibliotecarii fiind instruiți).

Ca la fiecare sfârșit și început de an, avem convingerea că mult mai multe proiecte, decât amintim, se vor realiza, astfel încât, preferăm să vorbim despre realizările noastre atunci când acestea s-au împlinit, decât în momentul când ele există doar în planurile și visele noastre. Dorim să rămânem *îndrăzneți*, să nu ne îmbolnăvim de nicio criză, căutând mereu soluții și găsind rezolvări în activitate și diversitate, pe primul loc în toate demersurile noastre viitoare, rămânând tot EL, BENEFICIARUL!!!

PRINCIPALELE REALIZĂRI ALE ANULUI 2010:

- Mutarea și reorganizarea birourilor, serviciilor și secțiilor instituției;
- Dotarea secțiilor de relații cu publicul cu mobilier nou, modern;
- Deschiderea Centrului de Formare, destinat atât bibliotecarilor, cât și utilizatorilor, cu echipamente moderne, mobilier nou, în sediul renovat;
- Includerea în programul național *BIBLIONET - lumea în biblioteca mea!* a unui număr de 25 de biblioteci publice sălăjene; 2 biblioteci orașenești și 23 de biblioteci comunale; total biblioteci moderne la finalul anului 2010 - **45**, la acestea adăugându-se cele 4 centre cuprinse în proiectul pilot;

Valoare BIBLIONET SĂLAJ:

- Centru de Formare BJS: 39.000 lei (echipamente & soft);
 - 57 de bibliotecari instruiți gratuit, cost training: 49.000 lei;
 - Soft/județ: 508.000 lei;
 - Echipamente/județ: 416.000 lei;
 - Donație IREX/Sălaj: 972.000 lei.
- Au fost modernizate sau renovate bibliotecile publice din: **Șimleu Silvaniei, Jibou, Almașu, Dragu, Gîlgău, Horoatu Crasnei, Ip, Rus, Sîg, Marca, Zimbor, Mirșid, Chieșd, Hida;**
- S-au mutat în alte spații bibliotecile publice din: **Cizer, Camăr, Coșei, Sălățiș, Șimișna, Meseșenii de Jos;**
- Obținerea unei donații substanțiale de carte nouă, din care s-a repartizat în toate bibliotecile publice ale județului; valoare aproximativă: 50.000 lei;
- Obținerea, din donații, a unei părți din mobilierul necesar dotării unor servicii și secții; valoare aproximativă: 10.000 lei;
- Deschiderea unei secții speciale dedicate persoanelor cu deficiențe de vedere, prin parteneriatul încheiat cu *Fundația Cartea Călătoare*, Focșani;
- Înființarea unei biblioteci românești la UDINE, ITALIA, prin donarea unui număr de 2000 volume carte în limba română, în cadrul parteneriatului semnat între Biblioteca Județeană Sălaj și Asociația Culturală *DIALOG*, Italia;
- Parteneriate nou încheiate cu școli, asociații și instituții;
- Editarea numărului 6 al revistei proprii: **I.D.E.I.** (informare, documentare, educație, implicare);
- Pregătirea pentru reeditare a Dicționarului biobibliografic: **SĂLAJ - Oameni și Opere;**
- Activități culturale de amploare organizate în municipiu și județ;
- O bună colaborare cu Mass-media;
- Schimb de experiență în țară și străinătate;
- Participare, cu finanțare din proiecte, a multor colegi la cursuri de perfecționare și workshop-uri.

Florica Pop, manager

INDICATORI DE PERFORMANȚĂ REALIZAȚI DE BIBLIOTECA JUDEȚEANĂ ÎN ANUL 2009

CONTEXTUL BIBLIOTECII:

1.	Cheltuieli curente din finanțare bugetară/capita	24.18	lei
2.	Cheltuieli curente din venituri proprii și alte venituri/capita	0.59	lei
3.	Cheltuieli pentru personal/capita	17.64	lei
4.	% Cheltuieli pentru personal	72.95	%
5.	Cheltuieli pentru achiziții din finanțare bugetară/capita	2.39	lei
6.	Cheltuieli pentru achiziții din venituri proprii și alte venituri/capita	0.39	lei
7.	% Cheltuieli pentru achiziții din finanțare bugetară	9.9	%
8.	% Cheltuieli pentru achiziții din venituri proprii și alte venituri	66.37	%
9.	Cheltuieli de capital/capita	0.61	lei

PERSONALUL BIBLIOTECII:

10.	Personal la 1000 de locuitori	0.53	angajați
11.	Nr. de locuitori/personal de specialitate	2369	loc.
12.	% Personal de specialitate	79.41	%

COLECȚIILE BIBLIOTECII:

13.	Documente în stoc/capita	3.08	doc.
14.	Documente achiziționate din finanțare bugetară/capita	0.09	doc.
15.	Cărți și periodice achiziționate din venituri proprii și alte venituri/capita	0.008	doc.
16.	Documente achiziționate la 1000 de locuitori	97	doc.
17.	Exemplare adăugate/titlu adăugat	3.76	doc.
18.	Rata de înnoire a stocului	31.85	ani

UTILIZARE ȘI UTILIZATORI:

19.	Utilizatori înscrși ca % din populație	8.58	%
20.	Utilizatori activi ca % din populație	6.13	%
21.	Cost/utilizator activ	404.2	lei

22.	Documente împrumutate/capita	1.98	doc.
23.	Documente împrumutate/utilizator activ	32.43	doc.
24.	Documente împrumutate/angajat	3739	doc.
25.	Documente împrumutate/vizită	1.42	doc.
26.	Vizite la bibliotecă/capita	1.4	vizite
27.	Vizite la bibliotecă/utilizator activ	22.84	vizite
28.	Cost/vizită	17.69	lei

POLITICA DE ACHIZIȚIE ÎN BIBLIOTECA JUDEȚEANĂ I.S. BĂDESCU SĂLAJ

Achiziția este una din principalele activități de bibliotecă alături de dezvoltare, evidență și prelucrare a colecțiilor. Statul are obligația să asigure funcționarea normală a activității de achiziție prin elaborarea de politici eficiente. Elementele acestei politici sunt cuprinse în *Charta Internațională din 1972* lansată cu prilejul Anului Internațional al Cărții, asumată de toate statele civilizate, din care amintesc aici doar câteva prevederi:

Art. 1. Fiecare are dreptul să citească. Societatea trebuie să procedeze astfel încât fiecare individ să beneficieze de binefacerile lecturii.

Art. 2. Cărțile sunt indispensabile educației.

Art. 7. Depozitare ale cunoștințelor artistice și științifice, centre de răspândire a informațiilor, bibliotecile, fac parte din resursele naționale.

Astfel, biblioteca devine un spațiu de informare și comunicare directă și interactivă, informațiile și evenimentele nu trec neobservate, iar achiziția de informație are loc având în vedere tipurile de utilizatori. Instituția noastră având caracter enciclopedic, achiziția publicațiilor se face variat, din toate domeniile cunoașterii, atât pentru adulți, cât și pentru copii, încercând să satisfacă nevoile informaționale, educaționale și de loisir. Nicio bibliotecă publică nu poate satisface integral nevoile utilizatorilor, dar încercăm să creăm un echilibru între informare-educare și loisir-cultură.

În dezvoltarea colecțiilor am ținut cont de profilul bibliotecii, de dinamica pieței de tipărituri precum și de interesele de documentare și informare, în continuă creștere și schimbare, ale utilizatorilor. Am urmărit procurarea documentelor (cărți, seriale, alte tipuri de documente) prin diferite mijloace (cumpărare, donații, sponsorizare), în urma unei selecții riguroase impusă de profilul colecției, de posibilitățile bugetare și cerințele cititorilor. Am selectat doar documentele reprezentative pentru colecțiile bibliotecii, în numărul de exemplare corespunzător, echilibrul cantitativ și calitativ asigurând fondului un caracter enciclopedic. Am anticipat și schimbările pe plan social, apariția unor noi categorii de utilizatori (nevăzători), implementarea de noi specialități și discipline de studiu în învățământul formal și informal (noi filiale ale universităților), precum și flexibilitatea și adaptabilitatea introducerii mijloacelor moderne de transmitere a informațiilor (CD-uri, DVD-uri, audio-book-uri, ...).

În funcție de documentele care intră în bibliotecă, activitatea de completare este curentă sau retrospectivă. Completarea curentă are ca obiect procurarea documentelor pe măsura apariției lor și reprezintă metoda prin care colecțiile bibliotecii se mențin în actualitatea producției de tipărituri. Completarea retrospectivă are ca obiect, pe de o parte, procurarea de documente din categoria colecțiilor speciale, de mare valoare documentară, pe de altă parte, procurarea de cărți și periodice moderne sau contemporane care nu există în fondurile bibliotecii, dar sunt considerate necesare, pentru asigurarea coerenței interne a fondurilor bibliotecii (de exemplu seria de Opere, Opere complete,

Opere alese ale unui autor), precum și procurarea documentelor care lipsesc din fonduri, fiind pierdute sau deteriorate.

Stabilirea priorităților într-o politică de achiziții trebuie să aibă în vedere o serie de principii, care stau la baza selecției documentelor din multitudinea și varietatea ofertelor editoriale. Aceste principii sunt:

- **necesitatea** - principiu prioritar, conform căruia dezvoltarea colecțiilor trebuie să se facă în concordanță cu cerințele de informare și documentare ale utilizatorilor, mult diversificate, datorită apariției unor noi discipline și a invadării pieței cu literatură de consum, literatură de duzină;
- **adresabilitatea** - acest principiu are două componente care impun selectarea documentelor adecvate nivelului de cerințe de documentare, de lectură ale utilizatorilor (de exemplu elevi, studenți, personal cu nevoi speciale, organe administrative locale) și achiziționarea documentelor în numărul de exemplare cerut de organizarea fondurilor bibliotecii (sala de lectură, împrumut, fond de referință);
- **selectivitatea** - principiu conform căruia se vor selecta documentele cele mai potrivite nivelului utilizatorilor în funcție de categoriile de vârstă, de nivelul de înțelegere al acestora, documentele ce promovează noul, lucrările de referință (enciclopedii, dicționare, ghiduri, lexicoane) purtătoare de informație rapidă exactă, lucrări cu caracter practic etc.;
- **accesibilitatea** - respectarea acestui principiu conduce la selectarea celor mai accesibile documente din punct de vedere al limbajului, stilului, ediții ce cuprind tratarea gradată a subiectului, cu aparat critic cât mai complet (comentarii, prefață, note de subsol);
- **enciclopedismul** - este principiul, prin respectarea căruia, se achiziționează documente din toate domeniile cunoașterii, la diferite nivele, asigurându-se astfel diversificarea fondurilor, deci și diversitatea informațiilor;
- **universalitatea** - este principiul care asigură existența în biblioteci a celor mai valoroase și reprezentative lucrări ale științei și culturii mondiale;
- **regionalismul** - conform acestui principiu, bibliotecile publice vor avea în colecții documente editate în zona geografică în care se găsesc, precum și documente de interes socio-cultural referitoare la zona respectivă (tradiții culturale, personalități locale, monografii etc.);
- **continuitatea** - principiu ce impune completarea colecțiilor de seriale, de documente ce apar în mai multe volume la intervale de timp (opere, opere alese, opere complete), precum și cu lucrări ce apar în colecții numerotate.

Finanțarea bibliotecilor publice și a culturii este garantată de constituție, dotarea acestora devenind condiție și instrument al exercitării dreptului constituțional. Dezvoltarea colecțiilor se face pe baza consultării prealabile a unor surse (mijloace) de informare bibliografică, tradiționale sau informatizate, indispensabile cunoașterii producției curente de documente atât în România cât și în alte țări.

Sursele (mijloacele) de informare bibliografică sunt formale, pe suport material (hârtie sau electronic): cărți, publicații seriale, liste de comenzi, cataloage și oferte editoriale, liste de stoc ale editurilor, prezentări de carte etc. și nonformale: corespondență cu producătorii, furnizorii și utilizatorii informațiilor, interviuri, chestionare, colocvii, lansări de carte, surse electronice (baze de date, site-uri de pe Internet, mesagerie electronică). Informarea privind producția editorială și extraeditorială, atât din țară cât și din străinătate, se realizează prin consultarea planurilor și a cataloagelor de editură, culegerea de informații cu ocazia târgurilor de carte, accesarea paginilor Web ale editurilor, ale librăriilor on-line, studierea cataloagelor bibliotecilor și a bibliografiilor naționale și ale altor țări.

În anul 2010, Biblioteca Județeană Sălaș a alocat o sumă considerabilă pentru dezvoltarea colecțiilor. Cea mai mare parte a fost alocată pentru achiziția de carte (enciclopedii, tratate, dicționare, monografii, repertorii, bibliografii, istoriografii, cursuri universitare, literatură etc.) din diverse domenii, pentru toate categoriile de vârstă, precum și în limbile maghiară și cele de circulație internațională. Editurile de la care am achiziționat sunt diverse, unele de renume național, cu vechime în activitatea editorială, dar și de la edituri mici, *nerepresentative*.

O atenție deosebită am acordat în acest an achiziției de materiale audio-video. Am reușit să achiziționăm peste 4.200 de exemplare, din care, 2.800 de DVD-uri, 487 casete audio și 438 CD-uri de la o firmă specializată, care și-a încheiat activitatea, la preț foarte convenabil, iar ca bonus, firma ne-a făcut

donatie și mobilierul necesar organizării și modernizării secției Media. Au mai fost achiziționate peste 50 de DVD-uri de la Editura Cartea Călătoare, care se împrumută în noua secție, destinată nevăzătorilor.

Secția Periodice a oferit cititorilor 64 de titluri din abonamentele încheiate în anul 2010, iar din donații 7 titluri. Ziarele locale au fost prioritare, apoi cele cotidiene. Revistele și ziarele achiziționate au acoperit toate domeniile cunoașterii: economic, sport, cultură, știință informatică, istorie, divertisment monden, sănătate, agricultură, arhitectură, amenajări interioare, construcții, mediu înconjurător, turism, religie, tineret, marketing și publicitate, biblioteconomie, drept etc.

Din donații și sponsorizări, fondul bibliotecii s-a îmbunătățit cu 777 de exemplare, 548 provenind de la Jurnalul Național, iar 229 de la diferite edituri sau persoane fizice, în valoare de peste 7.500 lei.

Depozitul legal al bibliotecii s-a îmbogățit cu 34 de titluri, toate aparținând personalităților locale.

Dezvoltarea colecțiilor reprezintă, în continuare, prima etapă a circuitului pe care un document îl parcurge în bibliotecă. În fața bibliotecarului se impun noi exigențe cum ar fi: cunoștințe economice și financiare, cunoașterea pieței de carte (marketingul de bibliotecă), abilitate, tact, corectitudine în stabilirea relațiilor cu partenerii și furnizorii de documente. Pe de altă parte, apar schimbări importante în ceea ce privește structurarea colecțiilor, apariția unor noi domenii în știință și cultură (management, marketing, parapsihologie, inginerie economică, bioinginerie, literatură informatică etc.) și apariția purtătorilor de informații netradiționali (memoriile calculatoarelor, CD-ROM-uri, DVD-uri, baze de date etc.) care vor forma biblioteca viitorului, o mare bază de date în care informația va fi accesibilă oricărei persoane conectate la o rețea, din orice colț al lumii.

Având în vedere aceste necesități și cerințe, la Biblioteca Județeană Sălaj politica de achiziții va fi în concordanță cu schimbările viitoare.

Mariana-Lucia Marian

BIBLIOTECI SĂLĂJENE... FILE DE POVESTE

Călătoria noastră, a celor de la Biblionet alături de dumneavoastră, bibliotecile sălăjene, a început acum trei ani, într-un octombrie însorit, la sediul programului pilot. Atunci, am întâlnit pentru prima dată câțiva dintre oamenii care s-au dovedit a fi echipa determinării și hotărârii de a fi parte a acestei povești frumoase, pe care aș numi-o **schimbare**. Ce altceva poate fi această călătorie, în care biblioteca își pune alte haine, îi transformă pe oamenii dedicați muncii cu cartea, în aliații schimbării numite **era tehnologiei, informației și a comunicării prin Internet și utilizarea computerului?**

Călătoria noastră a început cu Biblioteca Județeană și bibliotecile din Bobota și Cehu Silvaniei, selecția lor alături de echipa Civitas din Cluj, a continuat cu inaugurarea primului centru de acces gratuit la Internet pentru pensionarii de la filiala Bibliotecii Județene și cu cea de a doua masă rotundă a celor 5 județe participante în programul pilot, eveniment organizat la Zalău. Tot cu această ocazie a fost demarată prima întâlnire, dintr-un lung șir de activități propuse în acest program, ce vizau creșterea capacității organizaționale a ANBPR, asociație națională ce reprezintă biblioteci și bibliotecari deopotrivă. File de poveste sălăjeană, din care nu pot lipsi clădirea minunată a cinematografului vechi din Cehu,

scoverzile de vizavi de bibliotecă, doamnele bibliotecare atât de entuziasmate, planurile primarului, Centrul de zi pentru copii din Bobota, Muzeul Corneliu Coposu și vechea biserică din același loc și, nu în ultimul rând, deloc de fapt, echipa celor de la Biblioteca Județeană: Mariana, Alina, Gabi, Maria, Mircea și... entuziasta, Dna director, Florica Pop. În fiecare vizită făcută la Zalău schimbările erau uimitoare; sediul bibliotecii, găzduit inițial undeva într-o clădire veche, istorică, se muta de fiecare dată mai potrivit scopului acestei instituții; sprijinul dat de Consiliul Județean și colaborarea strânsă cu conducerea bibliotecii erau evidente.

Acesta a fost însă doar primul capitol dintr-o poveste mult mai lungă. Capitolul cel mai palpitant și cel mai plin de acțiune se întâmplă chiar acum: 20 de biblioteci locale din județ au intrat din prima rundă în programul național Biblionet, județul Sălaj culegând roadele experienței acumulate în faza anterioară a programului. 20 de locații în care administrațiile locale au dovedit aceeași hotărâre pentru modernizarea bibliotecilor locale; renovări, curățenie

generală, perdele noi, flori la ferestre, lucrări de schimbare și îmbunătățire a infrastructurii, mobilier, de multe ori, nou. Dotarea bibliotecilor locale din județ cu computere și alte echipamente, instruirea bibliotecarilor în noul Centru de Formare deschis la sediul Bibliotecii Județene dotat la rândul lui cu echipamente donate în program, întâlnirile dese cu colegii și echipa de coordonare a programului de la Biblioteca Județeană, noutatea tuturor acestor activități au însemnat din nou acea schimbare. Runda a doua din program a adus însă alți noi colegi, din încă 25 de localități. Activitățile în biblioteci s-au diversificat, accesul fiind acum deschis atât pacienților de la Spitalul Județean, cât și celor internați în Centrul Social *Acasă*, publicului și cetățeanului din județ în căutare de informații, servicii, comunicare.

Călătoria nu s-a încheiat însă pentru că: *mai sunt atât de multe de făcut*, ne spune deseori cu pasiune și entuziasm doamna director Florica Pop. Oare punctul terminus va fi tot la Zalău?!!!

Lumea bibliotecilor și lumea bibliotecarilor este într-o continuă schimbare. Depinde numai să vrei, așa cum au dorit cei de la bibliotecile din județul Sălaj. Urmați-i!!!

Alexandra Bucur
Site Selection and Outreach Officer
BIBLIONET ROMÂNIA

BIBLIONET - LUMEA ÎN BIBLIOTECA MEA!

De multă vreme am promis că vom scrie POVESTEA BIBLIONET - SĂLAJ! Nu, nu dorim să o facem acum ca și când ea s-ar fi încheiat, paginile însă sunt atât de multe, încât se cer scrise și citite an de an și... câtă viață vor avea bibliotecile noastre dragi!!!

E vremea colindelor, imagini de vis ne îmbie parcă să mai spunem un basm, să mai credem în povești și vise; numai celor care cred cu adevărat li se întâmplă minuni!!! Noi am crezut de la început și mai credem încă, chiar dacă, atenți la fiecare piatră pe care o punem la fundația unui nou edificiu, timpul nu mai rămâne pentru *a trâmbița* (așa cum spune Daniela Drăghici) succesele.

Noi suntem *oameni ai faptelor*, acestea dorim să vorbească despre tot ce trăim și realizăm an de an. Dacă sălăjenii vor continua să spună că vin cu mare bucurie și încredere la *biblioteca*, atunci vom avea garanția că ne-am făcut datoria.

În SĂLAJ terenul era pregătit de ceva vreme, drumurile dese prin județ, încercările de a convinge că e nevoie să investim și în biblioteci pentru a fi mai buni, mai bogați, mai înțelepți, mai fericiți, erau

priorități pentru managementul de la *județeană*, era nevoie de o *scânteie*, iar aceasta a aprins-o *Global Libraries* în anul 2008.

Trecând apoi, de la program - pilot, la BIBLIONET, anii aceștia au antrenat autorități, biblioteci și bibliotecari, comunitate, cu toții încercând să aducă lumea mai aproape de carte și informație!

În 2010 alte **25** de biblioteci s-au înnoit, au îmbrăcat haina modernității, au schimbat *culoarea* și *aspectul*, chemând prin toate acestea: **HAI LA BIBLIOTECĂ! AI OBSERVAT?! BIBLIOTECA SE SCHIMBĂ!**

De la *ALMAȘU* la... *ZIMBOR* colindătorii sosesc acum și online, comunică prin toate mijloacele și rețelele cu lumea-ntreagă! Granițele încep să dispară, iar dacă informația era până ieri o problemă, ea se rezolvă acum aici, la *bibliotecă!*

Cu fiecare bibliotecă, în parte, am putea scrie o poveste, în fiecare oraș/comună situația a fost diferită; cu tact, profesionalism și insistență, problemele s-au rezolvat, iar altele sunt aproape de împlinire.

În unele locuri trebuie să mărturisim că am avut *curaj nebun*, am îndrăznit să facem aplicații pentru biblioteci pe care nu mai știam cum să le *strunim*, să dăm un imbold spre acceptarea schimbării. Nu regretăm că am avut încrederea că atunci când dorim cu adevărat ceva, iar acel *ceva* este spre bine, frumos, util tot universul conspiră pentru ca aceste vise să se împlinească. Nu sunt doar vorbe, nici măcar coincidențe...

Pentru a ne crede vă relatăm o singură întâmplare din acest an, 2010: într-o comună sălăjeană, biblioteca publică funcționa de multă vreme la Căminul Cultural, clădire care s-a degradat în fiecare an. Am încercat să convingem autoritățile locale de nevoia urgentării reparațiilor sau găsirea unui alt spațiu, dar promisiunile nu se concretizau. A sosit apoi momentul în care se verificau condițiile pentru primirea echipamentelor, urmau cursurile de inițiere IT, inaugurarea serviciilor moderne de bibliotecă, mereu se răspundea că... se rezolvă!!! dar... biblioteca rămânea în aceleași *haine ponosite* și vechi!!! **NU SE POATE SĂ NU SE POATĂ!!!** Așa i-am spus bibliotecarei (aceste vorbe fiind spuse de bunica, au și acum mare încărcătură emoțională și ne dau puterea de a crede în minuni!) și am analizat împreună alte variante... **SALVATORUL** nostru nu a întârziat să ne trimită semne: în apropierea Primăriei era o clădire care părea părăsită, spații largi, disponibile... am găsit proprietarul, om de afaceri, localnic, dar și cunoscut colaborator al Bibliotecii Județene. Totul a început să prindă contur, s-a acceptat intervenția autorităților locale pentru renovare, mobilierul necesar a venit apoi din donații și transfer, astfel încât, sosirea echipamentelor a adus bucurie tuturor celor implicați. **A MERITAT SĂ AVEM ÎNCREDERE!!!**

Am putea continua șirul poveștilor, a curajului de a forța lucrurile să ia un alt curs: mai amintim de **HIDA** - de mulți ani se căuta o rezolvare, spațiul fiind insuficient, iar Biblionetul a schimbat situația! Am fost în vizită de lucru acolo, am stat de vorbă cu Dl Primar, erau cu noi și o parte din studenții americani și

profesorii lor care au făcut practică profesională în județul nostru, am găsit împreună mai multe variante, mai este puțin până se vor finaliza lucrările de renovare, biblioteca îmbogățindu-se cu spații pentru sala de lectură, activități culturale, spațiu de depozitare și, bineînțeles... servicii moderne, echipamentele fiind acum în bibliotecă! La **CAMĂR** vestea includerii în program a fost primită, de asemenea, cu mare bucurie, dar și cu întâmpinarea *darurilor* de la americani în casă nouă, autoritățile găsind soluții și suport financiar pentru toate lucrările și dotările necesare. Primăria din **MESEȘENII DE JOS** a dus biblioteca la... *înălțime!!!* Domnul

Primar, Sandu Berceanu, participând, în calitate de președinte zonal al primarilor, la cursul de **ADVOCACY**,

organizat de IREX la Cluj-Napoca, a înțeles, mai bine ca oricine, cât este de important să *conducă* o

comunitate informată! Astfel, a luat măsuri pentru ca inaugurarea noilor servicii de bibliotecă în comună să se desfășoare într-un spațiu modern, dotat și funcțional. Și la **SĂLĂȚIG** biblioteca a primit o nouă casă, deși nu a fost deloc ușor să se realizeze, în timp util, toate lucrările, dar... s-au găsit soluții. Cum să nu amintim de **GÎLGĂU**!!? Aici mutarea se realizase încă din 2009, dar includerea în program avea să le aducă bucuria doar în 2010. Nimic nu e întâmplător sub soare, așa că, și aici, am trăit împreună emoția descoperirii altor eforturi de a face ca totul să fie *perfect*

în momentul când va avea loc inaugurarea. Asemănătoare a fost situația la **MIRȘID**. Puțin dezamăgiți, în 2009, că... au rămas de căruță, au pus umărul și au mai investit, timp și bani, erau convinși că dacă ei își fac datoria, va veni și la ei... Biblionetu' și... a venit! Cei din **MARCA**, pregătiți și ei din bună vreme, cunoscuți fiind ca foarte activi în activități culturale, de-abia mai reușesc acum să facă față solicitărilor, toată lumea vrea... la BIBLIOTECĂ!!! E cel mai căutat loc din comună și știu ei de ce...

Ce să mai spunem de implicarea autorităților și a bibliotecarului din **CHIEȘD**!!! Cei de aici erau și mai nerăbdători. Promisiuni aveau încă din 2008, au fost chestionați pentru programul pilot, apoi pentru prima serie, dar... lucrările nu erau finalizate. Întâmplarea a făcut și aici să se schimbe și bibliotecarul. Fosta bibliotecară s-a pensionat, la concurs fiind admis apoi un tânăr, plin de idei și dorința de a schimba viața culturală a comunității chieșdene. Programul a venit în întâmpinarea eforturilor tuturor. Dar despre **CIZER** câte am putea spune!!! O colaborare extraordinară între toți cei de care era nevoie pentru... schimbare. Se prezintă singuri în paginile următoare, merită să o facă pentru că a fost impresionant totul!!!

Impresionante au fost multe momente și vor mai fi, cu siguranță, este foarte greu să le amintim pe toate. Nu vom uita emoțiile trăite de bibliotecari pentru pregătirea inaugurărilor: la **NĂPRADEA** a participat toată suflarea comunei, dar și autorități județene, locale, invitați speciali din țară, din diferite instituții, a fost cel mai important eveniment al anului, sau, mai bine zis, al ultimilor ani. Mirarea noastră a fost imensă acolo, au întâmpinat evenimente/instituții culturale/servicii moderne pentru informare, educație, cunoaștere și cultură cu atâta fast și respect!!!!!! E mare lucru! Înseamnă că realizează tot mai mulți de unde trebuie să pornim, unde e necesar să se facă investiții pentru ca o localitate, județ, un neam și o țară să se dezvolte sănătos și să fie respectați!

MULȚUMIM tuturor cu înalt respect și apreciere! Felicitări și să primească recunoștința celor pentru care au investit: comunitatea!

Multe alte pagini se vor adăuga la povestea noastră, le vom scrie împreună. Dorința noastră, a coordonatorului BIBLIONET, SĂLAJ, a echipei de la Biblioteca Județeană, dar și a tuturor bibliotecarilor din bibliotecile publice modernizate ale județului este următoarea: dacă aici la noi, în SĂLAJ, la ZALĂU a fost punctul de pornire a PROGRAMULUI NAȚIONAL: **BIBLIONET - lumea în biblioteca mea!** să organizăm tot aici, într-un mod *specific* (nu divulgăm încă secretul!) punctul final!!! Promitem că va fi... **SURPRIZĂ SURPRINZĂTOARE!!**

În acești ani am constatat că atunci când acorzi încredere oamenilor, aceștia încearcă să demonstreze că nu ai irosit degeaba, se străduiesc să fie la înălțimea așteptărilor. Mulți colegi din țară, din diferite județe/biblioteci ne-au întrebat de multe ori cum reușim să convingem autoritățile locale, știindu-se că în mediul rural, în mod special, mentalitatea nu le permite multora să înțeleagă rolul și rostul bibliotecii publice în viața comunității?!

Le-am răspuns întotdeauna cu sinceritate și o facem și acum: spuneți întotdeauna că aveți încredere, că înțelegeți multitudinea problemelor dintr-o comunitate, dar, că investind și în biblioteci vor câștiga mult ca imagine, *biblioteca* va fi cartea lor de vizită, oricine vine într-o localitate: municipiu, oraș, comună, sat și dorește să cunoască acel loc (trecut, prezent, obiective turistice, nume de rezonanță ș.a.) va putea găsi în biblioteci totul, dacă acestor instituții li se acordă importanța necesară, dacă bibliotecarii sunt selectați și angajați pe criterii de competență (este cel mai important lucru să fie pasiune, profesionalism, dorință permanentă de informare și cunoaștere), un *om potrivit la locul potrivit* înflorește acel loc, chiar dacă vremurile nu sunt mereu prielnice, va scoate apă din piatră seacă! E nevoie de multe idei în biblioteci, aici nu există limite, toate acțiunile, activitățile, manifestările care pot face oamenii mai buni, mai informați, mai educați, mai implicați merită eforturi; în aceste instituții ar fi indicat să fie atrase persoane dinamice, cu multă imaginație și inițiativă, dar și cu sinceră dragoste de oameni și gânduri pozitive. Bibliotecarul poate forma/modela caractere, influența destine, schimba imaginea locului unde trăiește, poate atrage sau respinge spre instituție... de acești bibliotecari avem nevoie!

De aici am plecat întotdeauna: de la bibliotecari. Dacă ei își fac simțită importanța în comunitate, ne este apoi mult mai ușor să convingem. Să căutăm soluții, nu scuze, să simtă oamenii că au nevoie de noi, că fără biblioteci sunt mai goi, mai pustii, că aici găsesc hrana spirituală atât de necesară, mai ales în vremuri grele, că aici găsesc soluții și idei pentru a merge înainte, pentru a-și găsi răspunsuri sau rezolvări la multiplele probleme sau dileme ce apar clipă de clipă.

Cum am convins!? Mergând des prin județ, stând de vorbă cu toți cei care au putere de decizie, dar, în primul rând, cu bibliotecarii. De la ei cerem mereu mai mult, dar îi și înțelegem și sprijinim, cunoscându-le neputințele.

Pentru colegii din țară, manageri și bibliotecari, le reamintim faptul că la noi, în Sălaj, nu se implică în problemele bibliotecilor din județ numai un metodist, noi suntem *echipă*, toți bibliotecarii de la *județeană*, fiecare pe domeniul său de competențe, intervine și ajută și bibliotecarii noștri de la orașe sau comune. Suntem ca într-o familie mare și unită. Când se ivește o problemă, se transmite celor care sunt în măsură să o rezolve și sunt disponibili. Păreră noastră este că în acest mod, eficiența este mult mai ridicată, neexistând situații când, în absența metodistului, să nu se intervină, iar metodistul lucrează și el la secție, având ca sarcină centralizarea situațiilor din bibliotecile publice (personal/activități/statistică...).

Programul **BIBLIONET**, punând accent deosebit pe resursele umane din bibliotecile publice, pe dezvoltarea organizațională a asociației noastre naționale (ANBPR), prin întâlnirile organizate cu bibliotecari și manageri din toată țara, sperăm să reușească să transforme aceste instituții într-o FAMILIE ADEVĂRATĂ, familia celor care doresc să-și unească ideile, acțiunile, inițiativele pentru a face față tuturor provocărilor acestor vremuri, pentru a demonstra că, într-adevăr, BIBLIOTECA este o torță vie, care luminează calea românilor pentru a reuși să înlăturăm negura și să schimbăm situația în toate sondajele. Mai sunt multe de făcut, dar, an de an, se observă mai multă unitate, astfel încât dorim să rămânem încrezători.

BIBLIONET 2010 - *OBIECTIV ÎNDEPLINIT*

Ajunși în prag de iarnă, consider potrivit să aruncăm o distinsă privire peste umbletul șăgalnic al *biblionetului sălăjean* din anul 2010, pentru a arăta tuturor că efortul și strădania noastră nu au fost

zadarnice, demonstrând astfel că suntem vrednici a ne *înnoi* și-a dăru.

Păstrând aceste plăcute impresii, doresc să fac întâi o reverență în fața tuturor colegilor, a celor care ne susțin, ne învață sau ne îndrumă în cadrul acestui proiect, prin faptă, scris și un gând bun.

Pentru noi trainerii din program, debutul întâlnirilor a avut loc la workshop-ul de la Brașov, din luna martie a.c., ocazie cu care au fost creionate rafinat strategiile de dezvoltare profesională în proiectul **Biblionet**. De asemeni, s-a pus un mare accent pe facilitarea în

training, am experimentat noi metode și tehnici de predare. O atenție deosebită s-a acordat planurilor de dezvoltare personală în contextul Biblionet, dar și în afara lui, trecându-se apoi la evaluarea și dezvoltarea acestuia. Aruncând o privire *paseistă* asupra acestei întâlniri, constat că dincolo de seriozitatea de abordare a lucrurilor, profesionalismul *mai marilor* colegi, trainerii de la *IREX* București și *EOS* Timișoara, s-a încercat inserarea unei atmosfere plăcute, creându-se acele momente cu mici *diversiuni joculare*, pe alocuri șarmante ce stârneau zâmbete sau hohote de râs, *isprăvi* ce destindeau în mod agreabil atmosfera.

Acestei întâlniri, i-a urmat în luna mai a.c., tot la Brașov, TOT-ul pe Bazele Serviciilor Moderne de Bibliotecă, ce a avut ca obiectiv însușirea și utilizarea la maximum a potențialului noilor resurse tehnologice în beneficiul comunității, noi formatorii având misiunea de a transmite aceste informații și a preda acest curs bibliotecarilor din județ, pentru a avea o nouă perspectivă asupra caracteristicilor socio-demografice ale comunităților deservite. Desigur, și această întâlnire și-a păstrat, deja consacrată, notă umoristică, *vinovați* de aceasta fiind acei fascinanți colegi care antrenau grupa într-o notă de *negro spiritualis*, iar noi *coriști*, intram în jocul de rol în cel mai *masochist* mod, *desăvârșind* astfel trăsăturile distinctive ale personajului din exercițiul tematic pe care-l parcurgeam. Astfel că picanterii de genul *hai minerule Petrică, ca să facem iar echipă...* sau *sunt șomer Ion, căutător de job...* făceau deliciul unor momente între exerciții sau în timpul unor pauze bine meritate.

În luna iunie a.c., s-a dat startul cursurilor IT-LIB la Biblioteca Județeană Sălaj, participând în prima serie, un număr de 9 bibliotecari din bibliotecile: Șimleu-Silvaniei, Chieșd, Carastelec, Almașu, Jibou, Hereclean, Camăr, Halmășd și Biblioteca Județeană Sălaj, care au format o grupă cu adevărat profesionistă, nivelul de cunoștințe IT fiind unul mai ridicat, fapt ce ne-a permis să parcurgem și să vizualizăm acest curs, la o rezoluție superioară.

Următoarele 2 serii august/septembrie, au fost constituite din 18 bibliotecari de la bibliotecile: Șimleu Silvaniei, Sălățiș, Marca, Ip, Mirșid, Cizer, Rus, Gîlgău, Crasna, Horoatu Crasnei, Hida, Dragu, Coșei, Năpradea, Sîg, Meseșeni și Zimbor.

Saltul de imagine a fost imens. Toți acești colegi, ne-au surprins cu interesul lor deosebit pentru a dobândi cât mai multe cunoștințe, dar și cu ideile lor creatoare, cu capitalul lor cultural și natural, pus în slujba valorii și dezvoltării acestui proiect. Pot

spune cu toată convingerea că nu m-am aflat într-o sală de curs unde aveam misiunea de a *livra* cursul IT-LIB sub diferitele lui forme de *predare*, ci ne-am regăsit cu toții într-un spațiu uman, valoros, plin de creativitate, un mediu cald al comunicării pe toate coordonatele, în care, fiecare speranță sau consacrare și-a acordat pe deplin contribuția, dând astfel posibilitatea de a valorifica anvergura oferită de borurile *pălăriei* Biblionet.

Experiența dobândită, atât de către mine și colega mea, Mariana-Lucia Marian, cât și de către minunații colegi, a fost și este un consistent exercițiu de construcție pe termen lung, cu tot ceea ce presupune implementarea acestui proiect în județul nostru.

De aceea, acum la final de an pot afirma cu certitudine că până în această fază, acest *obiectiv* este *îndeplinit* cu mult succes, datorită încrederii acordate, forței și dorinței puternice de a ne pune în mișcare toate resursele, **resurse** ce pot modela noile centre BIBLIONET din județul Sălaj.

Maria Demble

ZIUA ÎN CARE A ÎNCEPUT VIITORUL!

Evenimentul remarcabil pe care l-a trăit Biblioteca Orășenească Jibou, în 27 octombrie 2010, a reprezentat pentru aceasta un moment istoric de care-și vor aminti cu plăcere toți utilizatorii săi. La acea dată a fost adusă *întreaga lume* în bibliotecă prin implementarea proiectului *BIBLIONET-lumea în bibliotecă mea!*, proiect coordonat la nivelul județului nostru de Florica Pop, manager al Bibliotecii Județene Sălaj.

Prin acest proiect se asigură accesul gratuit la Internet pentru întreaga comunitate locală fără nicio discriminare, biblioteca oferind astfel servicii moderne, în pas cu vremurile pe care le trăim.

Activitatea desfășurată a demonstrat că biblioteca... încă mai reușește să se păstreze ca o oază de liniște și un *spațiu* în care *cultura* se simte la ea acasă, dar și că poate *conviețui* cu lumea virtuală a Internetului. A mai demonstrat și faptul că atunci când îți dorești cu tărie un lucru... tot Universul participă la realizarea lui (ca să-l parafrazez pe Paulo Coelho).

Așa s-a întâmplat și la noi. Au venit în sprijinul nostru Biblioteca Județeană, Primăria orașului, Consiliul local, instituții de cultură și învățământ, companii, consilieri județeni (actuali și *foști*) MULȚUMESC! (Oare e de ajuns un simplu *mulțumesc*?!) Mulțumesc Domnule Primar, Mulțumesc Domnule Viceprimar! Să nu-i uităm pe cei care fac parte din grupul de sprijin pentru adulți și copii, care sunt noii *dascăli* într-ale Biblionetului. Mulțumesc, Doamna Directoare pentru că ne-ați îngăduit să împărtășim crezul și Motto-ul

Dumneavoastră de viață (moștenit de la bunica: *Nu se poate să nu se poată!!!*) Și iată că s-a putut, risipindu-ne astfel toate temerile legate de acest proiect.

De ce Internet?... În primul rând pentru că Internetul ne oferă o multitudine de informații cu formă de text, imagini și sunete din orice domeniu al cunoașterii umane, apoi e-mail, transfer de fișiere de date și informații, chat, video, telefonie, televiziune, sondaje de opinie, jocuri interactive, grupuri de discuții, operațiuni bancare, divertisment și... Doamneeeeeee, câte și mai câte...

...Apoi pentru că, odată cu dezvoltarea industriei Internetului au apărut și activități conexe: E-learning, audio-learning cu ajutorul audio-books, E-commerce și multe, multe altele...

Oare câte alte *motive* pro Internet ar mai fi?... Pe câte-oi fi uitat să le amintesc? O să mă certe *profesoarele* noastre de la Biblioteca Județeană Sălaj?! Vă invit să le descoperim împreună la biblioteca noastră... în cadrul **BIBLIONET-servicii moderne de bibliotecă!!!**

...și nu în ultimul rând, pentru că **Internet=Viitor!**

Cornelia Cordea

BIBLIONET ȘI LA CIZER

...Că nu este alta mai frumoasă și mai cu folos în toată viața omului zăbavă decât cetitul cărților!
(Miron Costin)

Cartea este calea cea mai accesibilă, cea mai apropiată de sufletul omului, spre cunoașterea lumii, a Universului. Cartea este mijlocul necesar de a trăi, o necesitate vitală pentru omul înzestrat cu pasiunea cunoașterii adevărului, pentru omul dotat cu simțul a tot ce este frumos în lume. Cartea este un mijloc de alinare, iar biblioteca e o *comoară a leacurilor pentru suflet*, spunea cu mii de ani în urmă regele Tebei, iar ceea ce era valabil atunci este valabil și astăzi. Cartea dăinuie pentru că-și trage forța din lumea adevărului etern.

Biblioteca publică este o forță vie în serviciul educației, culturii, informării și o modalitate esențială de a cultiva pacea și a contribui la progresul spiritual al umanității. Este o instituție vie pentru că are rol de stocare și conservare a documentelor, și de circulație în mare viteză, de înlocuire permanentă a documentelor depășite moral și uzate fizic din colecțiile sale.

Cartea și biblioteca sunt două noțiuni în perfectă armonie, care trăiesc bine una lângă alta, ba mai mult, se completează în așa fel încât una fără cealaltă nu poate viețui.

În comuna Cizer, biblioteca publică ființează de prin anii '60 ai secolului trecut. La început a funcționat într-o casă veche a lui Cudur. După un timp a fost mutată la Căminul Cultural din Boian. *Mă*

deplasam în toate satele cu bicicleta ca să schimb cărțile de citit la clasele I-IV, mărturisește dna Floare Cristea (căs. Tutunaru), bibliotecară în perioada 1968-1969.

La Căminul Cultural, unde era instalată biblioteca, împreună cu învățătorul Cornel Ivașcău, se făceau numeroase activități culturale. Biblioteca era dotată cu aparat de radio, pick up, cu ajutorul căruia, ascultându-l seara, se făceau șezători. Atunci s-au înființat și primele echipe de dansuri cu tineretul, se citeau cărți pentru tineret (serii culturale, concursuri artistice între comune). S-a ajuns cu unele formații și la faza județeană.

Aici a funcționat biblioteca publică până în 1990, când a fost mutată în localul școlii vechi din centrul comunei și a fost angajată dna Maria Pojar. A fost amenajată conform standardelor moderne și în afară de misiunea sa principală, alături de școală, a organizat diferite activități cultural-artistice prilejuite de *Măsuritul oilor, Paște, Crăciun*, excursii la mănăstiri, locuri istorice etc.

Biblioteca publică Cizer are un fond de carte cuprinzând un număr de 10016 volume (la sfârșitul anului 2008), acestea fiind prelucrate din punct de vedere biblioteconomic: clasificarea zecimală universală în proporție de 100% și descrierea I.S.B.D. cu două fișe pentru fiecare carte, una pentru catalogul alfabetic și una pentru catalogul sistematic. Biblioteca a fost frecventată de un număr de 299 de cititori, din care, noi înscriși 75 și activi 244. Frecvența anuală a fost de 2887, iar cea zilnică de aproximativ 15 cititori, aceștia împrumutând 4803 cărți.

Pentru că biblioteca noastră a fost cuprinsă în Programul **BIBLIONET - lumea în biblioteca mea!**, iar locația în care funcționa nu corespundea, Consiliul Local Cizer, prin comisia de specialitate, i-a

dăruit bibliotecii o locație nouă în clădirea fostului sediu al C.A.P., unde s-a putut implementa programul respectiv.

Tăierea panglicii inaugurale în noul local a avut loc în data de 28 octombrie 2010, ora 14, în prezența dnei Florica Pop, directoarea Bibliotecii Județene Sălaj, un manager abil și amabil, iscusit, plin de viață, cu dragoste față de carte, autoritățile locale, bibliotecari din comunele vecine, cititori și artiști amatori.

În încheierea ceremoniei dna Florica Țurcaș a prezentat cu elevii săi un emoționant moment artistic adecvat momentului.

A fost un moment înălțător!

Din această zi cizerenilor li s-a *deschis lumea*, putând apela gratuit la internet, NU neglijând, însă, CETITUL CĂRȚILOR!

Înv. Petru Galiș
- Consilier - Cizer

Anul 2010 a fost bogat în evenimente culturale în comuna Cizer, dar cel mai important a fost deschiderea oficială a noilor servicii de bibliotecă, în cadrul programului **Biblionet - lumea în biblioteca mea!** în data de 28.10.2010. După ce am fost selectați printre comunele care vor primi calculatoare în anul 2010, grija principală a fost spațiul care nu era corespunzător. Așa că, prin grija domnului primar,

26.10.2010 - a avut loc evenimentul cultural al anului, în comuna Chieșd, și anume deschiderea oficială a programului **Biblionet - lumea în bibliotecă mea!** Deschiderea s-a făcut în prezența primarului comunei Chieșd, Cătană Ioan, a unei delegații de la Biblioteca Județeană *I.S. Bădescu* și a reprezentantului zonal IREX, domnul Daniel Pop.

Ceremonia a început cu sfințirea bibliotecii de către preotul satului, Supuran Ovidiu.

Într-o sală plină de copii, cadre didactice, oficialități ale comunei, managerul Bibliotecii Județene, doamna Florica Pop, a făcut o scurtă prezentare a drumului prin care programul Biblionet a ajuns să fie implementat și la Chieșd, urmată de cuvântul dlui primar, care a subliniat importanța acestui program în viața chieșdenilor.

În încheierea evenimentului, am încercat să fac o surpriză invitaților, sper că am reușit, prin micul program artistic oferit de elevii din comună, lăsând la urmă *cireașa de pe tort* și anume *hulitoarele*. Cu ajutorul lor le-am mulțumit tuturor celor care au făcut posibilă implementarea programului în comună - nu i-am uitat pe nenea Bill și pe tanti Melinda Gates.

Mă bucur că biblioteca publică din Chieșd a ajuns să *muncească* pentru comunitate (mai ales după deschiderea Biblionetului). Prin asta înțeleg pasul de la activismul cultural la programe și servicii care să răspundă unor nevoi reale ale publicului.

Cu toate că sunt tânăr și fără experiență în această meserie, privesc totul ca pe o provocare, fiind totodată conștient de faptul că încă mai am foarte multe de învățat. Ce să mai spun de... cursurile făcute, de... *bloguri*, de faptul că nu ajunge timpul și spațiul acum pentru câtă lume vine și pentru câte idei aș dori să le dezvolt aici!!! Să mai spună omul că **biblioteca** este *locul unde nu se întâmplă nimic*!!! O să ajungă ca mine și apoi o să vadă!!!

Foaie verde și-un scaiet
Noi merem la INTERNET
Vizităm biblioteca
Și vorbim pe mess cu neica.
Oriunde ar fi plecat
Îmi dă BUZZ că-i conectat!
Dă drumu' la cameră
Și-mi zice că i-s dragă!!!

Chieșdenilor poftiți
La bibliotecă fiți
Că acolo vă așteaptă
Un om bun care vă-nvață
Cu neamuri ca să vorbiți
De lucru ca să găsiți
Să scanați, să imprimați
Și la filme vă uitați.

Lui BILL GATES îi mulțumim
De BJ nu mai vorbim!!!
Pentru ajutorul dat
La PRIMAR c-o renovat!
Și de astăzi înaintea
Cu toții om ține minte
Că în sat, la BIBLIONET
Avem gratis INTERNET!

Vă mulțumesc tuturor pentru sprijinul acordat, vă salut și vă respect,

Bibliotecar, Ciprian Ardelean

CÂTEVA RECOMANDĂRI PENTRU SECURITATEA CALCULATORULUI

1. Nu permiteți accesul la conținutul fișierelor din calculatorul dvs. Lucrul în rețea și partajarea fișierelor, vă poate expune hard discul la accesări neautorizate, în cazul unei configurări incorecte. Eliminați partajarea fișierelor, pentru a elimina expunerea fișierelor PC-ului dvs. la accesul din Internet.
2. Verificați e-mailurile și îndeosebi atașamentele acestora. Principala *poartă* de intrare a virușilor în calculatoarele personale, este sistemul de poștă electronică. De aceea se impune respectarea celor mai severe și sigure măsuri de prevenire:
 - Dacă primiți un mesaj, de la o adresă necunoscută, este bine să nu îl deschideți și să-l ștergeți imediat!
 - Dacă la un mesaj, este atașat unul sau mai multe fișiere și din conținutul e-mailului nu reiese că aceste atașamente au fost trimise de un expeditor cunoscut, ștergeți imediat mesajul cu tot cu atașamentele respective!
 - Chiar dacă cunoașteți expeditorul, salvați atașamentele respective într-un dosar gol (de ex. în C:\My Download) în vederea scanării cu antivirus.
3. Ștergeți e-mailurile sau mesajele pe care nu le doriți. Nu le retrimiteți sau răspundeți celor care le-au trimis. Acest gen de mesaje sunt considerate spam, deoarece nu sunt dorite sau solicitate și încarcă traficul pe Internet.
4. Nu copiați un fișier dacă nu-l știți sau dacă nu provine dintr-o sursă de încredere.
5. Fiți foarte atenți când faceți download la fișiere de pe Internet. Verificați sursa de fiecare dată și fiți siguri că un program antivirus a verificat fișierul. Dacă nu sunteți sigur de asta, copiați fișierul pe hard disk și verificați-l folosind antivirusul propriu.
6. Verificați prezența virușilor în timpul descărcării fișierelor. Unele programe AntiVirus fac aceste verificări în mod automat, dar pentru majoritatea unor astfel de programe, este necesar ca dvs. să dispuneți efectuarea acestor verificări. Este o regulă de aur (*care dacă este respectată, reduce la minim riscul infectării cu viruși a calculatorului dvs.*) și anume înaintea accesării oricărui tip de fișier (*muzică, videoclip, film, imagine, text, softuri etc.*) se face verificarea acestora cu un program AntiVirus care a fost actualizat privind noii viruși apăruiți în Internet.
7. Verificați cu antivirus înainte de accesare toate disketele (A:\) și CD-urile împrumutate sau care au fost utilizate pe un alt calculator.

8. Faceți back-up (copii de siguranță) de fișiere în mod regulat. Dacă un virus le distruge, veți putea să le înlocuiți. Este recomandat să stocați aceste copii în locații separate sau chiar pe alt calculator sau suport magnetic.
9. De fiecare dată când aveți dubii despre un fișier sau mesaj, nu faceți download, nu-l executați sau nu-l deschideți.
10. Folosiți o soluție firewall de încredere care poate controla traficul Internet atât la intrare, cât și la ieșire.
11. Actualizați-vă sistemul și aplicațiile cât de des posibil. Unele sisteme de operare și aplicații pot fi setate să se actualizeze automat. Folosiți-vă cu încredere de această facilități. În cazul în care nu instalați îndeajuns de des patch-uri pentru sistem, acesta poate deveni vulnerabil la pericole pentru care s-au găsit deja remedii.
12. Nu descărcați fișiere din grupele de discuții, deoarece la acestea accesul este nelimitat și riscul este pe măsură.
13. Instalați pe calculatorul dvs. un bun program antivirus și scanați calculatorul în căutare de viruși. În mod normal, scanarea se face săptămânal, la marea majoritate a programelor AntiVirus, există opțiunea de *System Check Scheduler* (scanare automată, în ziua săptămânală și ora fixată).
14. Când nu sunteți siguri de ceea ce trebuie să faceți sau sunteți doar curioși, ÎNTREBAȚI!!! E mai simplu decât să reparați!

Balogh Gabriella, analist programator

SCHIMB DE EXPERIENȚĂ

În anul 2010 au existat mai multe oportunități de a împărtăși din experiența noastră, atât din cadrul Bibliotecii Județene Sălaj, a bibliotecilor publice din județ, cât și a întregului sistem de biblioteci publice din România. În cadrul proiectelor naționale un rol deosebit de important au avut și vor continua să-l dețină: împărtășirea ideilor și activităților de succes, modul în care au rezolvat bibliotecarii din diferite părți de țară și lume probleme care, apărând la un moment dat, pot bloca sau încetini ritmul de dezvoltare a instituțiilor de cultură, vizitele la biblioteci străine, schimbul de păreri și imagini, practici și experiențe de succes... Scopul tuturor demersurilor fiind acela de a ajuta bibliotecile și bibliotecarii să depășească impedimentele unor vremuri dificile sub aspect financiar, să reușească să păstreze atenția comunității îndreptată asupra paletei vaste de servicii și activități pe care le pot oferi, precum și perfecționarea permanentă din dorința de a ține ritmul cu nevoile tot mai diversificate ale utilizatorilor reali sau potențiali.

Vom face referire doar la întâlnirile care ni s-au părut mai interesante sub aspectul ineditului. La sfârșitul lunii octombrie am participat la Brașov la o masă rotundă, organizată de Fundația IREX, la care au fost invitați consultanți americani, chemați special pentru a ne împărtăși din experiența lor în domeniu, tema întâlnirii de 3 zile fiind: *Metode și tehnici de eliminare sau diminuare a efectelor crizei economice asupra activității bibliotecilor din România*.

În luna august, la Sinaia, reprezentanți ai IREX, bibliotecari-coordonatori județeni în cadrul programului BIBLIONET și membri din conducerea ANBPR am constituit așa numitul *Grup de inițiativă, Economic Task Force* (ETF), din nevoia de a cunoaște situația reală a tuturor bibliotecilor publice din țară, privind reducerile bugetare și de personal anunțate de guvern. S-a considerat atunci că ar fi oportun un schimb de experiență cu alți colegi din lume care s-au confruntat sau se confruntă cu probleme similare.

Propunerea IREX de a invita consultanți americani ni s-a părut multora dintre cei prezenți inoportună, gândindu-ne la situațiile atât de diferite din România și SUA. Am participat la aceste întâlniri și dezbateri atât în calitate de coordonator județean de proiect, cât și ca membru în Biroul Executiv și Consiliul de Conducere a asociației noastre profesionale.

Consultanții americani au prezentat, pe scurt, manuale publicate de ei: **Strategii eficiente de Advocacy** - Peter Pearson, din partea fundației *The Friends of Saint*; **Relații publice și Advocacy** - Sue Hall, din partea *Library Strategies*; **Reacționarea la reducerile bugetare** - Toni Garvey, directoarea Bibliotecii Publice din Phoenix, Colorado.

După fiecare prezentare am purtat interesante discuții despre modul în care cele mai bune practici ale SUA se potrivesc cu provocările din România și despre idei strategice pentru managementul de risc în perioada de criză economică din țara noastră (ce se poate aplica și ce nu). În urma discuțiilor am stabilit un plan de Advocacy - ce trebuie făcut la nivel local, județean, regional, național în următorii 3 ani.

Ne-a impresionat modul deschis de discuție al colegilor americani, seriozitatea în abordarea problemelor, atenția specială pe care au acordat-o fiecărui detaliu, respectarea cu strictețe a programului stabilit, provocarea la discuții a tuturor participanților.

Cel mai important aspect care ne-a reținut atenția a fost faptul că, deși nu credeam, problemele cu care se confruntă bibliotecile și societatea românească, în ansamblul ei, în această perioadă, nu le erau

străine consultanților, ei pregătindu-se temeinic pentru întâlnirea cu noi. Am înțeles, de asemenea, că și la ei, în America, au existat și există multe probleme, că bibliotecile nu sunt viabile dacă nu își justifică eficiența, că și acolo e nevoie în permanență de inventivitate, de noutate pentru a demonstra comunității că merită să-și îndrepte atenția și fondurile și spre bibliotecă. În mare parte bibliotecile americane sunt

finanțate de mediul privat, fiecare se dezvoltă atât de mult cât cei care o finanțează înțeleg că e nevoie! Este foarte interesantă mentalitatea lor: nu dau bani fără justificare, trebuie să existe o motivație foarte solidă, să fie convinși că banii investiți vor face bine semenilor, că din cărțile cumpărate din banii lor, sau de la activitățile sponsorizate de ei, vor exista copii, tineri, vârstnici, șomeri ș.a. care vor reuși să se descurce mai bine în viață, dăruind apoi, la rândul lor, pentru dezvoltarea personală, profesională, materială a altora... este o societate care pune mare accent pe resursele umane, înțelegând că, pentru a fi prosper, fiecare trebuie să se implice, să investească acolo de unde este sigur că va avea profit (înțeles, în primul rând, ca investiție în oameni). Fiecare bibliotecă americană are un grup de *prieteni*, care-i apără și susțin interesele, aceștia fiind voluntari, asociații, utilizatori, grupuri care fac lobby pentru atragerea de fonduri, pentru obținerea de spații sau orice altă problemă care apare la biblioteca respectivă. Personalul din biblioteci se consultă în permanență cu aceștia: discută, analizează, redactează materiale informative sau publicitare, ia pulsul vieții de zi cu zi pentru a înțelege cum să-și organizeze întreaga activitate. Până și programul de funcționare al

fiecărei bibliotecii este adaptat în permanență la nevoile și solicitările publicului. Nimic nu este rigid, toți și toate sunt într-o continuă competiție pentru a atrage cât mai multă lume spre informație, relaxare, socializare, dezvoltare...

În toată perioada cât am stat împreună, consultanții americani au fost luminoși, mereu zâmbitori, fără reacții negative în cazul când au fost întrerupți de o întrebare a noastră, dornici mereu să se facă înțeleși, au dat mereu exemple pentru fiecare idee exprimată, astfel încât a fost o adevărată plăcere să dialogăm, înțelegând (dacă mai era nevoie!) că una din cauzele problemelor noastre este exact lipsa unei comunicări reale, deschise, la toate nivelurile, în mediul nostru existând, din păcate, multe orgolii, teamă de implicare sau, mai ales... neimplicarea.

Colegii noștri de peste ocean au insistat mult pe accentul care se pune în bibliotecile americane pe așa zisele *grupuri de sprijin* care susțin aceste instituții, acei voluntari, ONG-uri care, cunoscând nevoile bibliotecilor, ajută la rezolvarea lor, înțelegând faptul că biblioteca este foarte importantă în viața fiecărei comunități. Dacă biblioteca și bibliotecarii demonstrează, prin toate activitățile lor, că sunt *inima* comunității, atunci comunitatea îi susține și le apără interesele. Au prezentat mai multe exemple reale din biblioteci de diferite categorii din SUA, precum și modul de rezolvare a problemelor ivite. Pentru consultanții americani a fost surprinzător să afle că și în România există astfel de ONG-uri care susțin bibliotecile (Asociația *Prietenii Bibliotecii*, înființată în anul 2002, pe lângă Biblioteca Județeană Sălaj, prezentând-o ca posibil model pentru alți colegi din țară).

Am înțeles de la colegii americani că ar fi bine să ne schimbăm modul de abordare a problemelor, că în loc să întrebăm mereu: *De ce nu primim?!*, să spunem: *Merităm să fim sprijiniți pentru că...*, demonstrând celor care pot să ne susțină că suntem într-adevăr utili, că, investind în biblioteci și bibliotecari, România va arăta altfel, că noi suntem în măsură să schimbăm în bine viața oamenilor... să nu cerem nimic, fără a aduce argumente că investiția va dăruii profit maxim!!! Interesant, nu?!

În perioada 1-5 noiembrie majoritatea directorilor de biblioteci județene din România am fost invitați într-o interesantă excursie, organizată de Fundația IREX și ANBPR, pentru un schimb de experiență la Biblioteca Publică din VERIA, GRECIA, bibliotecă desemnată câștigătoare a unui proiect de mare valoare din partea Fundației *Bill & Melinda Gates*.

Drumul - foarte lung, deoarece deplasarea s-a efectuat cu autocarul, din dorința organizatorilor de a oferi posibilitatea de socializare, comunicare și apropiere colegială - ne-a ajutat să ne cunoaștem mult mai bine, să împărtășim experiențe, să căutăm soluții la probleme comune, să privim alte peisaje și, mai ales, să ne raportăm mereu la realitatea românească încercând să găsim *cheia* descifrării neputinței, în unele domenii.

Trecând primul punct vamal, am fost șocați să observăm că mizeria este prezentă peste tot și în Bulgaria, o natură pedepsită de indiferența oamenilor, un pustiu mult prea cenușiu care nu se mai termina și, așa cum întreba mereu Ligia: *Unde sunt oamenii?! Nu văd oameni!*, parcă nu era viață, case părăsite, distruse, semnele comunismului fiind încă foarte vizibile.

Colegul nostru drag, Tedi Ardelean, *dascălul* de istorie și geografie în această drumeție, care și-a făcut temele cu mare seriozitate, încerca să ne prezinte partea frumoasă a Bulgariei și bulgarilor, povestea venea însă în mare contrast cu realitatea, noi întrebându-ne mirați: *Ce au făcut, Doamne și ăștia cu țara lor!?! Cum se poate ca acest mare pustiu și spațiu sinistru să fie, în unele sondaje, înaintea României!?* Ne gândeam, cu un zâmbet trist, la bancul acela în care se spune că România a fost binecuvântată cu un peisaj superb, cu prea multe daruri, dar... oamenii care locuiesc această *gură de rai*...!!!!!!

Mai vizitasem această țară în urmă cu doi ani, dar, fiind atunci la Nisipurile de Aur, MAREA atrăgea mulți oameni, o mare parte dintre ei fiind români. Nici atunci nu am înțeles pe deplin de ce ai noștri renunțau la Marea noastră pentru a-și petrece concediile/vacanțele în Bulgaria?! Am analizat cu atenție marea masă de români de la hotelurile bulgărești și am înțeles, cu mare durere, că îi atrăgea, în primul rând, meniul *all inclusive*, mulți petrecându-și timpul în incinta hotelurilor, în piscine pentru a fi mereu aproape de *înfruptarea din bucate*, deplasarea pe malul Nisipurilor... fiind mai costisitoare. Mi-am dat seama și

atunci câtă nevoie este la noi de CULTURĂ, de INFORMAȚIE, de a-i ajuta pe oameni să înțeleagă că nu tot ce-i *mult* este și *util*, sau *necesar*; ce mare nevoie este să investim în *biblioteci*, să oferim altfel de hrană, care nu aduce cu sine obezitate și boală.

Nici măcar Sofia nu ne-a convins că Bulgaria ar avea ceva în plus față de țara noastră, dar, probabil că bulgarii știu să vorbească pozitiv despre țara lor, știu să

facă reclamă la ceea ce au mai frumos și atractiv, pe când noi, scoatem mereu în evidență, oriunde am merge, numai părțile negative. Ar fi bine să ne schimbăm gândurile și vorbele, poate așa, vom atrage lumea spre minunățiile naturii românești. Este foarte important cum știi să îți prezinți persoana, casa, locul de muncă... țara!!!

Întâlnirea cu bibliotecarii bulgari ne-a oferit posibilitatea să le împărtășim din pașii făcuți de noi în cadrul programului Global Libraries/BIBLIONET, ei fiind mult mai la începutul implementării programului, anul 2011 oferindu-le oportunitatea să vină în România să vadă realizările acestui program de amploare, care a schimbat deja și continuă să schimbe imaginea bibliotecii în comunitate și pune un accent deosebit pe perfecționarea permanentă a bibliotecarilor.

De la Sofia am plecat spre SALONIC, cu nădejdea că vechea GRECIE va oferi privirii noastre motive de încântare, iar civilizația și cultura greacă ne vor alimenta nevoia de bucurie spirituală. Cunoșteam faptul că și grecii se confruntă cu o criză economică accentuată, dar aveam încredere în înțelepciunea celor care au dăruit omenirii primele opere adevărate și memorabile, motiv pentru care poate ar fi omenesc acum să fie ajutați să depășească, fără umilință, dificultățile, dar... cine recunoaște cât datorează omenirea vechilor greci!? Fiecare își vede de lipsurile proprii, uitând de pietrele de temelie ale unei solide culturi și civilizații a omenirii! Așa se întâmplă și la nivel individual, național... uităm prea repede și repetăm greșeli ale istoriei!!! Recunoștința este într-adevăr o virtute, într-o exprimare poetică ea este *memoria inimii*. În câte momente nu ne amintim de lecturile noastre și rostim: *Vechii greci spuneau...*?! Acest aspect nu trebuie interpretat altfel, decât ca o recunoaștere a înțelepciunii acestui popor care a lăsat atâtea învățăminte lumii întregi!

Când intri în GRECIA simți cum spiritualul stăpânește locuri și oameni. La mici distanțe sunt înșirate acele *bisericiuțe*, clădite anume pentru ca omul, în momente de cumpănă, de deznădejde să intre pentru a aprinde o lumânare, a spune o rugăciune și, privind la cer, să recapete încredere... Impresionant este în această țară respectul pentru CREDINȚĂ, modul special în care sunt construite și rânduie bisericele. Am avut privilegiul să vizităm mai multe tipuri de biserici, printre care și unele foarte cunoscute și renumite: Biserica Sf. Sofia, Biserica Sf. Ecaterina, Biserica Sf. Gheorghe (Rotonda), Mănăstirea Vlatadon, precum și locul de pelerinaj de la VERIA - *Bema lui Pavel*, monument care include treptele de la sinagoga în care a propovăduit Sf. Pavel creștinismul.

DA, Grecia trebuie vizitată, numai în Salonic existând multe obiective care atrag în permanență turiștii, dintre ele ne-au impresionat în puținul timp destinat vizitării orașului: *Turnul Alb*, *P-ța Modiano*, *Promenada* din fața mării, Muzeul Instrumentelor Muzicale, Moscheia *Alatza Imaret*, *P-ța Aristotel*, *Agora Antică*... nu puteam să nu intrăm în BIBLIOTECĂ, fără să știm exact locul, am observat foarte multă lume cu cărți în brațe și, bineînțeles, am descoperit, cu mare bucurie, cât de apreciat este acest loc de unde poți culege înțelepciune și bogăție!!!

Prima zi la Salonic a debutat cu masa rotundă la care au participat reprezentanții IREX, conducerea ANBPR, directorii de biblioteci județene din România prezenți în Grecia, precum și un invitat special, Dna Sunniva Drake, director cu vechime la o celebră bibliotecă din Finlanda.

Din studiile și informațiile noastre, privind situația bibliotecilor publice din lume, știam că printre cele mai frumoase, dotate și apreciate biblioteci de pe mapamond, se situează bibliotecile finlandeze, cunoșteam modul deschis spre tot ce-i nou și atractiv pentru public al bibliotecarilor finlandezi, poate chiar din aceste motive, curiozitatea pentru această întâlnire a fost mare. Doream toți să aflăm direct, de la un specialist al locului, ce se întâmplă acolo, care este viziunea lor privind viitorul bibliotecilor și, de ce nu, ce am putea adapta la realitățile noastre pentru ca și noi să atragem tot mai mulți și diverși utilizatori.

Am înțeles că **biblioteca** poate funcționa în locuri atât de diferite!!! Ne spunea colega noastră că au biblioteci în SUPER MARKETURI, că au considerat că acolo unde este multă lume, trebuie să se găsească și cartea, că este foarte important să abordezi un mod modern de atragere la lectură, că **biblioteca statică** nu mai are viață, că metodele și tehnicile de prezentare a serviciilor și activităților de bibliotecă e bine să îmbrace mereu haine noi, în culori vii. Interesant ni s-a părut și modul în care se realizează managementul de bibliotecă în Finlanda, pentru mulți colegi (prea plini de orgolii!) acest stil părând, mai degrabă, *decădere*, decât *modernism* și *adaptare* la nevoia utilizatorului. Fiecare privește lucrurile în felul său, dar considerăm că ar trebui să învățăm mai mulți dintre noi că o parte din problemele pe care spunem că le avem, le provocăm noi înșine prin lipsa unei comunicări deschise în colectiv, în comunitate, prin păstrarea încă (oare până când!?) a unei *bariere* între manager și angajați. Ne spunea despre modul relaxant al întâlnirilor de dimineața dintre conducere și angajați; zilnic analizează împreună impactul activității lor asupra publicului, testat în moduri foarte diferite, dar și managementul se adaptează la inedit și atractiv (ex. plimbarea dir. și a conducerii pe roțile prin secții!!!), fără stres, fără inhibiții, fără teama de a fi interpretată orice mișcare, așa ca într-o familie unită și fericită!!!

Nu ideile colegilor din alte biblioteci ale lumii ni s-au părut inedite, multe dintre acestea fiind puse în practică și la noi, multe altele așteptând momentul potrivit, sau, poate, curajul de a aborda *noul*, ceea ce merită să ne rețină atenția este nevoia de a ne schimba modul de abordare al multor probleme, de a înțelege că, pentru a fi apreciați în comunitate, noi suntem cei care trebuie să găsim soluții de schimbare, de a privi utilizatorul ca pe stăpânul nostru, el fiind cel datorită căruia noi mai putem exista și pentru aceasta nu există limite impuse de nimeni: tot ce poate ajuta comunitatea să fie mai educată, informată, bogată... fericită, în orice loc și prin toate mijloacele care ne stau la îndemână, precum și prin multe idei, profesionalism

și dăruire sunt potrivite și indicate pentru o *bibliotecă*, nicăieri nemaieexistând atâtea posibilități de abordare și modalități de apropiere de oameni!!!

Împreună apoi am discutat despre un plan realist pentru Sistemul de biblioteci publice din România, despre *VIZIUNE* și *STRATEGII*, mai ales că eram inspirați cu toții de vechea *ELADĂ*...

Cu o impresie frumoasă despre grecii iubitori de carte, cunoaștere, cultură, civilizație am plecat spre *VERIA*, scopul real al vizitei noastre. Un oraș extrem de frumos, cu multă verdeață și în luna noiembrie, temperatura aici fiind mult mai ridicată decât în țara noastră, adevărată vreme de plajă pe malul înșorit al mării grecești.

Am găsit cu ușurință Biblioteca Publică Centrală, câștigătoarea premiului *Acces To Learning* pe anul 2010, în valoare de 1 milion de dolari, din partea Fundației *Bill & Melinda GATES*, unde ne-a întâmpinat amical domnul director Ioannis Trohopoulos, un cunoscut al multora dintre noi, un vechi colaborator și cunosător al vieții biblioteconomice din România. În holul de la intrare erau foarte mulți tineri, televiziunea... așteptându-ne pentru a schimba impresii despre proiectele noastre, iar noi dorind să ne bucurăm de proiectul valoros câștigat de această instituție. Am înțeles și aici că accentul se pune în permanență pe inedit, pe nevoile comunității, pe înlăturarea rigidității și adaptarea ofertei bibliotecii la cerințele tuturor categoriilor de utilizatori. Ne-am bucurat din nou să descoperim că și noi suntem pe drum bun, că multe din ideile exprimate aici: spațiu pentru teatru, concerte, întâlniri, loc de joacă și socializare, ateliere de creație... sunt și la noi puse în practică, și noi, precum și alți colegi din țări civilizate insistăm pe *ieșirea bibliotecii în comunitate*, pe activități cu caracter social, biblioteca fiind acea instituție care, prin orice mijloc, urmărește înfrumusețarea vieții oamenilor, înlăturarea izolării, descoperirea și susținerea talentelor...

Scopul excursiei noastre fiind unul profesional, nu o să insistăm pe impresiile turistice, dar nu

putem să nu amintim de arhitectura deosebită a tuturor clădirilor, de plăcerea pe care ți-o dă plimbarea pe *stradă*, printre ramuri de măslin și portocali ornamentali, privind chipuri luminoase, locurile amenajate atât de îmbietor pentru relaxare, socializare (peste tot poți să te așezi, *să îți tragi sufletul*, să comunici cu un prieten întâlnit din întâmplare, fără a deranja trecătorii...),

totul este astfel gândit încât *OMUL* să fie scutit de *stress*, iar tavernele grecești... cum am putea să nu le amintim!? Cât de greu ne-a fost să părăsim, în noapte, muzica aceea profundă, încărcată de atâtă trăire, încât i-a ridicat la dans și pe cei care credeau de o vreme că vârsta nu se mai asortează cu ritmul de dans!!! Artiștii au fost geniali, simbolul *Zorba Grecul* amintindu-ne tuturor că este în această muzică ceva divin,

ceva care te face să-ți amintești de tot ce poate trăi mai intens un suflet, de bucurii și drame, de primăveri și toamne, de omul-om, cu toate trăirile lui, dar și de omul-zeu, de... cât de repede apune soarele, lăsând, însă, mereu încrederea într-un nou răsărit!

Multe ar fi de spus despre acest drum, dar rămâne peste toate bucuria colegială pe care am reușit să o trăim, fiind câteva zile împreună atâția directori de biblioteci județene și apropiindu-ne, poate, mult mai mult decât am reușit la alt gen de întâlniri, organizate în țară.

Am plecat din GRECIA cu gândul reîntoarcerii în calitate de turiști, oferindu-ne astfel șansa de a vizita și admira, în liniște, locuri, oameni, mentalități...

Intrarea în BULGARIA ne-a readus la trista realitate a pustiului, bucurându-ne că vom parcurge cea mai mare distanță din această țară, noaptea, astfel încât vom putea păstra în minte farmecul grecesc. Am concluzionat cu toții că peste Bulgaria este bine să treci în zbor, cerul fiind peste tot același (senin sau înnorat), diferența fiind dată de pământ și cei care-l locuiesc și îl fac rodnic sau îl transformă în pusti. Am trăit la întoarcere un experiment care ne-a demonstrat încă o dată (dacă nu înțelegeam până atunci), că în lipsuri, nevoi, necaz, criză... oamenii sunt mai uniți, uită de egoism, orgolii, interese personale și iau atitudine pentru a se salva!!! Orele treceau, iar în pustiul bulgăresc nu se arăta un loc civilizat unde să poposim pentru a lua masa de prânz... aici nu e bine, dincolo avusesem la plecare un alt trist experiment, dar... nevoia ne-a determinat să oprim la un moment dat, ofertele neștiind la câți kilometri se vor mai arăta! Localul era unul fără pretenții, personalul - două fete care păreau speriate de numărul mare de persoane care doreau să fie servite cu promptitudine și servicii de... *****.

Variante nu existau, așa că fie așteptam câteva ore până să ne *stâmpărăm* foamea, fie luam atitudine și ajutam fetele... o comunicare extraordinară am simțit atunci: colegi care și-au pus șorțulețe, au luat tăvi și au început să umple mesele de bucate, fiecare aducea ceva, eram într-adevăr ca-ntr-o familie!!! Ei, că mai erau și câteva voci nedumerite: *Vai, cum să mâncăm fără cuțit, of, cum e posibil!!!* Nimeni nu mai avea timp să asculte fitze și ifose, eram convinși cu toții că depinde și de noi cât de repede vom putea pleca spre țara noastră dragă, care, cu toate lipsurile ei, oferă mult mai mult decât ceea ce ne-a fost dat să vedem și să trăim aici. A fost o lecție pe care nădăjduim că am învățat-o! În situații limită, oamenii comunică mult mai bine și eficient decât în *huzur*!!! Nu este de dorit o asemenea situație, dar, dacă acesta ar fi și efectul acestei crize (economice, morale, spirituale...) atunci vom înțelege că, într-adevăr, nimic nu este întâmplător sub soare!

F.P.

O BIBLIOTECĂ ȘI O LECȚIE DE DEMOCRAȚIE

Schimbările survenite în ultimii ani în societatea românească au deschis drum unor oportunități de largire atât a orizonturilor socio-culturale, cât și a celor economice, ele fiind totodată, cum bine este știut, și prilejuri de cunoaștere reciprocă prin intermediul cărora culturile comunică, interacționează sau se confruntă. În aceste circumstanțe se înscrie și vizita mea din luna iulie a acestui an, în micuțul oraș piemontez Bra, al provinciei Cuneo, Italia.

Noțiunea de dublu fixată chiar în titlul articolului, mă obligă să fac referire la cei doi termeni în mod distinct, deși contextul și proximitatea întâmplărilor îi adună sub aceeași expresie.

Așa cum am constatat, și de această dată vizitând biblioteca publică, aceasta este parte integrantă a centrului multicultural al comunității. În acest caz este vorba de Centrul *Giovanni Arpino*, centru ce beneficiază de un spațiu generos, multifuncțional, care îți oferă confort, atât prin calitatea umană a personalului, a profesionalismului acestora, cât și prin calitatea serviciilor oferite. Am îndrăznit a mă adresa într-un limbaj pretins a fi italiano-englezesc, dar înțeles până la urmă de către Daniele Riva, un bibliotecar tânăr de la

secția de Relații cu publicul, ce m-a întâmpinat cu un zâmbet cald și prietenos, pentru a-mi prezenta biblioteca și a dezvălui câteva aspecte din activitatea ei.

Biblioteca, actualmente, este condusă de către dl director Angelo Mallamaci. Ea a fost fondată în 1890, apoi reconstituită în 1953. Are un catalog de aproximativ 46.000 de volume, împărțite pe secțiile împrumut, sala de lectură și secția pentru copii. Secția periodice deține o bogată colecție, alcătuită dintr-un fond valoros de documente mai vechi (1870 - 1930) ce oferă o secțiune transversală a realităților sociale și culturale a orașului Bra. Această secție beneficiază și de un număr de 60 de abonamente. Secția de colecții speciale conține un fond de 700 de fotografii, 140 de diapozitive datând din secolul al XVIII -lea, bogate colecții de manuscrise, heraldică, autografe, foi volante, precum și o secțiune dedicată istoriei și memoriei locale. Totodată, această secție colaborează, furnizând materiale cultural - informative, cu diferite publicații europene, inclusiv cu **Gazeta Românească**.

Secția împrumut pentru adulți este comasată cu sala de lectură, iar activitatea intensă era foarte ușor de observat. Clasificarea cărților se face în sistemul Dewey, sistem de clasificare ce organizează și clasifică volumele de cărți pe rafturile unei biblioteci într-un mod specific și într-o ordine repetabilă, care ușurează considerabil identificarea, găsirea și plasarea ulterioară a oricărei cărți. Nu mică mi-a fost surpriza când la raftul liber, anticipându-mi întrebarea despre limba și literatura română, Daniele mi-a extras Chira Chiralina (în trad.it. Kira Kiralina) a lui Panait Istrati. Ulterior, accesând (varianta în limba română) catalogul on-line al Bibliotecii Regionale Piemonteze, sistem la care este conectată și biblioteca din Bra, am găsit traduși câțiva din marii noștri scriitori și câteva cărți despre folclorul românesc. Cartea scrisă sau tradusă în limba română nu se găsește, iar în acest sens, poate printr-o colaborare cu biblioteca noastră vom reuși să îmbogățim fondul bibliotecii cu câteva exemplare, pentru a crea atât un instrument al cunoașterii, cât și un prilej de comunicare între conaționali și nu numai, sau un spațiu al împărtășirii unor preocupări, experiențe și impresii reciproce.

Secția pentru copii a fost la fel de primitoare prin grija și atenția deosebită a dnei bibliotecare Elisa Pennacino. Această secție deține aproximativ 12.000 de volume și este segmentată la rândul ei pe două subsecțiuni, una pentru copii până la opt ani ce conține și o mini ludotecă pentru cei mai mici - spațiu de joacă ce este împodobit în culori vii și strălucitoare - și sala mare unde sunt deserviți copii cu vârste mai mari și cu ofertă generoasă de carte scumpă, calitate oferită prin legătura copertii și grafica deosebită.

Desigur serviciile și activitatea bibliotecii sunt diverse, fapt confirmat de către numărul mare de

cititori care îi trec pragul precum și de multitudinea activităților desfășurate. Anual biblioteca organizează festivaluri și târguri de carte pentru copii, derulează diferite proiecte de nivel național cum ar fi *Born to read*, oferă cursuri de limbă engleză și franceză ce sunt coordonate prin *School of peace* sau cursuri de *piemonteză* realizate în colaborare cu Centrul de Studii Piemonteze. Pe lângă toate acestea, are o largă paletă de activități cu caracter permanent ce au ca obiectiv atât promovarea și stimularea lecturii, cât și atragerea comunității pe care o deservește, creând astfel un mijloc eficient de exersare și cultivare a relațiilor de colaborare și încredere.

Există unele afirmații despre italieni, *că aceștia nici nu există, că cei despre care se spune că sunt italieni se consideră piemontezi... etc.* Asociind această clasificare cu afirmația scriitorului *Ennio Flaiano* ce spune că *a fi italian e o adevărată profesie...*, sau cu aceste frumoase cuvinte spicuite *on-line* din **Gazeta Românească**... *este o țară în care străinul, de unde ar fi venit el, găsește un confort sufletesc...*, nu-mi rămâne decât să adaug că aceste calități și nu numai, mi-au fost confirmate pe deplin, chiar dacă popasul și experiența lui au fost relativ scurte. Faptul că am avut șansa de a întâlni *numai* italieni, sau *piemontezi* așa cum le place lor să se

numească, pentru care respectul față de persoana umană stă la baza oricărei relații sociale sau profesionale, este semnul fundamental că acest lucru nu este întâmplător, că el ține de forma de manifestare civilizată a acestora față de oricare persoană, indiferent de nație, vârstă, gen sau rol pe care aceasta îl joacă în societate. Păstrând ordinea ideilor, mi-aș dori să amintesc încă o persoană apropiată mie, doamna Eliza Gaia, care mi-a demonstrat încă o dată că respectul pentru semenii și o viziune binevoitoare asupra vieții, poate ne va ajuta enorm să stabilim relații armonioase cu cei din jur, demonstrând și noi că suntem demni de a ne păstra sensul moral și a ne arăta respectul reciproc.

Uneori poate ne întrebăm, văzând cum intoleranța câștigă pe zi ce trece mai mult teren, care sunt acele motive (în relațiile noastre de muncă, de învățătură, de societate) ce conduc la acel tip de manifestare agresivă de ambele baricade...? și constatăm că situația se datorează în mare măsură faptului că este posibil, ca la un moment dat, comportamentul nostru să nu cuprindă varietatea de circumstanțe pozitive, poate nerecunoașterea normelor de conduită, sau chiar interesul egoist al unora ce doresc a crea situații jenante sau conflictuale. Dar făcând abstracție de toate acestea, doresc a sublinia încă o dată, că această frumoasă experiență dobândită, mi-a demonstrat că respectul pentru celălalt este una din valorile lor esențiale. Acest ansamblu fericit de calități: maniere, demnitate și profesionalism, posedă rodul unei munci susținute de rafinament spiritual, de cucerire a însușirilor indispensabile în relațiile umane, arătând astfel, că înțelegerea acelor legi pline de sens și universal acceptate, reglementează conviețuirea socială și punerea lor în practică.

Concluzie:

Ajunsă la această *încheiere*, mă văd obligată a adăuga faptul că dincolo de polisemantismul sintagmei *o lecție de democrație* - a ști să te porți *cum-se-cade*, indiferent că ești la serviciu, în familie sau în străinătate, este un *dar* care ne aduce mult folos și că armonia, respectul și bunul simț, *iși dau mâna în mod inconștient, dar supremul Creator al Universului a orânduit acest lucru pentru ca noi, oamenii, să observăm și să învățăm*.

Maria Demble

TRIPLĂ EXPERIENȚĂ

În perioada 22-25 martie 2010 am avut ocazia să particip la un curs de digitizare care s-a desfășurat la Miercurea Ciuc, *mentorii* noștri fiind Renkecz Anita și Csáki Zoltán de la Biblioteca *Széchenyi* din Budapesta.

Oameni deosebiți, cu multe cunoștințe în domeniu, ne-au îndrumat cu multă răbdare pe calea *plină de surprize și necunoscut* a digitizării cât mai corecte și cât mai precise. Ne-au arătat problemele cele mai frecvente care apar și cu care putem să ne confruntăm pe parcursul digitizării, și cum putem să ne ușurăm munca prin folosirea programelor de prelucrare a documentelor, a imaginilor. Am ajuns la concluzia că utilizarea calculatorului are foarte multe necunoscute, atât pentru mine cât și pentru alți cursanți. Totul depinde ca persoana care-ți dă informația să știe s-o comunice cât

mai convingător și, lucru foarte important, pe înțelesul auditorului, mai ales că perioada de curs a fost foarte scurtă pentru acumulări și pentru aprofundări.

Pe măsură ce am intrat în tainele cursului, am putut vedea sisteme de digitizare, am exersat (fiecare cursant în parte) metodele, etapele digitizării, precum și prelucrarea ulterioară a documentelor, informații interesante și foarte utile pentru bibliotecari. A fost un curs la care informația teoretică și practica s-au împletit, au făcut casă bună.

Mulțumesc Bibliotecii Județene *Károni János* din Miercurea Ciuc, doamnei directoare Kopacz Katalin, care a făcut posibilă participarea la acest curs.

O altă întâlnire, importantă pentru mine, s-a desfășurat la Cluj-Napoca, în perioada 25-28 mai. *Mentori*, de această dată ne-au fost doamnele Daniela Drăghici, specialist Advocacy și Monica Grecu, specialist Relații Publice. Tema atelierului de lucru a fost *Comunicare, coalizare și Advocacy*.

Cursul a început prin socializare cu participanții, fiecare *povestindu-ne* motivul prezentării la curs și așteptările pe care le avem de la aceste întâlniri. Dorința majorității era să lămurim conotațiile cuvântului **advocacy** și ce aplicații are acest domeniu în bibliotecă.

Pe parcursul a 3 zile, cât a ținut cursul, volumul de cunoștințe acumulat a fost imens, dar fiecare dintre noi a încercat să fie cât mai receptiv, mai comunicativ, cât mai prompt cu răspunsurile. Cele mai importante elemente pe care le-am reținut din expunerile făcute în domeniul comunicării, au fost cele legate de relaționarea eficientă atât cu oficialitățile cât și cu mass-media, comunitatea locală, și mai ales ce fel de greșeli trebuie să ometem în relația cu aceștia. Teoretic este destul de ușor, dar punerea lor în practică necesită multă atenție

și abilitate, atenție mai ales la detalii, în special în ceea ce privește comunicarea. Au fost prezentate și *instrumentele de colaborare*, unele cunoscute de noi, altele nu. Ne-am familiarizat cu expresiile de *advocacy*, *rețele de advocacy*, *scop și obiectiv de advocacy*, *probleme de advocacy etc.*

Activitatea s-a realizat pe ateliere, formate din bibliotecari din județele participante la curs. Pe lângă bibliotecari din patru județe (Bihor, Harghita, Maramureș, Sălaj) au participat și reprezentanți ai presei, ai administrației locale și județene, astfel încât am putut discuta mai ușor și mai concret despre relațiile bibliotecă - mass-media, bibliotecă - administrație locală. Cursanții au putut să formuleze păreri despre anumite probleme, *obstacolele* apărute în abordarea lor.

La sfârșitul a trei zile de curs intens, am reușit să elaborăm, pe grupe, câte un plan de acțiune Advocacy, care a fost prezentat și discutat. Lectorii care ne-au îndrumat au dat dovadă de multă răbdare și înțelegere, ascultându-ne nedumeririle, îngrijorările, bucurându-se, la fel ca noi, de fiecare succes, văzându-și, astfel, încununat efortul depus.

Cea de-a treia întâlnire la care am participat la începutul lunii noiembrie, a fost cea a bibliotecarilor maghiari din România, a cărei temă a fost *Posibilitățile păstrării valorilor culturale locale în era digitală*. În acest context, am prezentat un filmuleț având tema *Cercetări de cunoaștere locală și metodele de prezentare în Biblioteca Județeană Sălaj*.

A VII-a Conferință a Bibliotecarilor Maghiari din România s-a desfășurat la Casa de Cultură a comunei Plăieșii de Jos, din județul Harghita, unde am asistat la multe prezentări interesante realizate de bibliotecari maghiari din țară și profesori de istorie din județ. A fost interesantă ideea predării în școli a

istoriei locale, a prezentării documentelor vechi, diplomelor, fotografiilor aduse de elevi sub formă de expoziție.

Am avut ocazia să cunoaștem tradițiile și meșteșugurile populare din comună (țesut, potcovit etc.), monumentele istorice, bisericile, fabrica de cărămidă, într-un cuvânt toate locurile de care poate să fie mândră comuna. Pe această cale mulțumim bibliotecarului de la Biblioteca *Miklós Márton* din Plăieșii de Jos, Lakatos Tamás care a pregătit cu seriozitate toate detaliile și istoricului local, profesor András Ignác, care ne-a călăuzit pe *Drumurile plăieșene* cu ajutorul filmulețelor realizate și nu în ultimul rând bibliotecarilor de la Biblioteca Județeană *Károni János* din Miercurea Ciuc, care au asigurat buna desfășurare a conferinței, împreună cu președintele asociației, directoarea bibliotecii.

Am vizitat și biblioteca publică din localitate, o bibliotecă modernă, aflată în centrul localității unde datorită proiectului *Biblionet* puteau intra copii și adulți să caute informații și online, să-și verifice scrisorile primite de la prieteni, rude din țară sau din străinătate. În bibliotecă *ne-au primit* cu căldură cărțile frumos aranjate, precum și o expoziție de carte despre frumusețile zonei.

Pe parcursul acestei întâlniri itinerante, întâlniri care în fiecare an se desfășoară în altă localitate, s-a mai discutat despre colecția de cunoaștere locală și legătura cu utilizatorii, rolul bibliotecii în cercetarea istoriei locale, despre importanța digitizării documentelor de istorie locală și o prezentare interesantă despre bibliotecarii care au participat la Bruxelles la un curs de advocacy. A fost prezentată și istoria de mai mult de un secol a Bibliotecii Universitare din Cluj, biblioteca digitală și modalitatea de schimb internațional etc.

Róth András Lajos, de la Biblioteca Documentară a Muzeului *Hadz Rezső* din Odorheiu Secuiesc, ne-a uimit cu o expoziție inedită despre istoria tipografiilor, cu siglele tipografiilor vechi, prin digitizarea acestora din cărțile aflate în biblioteca muzeului respectiv.

Fiecare conferință, fiecare curs ne aduce un plus de informație, învățăm unii de la alții, împărtășind succesele și eșecurile trăite.

Bódis Ottilia

BIBLIOTECILE PUBLICE, NOI PROVOCĂRI

De multă vreme *biblioteca* nu mai este numai locul acela de unde poți să împrumuți cărțile pe care nu le deții în colecția proprie sau a prietenilor, găsind acolo persoane comode, sau mai puțin dornice să îți pună la dispoziție gama diversă a surselor de informare pentru a-ți rezolva o problemă, pentru a te dezvolta personal/profesional, pentru divertisment sau relaxare.

Biblioteca, instituție de cultură cu rol strategic în viața comunității, are tot mai multe atribuții, bibliotecarii fiind întrebați acum: *Și asta face biblioteca?! Nu știam... voi vă implicați în toate?!*

Unii o spun cu invidie, alții (tot mai mulți!) cu sinceră admirație. Tuturor le mulțumim, fiecare în parte ne ajută, ne arată ce e bine, unde mai avem de completat, perfecționat... oglinda activității noastre sunt ei, utilizatorii. În ochii lor citim succesele sau nereușitele noastre, din întrebările lor culegem semințele viitoarelor demersuri.

Bibliotecarul, fiind cel mai aproape de *informație*, simte pulsul vremurilor și știe cel mai bine că dacă nu se adaptează, riscă să nu mai fie în atenția publicului, tentațiile fiind acum atât de diverse și atractive, încât dacă nu găsești mijloacele și tehnicile potrivite pentru a demonstra că știi să fii aproape de interesele oamenilor (tot mai grăbiți și dezorientați), riști să devii inefficient, iar armele tale să nu mai atingă ținta propusă! Nu este ușor pentru cei fără idei, pentru cei care așteaptă mereu *indicații* și *soluții*, pentru cei care cred că dacă lucrezi într-o bibliotecă ai timp să citești!!! DA, ar trebui să citim foarte mult, dar nu

numai pentru noi înșine, să ne informăm în permanență pentru ceilalți, să căutăm pentru fiecare întrebare/problemă/provocare răspunsuri clare, corecte, gândindu-ne mereu că datoria unui adevărat bibliotecar este aceea de a ajuta oamenii prin informație să fie mai civilizați, deștepți, bogați, fericiți!!! Dacă acest lucru îl înțelegem, atunci, cu siguranță, nu vom avea momente de plictiseală, sentimente de inutilitate, vom înțelege că suntem în măsură să împlinim atâtea lucruri, să ajutăm pe cei care ne solicită sprijinul să-și realizeze visele!!! Ca în fiecare alt domeniu se cere și aici multă pasiune, iubire pentru semeni, perfecționare continuă. Bibliotecarul nu este doar omul care lucrează în bibliotecă, el ar trebui să fie cel care știe să facă toate cărțile să vorbească, să transmită înțelepciunea lor cu pasiune și profesionalism.

În calitate de manager al Bibliotecii Județene Sălaj îi provoc mereu pe colegii de la *centru*, dar și pe cei din *teritoriu* să fie practici, să fie inventivi, să dorească mereu să simtă că sunt utili, că au ce oferi... poate de multe ori unii neînțelegând adevărata intenție, dorința de a-i ajuta să conștientizeze faptul că *un loc de muncă* trebuie *respectat* și *sfințit* cu sudoarea muncii făcute cu pasiune, că nimeni nu poate *investi* în ceva pe care nu-l simte important, mai ales în aceste vremuri, când restricțiile financiare sunt tot mai mari și afectează activitatea tuturor. În astfel de vremuri toți devenim parcă mai critici, mereu ne raportăm unii la alții, o instituție la cealaltă, analizând importanța fiecăruia în viața comunității, rolul pe care-l avem și dacă ne îndeplinim misiunea. Observăm și bune și rele, oameni activi, dar și indiferenți și, pe bună dreptate, emitem des judecăți de valoare: *Uite cum pierd vremea, nu merită salarii! Ce atitudine are X, uită că este plătit din banii noștri! Aici nu se respectă programul cu publicul, cum este permis?! Se plâng mereu că nu au bani, dar nici nu merită!* NU dorim ca astfel de vorbe să fie adresate bibliotecarilor și bibliotecilor și, măcar din acest motiv încercăm să-i ajutăm pe toți colegii să ia atitudine pozitivă față de muncă, fără a se raporta mereu la venituri: cei care vin la noi nu sunt vinovați!!!

HAI LA BIBLIOTECĂ! AI VĂZUT?! BIBLIOTECA SE SCHIMBĂ!!!

Îndemnul și chemarea aceasta sunt vizibile acum în toate bibliotecile noastre, afișele colorate, realizate în cadrul programului BIBLIONET, trezind curiozitatea privitorilor. Da, biblioteca se schimbă,

dar cel mai important pilon în aceste schimbări rămâne tot bibliotecarul. Dacă acesta nu va ști să ofere *altceva*, dacă echipamentele moderne nu-l determină să caute, să învețe mereu, să găsească idei pentru a capta interesul, toate investițiile ar fi în zadar!

Ce poate oferi o bibliotecă publică azi?!

Întotdeauna vom porni de la un studiu aprofundat asupra comunității căreia ne adresăm, privită sub toate aspectele ei: economic, social, cultural, interese și preocupări, nevoi și

așteptări, oportunități și provocări... de la cea mai mică vârstă până la greaua povară a anilor și la nevoia de comunicare!!! Toate categoriile de vârstă și interese sunt și în grija bibliotecii.

Prin secțiile noi, înființate an de an, urmărim fiecare segment, dorind să ținem lumea aproape de partea spirituală a vieții, iar pentru ca aceste obiective să se îndeplinească este mare nevoie de bibliotecari pasionați. Un bun bibliotecar este mult mai mult decât un dascăl; dacă învățătorul, profesorul își cunosc *grupul/clasa/segmentul* pentru care își pregătesc *lecția/tematica/programele*, bibliotecarul este mereu

pus în fața altor provocări, nicio zi nu seamănă cu cealaltă, utilizatorii și solicitările acestora sunt diverse și nebănuite. Niciodată nu vom avea pretenția ca acest bibliotecar să le știe pe toate (deși se spune despre mulți bibliotecari că sunt adevărate enciclopedii vorbitoare!), dar este de datoria lui să știe unde se găsește informația solicitată, indiferent de categoria sau domeniul de interes al utilizatorului. Niciodată un bibliotecar adevărat nu va spune: *Nu știu*, dar are dreptul să răspundă: *Mă voi informa în cel mai scurt timp posibil și vă anunț.*

Provocările pentru biblioteci sunt tot mai diverse; călătorind real sau virtual prin bibliotecile lumii vom observa gama foarte diversă de activități oferite de aceste instituții, biblioteca transformându-se în fiecare clipă din locul de unde la începuturi se împrumutau cărți pentru lectură, în loc de întâlnire, de comunicare, educație și socializare; biblioteca este acum căutată de parteneri privați, de organizații, fundații, instituții ș.a. pentru a-și promova produsele și serviciile, pentru a-și face vizibile acțiunile; tot mai mulți încep să înțeleagă că aici, la bibliotecă, vin toate categoriile de populație, liber, nestingherit, în mod gratuit și pot afla tot ce se întâmplă în localitatea lor, în regiune, în țară și, bineînțeles, în univers!!! Iată PARADISUL!... cum numea Borges această *grădină*, de unde poți culege toate roadele necesare dezvoltării spirituale, dar și personale, profesionale. Aici poți intra în contact cu o lume întreagă, înlăturând izolarea, de orice tip.

Pentru a reuși să ne îndeplinim misiunea sunt necesare: spații atractive; program flexibil (adaptabil la cerințele publicului); personal motivat și bine pregătit profesional; vizibilitate în comunitate; secții, servicii și activități moderne și în permanentă schimbare, potrivit nevoilor publicului; atragerea de resurse financiare, dar și umane (grupuri de voluntari) pentru împlinirea programelor și proiectelor, precum și multe, multe... **IDEI!**

Întotdeauna vor exista condiții diferite în bibliotecile publice, de aceea este de datoria noastră să ne adaptăm programul activităților în funcție de posibilități, dar nu vom motiva inactivitatea prin *lipsuri*, prin veșnicele explicații: *nu ne sprijină autoritățile!!!* Acolo unde există cărți, reviste, calculatoare și alte echipamente moderne, dacă un bibliotecar dorește, poate face minuni!

Mereu ni se cer exemple, modele de activități, deși am repetat întotdeauna că tot ceea ce înseamnă *schimbarea în bine a comunității*, ține și de domeniul bibliotecilor.

Privind, din întâmplare, materialele publicitare realizate de IREX și gândindu-ne la marii înțelepți ai lumii, amintim: *Dacă vrei să formezi copii excepționali, citești-le povești. Dacă vrei să ajungă geniali, citești-le și mai multe povești!* (Albert Einstein)

De aici să pornim, de la POVESTE, călătoria prin ideile noastre de atragere spre bibliotecă.

Aduceți **copiii** la bibliotecă, citești cu pasiune povești, comentați împreună cu ei, puneți-i apoi să se transpună în personaje de povești, descoperiți și dezvoltați talente; rugați-i să deseneze imagini din povești, să scrie despre ceea ce au învățat din lectura citită, provocați-l pe fiecare în parte (este foarte important să-i ajutăm să exprime ceea ce simt, să dobândească încredere în ei înșiși, să fie sinceri, să întrebe dacă au nelămuriri...), învățați-i să iubească de mici cartea și nu se vor plictisi niciodată, învățați-i să caute în orice informație (indiferent dacă o găsesc pe 'net, în cărți, la școală, o aud la TV, pe stradă...) acele lucruri și modele care pot să-i ajute să crească frumos, să știe ce le este necesar pentru a fi sănătoși la minte, trup și suflet, să știe să se păzească de *tentații nesănătoase*, cum să iubească familia, dascălii, țara și să-și dorească să dăruiască, atunci când vor fi formați ca oameni demni, lumină în jurul lor. Toate acestea, precum și o multitudine de alte lucruri utile se pot transmite la bibliotecă, jucându-ne cu imaginația și mintea

copiilor. Nu ar fi păcat să nu o facem?! Nu este greu, iar colegii de la Biblioteca Județeană, simțind de câțiva ani bucuria implicării în astfel de activități *se întrec* în idei, unii mai temători, alții entuziaști, descoperă cu toții bucuria activităților inedite. Avem nădejdea că vor înțelege, încet-încet, cu toții că nu întâmplător sunt provocați, că, de fapt, se vor simți mult mai bine descoperind că pot aplica în practică *îndemnul* (pentru unii *stressul*) **șefei!!** Provocările continuă: vom încerca acum să intervenim mult mai mult în viața bibliotecilor din județ, astfel încât, toate prezentările realizate la Biblioteca Județeană se vor oferi (că doar avem servicii moderne în majoritatea bibliotecilor noastre!), online, tuturor colegilor, iar ei (pentru că au fost instruiți și vor continua pregătirea) vor ști transmite copiilor filmulețele sau PP-urile realizate pe toate temele posibile (călătorie imaginară în județ, în țară, în locurile pitorești ale lumii; curiozități din viața animalelor; copii celebri; modele de viață ș.a.) precum și toate ideile noastre transmise și spre teritoriu. Astfel, vom *forma* o altă *echipă* pentru diversificarea activităților culturale, științifice, educative, recreative din municipiu și județ.

Tinerii, care mai ieri erau copii și îi plimbam prin lumea poveștilor și basmelor, învățându-i că totul

este posibil, dar nu toate ne sunt folositoare, câtă nevoie au de bibliotecă!!! Să nu-i lăsăm să se îndepărteze, chiar dacă îi simțim răzvrățiți, nemulțumiți, neîncetători, dar atât de frumoși și curajoși! Cu multă iubire și pregătiți pentru a le răspunde la multele întrebări, îi putem ajuta să stea departe de întuneric (alcool, tutun, droguri, vulgaritate...), chemându-i să fie împreună la activități distractive (într-un mod educativ, constructiv, nu distructiv), ei fiind cei mai dornici să devină *prieteni ai bibliotecii* și să ajute în multiplele implicații sociale ale acestor instituții.

Oamenii maturi, cu responsabilități, cu sau fără loc de muncă, nemaivând

timp pentru a căuta informațiile necesare (să o facem noi pentru ei) care să-i ajute să-și păstreze locul de muncă, sau să se pregătească pentru a găsi altul, să știe să-și păzească familia și casa de toate pericolele, să-și reamintească mereu care sunt lucrurile cu adevărat importante în viața lor și să învețe să le ocrotească...

Privim iar un *semn de carte...*, citim în grabă: *Dacă ai o grădină și o bibliotecă, nu-ți mai trebuie nimic altceva!* (CICERO)

Ei, să fie oare atât de simplu să fim fericiți!? Analizând profunzimea acestor cuvinte simple, înțelegem că *materialul* și *spiritualul* sunt cuprinse cu multă înțelepciune în puține vorbe. Unde este atunci *cheia* spre poarta împlinirii!? Cu siguranță totul depinde de *semănător/îngrijitor/culegător!!!*

Bătrânii, ajunși la vârsta când ar dori să spună ei povești, povești de viață, din viața lor, așa cum a fost ea pentru fiecare, cu bune sau rele, convinși că ei știu mai mult pentru că *au trăit* fiecare poveste, dar... cine să-i asculte!? Prea grăbiți, alergăm pe lângă ei și simțim, de multe ori, că sunt povară, că ne stau în cale, că nu mai au... valoare! Și câte valori am putea *culege* de la ei!!!

Dacă aveți o idee și simțiți că va face bine celor din jurul vostru, așterneți-o repede pe hârtie, sau... pe ecranul unui computer! Apoi gândiți-vă și analizați: cui vă adresați, ce materiale/surse veți folosi pentru a vă pune în practică ideea, cine vă pot fi colaboratorii/partenerii, dacă e nevoie de anumite costuri și de unde le obțineți (multe activități se pot realiza fără cheltuieli financiare), alegeți locul/data/ora potrivite pentru a vă asigura că grupul căruia doriți să vă adresați va reuși să fie prezent (atenție cum faceți *reclamă* la eveniment!), uitați de inhibare sau emoții (păstrați-le doar pe cele constructive! Fără emoții, nu am fi oameni!), mai adăugați o picătură de credință, alta de iubire și... succesul va fi garantat!!! Apoi, voi singuri, veți dori să așterneți alte și alte idei! Avem multe exemple de acest gen, cu fiecare dintre voi, încrederea va fi și mai mare. SE POATE!!!

Am amintit doar așa, în mare, implicațiile bibliotecii în viața oamenilor. Multe alte idei le avem în minte și suflet, iar dacă nu, să privim clipă de clipă copilul care plânge, tânărul care are chipul îmbătrânit, deși ar trebui să... *cânte*, mama care nu știe ce să-i mai ofere odraslei veșnic nemulțumite, bătrânul care privește în jur și nu are cui să-și spună... povestea. Să umplem de lumină golul dintre PĂMÂNT și CER și vom putea spune atunci că am dăruit și noi un strop de apă vie acestei lumi! E atât de simplu, dar numai așa, culegând și răspândind înțelepciune ar trebui să fim împăcați și convinși că ne-am făcut datoria.

BIBLIOTECA este și ea tot un *sprijin* pentru viață. Menirea tuturor demersurilor este aceea de a face *locuirea*, trecerea noastră prin *lumea cu nume și dor* accesibilă, puțin mai luminoasă cu fiecare carte citită, cu fiecare gând transmis din înțelepciunea adunată aici, în *grădina cunoștinței!*

F.P.

ZALĂUL CITEȘTE!

Maratonul *Lecturi Urbane* a ajuns în 2010 și la Zalău!

Proiectul național **Lecturi Urbane - Orașul Citește** a fost inițiat de **civika.ro** în mai 2009 și are

ca obiectiv principal încurajarea lecturii în spațiile publice și crearea unui nou model de a contribui la binele comunității. Ca proiect de implicare socială, organizează acțiuni și evenimente unde oamenii vin, citesc și împart cărți în anumite spații publice.

Civika.ro este o platformă de inițiativă socială independentă care reunește persoanele dispuse să doneze câteva ore pe lună proiectelor care urmăresc o schimbare în plan social. Activiștii *civika.ro* inițiază proiecte în domenii precum: dezvoltare urbană, dezvoltare rurală, educație, cultură și artă, comunitate, ecologie aplicată sau sănătate.

Proiectul numit *Lecturi Urbane*, este unul desfășurat în multe orașe din țară, și are ca scop încurajarea lecturii în spațiile neconvenționale și astfel, crearea unui nou model de implicare în comunitate.

Ideea proiectului este simplă: se adună prieteni, colegi, vecini și cunoscuți cu o slăbiciune pentru lectură, într-un loc public, unde citesc împreună și oferă cărți, astfel încurajându-i pe toți din jur să facă la fel, să povestească mai departe despre cărți și să promoveze lectura.

În Zalău, timp de mai bine de două săptămâni (12 - 23 octombrie), cetățenii au avut posibilitatea să doneze cărți în centrele de colectare special amenajate. Biblioteca Județeană Sălaj, fiind partener în acest proiect, a invitat cititorii, și nu numai, la această acțiune, fiind amenajate două locuri de colectare: Sala de Lectură și Secția Periodice.

Pe data de 23 octombrie, la prima ediție a proiectului, platoul din fața Prefecturii a fost transformat într-o *sală de lectură* ce inspira oamenilor de pe stradă un comportament mai atent, specific bibliotecilor.

Voluntarii și bibliotecarii prezenți pe platou au incitat la lectură trecătorii. Unii au fost mai sceptici la început, dar tot s-au găsit curajoși care s-au așezat pe bancă și au parcurs din cărțile primite donație.

Au fost împărțite pliante și semne de carte pentru promovarea bibliotecii și a lecturii. Toate categoriile de

vârstă au fost prezente, de la cititori de vârstă a treia și adolescenți până la copii. Fiecare și-a găsit o carte pe gustul său, pe care a lecturat-o și apoi a primit-o cadou, la plecare.

Cărțile oferite au fost donate de Editurile **Litera, Minerva, All, Corint și Corint Junior, Librăriile Sălajului, Biblioteca Județeană și Centrul de Documentare a Colegiului Național Silvania Zalău.**

Această idee instituția noastră dorește să o permanentizeze, să o transforme în *obicei*, să provoace toate categoriile de populație să citească împreună, e un mod de apropiere intelectuală, de socializare, de a transmite un îndemn printr-un exemplu: Eu citesc! Vino și tu! Lectura ne face bine tuturor! Vom provoca lunar la ZALĂU, cu sprijinul voluntarilor noștri tineri, la lectură, vom aduna cărți, vom dăruia cărți, vom scrie și transmite mesaje de atragere la bunul obicei al cititului, vom alege cărți pe diverse teme de interes, încercând să oferim comunității idei și soluții, să înlăturăm monotonia, dezinformarea, să ajutăm la schimbarea vocabularului și multe alte lucruri frumoase care pot schimba mentalitatea semenilor noștri.

Dincolo de ideea încurajării lecturii și de oferirea cărților, *Lecturi Urbane* este povestea unor persoane în dorința lor de a pune în practică un model simplu, necostisitor, ușor de inițiat, preluat și adaptat pe plan local. Ea poate contribui la dezvoltarea fiecărui individ în parte și în mod general, la dezvoltarea comunității sălăjene, deoarece binele nostru este intim legat de binele comunității în care trăim, iar locul unde eu citesc, tu citești și *orasulciteste.ro* poartă cu sine semnele bune ale unei normalități de mult visate.

Mariana-Lucia Marian

SERVICII PENTRU PERSOANE CU NEVOI SPECIALE

Există oameni pentru care lipsa de spațiu, diminuarea salariilor, promisiunile încă neîmplinite ale factorilor de decizie de a construi un sediu propriu pentru Biblioteca Județeană din cauza crizei economice pe care o parcurgem, nu îi descurajează și nu constituie motiv de blazare. Bibliotecarii găsesc resursele necesare pentru a străbate această perioadă grea, ei știu că trebuie să dezvolte și să ofere servicii cât mai bune pentru toți membrii comunității. Chiar dacă și în anul 2010 s-a continuat seria mutărilor începute în anul 2006, apreciem acest an ca fiind unul greu, dar plin de succese și împliniri. A fost anul în care am reușit să dezvoltăm un serviciu pentru un segment de public pe care biblioteca l-a avut în atenție de mai multă vreme. Este vorba despre persoanele cu deficiențe de vedere. Acest lucru a fost posibil prin încheierea unui parteneriat între Fundația *Cartea Călătoare* și bibliotecile publice mari din România, deci și biblioteca noastră.

Fundația *Cartea Călătoare* (FCC) a fost înființată în noiembrie 1996, având ca misiune facilitarea accesului nemijlocit la informație, educație și angajare a persoanelor cu deficiențe de vedere din România, precum și creșterea gradului de integrare socială a acestora cu ajutorul tehnologiilor moderne de acces. Practic, noile tehnologii IT au produs o *revoluție* de neimaginat pentru această categorie de persoane, accesul la informație, cunoaștere și recreere făcându-se mult mai ușor. Cu ajutorul echipamentelor și softurilor asistive, un nevăzător poate să lucreze la un computer, să acceseze internetul, să citească o carte în format electronic sau să desfășoare o muncă similară cu o persoană văzătoare.

FCC este o organizație non-guvernamentală, non-profit, al cărei fondator este dl Mircea Bucur, *sufletul* acestei organizații. Membrii fundației sunt persoane văzătoare și nevăzătoare. Amintesc doar câteva dintre activitățile pe care FCC le desfășoară, activități ce vin în sprijinul persoanelor cu deficiențe de vedere:

- înregistrează în format audio manuale școlare, cursuri pentru învățământul școlar, liceal, universitar, cărți de specialitate pentru a-i ajuta pe nevăzători în profesia lor;
- realizează cărți audio Daisy care pot fi împrumutate gratuit de la bibliotecile publice din România;
- facilitează obținerea de către liceele de nevăzători a echipamentelor informatice special adaptate;
- adaptează filme artistice și documentare adăugând comentarii audio ce descriu imaginile relevante pentru înțelegerea acțiunii;
- editează, din 2003, revista **Radar**, cu apariție lunară, care apare în două formate: pe web și audio pe CD;

- susține, la cerere, cursuri de informatică și de utilizare a echipamentelor special adaptate.

Asociația Nevăzătorilor din România (ANR) are peste 100 de ani de existență și este organizată în filiale și subfiliale. Sălajul este constituit în subfilială, fiind arondat filialei interjudețene Bihor - Sălaj și numără în prezent aproximativ 1200 de membri.

Accesul la educație al persoanelor cu deficiențe de vedere se realizează în școli speciale pentru nevăzători de la nivel preșcolar până la cel postliceal, continuarea studiilor la nivel superior putându-se face în instituțiile normale de învățământ. Pentru persoanele cu deficiențe de vedere din județul nostru, Clujul oferă cea mai la îndemână posibilitate de școlarizare a acestei categorii, oferind un nivel educațional ridicat și un corp profesoral bine pregătit, format atât din profesori văzători cât și nevăzători, aceștia din urmă fiind cei mai îndrăgiți de către elevi. Ei sunt cei care reușesc să transmită cel mai bine informația, având același mod de a se raporta la diferitele probleme cu care se confruntă o persoană nevăzătoare. Distanța până la Cluj constituie de asemenea un avantaj pentru ei. Specializările oferite elevilor sunt informatică-calculatoare și balneofizioterapie.

Dacă înainte de 1989, la terminarea școlii, absolvenții primeau o repartitie pentru un loc de muncă, acum, acest lucru nu se mai întâmplă, integrarea în societate a persoanelor cu deficiențe de vedere făcându-se mult mai greu. În județul nostru sunt integrate în muncă cca. 40 de persoane (din 1200).

Pentru persoane *speciale* biblioteca trebuie să ofere servicii *speciale*. Acest lucru se poate realiza printr-o mai mare apropiere a bibliotecii de această categorie de public, o bună comunicare cu ei pentru a le cunoaște și satisface nevoile. La realizarea acestui material ne-a ajutat întâlnirea personală pe care am avut-o cu dna Elena Tirizică, primul utilizator al bibliotecii noastre din această categorie de public. Personal și profesional putem spune că această întâlnire a fost benefică. Am înțeles că ei se simt marginalizați de către societate, că eforturile pe care le fac pentru a-și atinge țelul propus sunt mult mai mari decât pentru o persoană normală, dar că aceste aspecte ei nu le mai pun în balanță. Cei integrați în muncă își desfășoară activitatea cu maximă conștiinciozitate, sunt persoane responsabile și cu o dorință extraordinară de a se autodepăși.

Am aflat că participă la concursurile organizate de către ANR, care se desfășoară la nivel local, zonal și național și se înscriu în competiție alături de participanții din alte județe. Anual se desfășoară concursurile, de acum tradiționale, *Prietenii cărții Braille* și *Pe meridianele lumii* (concurs de cultură generală din mai multe domenii ale cunoașterii). La nivelul ANR este constituită și o Comisie pentru femei care organizează concursuri mondene: *Imaginea ta contează!* având ca scop promovarea imaginii femeii cu deficiențe de vedere.

Pentru aceste persoane, așa cum aminteam la început, Biblioteca Județeană pune la dispoziție, din luna mai 2010, cărți Daisy din literatura română și universală, de a căror lectură pot beneficia cu ajutorul unui aparat specializat Victor Reader. Acesta poate fi împrumutat la domiciliu împreună cu titlurile solicitate pe o perioadă care se stabilește de comun acord între bibliotecă și utilizator. FCC a donat anul acesta Bibliotecii Județene două play-ere Daisy, Victor Reader Classic X+ în cadrul proiectului național *Acces nediscriminativ la educație și cultură pentru persoanele cu deficiențe de vedere*, finanțat de Guvernele Islandei, principatului Liechtenstein și Norvegiei, prin mecanismul Financiar al Spațiului Economic European. Biblioteca a achiziționat cărți Daisy și a amenajat în cadrul Secției Media un stand special pentru aceste cărți. Cărțile Daisy (Digital Accessible Information System) permit reproducerea mult mai exactă a structurii cărților tipărite. O carte Daisy reproduce conținutul unui material tipărit, roman, carte științifică, revistă, dicționar într-un format digital accesibil nevăzătorilor sau persoanelor cu dificultăți

de citire. O carte în format audio Daisy se poate citi selectiv exact ca și o carte tipărită. Cu ajutorul unui player Daisy, cititorul poate naviga foarte ușor prin structura cărții: poate sări la o anumită pagină, la un anumit capitol din cuprins, poate să reia o frază, un paragraf asupra căruia dorește să insiste mai mult. Aparatul permite lectura cu viteză variabilă, fără a altera timbrul lectorului. Acestea sunt avantajele pe care le aduc aceste cărți utilizatorilor. Publicitatea serviciului s-a făcut în media locală, dar ulterior am ajuns la concluzia că este bine să oferim acest serviciu și la domiciliul sau locul de muncă al utilizatorilor. Comunicarea cu utilizatorii se realizează telefonic, se stabilește locul și ora la care trebuie livrate materialele solicitate de către aceștia.

La sugestiile lor biblioteca poate organiza în spațiul ei întâlniri cu această categorie de public în care să facă audiții muzicale, recitări de poezie în interpretarea unor actori consacrați, întâlniri cu scriitori (văzători sau nevăzători), discuții pe diferite teme propuse de ei. Propunerile au venit din partea lor așa că rămâne doar să îi contactăm, să vedem câți doritori vom avea pentru acestea.

Astfel vor simți că cineva se gândește și la ei, că sunt instituții care doresc să îi sprijine, să le facă mai ușor accesul la cultură, informare și relaxare. Sunt oameni deosebiți de la care noi, persoanele valide, putem să învățăm multe. Numai afirmația dnei Elena, că se consideră un om împlinit, ne poate mobiliza mult. Împlinirea este atât pe plan profesional cât și familial, cele mai mari bucurii aducându-le cei doi copii deosebiți pe care îi consideră o binecuvântare de la Dumnezeu. Pe plan profesional, după absolvirea Liceului Sanitar de la Arad, a primit repartitie la Spitalul de Recuperare din Zalău unde își desfășoară activitatea și astăzi, apoi a continuat studiile la Universitatea de Vest **Vasile Goldiș**, filiala Zalău, absolvind Facultatea de Medicină, specializarea Asistență Medicală.

Vom încheia cu două mesaje adresate de dna Elena Tirizică.

Mesaj pentru persoanele valide: *Când vedeți o persoană cu deficiență de orice fel, încercați să observați nu ceea ce credeți că nu poate să facă ea, ci ceea ce poate să facă. Ajutorul cel mai potrivit pe care îl puteți oferi este un gând bun, o vorbă bună, o mână întinsă atunci când este nevoie, iar răsplată veți primi însutit de la Dumnezeu, care revarsă în suflele bucurii nebanuite, pentru că nicio faptă bună nu rămâne nerăsplătită.*

Mesaj pentru persoanele cu deficiențe de orice fel: *Dacă aveți un crez și dacă luptați cu toată ființa voastră pentru împlinirea unui ideal, puteți sta la masă cu zeii!*

Mulțumesc doamnei Elena care a avut amabilitatea să îmi acorde timpul necesar pentru a cunoaște mai bine această categorie de persoane pe care biblioteca îi dorește aproape, pentru a le înțelege și identifica nevoile și a le oferi servicii la nivelul așteptărilor lor.

Doina Maniura

DRUMUL SOCIETĂȚII INFORMAȚIONALE SPRE UNA EDUCAȚIONALĂ PRIN INTERMEDIUL LECTURII ȘI A TEATRULUI DE PĂPUȘI

Există o putere nelimitată pe care bibliotecile o exercită încă asupra lumii, putere dată de calitatea și cantitatea informațiilor deținute și de modul de vehiculare a acestora.

Deși tehnicile informaționale moderne s-au instalat tot mai confortabil pe teritoriul consacrat cărților, biblioteca nu este amenințată. Adoptând și adaptând în permanență noile tehnologii, transformând era digitală în una umană, arma de apărare folosită de bibliotecă este aceea de a îndrepta societatea informațională spre una educațională.

Trecând printr-o criză morală și socială profundă, această orientare a societății a devenit o necesitate stringentă și se poate face doar prin întoarcerea la lectură, la resensibilizarea minții și a sufletului uman răcit și asuprit.

Este știut faptul că grija pentru formarea caracterului copilului de la cea mai fragedă vârstă a preocupat și preocupă și astăzi - mai mult ca oricând - pe părinți și pedagogi deopotrivă și intră în obiectivele multor instituții de artă și cultură. Astfel și-au făcut loc în dramaturgia românească piese de teatru cu teme menite să contribuie la educarea copiilor de vârstă preșcolară și școlară.

Dramaturgia teatrului de păpuși poate și trebuie să însuflețească interesul celor mici pentru cunoașterea unor opere literare valoroase, poate să educe copiii în spiritul dreptății și al adevărului, al curajului, al dragostei de neam și al hărniciei.

Răspunzând acestei necesități și fiind o instituție de cultură, în biblioteca noastră se practică atragerea spre carte și lectură prin dramatizarea unor opere literare sau a unor fragmente din opere. În această vară, în cadrul programului de vacanță desfășurat la Ludotecă, pe lângă alte activități speciale, am făcut teatru de păpuși. Păpușile le-am creat cu copiii în cadrul orelor destinate atelierelor de lucru - să confecționăm și să reparăm păpuși - folosind materialele informative deținute în bibliotecă (cărți, modele, planșe, mascote etc.). Astfel am avut ore de lectură, de dramatizare, de selecție a copiilor actori și a celor care au fost cu talent la crearea și realizarea păpușilor. Aceste activități au atras copii de la cei mici - preșcolari, până la cei de 10 - 12 ani, care au găsit o modalitate foarte plăcută de a petrece vacanța mare.

Alegând ca temă combaterea relelor moravuri cum sunt: minciuna, înșelătoria, viclenia, am lecturat mai multe opere literare, atât proză, cât și poezie.

În continuare voi prezenta una din piesele de teatru de păpuși făcută cu copiii. Am ales pentru dramatizare poezia **La judecată** de Haralambie Țugui din volumul **Ochii copiilor**.

Povestitorul (sau un Arlechin în cazul nostru)

Ursul

Cerbul bătrân

Vulpea

Coțofana

Rița-Veverița

Figurație: Bursucul (înțeleptul), un șarpe, iepurași, găini, cocoși

Decor: o poiană din pădure, peisaj

La judecată

Din culise apare Arlechinul - povestitorul:

În pădurea de alun,
Ursul și un cerb bătrân
Întâlnind vulpea, șireata,
Începură judecata.

Ursul: (cu voce gravă, de bas)

Ia să juri și să ne spui
Cam câte găini și pui
Ai mai șterpelit, cucoană
Roșcovană, hoțomană?

Cerbul cel bătrân:

Și câți iepurași peltici
Jumulit-ai chiar pe-aici?
A văzut bursucul tot:
Cum te curățai pe bot
De puf moale și de pene
Acolo, jos, între poiene
Și cum codrul tot, cu jale
Blestema faptele tale.

Ursul:

Zici că-așa în fire-ți stă
Să ai carne proaspătă
Dar, mă rog, de ce nu-ncerci
Și-o tocană de ciuperci

Sau, să spunem, un ghiveci?...

Coțofana:

I-auzi, nene, ce mai zvoană:
Vulpe vegetariană?!

Arlechinul - povestitor: (se adresează, cu un ton complice, copiilor)

Iată! Ce contrariată
Coțofana cea codată!
Și-uite, Rița-Veverița
Abia-și mai ține gurița!

Rița-Veverița:

Ce-o faci pe mironosița?
Parcă nu te-am ști noi, oare
Hulpavo lingușitoare
Gata, -ntruna cu minciuna
Vulpe, hulpe nu-i tot una?

Arlechinul - povestitor: (intră într-un colț de scenă)

Vă invit ca să vedeți
Și deloc să nu credeți!

Vulpea: (sare revoltată și spune cu ton plângăreț)

Ba eu nu, că nu-s chiar hoată
Cum se spune de cei care
La minciuni mai dau crezare.

Arlechinul - povestitor: (cu un ton șugubăț, trecând dintr-o parte în alta a scenei)

Ați văzut vreodată vulpe
Singură să se inculpe?

Vulpea: (sfioasă, cu un glas mieros)

Și ce, dacă prin cotețe
Am trecut de-am dat binețe
La cocoșii țanțoși, suri
Tocmai buni de răcitur
Sau la curci cu gâtul pag?
O făceam așa... de drag.
Ș-apoi... iepuri? vai de mine,
N-am văzut, o știm prea bine,
De pe când eram copilă
Și-i mai ocroteam, de milă.

Arlechinul - povestitor: (pregătind scena următoare, vine în față și spune):

Dar solemn și fără grabă
Ursul, gospodar de treabă,
Mai se miră, mai întreabă
Îndreptând spre vulpe-o labă.

Ursul: (cu un mormăit târăgănat)

Milă, tu, de iepurașii
Urechiații, drăgălașii
Ce-n zăpezi și ger visează
Gustul frunzelor de varză?
Asta nimeni n-o crede,
Cum nu-i iarna iarbă verde
Nici pe câmp, nici în livede.

Cerbul:

Drept ai spus

Arlechinul - povestitor: (intervine să-l prezinte pe cerb)

Rosti atunci

Cerbul, voievod de lunci

Clătinând coarnele lungi

Mai cu ele-n cer s-ajungi.

Apoi, înaintând și atrăgând atenția publicului:

Însă când cu chibzuință,

Cugetau dreapta sentință,

Tot cu ochii pe văioagă

Vulpea căuta s-o șteargă.

Numai ursul, văzând

A și dat-o la pământ

Cu o labă cât lopata,

Să încheie... judecata.

În timp ce vorbește Arlechinul, Ursul *pedepsește*, la propriu, Vulpea. Aceasta, întinsă pe jos, începe să se vaiete, în aplauzele celor din pădure și a copiilor, bineînțeles.

Arlechinul - povestitor (cu un ton sobru, de judecător)

Fără gong sau antrenor

Asta, zic și eu, boxeur!

Arlechinul - povestitor (concluzionează, vesel):

Știm noi multe din pădure,

Dar asemeni *hotărâre*

Dată iute, pe tăcute

Vulpea... n-are s-o mai uite.

Prima condiție pentru montarea unui spectacol de teatru este stabilirea genului piesei. Pentru realizarea unui spectacol de teatru de păpuși este necesar să se urmărească trei obiective principale și anume:

1. educativ
2. tehnic
3. artistic

Primul obiectiv se poate atinge prin înțelegerea caracterului satiric al textului, prin tratarea nesuperficială a personajelor și situațiilor, prin satirizarea ascutită a trăsăturilor vizate de autor.

Tehnicul și artisticul merg mână în mână. Mai întâi trebuie să realizăm tehnic păpușile, decorul, mobilierul și recuzita. La repetiții le vom da viață în cel mai artistic mod. Păpușile trebuie să întruchipeze fiecare un tip anume, cu caracteristicile psihice și fizice. Pentru aceasta trebuie să avem grijă să le dăm, printr-o mânuire potrivită, gesturile, mișcările și expresia cea mai potrivită. În interpretare urmărim, în special, linia satirică, nu doar realizarea comicului gratuit.

Foarte importantă este alegerea interpreților, care își vor împrumuta vocile lor păpușilor. În funcție de personajul interpretat trebuie să potrivim timbrul vocii: Arlechinul-povestitor-voce plăcută, nuanțată în funcție de replică, urs-bas, coțofana-soprană, vulpea-microasă, dulceagă, lingușitoare, cerbul-bariton.

De asemenea, în exercițiul cu interpreții trebuie să se pună în evidență o dată cu umorul replicilor și conținutul de idei. Partea cea mai grea a spectacolului este mânuirea păpușilor. Îndemânarea de a mânuirea păpușile se capătă prin multe repetiții, astfel încât să se facă simbioza dintre mișcarea scenică și replica dată.

Decorul, simplu, trebuie pictat în culori luminoase și clare. Atât decorul cât și păpușile trebuie bine luminate pentru a pune în valoare acțiunea.

Un alt element de bază al spectacolului este muzica. Asigurându-se un fond muzical care să urmărească și să sublinieze textul și situațiile din scenă, va crește sau va diminua intensitatea unor momente.

Muncind cu seriozitate și dăruire vom reuși să atingem obiectivul principal: să educăm, să distrăm și să corectăm.

După lecturarea piesei vom observa conflictul dintre lumea pașnică a pădurii și a celor hrăpăreți, lacomi și vicleni - vulpea în sceneta noastră. Din rezolvarea acestui conflict se desprind învățături prețioase, folositoare celor mici în spiritul dreptății, al aversiunii în fața înfumurării, al cinstei și echității.

Concluzia finală a piesei este că răutatea și lăcomia vor fi pedepsite într-un fel sau altul, chiar dacă cel rău este subtil și își ascunde foarte bine faptele.

Vom alege o păpușă ca povestitor - Arlechinul. Această păpușă va apărea la începutul spectacolului, spune câteva cuvinte despre piesă, stă de vorbă cu copiii. Prologul spectacolului este jucat de Arlechin. Acest personaj va avea un ton vioi și va putea provoca intervenția copiilor spectatori adresându-li-se direct.

Teatrul de păpuși nu trebuie socotit ca *gen minor*. Acesta poate contribui efectiv la educarea spectatorilor săi, este un puternic mijloc de influențare și transformare atât a copiilor cât și a adulților.

Veronica Pop

PROIECT DE EDUCAȚIE ESTETICĂ

Tot ceea ce este viu, aspiră spre culoare!

(W. Goethe)

MOTIVAȚIE:

Chiar dacă recunoaștem că în viața noastră cotidiană, la fiecare pas, suntem înconjurați de o mare bogăție de culori, cunoștințele noastre despre efectele lor în viața noastră sunt limitate. Culorile ne influențează sănătatea și dispoziția. Culorile sunt purtătoare ale unui simbolism care dăinuie de mult. Oamenii au atribuit însușiri simbolice culorilor încă din cele mai vechi timpuri, începând cu *roșul*, pe care-l socoteau element vital fundamental. În prezent, importanța culorilor în viața noastră este covârșitoare; acum culorile devin o putere în stare să acționeze spre binele nostru, în cele mai diverse domenii: de la medicină și învățământ, până la ridicarea productivității muncii, la crearea unui cadru de viață calmant, sănătos, la educația estetică a oamenilor etc.

Omul simte fenomenele coloristice în general; în această ordine de idei nu putem despărți judecata artistică, de pildă, de cea practică. Nevoia de frumos nu poate fi despărțită de foame, sete, de nevoia de odihnă, așadar de întreaga viață.

TITLUL PROIECTULUI

Culoarea în viața noastră

SCOPUL: Dezvoltarea curiozității epistemice în legătură cu tema propusă.

OBIECTIVE:

- să-și comunice impresiile și observațiile efectuate în experiențele anterioare;
- să manifeste inițiativă în comunicarea orală;
- să-și valorifice experiența dobândită în diferite situații;
- să analizeze reacțiile/trăirile omului în variate situații sub influența factorilor de mediu;
- să-și exprime trăirile (de moment) cu ajutorul simbolisticii culorilor;
- să conștientizeze rolul culorilor în stimularea creativității și învățării;
- să observe prezența și importanța culorilor până chiar și în farfuria cu mâncare;
- să manifeste interes față de folosirea culorilor în estetica vestimentației;

- să conștientizeze că preferința față de una sau mai multe culori reprezintă reflectarea trăirilor noastre interioare.

RESURSE - umane:

- Bibliotecarul;
- Secția Legătorie;
- Cititori ai Secției pentru Copii;
- Voluntari;

- materiale:

- o vază cu flori;
- cartoane;
- materiale pentru pictură (pensule, guașe, apă);
- plicuri colorate;
- o farfurie cu fructe, o lumânare etc.

Amenajarea spațiului

Acțiunea se va desfășura în Sala de Lectură a Bibliotecii Județene. În partea din față, pe o masă lungă, vor fi așezate: o vază cu flori (iar lângă aceasta un carton pe care scrie *Florile - parfum și culoare*) și un plic colorat în care sunt așezate cartonașe pe care sunt scrise informații cu privire la:

- simbolistica florilor (bibliografie - Carole la Pan, **Magia culorilor**)
- vibrațiile colorate ale florilor (bibliografie - Carole la Pan, **Magia culorilor**)
- ce flori dăruim? (bibliografie: Aurelian Băltărețu, **Florile - parfum și culoare**)
 - un carton pe care este scris *Culoarea în viața noastră*, pe fondul unui curcubeu
 - un carton rotund pe care este consemnat un citat din Goethe: *Tot ceea ce este viu aspiră către culoare*.

În fața acestei mese, la o oarecare distanță de ea, vor fi așezate cinci măsuțe pregătite pentru cinci sectoare diferite:

1. simbolistica culorilor;
2. rolul culorilor în stimularea creativității și învățării;
3. culoarea din farfurie;
4. culoarea, moda și estetica vestimentației;
5. culorile - oglinda universului nostru interior.

Fiecare măsuță va avea așezată pe ea câte o față de masă colorată, câte un indicator de sector și câte un plic colorat (în care vor fi așezate cartonașe cu informații din domeniul respectiv). La cel de-al treilea sector - *Culoarea din farfurie* - vor mai fi așezate: o farfurie cu fructe și un suport cu o lumânare vișinie.

Captarea și orientarea atenției

- *Culoarea însoțește pretutindeni existența noastră. Ea reprezintă frumusețea lumii exterioare de la răsăritul soarelui, la îmbrăcămintea colorată a florilor și eșarfa curcubeului.* - spunea Paul Cernea în cartea sa **Vederea culorilor**.

- Dragii noștri cititori, cu ajutorul unei alte autoare de cărți, vă lansez și eu azi o invitație în versuri, în lumea culorilor:

*Vino, copile, de vezi
Cum săgeată culoarea
Lutul sau fructele verzi!
Galben, alb e grâu, ori turme.*

Negru și gri- fier, cărbune.

Verde, roșu- mărul copt.

Albastru-i cer senin peste tot.

E vorba de Marieta Nicolau, care a scris aceste versuri în **Lacrimi de curcubeu**.

Desfășurarea activității

- Mi-aș dori să pășim împreună în minunata lume a culorilor și să descoperim unele lucruri interesante. Pentru început am nevoie de un voluntar, care să întoarcă aceste indicatoare pentru a vedea care sunt domeniile pe care le-am pregătit în acest scop. Vom stabili apoi împreună care va fi ordinea în care le vom vedea.

Ne vom opri asupra domeniilor care prezintă interes pentru majoritatea participanților. Celelalte domenii pot fi studiate de fiecare în particular. Câte un voluntar va prezenta câte un sector, va deschide

plicul și va da citire celor scrise pe cartonașul din interior. Fiecare plic va avea scris pe el bibliografia folosită.

La sectorul *Simbolistica culorilor* se vor regăsi informații din **Să vorbim despre culori** a lui Paul Constantin și **Magia culorilor** de Carole la Pan.

În cadrul celui de-al doilea sector *Rolul culorilor în stimularea creativității și a învățării* Pavel Mureșan ne pune la dispoziție bibliografia necesară prin cartea sa **Culoarea în viața noastră**.

Următorul domeniu *Culoarea din farfurie* va avea un aranjament mai deosebit: pe masă va fi așezată o farfurie cu diverse fructe (care să aibă culori diferite); un suport cu o lumânare vișinie (care să ne permită abordarea unui alt segment -

semnificația culorii lumânărilor). Principala bibliografie pentru abordarea acestui sector o reprezintă cartea **Magia culorilor** - Carole la Pan. Ideile care se vor desprinde la acest domeniu sunt: trucuri pentru sănătate, fructe și legume care ajută la menținerea sănătății (grupate după culoare) și semnificația culorii lumânărilor.

La sectorul *Culoarea, moda și estetica vestimentației*, Pavel Mureșan ne ajută, din nou, cu lucrarea sa **Culoarea în viața noastră**.

La capitolul *Culorile-oglinda universului nostru interior* ne folosim iarăși de cartea mai sus amintită.

După epuizarea câte unui sector vor urma discuții libere pe marginea celor prezentate. Astfel va fi realizat și **feed-back-ul** la cele transmise.

Aprecieri privind participarea copiilor/tinerilor

- Mă bucur că ați manifestat interes pentru tema propusă și le mulțumesc colaboratorilor pentru ajutorul acordat.

- În final vă propun un joc, care se numește *Variațiuni colorate*.

Le propun participanților să așezăm scaunele sub formă de cerc, iar în mijloc va fi așezat materialul necesar; fiecăruia i se cere să deseneze/picteze în culori ceea ce crede că se potrivește cel mai bine cu starea lui de spirit din momentul respectiv. Fiecare participant va motiva alegerea făcută. Se va putea

observa astfel capacitatea fiecăruia de a asculta și percepe propriile variații emotive, dar și aceea de a da frâu liber propriilor emoții.

- Ce-ar fi lumea noastră fără culori?... Răspunsul îl găsiți în cărțile noastre. O parte din bibliografia folosită pentru această activitate o găsiți expusă aici. Radu Felecan ne răspunde la această întrebare, în versuri:

Ce-ar fi lumea noastră fără culori?

Grădină care tânjește după flori,

Cer, noaptea, fără licăriri de stele.

Nu ar fi nici pictori fără ele.

Cine, în locul culorilor, să ne mângâie

Ochiul, vara, adăstând prin grăie?

Te-înfiori, ca de-un vis rău te scuturi,

numai la gândul că fără culori n-ar fi

nici bucurii, nici flori, nici fluturi.

Biblioteca vă recomandă pentru această temă:

1. Antal A., Mureșan P. - **Culoare, armonie, confort**, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1983;
2. Băltărețu, Aurelian - **Florile - parfum și culoare**, București, Editura Albatros, 1980;
3. Cernea P., Constantin F. - **Vederea culorilor**, Craiova, Editura Scrisul Românesc, 1977;
4. Constantin, Paul - **Să vorbim despre culori**, București, Editura Ion Creangă, 1986;
5. Felecan, Radu - **Tâlcul culorilor**, București, Editura Ion Creangă, 1988;
6. Dr. Ivan, Sabin - **Medicina naturistă pentru toți**, București, Editura Coresi;
7. La Pan, Carole - **Magia culorilor**, Iași, Editura Polirom, 2005;
8. coord. Manes, Sabina - **83 de jocuri psihologice pentru animarea grupurilor**, Iași, Editura Polirom, 2008;
9. Mureșan, Pavel - **Culoarea în viața noastră**, București, Editura Coresi, 1988;
10. Nicolau, Marieta - **Lacrimi de curcubeu**, București, Editura Ion Creangă, 1985;
11. Stoicescu, Călin - **Culorile în natură**, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1978.

Natalia Pop

CRIZA TRECE, CĂRȚILE RĂMÂN!!!

Lumea este o carte și cine nu călătorește citește numai o pagină (Sf. Augustin)

E criză - termenul cel mai des folosit în ultimul an. Toate mijloacele de informare și comunicare abundă în a găsi explicații pentru cauzele și efectele crizei economice asupra populației, făcându-ne să simțim și mai acut acest fenomen.

În articolul de față ne propunem să demonstrăm că interesul pentru citit crește într-o perioadă de criză, pentru că, așa cum ne-a mărturisit un proaspăt utilizator al bibliotecii noastre, *oamenii nu mai aleargă atât de mult după acumulări materiale și încep să gândească mai profund*. Și ce poate fi mai profund decât scrierile de socio-psihologie sau cele de business pentru cei care vor să înțeleagă mecanismele crizei economice?

Într-adevăr, de când cu criza economică, s-a remarcat o creștere semnificativă a frecvenței în biblioteca noastră, mai ales pe segmentul persoanelor disponibilizate și în căutarea unui loc de muncă.

Există încă oameni cărora calculatorul și internetul nu le sunt **prieteni**, dar la bibliotecă ei pot găsi atât **hard-ul** (calculatoare conectate la internet) cât și **soft-ul** (bibliotecari) necesare obținerii abilităților esențiale în acest domeniu. Bibliotecarii formați în IT, grație programului Global Libraries România, implementat în bibliotecă prin intermediul *IREX* București și Fundația *Bill și Melinda Gates*, pot să-l învețe pe individ să-și deschidă un cont de e-mail, să atașeze un document și să-l trimită, iar pe șomeri să-i ajute să facă un CV, să-l depună on-line etc. Bibliotecarii își dovedesc cu prisosință utilitatea, mai ales în aceste vremuri de criză.

Reconversia profesională este necesară, mai ales în perioadele de criză și, pe lângă cursurile specifice organizate de diferite instituții de profil, biblioteca oferă documentele necesare aprofundării noilor cunoștințe. În consecință, politica de achiziții se adaptează noilor cerințe de pe piața muncii. Dar, pe lângă satisfacerea nevoii de informare și documentare, biblioteca rămâne alternativa plăcută și la îndemâna oricui de a-și petrece timpul liber și a se informa în toate domeniile.

În perioadele de recesiune oamenii au găsit mai mult timp pentru produsele culturale, cartea și biblioteca publică își dovedesc cel mai mult rolul social și cultural, de informare, instruire, divertisment. Posibilitățile oamenilor de a cumpăra carte este mai scăzută, pentru un număr tot mai mare de utilizatori biblioteca devenind (dacă nu a fost înainte!) o a doua casă.

Parcă a reînviat interesul pentru lectură - lectura ca *hrană fizică* (uneori lectura chiar poate să țină și de foame), nu numai mentală. Să fie oare un efect al crizei? Sau o fi cumva tentativa de a fugi de realitatea dominată de sărăcie, războaie politice, haos, ură, boli etc. . . Și totuși, a reînviat interesul pentru lectură. . . Lumea citește! Se citește enorm, dacă înțelegem prin citit decodificarea de semne și simboluri, atunci, cel puțin în mediul urban, nu putem supraviețui fără citit. Dacă încercăm să conștientizăm înscrisurile pe lângă care trecem, pe care le percepem, vom vedea cât suntem de bombardați de informații în fiecare secundă a vieții noastre. Citim facturi, pliante publicitare, instrucțiuni de folosire, date de expirare, contoare, agenda telefonică sau citim pe internet, în ziare, la televizor etc.

Dar nu despre renașterea acestui tip de lectură este vorba, ci despre lectura conștientă, făcută pentru un scop anume. Citim ca să ne îmbogățim sufletește și mental, citim pentru că e mai plăcut și mai sănătos să te cufunzi într-o lume magică, decât să stai în fața televizorului sau a calculatorului. Pentru a susține această afirmație le-am adresat utilizatorilor noștri, împătimiți de lectură, două întrebări, în aparență foarte simple, dar în esență extrem de complexe: *De ce citești? Ce citești?*

Le mulțumim celor care au avut disponibilitatea și bunăvoința de a ne explica motivele care-i determină să facă alegerea în materie de lectură, dar și pentru faptul că ne-au împărtășit trăirile lor atunci când citești o carte. În continuare consemnăm câteva dintre cele mai sugestive opinii:

*Cărțile - le iubesc atât de mult! Sunt tratament și afrodisiac, sunt anestezic și energizant, sunt tot ceea ce - de multe ori - viața nu e. Mă ajută să privesc lumea cu zâmbet, îmi dau speranță și încântare. . . Cuvintele mi-s atât de seci când vreau să vorbesc de ele. Descopăr lună de lună o lume nouă sau două sau mai multe, după timp. . . (C.C. - poet)

*Lectura mea este incoerentă. Fac cele mai ciudate *salturi* de la un gen la altul, încerc orice, dar puține îmi plac cu adevărat. În general prefer cărțile care explorează în profunzime, atât pe plan psihologic cât și filozofic. Literatura, beletristica mai precis, are scopul de a te îmbogăți și asta nu se poate face, după părerea mea, decât dacă îți propune un univers ficțional, care să îți ofere destule porțiuni ca să te poți strecura și tu înăuntru. (S.P.- învățătoare)

*Îmi place să citesc cărți de psihologie, mă ajută să mă cunosc mai bine, să mă autoeduc, să fiu ceea ce vreau să fiu. Una dintre cărțile pe care le-am citit și mi-a fost de folos în momentul respectiv a fost **Motive pentru a zâmbi** de Zig Ziglar, a fost una dintre acele cărți pe care în momentul în care am văzut-o pe raft am spus - pe asta trebuie s-o citesc! (A.G. - muncitor)

*Suflă un *trend* printre cititorii adolescenți - Colecția Chic - cărțile alea cu coperte colorate și frumoase de îți iau ochii și îți sar în mână de pe raft, cărți una și una cu sfaturi și întâmplări, adevărate lecții de viață, spun fetele între ele, dar înăuntru e telenovelă curată. Și te ia valul, cum să nu citești și tu, dacă și vecina citește, și colega de bancă citește, că, deh, e *trend*! Nu pot descrie în cuvinte plăcerea de a citi o carte bună și de a gusta din clasicii literaturii universale. Și în librăriile secolului XXI aceștia sunt așezați undeva sus și nu pe scară ierarhică, ci pe scară valorică, las' că lumea caută noutăți, nu vechituri (lucru spus de o tânără care tocmai își achiziționase **Gossip Girl**). (A.S. - student)

*De pe la 15 ani am început să citesc SF-uri, am continuat să alternez SF cu horror și cărți clasice. Am încercat tot timpul să citesc cam din toate genurile, dar horror a rămas unul dintre genurile preferate. Îmi place acest gen pentru că te ține în suspans, te antrenează într-un scenariu închis de autor și te face să simți că trăiești atmosfera din carte. (R.C. - analist programator)

*Pot să spun cu mâna pe inimă că îmi face o deosebită plăcere cititul - este porțița mea de ieșire din lumea asta prea nebună și grăbită. Momentan citesc foarte mult Eliade, îmi place la nebunie; un alt autor care reușește să mă țină închisă în casă cu zilele este Hermann Hesse. (P.L. - studentă)

Sperăm că v-am convins, indiferent de ce vremuri trăim, lumea are toate motivele să vină la bibliotecă fiindcă informația este marfa cea mai scumpă, iar la bibliotecă ea este gratuită, ba mai mult, informația de bună calitate poate fi transformată în bani. Deci, cititul nu dăunează sănătății, e la îndemână oricui și, așa cum afirma Umberto Eco :

Nu-mi fac griji. Cartea va dăinui. Citești tot timpul, citești în tren, în autobuz, citești în parc. Citești când te plimbi... Cu computerul este mai greu...

Dalia Mintăș și Sanda Cherecheș

ÎNTRE TRADIȚIONAL ȘI MODERN ÎN BIBLIOTECĂ

Mereu m-a preocupat problema concurenței dintre cartea pe suport hârtie și cartea pe suport electronic, sau cea a renunțării la lectură de către generația tânără, mai ales, în favoarea filmelor artistice. Eu cred că este o falsă problemă și că fiecare își are rolul și rostul ei. Nu cred că lectura pe suport electronic îți va oferi vreodată satisfacțiile celei pe suport hârtie, dar audio-book-urile sunt necesare altei categorii de utilizatori, și anume aceea a persoanelor cu deficiențe de vedere. Personal, n-am fost niciodată adepta cărții electronice, dar cred că în cele din urmă utilizatorul este acela care are puterea și dreptul de a decide ce anume dorește să citească și pe ce tip de suport. Pe de altă parte, nu cred că un copil își poate îmbogăți vocabularul sau își poate forma o cultură solidă vizionând doar filme, ci acestea le dobândește din cărți. De exemplu, el cunoaște istoria lumii sau a unei țări din manualele de istorie ori din literatura de specialitate, dar orizontul lui se va lărgi vizionând filme istorice precum: **Troia, Mihai Viteazul, Ștefan**

cel Mare sau **Vlad Țepeș**, filme care se regăsesc în colecția de materiale audio-vizuale a bibliotecii noastre.

O altă problemă cu care se confruntă tânăra generație este aceea a înlocuirii lecturii unei cărți, a unui roman, poveste sau basm, cu transpunerea lor pe peliculă, copiii limitându-se doar la vizionarea respectivelor ecranizări. Ca exemplu, se pot menționa: basmul **Harap Alb** de Ion Creangă (desen animat), **Dumbrava minunată** de Mihail Sadoveanu (film pentru copii), sau, pentru utilizatorii cu o vârstă mai mare (liceeni), **Ultima noapte de dragoste, întâia noapte de război** de Camil Petrescu, **Ion, Ciuleandra** de Liviu Rebreanu etc. În acest sens, la fiecare astfel de vizionare ce are loc în bibliotecă, utilizatorii sunt atenționați să observe dacă tot ceea ce au citit în carte este transpus în film. La sfârșitul vizionării, aceasta este una din discuțiile purtate (ca un feed-back), menționându-se că nu este suficientă vizionarea filmului respectiv, că în el nu se regăsesc toate detaliile pe care le oferă cartea.

În ceea ce privește materialele audio-vizuale, în biblioteca noastră s-au achiziționat în anul 2010 un număr de peste 4000 de AV, fie DVD-uri, fie CD-uri.

În cele ce urmează, am să expun în câteva rânduri modul în care aceste materiale sunt prelucrate în programul TINLIB, respectiv câmpurile care au fost completate în acest program, înainte de a ajunge în secție, pentru a putea fi împrumutate de către utilizatori.

Titlu: Permis de căsătorie = License to wed : [film artistic, A.G.]

Mențiune de responsabilitate : regizor : Ken Kwapis ; actori : Robin Williams, Mandz Moore, John Krasinski

Titlu uniform : License to wed

Țara de producție : S.U.A.

Loc publicare : România

Distribuitor : Pro Video

Data : 2007

Companie producătoare : Warner Bros. Entertainment Company

Responsabilitate principală : Kwapis, Ken

Funcție : regizor

Alte responsabilități : Williams, Robin

Funcție : actor

Alte responsabilități : Krasinski, John

Funcție : actor

Limba : eng

Limba : hun

Limba : rum

Mediu : DVD

Tip publicație : film

Durata : (MM:SS) : 87'

Număr inventar:

Localizare : SM

Cota exemplar : 79 / P51

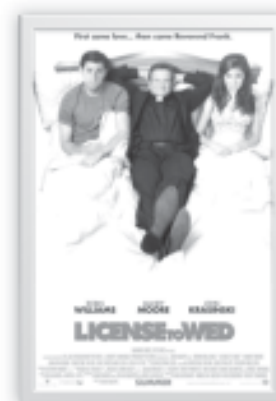
Nr. ref. distribuitor : Z28 Y13902

Preț :

Vedetă de subiect : comedie, film

Clasificare CZU : 791.43-22

Cota : 79 / P51

Divizionara : 79

RMF intrare :
Sursa RMF

La solicitarea colegilor de la Secția Media, s-a introdus în informația la titlu, precizarea segmentului de vârstă: [film artistic, AG], film artistic, audiență generală, [film artistic, N.-15], film artistic, nerecomandat copiilor sub 15 ani. Menționez că partea de catalogare a acestora este făcută de către colega mea, Rodica Marica, mie revenindu-mi atribuirea cotei, a indicelui de clasificare zecimală universală, a numărului de inventar și a localizării.

Ca bibliotecar și, implicit ca formator de caractere, sunt de-a dreptul indignată de greșelile de ortografie și de tipar pe care le întâlnesc atât în cărți, cât și pe carcasa materialelor audio-vizuale. Și, în munca pe care o desfășor, îmi trec prin mână mii de cărți și publicații electronice. Cuvinte precum, *copii - copiii* se scriu pur și simplu la întâmplare, și acest lucru nu poate fi decât dăunător pentru micii utilizatori, care sunt în perioada de formare și de acumulare de cunoștințe. De acest lucru ar trebui să se țină seama în editarea cărților, după cum s-ar cere, de asemenea, mai multă atenție din partea corectorilor de publicații.

Prin toate cele spuse, am dorit să evidențiez câteva probleme cu care ne confruntăm în munca zilnică și să atenționăm bibliotecarii și utilizatorii că, până la urmă, tot materialele de referință sunt cele care ne pot oferi informația pertinentă.

Mihaela Turian

EDWARD & CO. ...

Mitologie... Mister... Taină... Negură... Obscuritate... Primejdie... Sânge... Mușcăături... Hrană... Extravaganță... Nemurire... Forță... Fiori... Fantezie... Monstruozitate... Dragoste... Eternitate... Aceste cuvinte sugerează un mediu ce diferă de lumea noastră, o lume aparte, care este îmbibată cu oameni cu puteri excepționale, dar nu neapărat personaje pozitive, mai mult eroi negativi. Lumea vampirilor a reprezentat întotdeauna o enigmă pentru oameni. Au existat superstiții, teorii, au fost multe discuții dacă sunt creaturi ale căror existență depinde de sângele uman, însă aceste ființe aparțin de lumea mitologiei, a fanteziei.

Cărțile și filmele despre vampiri au fost mereu bine primite de cititori, de public. Sublimă și misterioasă, lumea vampirilor este tot mai populară în ultimii ani. Scriitorul englez, John William Polidori este recunoscut drept creatorul romanelor fantastice cu vampiri, cu narațiunea scurtă **Vampirul** (*The Vampire*), publicată în anul 1819. Cu toate acestea, scriitorul irlandez, Bram Stoker, este considerat făuritorul cultului vampirilor. Romanul lui Bram Stoker, **Contele Dracula**, apărut în 1897, trece drept romanul vampir chintesență, care a furnizat baza de ficțiune a vampirului modern.

Din timp în timp apare câte o carte, un best-seller, un film care readuce tema vampirilor în prim-plan. Numele autoarei Anna Rice este bine cunoscut printre cititorii cărților cu vampiri. Seria **Cronicile Vampirilor**, căreia îi aparține și binecunoscutul roman **Interviu cu un vampir**, apărut în 1976, a avut un mare succes, iar ecranizarea romanului, la începutul anilor '90, care îi aducea în prim-plan pe Brad Pitt și Tom Cruise, a stârnit o adevărată febră a vampirilor printre tineri. Lumea creată de Anne Rice combină într-un mod magic realitatea cu science-fiction-ul, iar personajele create au devenit clasice. Autoarea afirmă despre **Interviu cu un vampir**: *Consider că Interviu cu un vampir este o carte despre viață. Despre necunoscutul din noi. Despre monstrul ascuns în fiecare dintre noi, despre cruzimea și singurătatea din noi. Despre ce am fi în stare să facem ca să obținem ceea ce vrem. Interviu cu un vampir a fost și rămâne o carte despre oameni, despre ființele umane și despre sufletele lor.*

La sfârșitul anilor '90, serialul **Buffy, spaima vampirilor** face furori printre adolescenți. În ultima perioadă însă tema vampirilor are parte de o popularitate nemaîntâlnită până acum. Nicio carte scrisă

până acum despre vampiri nu a avut parte de un succes ca și seria **Twilight**, scrisă de Stephenie Meyer. Cele patru romane ale seriei au fost traduse în douăzeci de limbi și s-au vândut în peste 100 de milioane de exemplare în toată lumea. Nimeni nu s-a așteptat la un asemenea succes, mai puțin autoarea, mai ales după ce câteva edituri au refuzat să-i publice cartea. Romanele Stepheniei Meyer însă au devenit între timp un fenomen. Peste tot în lume, aceste cărți au avut parte de un succes enorm. Seria **Twilight** este o poveste care a provocat o adevărată isterie colectivă în întreaga lume. Adolescenții, în special fetele, s-au îndrăgostit de aceste cărți. În ultimii doi ani, în Statele Unite ale Americii, aceste romane au fost pe primele locuri în topul celor mai căutate cărți. Încă din momentul lansării, romanele au reușit să cucerească repede librăriile și au influențat cinematografia, dând naștere unui fenomen exclusiv în rândul cititorilor și cineaștilor.

Ne punem întrebarea: de ce au aceste romane un asemenea succes?! De ce sunt fetele, dar și femeile *îneebunite* după aceste cărți? Deoarece popularitatea acestor cărți nu se compară cu nicio carte scrisă până acum pentru adolescenți, cu excepția seriei **Harry Potter**, scrisă de J.K. Rowling. Febra **Twilight** este pretutindeni și peste tot face furori printre cititori.

Succesul cărții se datorează poveștii de dragoste dintre o muritoare, Bella Swan, și un vampir, Edward Cullen. Sentimentele Bellei față de vampirul Edward reflectă esența cărții: *De trei lucruri eram absolut sigură. Primul, Edward era un vampir. Al doilea, o parte din el - și nu știam cât de puternică era acea parte - era însetată după sângele meu. Și al treilea, eram necondiționat și irevocabil îndrăgostită de el.* În momentul în care Bella Swan se îndrăgostește de chipeșul și misteriosul Edward Cullen, viața ei ia o întorsătură total neașteptată. Fiecare apropiere dintre cei doi este în același timp o plăcere, dar și un chin teribil pentru el, deoarece dacă Edward își pierde capul pentru o clipă, Bella își pierde viața. Unul dintre prietenii Bellei parcă bănuiește că Edward are ceva de ascuns: *Se uită la tine de parcă... de parcă ai fi ceva de mâncare, continuă el.* Este o carte cu vampiri, dar fără sânge, deoarece nu popularizează vărsarea de sânge ci mai degrabă abținerea, dragostea ideală. Relația dintre cei doi este motivul pentru care se topesc toate adolescentele, îi tentează pe toți cei aflați la primele lor tentații, iubiri, dar și pe cei maturi care încă mai visează la ele.

Odată cu apariția filmului, cu actorul Robert Pattinson în rolul lui Edward Cullen, febra **Twilight** a luat proporții și mai mari, peste tot în lume, la premierele filmelor, la lansarea cărților. Fetele își doresc un băiat ca Edward, unul care să le pună mai presus de toate, unul care să le vegheze somnul: *Vin aici aproape în fiecare noapte. ... Ești interesantă când dormi.*

Dar de ce este Edward râvnit aproape de toate fetele din lume?! Care este secretul lui? El reprezintă băiatul *rău* și este desigur fructul interzis, la care visează fetele în taină. Edward Cullen este înconjurat de mister, deosebit și admirabil, dar are un secret fatal din cauza căruia comportamentul lui nu este întotdeauna ireproșabil. Este diferit de ceilalți tineri și, cu toate că este un vampir, nu este un monstru ce trebuie distrus. El însuși se răzvrătește cel mai mult împotriva ființei din el, astfel Edward este un erou pozitiv care face tot posibilul să-și controleze setea. Este plin de pasiune, niciodată nu reacționează conform așteptărilor ei, el însuși este un mister, a cărui descifrare aduce automat iubirea între cei doi. Sentimentele lor nu sunt definite de faptul că Edward este vampir, în schimb o face și mai frumoasă. Edward reprezintă o utopie pentru fete: pentru el persoana iubită este mai presus de oricine și ar face orice pentru ca ea să se simtă iubită și protejată. Iubirea lui pentru ea nu cunoaște limite. Totodată reprezintă o utopie pentru fete deoarece înfățișarea lui este perfectă: *Fața lui... atât de fioros de frumoasă încât nevoia de a-l atinge izbucni la fel de puternic ca și înainte.* Cu înfățișarea lui perfectă, Edward întruchipează băiatul, bărbatul ideal: *În*

lumina soarelui Edward era șocant. Nu mă puteam obișnui cu imaginea lui, deși mă holbasem la el toată după amiaza. Pielea lui... strălucea, ca și cum mii de diamante minuscule ar fi fost impregnate pe suprafața ei. Era întins pe iarbă, complet nemișcat, cu cămașa descheiată peste pieptul sculptat și incandescent, cu brațele scânteietoare, dezgolate.... O statuie perfectă, sculptată într-o piatră necunoscută, netedă ca marmura, sclipitoare precum cristalul.

Vampirii din seria **Twilight** nu seamănă deloc cu vampirii din cărțile și filmele precedente. Stephenie Meyer oferă o nouă interpretare și înfățișare vampirilor din roman. Acești vampiri, atât prin caracteristici, cât și prin aparență, sunt unici. Ei sunt primii *vampiri de zi* din istoria literaturii. Vampirii Stepheniei Meyer nu dorm în sicrie, nu pot fi distruși de usturoi și de cruce, iar razele soarelui, în loc să-i omoare, îi fac și mai sublimi.

În cartea **Colecționarul de istorie**, de Elisabeth Kostova, vampirul este prezentat ca o ființă ce provoacă fiori pe șira spinării: *Din umbra vechiului transept, unde nu pătrundea nicio rază de lumină, se ivi o siluetă ce nu semăna cu nimica din ceea ce văzuse vreunul dintre noi în viața lui. Era*

*o prezență atât de stranie, încât n-aș fi putut țipa nici dacă glasul nu mi-ar fi amuțit. Era ceva în alura lui, sub veșmintele străvechi, ceva ce nu era doar înfiorător, ci și grațios, cu o demult însușită conștiință a forței. În schimb, vampirii din seria **Twilight** sunt copleșitori: ... Toate trăsăturile lor erau drepte, perfecte, simetrice. ... Mă holbam pentru că fețele lor, atât de diferite de ale noastre, atât de asemănătoare între ele, erau devastatoare și inuman de frumoase. Erau fețe pe care nu te-ai fi așteptat niciodată să*

le vezi decât, poate, răsfoind paginile unei reviste de modă. Sau pictate de un maestru din vechime sub forma unor chipuri de înger.

Edward, împreună cu familia sa sunt vampiri *vegetarieni*, adică nu se hrănesc cu sângele oamenilor, ci cu cel al animalelor. Ei sunt vampiri *buni*, țin unul la celălalt, strălucesc în razele soarelui, iar în timpul lor liber joacă baseball, ca o familie obișnuită. În crearea familiei Cullen, Stephenie Meyer a fost influențată de cartea lui Anne Rice, **Interviu cu un vampir**. Ca și vampirul Louis din cartea lui Anne Rice, cei din familia Cullen au sentimente umane, gândesc ca oamenii și sunt dezgustați de vampirul din ei. Edward și familia sa au reușit să se integreze în lumea oamenilor.

Splendoare, dragoste, moarte, depresie, toate acestea combinate într-un stil ultra-cool și învăluite într-o ceață gri, garantează o combinație periculoasă și un succes enorm. Cel mai recent trend adolescentin este inspirat de cărțile cu vampiri, iar tânăra generație este fascinată de lumea vampirilor. Seria **Twilight** este o poveste despre vampiri îndrăgostiți, o poveste scrisă special pentru romantici, plină de pasiune și romantism pentru adolescenți și nu numai.

Cititorii nu vor numai să citească aceste cărți, ar dori să intre și să trăiască în lumea vampirilor. Cărțile au un succes enorm datorită și faptului că relația dintre Edward și Bella nu este una superficială, de interes, bazată pe instincte, relații atât de des întâlnite și propagate de filme și cărți. Relația lor este una plină de inocență, sentimente și cu o morală atât de rar întâlnită printre tineri. Ei caută ceea ce și-ar dori, de fapt, să trăiască, dar nu știu, poate, cum să o facă!!!

Cu toate că de multe ori oferă un exemplu pozitiv, aceste cărți pot avea și o influență negativă asupra tinerilor, în special asupra adolescentelor. Aflați la o vârstă când personalitatea lor nu este încă pe deplin formată, **Twilight** îndeamnă cititoarele să pună mai presus de orice și oricine băiatul iubit. Nici familia, nici școala nu îi poate despărți, iar acest lucru poate fi dăunător dezvoltării personalității lor. De asemenea, caracterul Bellei, de cele mai multe ori nesigură de sine, nu este tocmai un exemplu bun de urmat. Din acest motiv aceste cărți sunt recomandate doar pentru a umple câteva ore frumoase, dar fără să ne afundăm prea adânc în lumea lor, combinația acestor lecturi cu literatura clasică, realistă fiind un îndemn al nostru pentru tinerii în căutare de modele.

Twilight a influențat și literatura fantastică. S-a intensificat interesul pentru literatura fantastică și pentru lumea vampirilor, tinerii citesc cu drag cărțile de acest gen. Aceste cărți i-au îndemnat să citească și pe aceia care nu prea au citit înainte.

Lumea **Twilight** a vrăjit cititorii chiar și pe cei mai cinici, cu naivitatea, cu stilul ei atrăgător, simplu, dar și complicat. Desigur și cititorii Bibliotecii Județene Sălaj au fost fermecați de aceste cărți. Romanele autoarei Stephenie Meyer au fost și sunt foarte des împrumutate și solicitate. La un moment dat am avut chiar și listă de așteptare pentru aceste cărți. Pentru fanii literaturii fantastice și ai cărților cu vampiri, Biblioteca Județeană Sălaj pune la dispoziție următoarele titluri:

- Meyer, Stephenie: **Amurg**. București, Rao, 2008.
- Lună Nouă**. București, Rao, 2008.
- Eclipsa**. București, Rao, 2008.
- Zori de zi**. București, Rao, 2008.
- Kostova, Elisabeth: **Colecționarul de istorie**. București, Rao, 2006.
- Yarbro, Chelsea Quinn: **Hotel Transilvania**. București, Nemira, 2006.
- Rice, Anne: **Diavolul Memnoch: Cronicile Vampirilor**. București, Rao, 2001.
- Interviu cu un vampir**. București, Rao, 1995.
- Povestea hoțului de trupuri: Cronicile Vampirilor**. București, Rao, 1998.
- Regina damnaților: Cronicile Vampirilor**. București, Rao, 1997.
- Vampirul Armand**. București, Rao, 2004.
- Vampirul lestat**. București, Rao, 1997.
- Vampirul Vittorio**. București, Rao, 2005.
- Blood and Gold or the Story of Marius: the Vampire Chronicle**. New York, Alfred A. Knopf, Inc. 2001
- Interview with the vampire**. New York, Ballantine Books, 1977.
- Roberts, Nora: **Crucea lui Morrigan**. București, Lider, 2008.
- Dansul zeilor**. București, Lider, 2008.
- Valea tăcerii**. București, Lider, 2008.
- Lara, Adrian: **A vámpír vére**. Budapest, Ulpus - ház Könyvkiadó, 2009.
- Hamilton, Laurell K.: **Bűnös vágyak**. Agave Könyvkiadó, 2003.
- Meyer, Stephenie: **Alkonyat**. Szeged, Könyvmolyképző, 2009.
- Újhold**. Szeged, Könyvmolyképző, 2009.
- Napfogyatkozás**. Szeged, Könyvmolyképző, 2009.
- Shan, Darren: **A sötétség vadászai**. Móra Könyvkiadó, 2008.
- A vámpírok hegye**. Móra Könyvkiadó, 2005.
- A vérszipoly**. Móra Könyvkiadó, 2007.

Major Ingrid

ACTIVITĂȚI CULTURALE SPECIALE

Din activitățile culturale ale anului 2010 le amintim pe unele dintre cele care au rămas în memoria noastră, purtând o încărcătură spirituală aparte:

24 ianuarie - MARCA

Duminica, la ieșirea din biserică, toată comunitatea din Marca s-a adunat la Căminul Cultural din localitate, în frunte cu Domnul primar, Dumitru Roșan, cu preotul din sat, cu vârstnici și tineri pentru a-l

onora pe un fiu al lor, care prin realizările sale deosebite a făcut cinste comunei, județului și țării: Domnul VICTOR HĂLMĂJAN. Impresionant număr de oameni, emoționante cuvinte, demne de urmat exemple și sfaturi au fost rostite de cei care și-au exprimat gândurile și au apreciat viața și activitatea celui care, la 75 de ani, a revenit în fața sătenilor cu o carte mare, paginile ei fiind scrise cu responsabilitate, dăruire, devotament și multă, multă cunoaștere și informare.

Era Ziua Unirii Principatelor... iar acolo, la Marca, era nevoie de unitate! Lumea era dezbinată din motive pe care nu le mai amintim, dar, am simțit toți cei prezenți cum o activitate culturală de calitate a adus lumina pe chipul și,

mai ales, în sufletele celor prezenți, am înțeles cât sunt de importante *modelele* în viața fiecăruia dintre noi, cum un OM poate semăna în jurul lui sămânța păcii, a iubirii de semeni, a respectului pentru locul în care i-a fost dat să vadă lumina zilei!!!

Primăria și Consiliul Local Marca, în prezența oficialităților județene: prefect, deputați, senatori, dar, mai ales în fața sătenilor, i-au acordat Domnului VICTOR HĂLMĂJAN - Diploma *Cetățean de Onoare al Comunei Marca*, iar ziua de 24 Ianuarie 2010 va rămâne, cu siguranță, un simbol de unitate, mai ales că era o zi de mare însemnătate pentru istoria României, apelul făcut a fost la *Unire-n cuget și-n simțiri*, la respect pentru toți cei care, prin faptele lor, vor dăinui peste vremuri prin contribuția la dezvoltarea și cinstirea locului care le-a legănat copilăria!

Numele meu este Antonia Pop și sunt elevă în clasa a VIII-a la ȘCOALA GIMNAZIALĂ din MARCA.

Parcă ieri pășeam pentru prima dată pragul școlii cu ghiozdan și uniformă, cu emoție și frică pentru ceea ce va urma în viața de școlar.

Și iată, anii au trecut atât de repede... m-am trezit în ultimul an de gimnaziu. Mai sunt câteva luni și va trebui să mă decid în privința liceului pe care-l voi urma, eu și colegii mei. Întrebări și emoții, teamă de ceva nou, necunoscut. Ce liceu voi urma? Ce profil voi alege? Oare voi avea norocul să îmbrățișez meseria pe care mi-o doresc? Dar... știu eu oare ce-mi doresc?!

Modele de viață?! Da... învățătoarea, diriginta, profesoara de psihologie... ș.a.

În această perioadă de frământări emoționale suntem invitați la o activitate desfășurată de BIBLIOTECA MARCA. Bibliotecara ne anunță că avem un invitat de seamă, o personalitate a județului SĂLAJ și nu numai, născut în satul nostru. Era vorba de domnul VICTOR HĂLMĂJAN.

Așa am avut ocazia să cunosc un adevărat OM, care pentru orice tânăr poate fi un model de viață.

Ne-a povestit copilăria și tinerețea dumnealui. Ne-a spus despre școlile la care a învățat și care n-au fost puține și nici ușoare. Dar prin perseverență, efort și ambiție, dl VICTOR HĂLMĂJAN a ajuns DOCTOR, PROFESOR, INGINER, ECONOMIST, a scris multe cărți, a avut multe funcții de mare responsabilitate. Ne-a spus multe despre copilăria la Marca, despre plecarea din sat și lipsurile materiale de atunci, despre vise și dorința de a le împlini.

Noi, elevii invitați la bibliotecă, i-am adresat o serie de întrebări. Ne-a răspuns cu atâta răbdare și bunătate, încât mi se părea că vorbește un apostol coborât de undeva din bolta bisericii. Din răspunsurile primite am învățat că nu-i deloc ușor să devii un om realizat în viață, dar cu multă ambiție, muncă și perseverență se poate reuși.

Eu aveam pregătită următoarea întrebare: *Dacă acum ați fi absolvent de gimnaziu, ce profil ați alege?! Răspunsul a fost scurt, dar foarte clar: Alegeți ceea ce vă place, pentru că făcând ceea ce vă place nu veți obosi niciodată!* Dar, am mai înțeles noi de la DOMNUL că pentru a ajunge să faci ceva ce-ți place trebuie să înveți, trebuie să muncești mult, să te dedici visului tău, deoarece nimic temeinic în viață nu se obține fără efort și renunțare la comoditate.

Da, acum sunt sigură de ceea ce vreau să fac. Pentru asta mă voi strădui să intru la liceul pe care mi-l doresc și-apoi voi găsi cu siguranță calea pe care să ajung unde mă vor chema visele mele, unele încă nebănuite.

Vă mulțumim, domnule VICTOR HĂLMĂJAN, pentru modelul de viață ce ni l-ați oferit! Suntem mândri cu un mărcan ca Dumneavoastră!

Pe cei care nu știu unde să caute modele demne de urmat în viață îi îndemn cu mare încredere să meargă la BIBLIOTECĂ, doamna bibliotecară îi va ajuta întotdeauna, ea știe unde să caute, spre ce să ne îndrume pe toți cei care mai băjbăim încă în căutarea unui drum drept și care va duce spre împlinire!

Orișunde oi umbla, ca Sălaju' n-oi afla!!!

Proiect inițiat și coordonat de Consiliul Județean Sălaj, având ca parteneri: Biblioteca Județeană, Muzeul Județean de Istorie și Artă, Școala Populară de Artă, Ansamblul folcloric *Meseșul*.

Scopul acestui proiect, derulat pe o perioadă de 6 luni, a fost acela de a ne descoperi și asuma identitatea locală. Activitățile organizate de parteneri s-au desfășurat în Sala *Porolissum* a Consiliului Județean Sălaj, întâlnirile fiind organizate bilunar, cu adresabilitate către două grupuri țintă: tineri și adulți; prezentările făcute de instituții pe teme pornind de la istoria locală,

scrieri despre Sălaj, muzică tradițională, port popular tradițional, gastronomie locală fiind urmate de dezbateri deschise dedicate recuperării și definirii identității teritoriale locale, precum și promovării acestora ca avantaj competitiv al Sălajului - reper important al dezbaterii publice locale și al acțiunii comune.

Biblioteca Județeană a realizat o amplă prezentare: **SCRIERI DESPRE JUDEȚUL SĂLAJ**, pliante, precum și o expoziție a celor mai importante lucrări din toate timpurile care fac cunoscut județul nostru, sub toate aspectele. Ne-am propus să continuăm cercetarea și realizarea unor lucrări de mare importanță pentru Sălaj, să pregătim fiecare bibliotecar din orașe sau comune să fie și ghid pentru turiștii care doresc să ne cunoască.

Dialogul inimilor - Concurs

În ajun de DRAGOBETE, pentru a sărbători românește DRAGOSTEA, la Sala de Lectură a Bibliotecii Județene, tineri și mai cu experiență de viață, au fost invitați să-și deschidă inimile, povestind întâmplări reale din viața lor sau a celor apropiați: povești de dragoste adevărate (spuse sau scrise), menite să transmită celor prezenți emoția celui mai frumos și înălțător sentiment - IUBIREA. La acest eveniment a fost prezentat un moment artistic, susținut de tinerii Trupeii de Teatru a BJS, a fost realizată o expoziție de carte (Dragostea - în toate timpurile și sub diversele-i aspecte), o prezentare pe ecran: imagini și muzică pentru inimi romantice!

Evenimentul a fost apreciat ca unul cu totul aparte, astfel încât, cu siguranță, va avea continuitate.

1 DECEMBRIE

Să schimbăm ROMÂNIA prin dragostea noastră!!!

CONCURS: *De ce sunt mândru că trăiesc în România?!*

Observând că starea generală a comunității este una de negare a tot ce înseamnă *mândrie națională, patriotism, apreciere a valorilor românești*, am inițiat în prag de ZI NAȚIONALĂ mai multe acțiuni, menite să testeze sentimentul național, să readucă în atenția sălăjenilor nevoia de a înțelege ce are, specific, poporul român, de a încerca să schimbăm gândurile și expresiile în comunicarea internă sau externă despre România.

Gândurile pe care le purtăm, cuvintele pe care le rostim ne influențează clipă de clipă faptele și, astfel, deschid aripi sau blochează destine; răspândesc lumina peste oameni și locuri sau provoacă vijelii, iar întunericul se instalează... Ne-am propus să schimbăm, măcar cu o nuanță, peisajul

României, pornind de la schimbarea modului nostru, românesc, de a privi și prezenta lucrurile.

Activitățile noastre s-au concretizat în:

- CHESTIONAR adresat tuturor categoriilor de populație, cuprinzând întrebări simple, cu referire la dragostea de țară (*Iubiți România?; Care considerați că sunt valorile țării noastre?; Sunteți mândru/ mândră că trăiți în România?; Cum ați convinge un tânăr să rămână în țara lui?!*)
- INTERVIU, realizat în secțiile bibliotecii, filiale, dar și pe stradă, în diverse locuri
- CREAȚII PROPRII (desen, pictură, literatură, machete s.a.)
- PREZENTARE: Din frumusețile României (imagini sugestive, date despre români celebri, citate remarcabile s.a.)

Ne-a impresionat numărul mare de participanți la această provocare, răspunsurile date la interviu sau chestionar, precum și lucrările realizate cu responsabilitate și pasiune.

În cazul interviurilor am observat mai multe aspecte: cei cărora li s-au adresat întrebări în filialele instituției, având timp să reflecteze la ceea ce urma să spună, au recunoscut că sunt multe probleme în țara noastră, dar dragostea lor pentru România era evidentă, precum și compasiunea pentru cei care trăiesc departe de familie și țară, negăsindu-și rostul aici. Cei intervievați pe stradă, au lăsat vorbele să transmită repulsia și durerea față de *răul* din preajma lor, neajungând la *esența* întrebărilor noastre.

Concluzia acestor demersuri a fost una simplă: IUBIM ROMÂNIA, dar dorim cu toții să-i schimbăm imaginea, iar pentru a face asta este foarte important ca fiecare român, la locul lui, să IA ATITUDINE!!!

Prezentăm câteva din gândurile exprimate de concurenți:

România! Acest cuvânt îmi cade pe inimă, umplându-mi-o cu grave sonorități, mângâindu-mi cadențele ei. Aici privirile adună pacea stelelor și murmurul apelor răsună în văzduh ca o muzică.

O, pământul meu, nicăieri dimineața nu-i atât de aurie și soarele mai limpede în ochii iubiți! Nicăieri zarea nu coboară la marginea drumului să mi se-ncline când trec, nicăieri suspinele izvoarelor nu sunt atât de albastre, nicăieri munții falnici nu se înalță mai semeți, învâluți în fantasme de azur pentru a atinge norii, decât aici... în țara mea!

Am crescut și am rămas în România, în trupul ei curge sângele copilăriei mele. Ea intră în viața mea, așa cum eu intru în a ei, ochii mei au nevoie de ea. Sunt prietena fiecărui fir de iarbă, iubesc orice piatră oricât de tare ar fi, simt fiorul fiecărui vânt cu plăcere, oricât de aprig ar fi el.

Sunt mândră că în fiecare zi calc pe ținutul românesc unde și-a semănat Eminescu cuvintele și au pășit pe portative muzicale Enescu, Porumbescu și mulți alții.

Vântul poartă pe aripile sale spre vastitatea eternității curajul și ambiția de care au dat dovadă de-a lungul timpului marii eroi români pentru a-și apăra țara. Ei s-au jertfit pentru patrie ca acum noi să ne putem bucura de ea, să ne putem bucura de faptul că trăim în România noastră. Legende despre strămoșii noștri au străbătut punțile veacurilor pentru a ști noi cine au fost Decebal, Traian, Mihai Viteazul și alții care au dat dovadă de un eroism inegalabil.

Țara mea e precum un glob de cristal: e în afara, în fața ochilor mei și înăuntru, în suflet. Datorită ei, pot spune că sunt o pasăre cu un cuib, dar care poate să-și înalțe aripile spre infinit.

Mă uit în jurul meu și văd cu ce dar ne-a înzestrat Dumnezeu. Ne-a dat șansa de a trăi într-o țară cu sute de bogății, cu personalități remarcabile și peisaje mirifice. Totul depinde acum de noi să profităm de această șansă, să conștientizăm că putem zi de zi să călcăm pe aceste meleaguri și putem spune: *Suntem români!*

România, te iubesc! Clipă din clipa ta mi-ai dăruit-o și mie, în fiecare gând amar mi-ai turnat un strop de fericire, o mână caldă a sorții mi te-a scos în cale, născându-mă pe aceste ținuturi, căci dragă îmi ești, dulce Românie!

Cristiana Petre

Deschid cu pioșenie cartea și simt că sunt un mugure scăldat în soare pe glia strămoșească. Oare cum au să crească petalele sufletului meu?

Sunt rodul altor și altor muguri, care au înflorit și au rodit, făcând de-a lungul secolelor ca numele de român să fie respectat și iubit.

Stau uneori meditănd spre trecut: văd cel mai strălucitor luceafăr, aureolând nu numai bolta cerească, ci și sufletul românilor. Mă simt o stea lângă stele pe bolta strămoșească, tânjind spre mai multă lumină.

Alteori, sunt mărul de lângă drum, încărcat de roade, dând cu dărnicie din seva țărâni. Seva pământului îmi dăruiește putere.

Sunt sabia în mâna marelui Ștefan, apărând cu strășnicie pământul străbun și unind în credință și simțire mult încercatul neam românesc. Mai presus de toate, sunt copilul care, aplecat peste fila cărții, mă înclin cu recunoștință spre cei care au știut să prețuiască și să împărtășească și altor generații dragostea lor. Prețuind darul strămoșesc, știu că am datoria să las la rândul meu un luceafăr, un măr și o sabie: lumina, dărnicia și puterea!

Nimic din toate acestea nu poate fi înfăptuit fără sacrificii: este tributul pe care l-a plătit trecutul secole de-a rândul și pe care-l va plăti generația prezentă, care este datoare.

Doar astfel înțeleg că destinul meu este destinul țării mele, iar destinul țării mele este un destin nobil.

Aplecată peste paginile istoriei, nu contemplan trecutul, ci scrutez viitorul, înțelegând astfel zbaterile prezentului spre găsirea unui viitor demn și luminos.

Simt că sunt mândră că aparțin acestui popor: sunt mândră că sunt româncă!

Scăldat în soare, mugurele își desface rând pe rând petalele, lăsând să se întrevadă primele roade abia pârguite ale viitorului ca o certitudine de lumină, dărnicie și putere.

Nadine Stanca

România, în visul meu

Țara mea cu scări ce urcă-n ceruri,
De Dumnezeu aproape, Dumnezeu slăvit,
Nu mi-ar ajunge o viață ca să te cânt în versuri,
Atât îmi ești de dragă, atât ești de iubită.

Pe geana ta, văzut-am stea curată,
La temelii, am observat sămânța,
Candela ta, nicicând nu va fi uitată,
La focul ei, îmi întăresc credința.

Țara mea în care cerul este mai înalt,
Unde soarele apune și răsare,
Unde poezii și-au spus păsul și iubirea,
Trecând spre infinit privirea.

În mine curge sânge de român,
În astă limbă râul își urmează cursul,
Aici și codrul are rădăcini române,
Și vinul și sarea și pâinea cea dulce.

De-o vezi o dată, e de-ajuns
Să-ți fie în suflet dor
De-acel mister ascuns, pătrunzător,
De-un înger păzitor.

Pentru acest pământ, străbunii
Cu ardoare au luptat,
Vitejia întregii lumi
Cu mândrie-au arătat.

Toate-mi sunt chiar o splendoare,
Țară bogată, Paradis,
România, a câta oară,
Rămâi în dulcele meu vis?

Diana Teieru

Într-o zi de toamnă mohorâtă, cum multe au fost în viața mea, mi-am lipit palmele de pământul ce-l acoperă pe Eminescul nostru, într-un Bellu cu alei înfrigurate și umede. Ce fiori mi-au izbit interioarele mele nu pot fi descrise în cuvinte și pentru prima oară am fost mândru că sunt român neînfricat în casa lui.

Nici ziua când prin pletele mele rebele se jucau vântoasele Rodnei și ploile Babelor mă spălau de grijiile unor zile infernale, nu mi-e ușor s-o uit.

Și cum să nu vă povestesc de Ziua aceea în care am simțit că aici trebuia să mă nasc și nu aiurea! Mă rătăcisem prin Bucegiul nostru și, obosit, m-am așezat sub un pom, la o margine de pădure. Miroseam liniștea pădurii, când, la câțiva pași de mine, apăruse un urs. Masivitatea lui, mormăitul furios, mi-a înghețat sângele. Mi-am zis că așa este imaginea morții și, știind că nu mai am ce pierde, am privit fiara în ochii întunecați abia respirând. Cred că în ochii animalului am văzut un hău, în care mă aruncam fără nicio teamă. Ursul, minune, m-a privit adânc în ochi, s-a ridicat pe picioarele din spate, a scos un mormăit teribil, s-a întors cu spatele la mine și s-a furișat încet în negura pădurii. ATUNCI am înțeles că un animal de pradă, cu o forță colosală, nu-și întoarce niciodată spatele unui dușman.

Niciodată de atunci nu m-am mai simțit atât de ocrotit de cineva în țara mea și cred că ursoaica avea ochii calzi așa cum îi avea și buna mea Mamă de care mă desparte o veșnicie de ani.

Dar, bunii mei români, nu v-am spus de zgomotul feeric pe care-l face Dunărea lin alunecând pe lângă Cazanele ce ne unesc cu un popor mândru și neînfricat, așa cum suntem și noi. Da, noi și sârbii aici trebuia să ne naștem sub privirile unui Ciprian Porumbescu, plânși de un Olt și un Timiș, mângâiați de vântoasele Coșavei bănățene.

Iar în verile călduroase de vară, când greierii îmi umplu tâmplile de dorul de libertate al lui Decebal, venit din adâncuri de Sarmisegetusă, îmi simt strămoșii mei veghindu-mi somnul și asta îmi dă o liniște

sufletească imensă, absolută. Și în fiecare zori de zi nu mi-e frică de moarte știind lângă ce fel de viteji o să-mi odihnesc nevrednicele-mi oase când va să vie timpul. Aste plăceri ancestrale nu mi le poate lua nimeni, niciodată.

Doar ați simțit ca și mine gustul Mării Negre - e sângele unuia ce i se zicea Țepeș cel Drept, sau al unui Ștefan cel Sfânt, oameni fără de prihană.

Dar de zborul imperial al zăganului nu e nevoie să ne mirăm, căci libertatea nu-i lucru de mirare pe aici pe la noi, unde Miorița se jertfește pentru baciul ei și unde doinele și horele sunt rupte din Soare.

Nicicând nu-mi uit semeția neamului românesc și enigmaticele umbre ale Babelor. Sunt și dac și roman, sunt Cloșcă și Mircea Bătrânul, sunt os de Brâncoveni, urmaș de Vitorie Lipan și de Gheorghe Doja. Cum să plec de aici, unde sunt atâtea lucruri!?

Nemurirea pe-aici are gust de șăgalnică aguridă, ploile ce spală tumultuos creste de Carpați sunt lacrimi de șuvoaie de suferinți abătute peste un neam temut în lume pentru destoinicia cu care a înfruntat secole de dușmani.

Și pentru toate astea nu există altă țară în care să vreau, vremelnice, să trăiesc.

Daniel Radu

Nimeni nu mai vede o floare care răsare, nu mai observă când soarele apune în miraculoasa lui magie, creând contraste puternice... s-au pierdut tradițiile, lucrurile adevărate, adesea mi se pare că s-a pierdut și lumea în atâta răutate. Caut adevăr, în atâta minciună... încerc să-mi găsesc prieteni într-o lume nebună... aș vrea să salvez ceva din nepăsare... poate iubirea.

Stau și schițez litere într-o limbă română, iar cu-n grai dulce, ardelenesc le solfegiez pe-un ton rafinat. Simt, cum iubirea mea de țară, nu mi-a abandonat încă sufletul, și-l ține încă viu, ca pe un trandafir roșu - sângele vărsat de cei ce au luptat pentru țară.

Rădăcinile glorioase din care m-am ridicat îmi înalță încă, pe culmi înalte, dragostea inimii tari, românești. Eu nu regret că m-am născut în România, și nu regret că am copilărit aici... dar știu că frunzele, în dansul lor nebun către pământ, laudă natura, găsită-n România, și au speranța că țara asta, dragă nouă, își va găsi cândva copiii, și nu va trebui să-i adune din alte neamuri; am speranța că nimeni nu își va mai lepăda limba pentru care oamenii au murit.

Cristina Chițu

JOHANN SEBASTIAN BACH 1685 - 1750

Organist de mare talent și protestant riguros, Bach a transformat muzica sacră în cea mai elevată expresie a rugăciunii.

S-a născut la Eisenach în 1685 într-o familie de muzicieni. Tatăl lui, Johann Ambrosius Bach, deținea în această localitate, din Turingia, funcția de *muzician al orașului*. Rămâne orfan de la vârsta de 10 ani și este crescut de fratele mai mare al tatălui, Johann Cristophe, organist la Ohrdruf, unde primește o educație muzicală aleasă și demonstrează un real talent, fiind un sopran excelent. Liceul îl face la Lüneburg și se dovedește a fi un elev bun, strălucitor la latină și teologia luterană, urmând și învățământul muzical.

În 1703 este violonist în orchestra *Prințul de Wiemar*, iar în 1708 devine organist la Curtea de la Wiemar. Sub domnia lui Carol August această curte princiară, avea să devină *Atena Germaniei*, locul în care și-au stabilit reședința Goethe și Schiller, care avea să atragă celebrități din toate domeniile.

La Wiemar, Bach compune primele sale mari lucrări pentru orgă - o culegere de 46 de corale și piese celebre cum ar fi: *Tocate și Fuga în Re minor* sau *Passaglia și Fuga în*

Do minor și piese pentru clavecin, concerte după Vivaldi și după Telemann. În fiecare lună, Bach crea o nouă cantată pentru excelentul ansamblu de cântăreți și instrumentiști de care dispunea.

Muzica rămâne pentru Bach o profesiune exercitată în serviciul unui senior sau a unei municipalități, rareori satisfăcătoare din punct de vedere financiar și totdeauna la cheremul capriciilor celor ce-l angajează. Pentru a-l asculta pe marele muzician Buxtehude, Bach face pe jos drumul până la Lübeck. În 1707, Bach este numit organist la Mühlhausen și se căsătorește cu Maria Barbara Bach, o verișoară. În 1717 ajunge la curtea prințului Leopold de Anhal-Cothen unde i se încredințează postul de capelmaister și devine un foarte bun prieten al prințului. Leopold era pasionat de muzica instrumentală și aștepta multe lucrări de acest gen din partea noului capelmaistru și va obține ceea ce nici nu ar fi sperat vreodată și anume, **Concertele Branderburgice dedicate lui Christian Ludwig Margraf de Brandenburg, Concerte pentru vioară, Concertul pentru Clavecin și Suitele Engleză și Franceză.**

În mai 1723 se muta la Leipzig unde este liber postul de cantor la Școala Sfântul Toma, unde avea să rămână până la sfârșitul vieții. De acum avea mult timp liber pentru a compune, cantorul avea obligația să asigure învățământul muzical, dar și cursurile de latină și să ofere în fiecare duminică o cantată pentru bisericile din oraș: Biserica Sfântul Toma și Biserica Sfântul Nicolae, să ofere muzica ceremoniilor oficiale ale orașului și ale universității. În acest timp va compune peste 300 de cantate și câteva piese de mare amploare.

Bach era un mare familist, avea o mare familie pe care o iubea din tot sufletul. Prima soție i-a dăruit 7 copii, iar cea de-a doua 13 copii, mult prea des nașterile erau urmate de înmormântări, numai 8 din cei 20 de copii ai săi îi vor supraviețui. Doliile nu-l împiedicau să compună și durerea ca și credința sa religioasă îi inspirau adevărate capodopere. În 1723 compune **Magnificat**, iar un an mai târziu **Patimile după Ioan**, în 1727 **Patimile după Matei**, în 1731 **Patimile după Marcu**, iar în 1734 **Oratoriul de Crăciun**. În 1740 a devenit deja compozitor al Capelei Regale și realizează lucrarea **Misa în Si Minor**.

Deși se bucura de o sănătate perfectă, Bach are probleme cu ochii (este amenințat de orbire), soția îl ajută mult și îi transcrie toate compozițiile. Sănătatea se deteriorează rapid și pe 28 iulie 1750 moare în urma unui atac de apoplexie.

Pentru Bach, muzica este o profesie perfect organizată, face parte din viața politică și religioasă a statelor germane, mai mult decât atât, muzica reprezintă un limbaj al rugăciunii, un limbaj prin care fervoarea credincioșilor poate fi cunoscută lui Dumnezeu. Credința lui Bach este deplină, profund cucernic, el scrie pe toate partiturile *Soli Dio Gloria* (Pentru gloria lui Dumnezeu). La Leipzig își consacră întreaga energie pentru a compune muzică sacră destinată slujbelor religioase.

Pentru fiecare duminică trebuia să scrie o nouă cantată. De asemenea, compune cantate speciale pentru Sfânta Maria, de Anul Nou, Bobotează, Înălțare, Sfântul Ioan și Sfântul Mihail, pentru Ziua Reformei, în total 59 de cantate pe an. Fiecare cantată este marcată de întreaga cucernicie a unui protestant fervent, ce-și pune muzica în slujba unui cult pe care astfel să-l înalțe.

Patimile după Matei reprezintă cea mai înaltă culme a creației lui Bach și mai reprezintă vârful de culme a muzicii religioase a tuturor timpurilor.

Johann Sebastian Bach a dus muzica sacră la cel mai înalt nivel de spiritualitate, totuși contemporanii săi nu i-au recunoscut totdeauna geniul acesta, fiind înțeleși abia mult mai târziu.

Instrumentul care mai presus de toate izbuteste să poarte spre ceruri rugăciunile credincioșilor este **Orga**, unicul instrument capabil să dăruiască tuturor cuvântul lui Dumnezeu. Așa cum se obișnuia în epocă, creația lui cuprindea în întregime lucrări strâns legate de exigențele postului pe care-l ocupa. El nu a fost un creator de forme sau genuri muzicale, dar le-a reluat pe cele lăsate moștenire de predecesori, ducându-le la un grad de perfecțiune și universalitate necunoscut înaintea lui.

Biblioteca Județeană Sălaj are în atenție marcarea aniversărilor culturale dedicate marilor personalități ale creației universale și, în acest ciclu, anul acesta am sărbătorit, în luna martie, la Centrul de Zi al *Fundației Acasă* - 325 de ani de la nașterea compozitorului german, printr-o masă rotundă în timpul căreia au fost difuzate piese reprezentative din creația lui Bach, s-au realizat expoziții, prezentări, audiții în secții și filiale.

Gavril Șerban

LANSĂRI DE CARTE

MONICA TATOIU, **CELE 4 DIMENSIUNI ALE FEMINITĂȚII ROMÂNEȘTI**

La Sala de Lectură a Bibliotecii Județene s-a organizat, în 27 aprilie, lansarea volumului **Cele 4 dimensiuni ale feminității românești**. Participanții, în număr foarte mare, au avut bucuria să descopere, în prezența autoarei și a Andreei Paul Vass (sălăjeancă de origine), *universul feminin românesc*. Proiectul acestei cărți, al cărei coordonatoare este Monica Tatiou, și-a propus să prezinte, într-o notă personală, confesivă relațiile esențiale din existența femeii din România: relația cu sine, cu familia, cu profesia și cu divinitatea. Un număr reprezentativ de femei, selectate din diferite domenii sau stări sociale, au răspuns, sub forma unor eseuri, provocărilor coordonatoarei acestui proiect unic în țară, răspunsurile lor constituindu-se într-o carte care radiografiază realitatea românească.

GHEORGHE CHENDE - ROMAN, **TOPONIMIE. Din onomastica Țării Silvaniei**
ANTROPONIMIE. Din onomastica Țării Silvaniei

În data de 20 mai, comemorându-l pe cel care a fost Directorul Direcției Județene pentru Cultură, Culte și Patrimoniul Județean Sălaj, Biblioteca Județeană a lansat, în prezența oficialităților și a oamenilor de cultură sălăjeni, volumele editate postum, lucrări de o deosebită valoare pentru istoria culturală a județului.

GHEORGHE MENCINICOPSCI, **ȘI NOI CE MAI MÂNCĂM?** (vol.I, II)

Cunoscutul nutriționist, Prof.dr. (vizionat la TV ca Doctor MENCI), a fost prezent la Zalău, în 2 iunie, la Sala Porolissum a Consiliului Județean Sălaj, la o Conferință științifică la care au participat foarte mulți sălăjeni, de toate vârstele și categoriile, dornici să se informeze care sunt cele mai noi metode de păstrare a sănătății. Printre alte lucrări existente în colecțiile BJS, ale autorului, amintim: **Biblia alimentară**, **Compendiu de terapie naturală**.

VASILE AVRAM, **TERRA MIRABILIS**

De *Sânziene*, la 24 iunie, omagiind 70 de ani de la nașterea scriitorului (etnograf, filosof, poet, prozator, dramaturg), născut în LEMNIU, Sălaj, la 17 iunie 1940 (plecat prea devreme printre aștri, la 14 decembrie 2002), Biblioteca Județeană a organizat lansarea unui volum inedit, impresionant ca tematică, mod de abordare, îngrijit și pregătit pentru editare de soția devotată, Felicia Avram. În prezența unui public elevat s-a făcut propunerea ca numele VASILE AVRAM să devină patronul spiritual al instituției sălăjene.

Tot în anul 2010, toamna, a fost editat și volumul **ROATA STELELOR**, la Editura Ecclesia, volum ce cuprinde piese de teatru, nepublicate în timpul vieții autorului.

Prin întreaga sa operă (multe volume fiind publicate postum), Vasile Avram demonstrează că este un scriitor autentic, de o cultură și o profunzime aparte, un erudit în arta comunicării.

CAMELIA BURGHELE, **CHILIOARA - Satul timpului, timpul satului**

Un studiu aprofundat despre un sat sălăjean, o monografie editată în trei limbi: română, engleză, italiană, ilustrată cu imagini color, reprezentative; o carte în care sătenii devin *personaje* și transmit direct amintiri și realități apuse; un sat care-și cheamă fiii plecați *în lume după bine*, dar nu uită de unde au plecat (ei susținând financiar editarea cărții), a adunat la cele două evenimente de lansare: Chilioara, 15 august și Biblioteca Județeană-Zalău, 16 august, foarte multă lume, atât chilioreni, cât și alți sălăjeni, admiratori ai autoarei și ai satului sălăjean.

Alte lucrări despre județul Sălaj, editate în anul 2010:

- Teodor Sărăcuț-Comănescu: **Poezia copiilor și pentru copii. Studiu stilistico-poetic**
- Teodor Buhățel: **Neamul Bohățelenilor în căutarea obârșiei heraldice**
- Augustin Mocanu: **Mult mă-ntreabă inima**
- Irimia Borca: **Nunta tradițională românească din Țara Silvaniei și Țara Codrului**
- Grigore M. Croitoru și Maria V. Croitoru: **Din datinile, eresurile și practicile magice ale alunișenilor**
- Victor Jombori: **Monografia localității Ugruțiu, județul Sălaj**
- Crenguța Timoc: **Obiceiuri de nuntă de pe Valea Someșului**
- Major Miklós: **A Berettyó-felvidék időjárása**
- * * * **Descoperim Sălajul**
- * * * **Cartea școlilor sălăjene**
- Silvia Bodea Sălăjean: **Satul Răstolțul-Deșert. Monografie**
- Silviu Boha: **Comuna Hereclean. Societate și identitate**
- Silviu Boha și Claudia Boha: **Hereclean (1415-2010)**

SĂLĂJENI LA EI ACASĂ

Desfășurat în acest an în cadrul evenimentelor organizate sub genericul: ZILELE CULTURII SĂLĂJENE, Ediția I, evenimentul s-a bucurat de aceeași apreciere și emoție, cunoscută de câțiva ani. Au fost prezenți: Ioan Ardelean, Elena Musca, Marin Ștefan, Ioan Pițoiu-Dragomir, Viorel Varga, Kozma

Dezső, Ionel Penea, Ioan Chezán, Iuliu Șamșodan, Florin Horvath, Alexandru Tamba. A fost prezentată activitatea celor prezenți, fiecare fiind provocat să dezvăluie momente care i-au marcat viața și activitatea. S-au depănat emoționante amintiri și întâmplări. Celor prezenți le-au fost acordate premii și Diplome - **Oameni de seamă ai Sălajului**, fiind felicități și de oficialitățile județului: Alexandru Végh (prefect), Tiberiu Marc (președintele Consiliului Județean Sălaj), Doina Cociș (director, Direcția Județeană pentru Cultură și Patrimoniul Național Sălaj).

F.P.

PERSONALITĂȚI SĂLĂJENE ANIVERSATE ȘI COMEMORATE - 2010

- 14 ianuarie 1945 - **IOAN ARDELEAN** - 65 de ani de la nașterea poetului și juristului
- 16 ianuarie 1950 - **ANDREI-IUSTIN HOSSU** - 60 de ani de la nașterea profesorului și filosofului
- 21 ianuarie 1885 - **SIMION OROS** (m. 1972) - 125 de ani de la nașterea învățătorului
- 4 februarie 1945 - **AUGUSTIN PRODAN** - 65 de ani de la nașterea inginerului
- 8 februarie 1940 - **AVRAM FILIPAȘ** - 70 de ani de la nașterea juristului
- 8 februarie 1985 - **IOAN SIMA** (n. 1898) - 25 de ani de la moartea artistului plastic
- 22 martie 1950 - **ELENA MUSCA** - 60 de ani de la nașterea muzeografului
- 27 martie 1885 - **IOAN OSSIAN** (m. 1953) - 125 de ani de la nașterea profesorului
- 1 aprilie 1945 - **MARIN ȘTEFAN** - 65 de ani de la nașterea profesorului
- 5 aprilie 1945 - **HAJDU ATTILA** - 65 de ani de la nașterea artistului plastic, prozatorului și medicului stomatolog
- 7 aprilie 1935 - **SRANKÓ FERENC** - 75 de ani de la nașterea profesorului
- 12 aprilie 1950 - **GEORGE RĂDEANU** - 60 de ani de la nașterea artistului plastic
- 14 aprilie 1950 - **VIOREL VARGA** - 60 de ani de la nașterea poetului și jurnalistului
- 18 aprilie 1940 - **ION PIȚOIU-DRAGOMIR** - 70 de ani de la nașterea profesorului și scriitorului
- 29 aprilie 1935 - **VASILE VETIȘANU** - 75 de ani de la nașterea profesorului
- 30 aprilie 1930 - **DEÁK ZOLTÁN** - 80 de ani de la nașterea profesorului și animatorului cultural
- 1 mai 1945 - **FLORIN HORVATH** - 65 de ani de la nașterea prozatorului
- 7 mai 1945 - **IULIU ȘAMȘODAN** (m. 2010) - 65 de ani de la nașterea profesorului
- iunie 1910 - **VICTOR RUSSU** (n. 1847) - 100 de ani de la moartea istoricului și scriitorului
- 17 iunie 1940 - **VASILE AVRAM** (m. 2002) - 70 de ani de la nașterea etnologului
- 5 iulie 1960 - **DINA IULIANA HORVATH** - 50 de ani de la nașterea poetei
- 1 august 1835 - **GEORGE POP DE BĂSEȘTI** (m. 1918) - 175 de ani de la nașterea omului politic
- 14 august 1945 - **IOAN CHEZAN** - 65 de ani de la nașterea profesorului
- 31 august 1940 - **KOVÁCS MIKLÓS** - 70 de ani de la nașterea profesorului
- 17 septembrie 1935 - **SIMONFY IRÉN** - 75 de ani de la nașterea artistei plastice
- 2 octombrie 1940 - **VIOREL ȘTIRB** - 70 de ani de la nașterea prozatorului
- 19 octombrie 1950 - **AUREL MEDVE** - 60 de ani de la nașterea profesorului

- 27 octombrie 1950 - **ȘTEFAN BLAJ** - 60 de ani de la nașterea medicului și profesorului universitar
- 27 octombrie 1935 - **LAKÓ ÉVA** - 75 de ani de la nașterea muzeografului și arheologului
- 4 noiembrie 1940 - **PAVEL SUIAN** - 70 de ani de la nașterea juristului, cercetătorului și profesorului
- 6 noiembrie 1935 - **KOZMA DEZSŐ** - 75 de ani de la nașterea profesorului universitar și istoricului literar
- 14 noiembrie 1940 - **VICTOR ROȘ** - 70 de ani de la nașterea inginerului
- 17 noiembrie 1935 - **IONEL PENEA** - 75 de ani de la nașterea profesorului
- 21 noiembrie 1930 - **ION GHEȚIE** - 80 de ani de la nașterea filologului și lingvistului
- 23 noiembrie 1950 - **ALEXANDRU MATEI** (m. 2010) - 60 de ani de la nașterea arheologului
- 24 noiembrie 1950 - **CSILLAG ISTVÁN** - 60 de ani de la nașterea fizicianului și cercetătorului științific
- 30 noiembrie 1960 - **ALEXANDRU TAMBA** - 50 de ani de la nașterea economistului
- 28 decembrie 1925 - **DUMITRU INDREA** - 85 de ani de la nașterea profesorului

KOZMA DEZSŐ - 75 de ani de la nașterea profesorului universitar, istoricului literar

S-a născut la 6 noiembrie 1935 în comuna Cuzăplac.

Absolvent al Facultății de Filologie, secția limba și literatura maghiară - Universitatea *Bolyai* din Cluj (1958). A fost profesor la Liceul nr. 1 din Sfântu Gheorghe (1958-1959). Începând din anul 1959 lucrează la Catedra de Literatură Maghiară a Facultății de Filologie de la Universitatea *Babeș-Bolyai* din Cluj ca asistent (1959-1972), lector (1972-1980), conferențiar (1980-1994), din 1994 profesor universitar, prodecan (1996-2000) al Facultății de Litere. Din anul 2003 este pensionar, fiind numit profesor consultant și îndrumător de doctorat la Universitatea *Babeș-Bolyai* din Cluj-Napoca. Este profesor (și decanul Facultății de Litere) la Universitatea Creștină *Partium* din Oradea. În 1970 a obținut titlul de doctor în științe filologice, cu lucrarea *Irodalom a kolozsvári századvégen* (Literatura clujeană la sfârșitul secolului). Din 1997 este îndrumător de doctorat. Cursul de bază: *Istoria literaturii maghiare în a doua jumătate a secolului al XIX-lea și la începutul secolului al XX-lea*. Ține diferite cursuri speciale, cursuri pentru doctoranzi, literatură comparată. Debutază în revistele clujene la începutul anului 1960. *Membru* al societăților de specialitate: Uniunea Muzeului Ardelean (Cluj), Societatea de Științe Filologice din România (București), Societatea Internațională a Filologilor Maghiari (Budapesta), Societatea *Madách Imre* (Budapesta), Societatea *Mikszáth Kálmán* (Budapesta), Societatea de Istoria Literaturii Maghiare (Budapesta), Academia Științifică Maghiară (membru extern), Uniunea Mondială a Profesorilor Maghiari. A participat permanent cu lucrări la diferite sesiuni științifice din țară și din străinătate (majoritatea comunicărilor fiind publicate): Cluj (din anul 1963), Tîrgu Mureș (1970, 2000, 2003, 2004), Timișoara (1973), Satu Mare (1973, 1994, 2007), Alba Iulia (1978), Miercurea Ciuc (1977, 1981), Budapesta (1979, 1992, 1993, 1996), Sfântu Gheorghe (1983), Arad (1984), Odorheiu Secuiesc (1986), Brașov (1988), Debrecin (1990, 2006), Csesztve - Ungaria (1992), Eger - Ungaria (1992), București (1993), Nyíregyháza (1993), Balassagyarmat (1993, 1994, 1995, 1997, 2000, 2001, 2003, 2004, 2006), Kiskörös (1993), Szeged (1995, 1997, 1998, 2002), Huedin (1995, 1999), Roma (1995), Oradea (1997, 2007, 2008), Zalău (1997), Pásztó - Ungaria (2005). În ultimele decenii este președintele concursului de literatură maghiară pentru elevi (Olimpiada) - faza pe țară. *Premii*: două premii III la concursuri internaționale organizate în Ungaria (cu 2 studii) (1990, 1993), premiul *Madách Imre* (Ungaria, 2000) oferit de Societatea *Madách*

Imre, distincția *Pro Universitate et Scientia* oferită de Uniunea Mondială a Profesorilor Maghiari (2003), Diplomă comemorativă *Fehér Dániel* (Ungaria, 2007), Plachetă comemorativă *Gróf Mikó Imre* (Cluj, 2007). Frecventează *cercurile științifice* din cadrul universității. Redactor al revistelor: **Nyelv- és Irodalomtudományi Közlemények** (Revista Academiei Române), **Studia Universitatis Babeș-Bolyai, Pro Didactica, Partiumi Egyetemi Szemle** (Revista *Universității Partium* din Oradea), **Madách Könyvtár** (Budapesta). *A publicat* circa 350 de studii și articole în ziare și reviste din țară: **Nyelv- és Irodalomtudományi Közlemények, Studia Universitatis Babeș-Bolyai, Partiumi Egyetemi Szemle, Korunk, Utunk, A Hét, Igaz Szó, Új Idő, Helikon, Székelyföld, Várad, Látó, Kelet-Nyugat, Előre, Erdélyi Napló, Erdélyi Híradó, Romániai Magyar Szó, Brassói Lapok, Kalotaszeg, Népújság, Művelődés, Igazság, Szabadság, Szilágyság, Tanügyi Újság, Harangszó, Pro Didactica, Limbă și Literatură, Steaua, Tribuna**; din Ungaria: **Irodalomtörténet, Irodalomtörténeti Közlemények, Irodalomismeret, Hungarológia, Tiszatáj, Palócföld, Forrás**.

Opera: Egy erdélyi novellista: Petelei István (Un novelist ardelean: Petelei István), monografie (București, Editura pentru Literatură, 1969); **A valóság igézete. Írók kolozsvári szerkesztőségeiben a századfordulón** (Farmecul adevărului. Scriitori maghiari din Cluj la sfârșitul secolului al XIX-lea), studiu monografic (Cluj, Ed. Dacia, 1972); **Petőfi öröksége** (Moștenirea lui Petőfi), studiu monografic (București, Ed. Kriterion, 1976); **Mikszáth Kálmán**, monografie (Cluj-Napoca, Ed. Dacia, 1977); **Krúdy Gyula postakocsiján** (Diligența lui Krúdy Gyula), monografie (Cluj-Napoca, Ed. Dacia, 1981); **Arany János breviárium** (Interpretări) (Cluj-Napoca, Ed. Dacia, 1982); **Koltói ősz. Petőfi Júliája** (Toamna la Coltău) (Cluj-Napoca, Ed. Dacia, 1985); **Klasszikusok Erdélyben** (Interpretările clasicilor maghiari în Ardeal) (Cluj-Napoca, Ed. NIS, 1995); **Erdélyi utakon. Régi kolozsvári arcok** (Scriitori maghiari din Ardeal. Portrete) (Odorheiu Secuiesc, Ed. *Erdélyi Gondolat*, 1997); **Írók - korok fordulóján** (Scriitori maghiari la sfârșitul secolului trecut și începutul secolului al XX-lea) (Cluj-Napoca, Ed. Studium, 1998); **Eleven örökség** (Moștenire vie), studii (Cluj-Napoca, Ed. Tinivár, 2000); **Arany János** (Budapest, Ed. Aranyhal, 2002); **Ady Endre** (Budapest, Ed. Aranyhal, 2002); **Madách** (Opera lui Madách) (Salgótarján, Ed. Palócföld, 2003); **Mikszáth Kálmán**, monografie (Budapest, Ed. Aranyhal, 2004); **Írók, költők, művek** (Scriitori, poeți, opere) (studii, Oradea, Ed. Europrint, 2007); *cursuri universitare*: **Magyar irodalom a századfordulón** (Literatura maghiară la sfârșitul secolului al XIX-lea) (Cluj-Napoca, Universitatea Babeș-Bolyai, 1978), **Magyar irodalom a XIX. század második felében (1849-1905)** (Literatura maghiară în a doua jumătate a secolului al XIX-lea) (1849-1905) (București, Ed. Didactică și Pedagogică, 1980); *Manuale de literatură maghiară pentru clasele IX, X, XI* (mai multe ediții): **Magyar irodalom: Tankönyv a IX. osztály számára** (Literatură maghiară pentru clasa a IX-a) (București, Ed. Didactică și Pedagogică, 1978), **Magyar irodalom: Tankönyv a X. osztály számára** (Literatură maghiară pentru clasa a X-a) (București, Ed. Didactică și Pedagogică, 1978), **Magyar irodalom: Tankönyv a XI. osztály számára** (Literatură maghiară pentru clasa a XI-a) (București, Ed. Didactică și Pedagogică, 1980).

Volume colective: **Korunk Évkönyv** (Anuarul Korunk) (Cluj-Napoca, 1974), **Irodalomtudományi és stilisztikai tanulmányok** (Studii de teorie literară și stilistică) (București, Ed. Kriterion, 1984), **Sessionnes Sectie Dissertationes Litteraria** (Debretin, 1990), **Tanulmányok nyelvről, irodalomról** (Studii despre limbă și literatură) (Cluj-Napoca, 1992); **Hungarológia** (Budapest, 1992); **Feltáratlan értékek a magyar irodalomban** (Valori nedescoperite în literatura maghiară) (Budapesta, 1994), **Romániai Magyar Irodalmi Lexikon** vol. I, III (Lexiconul Literaturii Maghiare din România) (București, Ed. Kriterion, 1981, 1994), **Madách Könyvtár** vol. 1, 2, 5, 8, 11, 15, 25, 27, 30, 35, 53, 58, 59, 64, 66 (Ungaria, 1995-2010), **Közelebb Baróti Szabó Dávidhoz** (Mai aproape de Baróti Szabó Dávid) (Baróti Szabó Dávid Emlékbizottság, 1995), **Torony Erdély kapujában** (Turnul din poarta Transilvaniei) (Jibou, 1996), **Nouvelles tendances en littérature comparée - Új tendenciák a komparatistikában** vol. II, III, IV (Tendințe noi în literatura comparată) (Szeged-Amiens; Ungaria-Franța, 1996, 1999, 2004), **Mikszáth Emlékkönyv** (Budapesta, 1997), **Nyelv és stílus**. Szabó Zoltán Emlékkönyv (Limbă și stil) (Cluj-Napoca, 1997), **A magyar művelődés és a kereszténység**, vol. III (Budapesta, 1998), **Erdélyi Panteon** vol. II (Tîrgu Mureș, 1999), **125 éves a kolozsvári egyetem** (Profesori universitari la Universitatea din Cluj) (Cluj-Napoca, 1999), **Petőfi a szomszéd és rokon népek nyelvén** (Budapesta,

2000), **Kulcsok Kolozsvárhoz** (Chei pentru Cluj-Napoca) (Cluj - Szeged, 2000), **Budapesti Negyed** vol. 34 (Budapesta, 2001), **Távlatok** (Perspective) (Cluj-Napoca, Uniunea Muzeului Ardelean, 2002), **Szabó Dezső. Egy író aki többet érdemel** (Szabó Dezső. Un scriitor care merită mai mult) (Cluj-Napoca, 2004), **Mítosz vagy valóság** (Satu Mare, Ed. EMKE, 2007), **Emlékkönyv** (Apáczai Református Kollégium) (Cluj-Napoca, 2007).

Ediții cu studii introductive, îngrijiri, note: **Fehér Virág** (București, Ed. Tineretului, 1967); Gyulai Pál. **Tanulmányok, bírálatok** (Studii, critice) (București, Ed. pentru Literatură, 1967); Bródy Sándor. **A dada, A tanítónő, A medikus** (Dădaca, Învățătoarea, Medicinistul) (București, Ed. Tineretului, 1968); Krúdy Gyula. **Férfimese** (Cluj, Ed. Dacia, 1971); Thury Zoltán. **A második asszony** (A doua femeie) (București, Ed. Kriterion, 1971); Bródy Sándor. **Az ezüst kecske, A nap lovagja, Rembrandt** (Capra argintie, Cavalerul soarelui, Rembrandt) (București, Ed. Kriterion, 1973); **Álom és valóság** (Vis și realitate) (Cluj, Ed. Dacia, 1974); Bródy Sándor. **A tanítónő** (Învățătoarea) (București, Ed. Kriterion, 1976); Mikszáth Kálmán. **Különös házasság** (Căsnicie ciudată) (Cluj-Napoca, Ed. Dacia, 1978); Krúdy Gyula. **Kleofásné kakasa** (Cocoșul doamnei Kleofás) (Cluj-Napoca, Ed. Dacia, 1979); Török Gyula. **A porban** (În praf) (București, Ed. Kriterion, 1980); Mikszáth Kálmán. **A vén gazember** (Bătrânul nemernic) (Cluj-Napoca, Ed. Dacia, 1982); Petelei István. **A jutalom** (Recompensa) (Cluj-Napoca, Ed. Dacia, 1986); Krúdy Gyula. **Francia kastély** (Castelul francez) (Cluj-Napoca, Ed. Dacia, 1987); Mikszáth Kálmán. **Szent Péter esernyője** (Umbrela lui Sfântu Petru) (Cluj-Napoca, Ed. Dacia, 1992); Petelei István. **Csak egy szabályunk van: igazat kell írni!** (Budaörs, 2002).

ION PIȚOIU-DRAGOMIR - 70 de ani de la nașterea profesorului și scriitorului

N. 18 aprilie 1940, București.

Este absolvent al Facultății de Filologie a Universității *Babeș-Bolyai* din Cluj-Napoca. A fost profesor la școlile gimnaziale din Sîngeorgiu de Meseș și din Domnín. Din anul 1962 până în 1974 a fost profesor la Școala *G. Coșbuc* Zalău, Liceul Industrial nr. 2, azi Colegiul Tehnic *Alexandru Papiu Ilarian*,

Liceul Reformat *Wesselényi*. A obținut succese remarcabile la concursurile școlare naționale la proză și poezie. A participat la schimburi culturale cu județele Bihor, Bistrița-Năsăud, Cluj, Maramureș etc. și cu țări din Europa: Ungaria, Austria. Este *membru* al Uniunii Scriitorilor din România. *Cenaculuri*: este membru al Cenaclului *Silvania*. *Premii*: a participat la concursuri și festivaluri literare, unde a primit mențiuni și premii valoroase: București, Botoșani, Oradea, Râmnicu Vâlcea, Satu Mare, Tîrgu Mureș, Zalău etc.

Colaborări: **Tribuna, Flacăra, Năzuința, Familia, Jurnalul Sălajului, Silvania, Transilvania, Orizont, Vatra, Hepehupa etc.**

Opera: **În răs-cruci** (Zalău, Ed. Caiete Silvane, 1999), **Ana-Teme în cântec** (Zalău, Ed. Caiete Silvane, 2000), **În-crinări** (Zalău, Ed. Caiete Silvane, 2001),

La-crima lui Moromete (Zalău, Ed. Caiete Silvane, 2001), **Tur-nul de viespi** (Zalău, Ed. Caiete Silvane, 2002), **Prin-soare cu șoimii** (Zalău, Ed. Caiete Silvane, 2002), **Ful-ger de iriși** (Zalău, Ed. Caiete Silvane, 2003), **Săbii nipone de rouă** (Zalău, Ed. Caiete Silvane, 2003), **Samurai de crin** (Zalău, Ed. Caiete Silvane, 2004), **Scor-pioni de cleștar** (Zalău, Ed. Caiete Silvane, 2004), **Panoplia lui Nero** (Zalău, Ed. Caiete Silvane, 2005), **Fântâna cu flăcări** (Zalău, Ed. Caiete Silvane, 2005) **Cupa lui Socrate** (Zalău, Ed. Dacia Porolissensis, 2006), **Gheișe de rubin (Geisas of ruby)** (Zalău, Ed. Caiete Silvane, 2006), **Sânger albastru** (Zalău, Ed. Dacia Porolissensis, 2006), **Hai-Tai** (Zalău, Ed. Caiete Silvane, 2007), **Amanții** (Zalău, Ed. Caiete Silvane, 2007), **Arpegii pe sakura (Des arpeges sur sakura)** (Zalău, Ed. Caiete Silvane, 2008), **Profesorul de spini** (Zalău, Ed. Caiete Silvane, 2008), **Doar 7611!** (București, Ed. Delta III, 2008), **Miracole - Haiga (Miracles - Haiga)** (Zalău, Ed. Caiete Silvane, 2008), **Floare de jad (Ikebana of jade. Des ikebanas de jade)** (București, Ed. Rao, 2009), **Fire de Mare Șal (Esprit de Grand Châle)** (București, Ed. Delta III, 2010), **Pergole pe fulger** (București, Ed. Delta III, 2010), **Fracul de lut** (București, Ed. Rao, 2010); se află în lucru volumul:

Albastru de Bagdad. *Prezent în volumele: Arpegii, Silvania, Flacăra vieții, Poeme - Versek - Gedichte; De dor și de omenie, Du-te dor și vino, dor.* Două din volumele autorului, **Săbii nipone de rouă** și **Samurai de crini**, au fost donate Ambasadei Japoniei din București.

IOAN ARDELEAN - 65 de ani de la nașterea juristului și poetului

N. 14 ianuarie 1945, Cîsnădie, județul Sibiu.

Absolvent al Facultății de Drept de la București. A fost muncitor laminorist, laborant chimist, constructor, proiectant, tehnolog, șef secție, director etc. A avut o bogată activitate de invenții și inovații

care au fost brevete în țară și peste hotare. A proiectat instalații, case, biserici, hale industriale și a urmat diferite cursuri de specializare peste hotare. În anul 1989 a îmbrățișat cariera politică, astfel că în anul 1990 devine vicepreședintele F.S.N. Sălaj. În mai 1990 a fost ales deputat în Parlamentul României, devenind membru al Constituantei, participând activ la elaborarea primei Constituții a României. A fost membru în Comisia de Politică Externă, în Comisia pentru Drepturile Omului, Minorități și Culte, în comisiile speciale pentru rezolvarea diferendurilor dintre biserica ortodoxă și cea greco-catolică, în Comisia Covasna-Harghita, și în alte comisii. În anul 1992 se retrage din activitatea parlamentară, se dedică afacerilor, iar în 1999 a pus bazele învățământului academic din Zalău, fondând Universitatea de Vest *Vasile Goldiș*, filială a Universității din Arad. Este fondatorul Fundației

Comunitare *Alma Mater Porolissensis*, al revistei cu același nume și al editurii *Dacia Porolissensis*. Este membru fondator al Clubului *Lions*, membru în consiliul consultativ al A.J.O.F.M., al Inspectoratului Județean Școlar, al Inspectoratului de Mediu, consilier în Consiliul Municipal Zalău. A debutat în ziarul **Metalurgistul** cu poezia **Visurile mele**. A frecventat *cenacurile* literare *Potaissa*, *Ioniță Scipione Bădescu* și s-a numărat printre fondatorii *cenaclului Silvania*. A colaborat o perioadă și la *Cenaclul Flacăra*. **Premii:** a participat la numeroase festivaluri-concurs de poezie și proză la Bistrița, Satu Mare, Oradea, Cluj, Râmnicu Vâlcea, Constanța, Tg. Jiu, Sibiu, București, unde a fost premiat cu diferite premii. A fost premiat de revistele **Familia**, **Tribuna**, **Tomis și Transilvania**. **Colaborări:** **Tribuna**, **Familia**, **Echinoc**, **Vatra**, **România literară**, **Steaua**, **Viața Românească**, **Convorbiri literare**, **Tomis**, **Flacăra** etc. A fondat ziarul **Opțiunea** care a devenit ulterior **Sălajul Orizont**. În 1992 a obținut premiul de debut din partea Uniunii Scriitorilor pentru volumul **Gustul absenței**.

Opera: **Gustul absenței** (Cluj-Napoca, Ed. Dacia, 1992). *Volume colective:* **Arpegii** (Zalău, 1970); **Pământ străbun românesc** (Zalău, 1977); **Poeme - Versek - Gedichte** (Zalău, Ed. Caiete Silvane, 2004).

IOAN CHEZAN - 65 de ani de la nașterea profesorului

N. 14 august 1945, Sîntejude, județul Cluj.

Este absolvent al Conservatorului de Muzică din Cluj, secția pedagogie muzicală (1970). A obținut doctoratul în anul 2008 cu teza *Profesionalismul Corului de Cameră cu Statut de Ansamblu Amator*. A fost profesor de muzică la Liceul Pedagogic Zalău (1970-1977), directorul Școlii Generale de Muzică și Arte Plastice Zalău (1975-1991), director la Școala cu Program de Artă (1991-1993; 1995-2004), iar în perioada 2004-2009 a fost directorul Liceului de Artă *Ioan Sima*. În perioada 1993-1995 a fost consilier teritorial șef la Inspectoratul pentru Cultură al Județului Sălaj. A fost profesor metodist, a condus lucrări metodico-științifice pentru obținerea gradului didactic I la învățători și educatoare, lector pentru

perfecționarea în specialitate a învățătorilor și educatoarelor, profesor colaborator la Universitatea din Oradea, profesor formator. A fost consilier municipal, președinte al Comisiei de Învățământ, Cultură, Sănătate din Consiliul Municipal Zalău, Senator de Onoare al Parohiei Ortodoxe Române - Zalău, vicepreședinte al Asociației Române de Cânt Coral, vicepreședinte al Fundației *Madrigal-Marin Constantin*, reprezentant al Asociației Române de Cânt Coral în Consiliul Internațional *A Coeur Joie*. În anul 1970 a înființat Corul Cadrelor Didactice, apoi Corul de Cameră al Clubului Tineretului, iar din 1991 Reuniunea Corală *Camerata Academica Porolissensis*. A participat la festivaluri și concursuri naționale: *Ion Vidu* (Lugoj), *Gheorghe Dima* (Cluj-Napoca), *Augustin Bena* (Cluj-Napoca), Festivalul Tineretului (Cluj-Napoca), Sâmbăta de Sus. A efectuat turnee în țară: Câmpia Turzii, Reșița, Tulcea, Baia Mare, Satu Mare, Pitești, Constanța, București, Bistrița etc., și în străinătate: Italia, Franța, Ungaria, Norvegia, Polonia, Elveția. A efectuat turnee cu reuniunea corală *Cantorino* a Școlii cu Program de Artă - Zalău în Anglia (1997) și Spania (1999). A participat la întruniri corale în calitate de vicepreședinte al Asociației Române de Cânt Coral și reprezentant al acesteia în Consiliul Internațional *A Coeur Joie*: Brașov (1994), Marrakesh (Maroc-1998), Lyon (Franța-2002). **Premii:** medalia de brevet *75 de ani de existență a învățământului muzical românesc* - Academia de Muzică *Gh. Dima*; diploma de excelență cu ocazia împlinirii a 80 de ani de învățământ muzical superior în Cluj-Napoca - Academia de Muzică *Gh. Dima*, medalia *Pro Arte - Una vite per musica* - Fundația *Madrigal - Marin Constantin*. Medalia *Fiii Cetății*, Premiul I la concursuri corale naționale, Premiul II la Concursul Național de Creație cu lucrarea *Cucule, de unde vii*. Premiul III la Concursul Național de Interpretare a Muzicii Corale *Gh. Dima* - Cluj-Napoca, Ordinul Meritul pentru Învățământ - *Cavaler*.

Opera: Profesionalismul Corului de Cameră cu Statut de Ansamblu Amator (Zalău, 2009), **Prelucrări și lucrări corale pentru copii și adulți; Culegere de cântece pentru uzul elevilor din Liceul Pedagogic; Liturgia Ortodoxă, armonizată pentru Catedrala Adormirea Maicii Domnului; Sună clopoțelul. Culegere de cântece pentru cei mici** (Zalău, 2006), *coordonator al volumului: Camerata Academica Porolissensis. Străluciri la a 35-a aniversare* (Zalău, Ed. Caiete Silvane, 2006).

FLORIN HORVATH - 65 de ani de la nașterea prozatorului

N. 1 mai 1945, Hațeg, județul Hunedoara.

A absolvit cursurile școlii primare și liceale la Bistrița și Școala de Ofițeri Activi în 1967. Din anul 1967 până în 1972 a fost ofițer de aviație. În perioada 1972-1979 a fost electronist pe platforma industrială

București-Sud, 1979-1985 șef atelier la I.A.I.F.O., șef atelier la Întreprinderea de Anvelope (1985-1989), a fost membru C.P.U.N. - Sălaj (1989-1991), a lucrat la S.C. Alfasoft (1991-1992), din 1996 a fost șef birou S.N.P., a lucrat la Energy Consult România Petrom S.A. Este director al F.N.R - filiala Sălaj. A debutat în 1971 cu proză scurtă. Frecventează cenaclul *Silvania* din Zalău. **Premii:** în anul 1971 a primit premiul revistei **Viața militară** pentru proză scurtă, premiul pentru creație și montaj literar *Ioniță Scipione Bădescu* (1984), premiul pentru proză *Ioniță Scipione Bădescu* (1985), premiul pentru poezie *Nicolae Bălcescu* (1986), Premiul Național pentru roman istoric (1987), Premiul Național *Duiliu Zamfirescu* (2001); **distincții și medalii:** investirea ca *Mare Secretar al M.I.N.R.* (2002), Medalia de Onoare a *R.L. Phoenix* (2003), Medalia de Merit M.L.R. (2003), Investirea ca *Mare Secretar al M.L.R.* (2003), Medalia de Onoare (personalizată) a *R.L. Hashachar* Israel (2004), Medalia de

Onoare a Parlamentului Maghiar (2004), Medalia de Merit a M.R.L. (2004, 2005), Medalia de Onoare a R.L. *Edmond Nicolau* (2005), Diploma de Excelență a M.L.N.U.R. (2005), Investirea în grad de *Cavaler Templier* (2005), Marea Cruce în rang de *Cavaler Kadusch* (2006), Investirea în grad de *Comandor* (2006), titlul de Inspector general - *Suveran Comandor 33* (2006), titlul de *Pro Mare*

Maestru al M.L.R. (2006), Placheta de Onoare a R.L. *Hiram* (2006, 2007), învestirea ca *Mare Ofițer Templier* (2006), Ordinul Suprem *Marea Cruce* în clasa *Primus Interparens* (2006), învestirea în demnitatea de *Comandor al Sf. Bernard de Clervaux* (2006), Ordinul *Crucea de Merit* clasa a III-a (2006), Ordinul Suprem *Marea Cruce* în grad de *Arhitecton Egregia cum Laude* pentru întreaga activitate (2006), Medalia de Merit a Turciei (2007), Ordinul *Crucea de Merit* clasa a II-a (2007), învestirea ca *Preceptor al Ardealului* (2007), Placheta de Onoare a M.L.R. (2007), Medalia de Merit a R.L. *Mozart*, Israel (2008), Medalia de Merit *Ordinul Pentagramei* pentru activitatea în perioada 2003-2008 (2008), Ordinul *Crucea de Merit* clasa I (2008), Ordinul *Crucea de Onoare* clasa a III-a (2008), învestirea în rangul de *Cavaler Mare Cruce* (2008), învestirea în demnitatea de *Prior al Transilvaniei, Maramureșului, Crișanei și Banatului* (2008), Pro Mare Maestru *Ad Vitam* (2008), Ordinul Cultural (2009), Medalia de Merit a Revoluției Române (2009), Medalia *Marea Pentagramă de Aur* (2009), Medalia Jubiliară Internațională a Ordinului Templierilor (2010), Medalia de Onoare a R.L. *Sever Frențiu* (2010), Medalia Revoluției Române (2010), *Medalia Vila di Sintra* (2010), Medalia de Onoare *Jaques de Molay* (2010). Este *membru* în grupul de dialog cultural România-Ungaria (din martie 1990), membru fondator al F.N.R.D. (1989), inițiator al programului de înfrățire între orașele Zalău și Soroca (Republica Moldova) și Zalău - Szentendre (Ungaria). **Colaborări:** **Ramuri, Vatra, Steaua, Echinox, Tribuna, Transilvania, România literară, Luceafărul, Opus, Silvania**, fondator al ziarelor **Șopârta, Clepsidra**.

Opera: **O lacrimă pentru Măria Sa** (București, Ed. Albatros, 1987, reeditare București, Ed. Delta III, 2005), **Coroana celor 7 mari maeștri** (Zalău, Ed. Caiete Silvane, 2001), **Voievodul Albastru** (Zalău, Ed. Caiete Silvane, 2001), **Îndreptar francmasonic** (Tg. Mureș, Ed. Tipomur, 2004), **125 de ani de lumini și umbre în francmasoneria românească** (București, Ed. Delta III, 2005), **Un templier la Sarmizegetusa** (București, Ed. Delta III, 2008), **Legenda marelui Zalmoxis** (Zalău, Ed. Color Print, 2010).

IONEL PENEA - 65 de ani de la nașterea profesorului

N. 17 noiembrie 1935, Bacău.

A urmat cursurile școlii din Cernăuți, apoi a început cursurile Școlii Normale la Arad, pe care le-a încheiat la Cluj. Este absolvent al Facultății de Filologie din București. A fost profesor în raionul Dej, apoi inspector la Inspectoratul de Învățământ și Cultură al aceluiași raion. În perioada 1968-1970 a fost inspector șef la Comitetul de Cultură al Județului Sălaj, iar până în anul 1999 a fost directorul Filialei Arhivelor Statului din Sălaj. Are o contribuție deosebită la reorganizarea arhivelor ca instituție, a militat pentru achiziționarea de documente, a depus eforturi deosebite pentru aducerea în arhivele din Zalău a documentelor care atestă vechimea județului nostru. A copiat toată opera lui Simion Bărnuțiu de la Biblioteca Academiei din București și a adus-o în biblioteca arhivelor. **Colaborări:** **Acta Musei Porolissensis, Năzuința, Graiul Sălajului, Sălajul Orizont, Gazeta de Duminică, Silvania, Tribuna, Revista Arhivelor, Școala noastră**.

Opera: **Aspecte social-economice ale județului Sălaj din prima jumătate a secolului al XIX-lea oglindită în Tabela Contribuabililor, județul Sălaj** - monografie (București, 1980). **Coautor:** **Filiala Arhivelor Statului - Județul Sălaj** (București, 1982), **Tiparul sălăjean, file de istorie**

(Zalău, 1980), **coordonator:** **Electricitatea în Sălaj. Pagini de monografie** (Zalău, 1993), **Iuliu Maniu (1873-1953)** (Zalău, 1993).

IULIU ȘAMȘODAN - 65 de ani de la nașterea profesorului

N. 7 mai 1945, Cîmpia Sălaj.

Absolvent al Facultății de Matematică a Universității *Babeș-Bolyai* din Cluj. În perioada 1967-1968 a fost profesor la Școala Generală Cehei, apoi la Liceul Agricol Șimleu Silvaniei (1968-1970), Liceul Economic Șimleu Silvaniei (1970-1977, în perioada 1973-1974 - director), Liceul Teoretic *Simion Bărnuțiu* Șimleu Silvaniei (1977-1997). Din anul 1997 până în 2001 a fost detașat la Prefectura Județului Sălaj. Începând cu anul 2001 a fost profesor la Colegiul Național *Simion Bărnuțiu* Șimleu Silvaniei. A obținut doctoratul în anul 1986 la Universitatea *Babeș-Bolyai*, cu teza *Studiul mișcării sateliților artificiali geostrategici*. Premii: în 1988 a primit distincția de *Profesor emerit*. A fost membru al Societății de Științe Matematice, Filiala Șimleu, fiind și președintele acesteia (1978-1986), liderul sindicatului din învățământ, bazinul Șimleu, membru în Biroul Federației Sindicatului din Învățământ (1991-1996), consilier în Consiliul

Local al orașului Șimleu (1992-1996), coordonator al comisiei metodice a profesorilor de matematică din Colegiu. A participat la numeroase sesiuni de comunicări științifice în țară.

Colaborări: *Babeș-Bolyai University-Research seminars, Progrese în fizică, Progrese în astronomie, Direcții moderne în astronomie și astrofizică, Școala noastră, Bătăia clipei, Graiul Sălajului, Magazin Sălăjean, Sălajul etc.*

A încetat din viață la 18 decembrie 2010 la Șimleu Silvaniei.

Opera: *Studiul mișcării sateliților artificiali geostaționari* (1986). *Volum colectiv: Teste de evaluare pe unități de învățare* (2003).

MARIN ȘTEFAN - 65 de ani de la nașterea profesorului și publicistului

N. 1 aprilie 1945, Râmești - Beica (azi Șușani), satul Șușanii de Jos, (aproape de Drăgășani), județul Vâlcea.

A urmat cursurile Facultății de Educație Fizică și Sport din București. Din anul 1963 este profesor de educație fizică la Șimleu Silvaniei. A activat la Casa Orășenească de Cultură în cadrul cercurilor de șah, tenis de masă, rebus, cenaclu literar și teatru de amatori (1966-1969). A fost profesor la Liceul Agricol Șimleu Silvaniei (1963-1966), Școala Generală nr. 1 (1967-1970), Școala Specială Șimleu Silvaniei (1970-1971), Liceul Teoretic *Simion Bărnuțiu*, aceeași localitate (1971-1972), Școala Gimnazială nr. 1 (*Silvania*) Șimleu Silvaniei (1972-2009). În perioada 1966-1967 a fost instructor sportiv la Consiliul Raional Șimleu Silvaniei al Uniunii de Cultură Fizică și Sport, iar apoi a fost președintele Consiliului Orășenesc pentru Educație Fizică și Sport - Șimleu Silvaniei (1972-1990), fiind și membru al Biroului și Consiliului

Județean pentru Educație Fizică și Sport Sălaj. În anul 1993 a obținut gradul didactic I. Începând cu anul 1999 este membru al Grupului de lucru pentru elaborarea programelor școlare de educație fizică din cadrul Ministerului Educației, Cercetării și Inovării, membru al Consiliului Consultativ pentru Educație Fizică și Sport Sălaj, responsabil al Cercului Pedagogic al profesorilor de educație fizică și sport din Centrul Șimleu Silvaniei și profesor formator și metodist la Inspectoratul Județean Școlar Sălaj, precum și președinte al Comisiei Județene de șah școlar, președinte al Comisiei de Educație și Cultură Olimpică a Academiei Olimpice Române - Filiala Sălaj, membru în Comisia Mixtă Județeană Sălaj, este antrenor de

atletism, iar în perioada 1973-1991 a fost arbitru republican de handbal, oficiind la nivelul tuturor diviziilor naționale și, în prezent, arbitru oficial de volei, activând la toate nivelurile de competiții, a contribuit la elaborarea programei școlare pentru educație fizică și sport, edițiile 1999 și 2008, a înființat la Școala Gimnazială nr. 1 din Șimleu Silvaniei Asociația sportivă *Viitorul*, Cercul rebusist *Anagrama* și Cercul Olimpic *Gaudeamus*, este membru fondator al Fundației Istorice *Iuliu Maniu* și responsabil al comisiei de propagandă-publicitate al acestei fundații. **Premii:** campion al regiunii Crișana la Spartachiada de vară - 1966 - la săritura în lungime, multiplu campion al raionului Șimleu, la atletism, în perioada 1963-1967, locul I cu echipa de handbal băieți a Școlii Generale nr. 1 din Șimleu Silvaniei (regiunea Crișana, 1967), are multiple titluri de campioni raionali cu sportivii și cu echipele reprezentative ale școlii în perioada 1965-1967 și județeni (1969-2009), locul III la Divizia Națională de Atletism, seria C (1973-1977), locul I la Competiția interjudețeană la săritura în lungime, câștigător al unor concursuri de șah pe anul competițional 1981-1982, în perioada 1965-1967 a făcut parte din echipa de handbal *Metal-Lemn* Șimleu Silvaniei, participantă la campionatul raionului Șimleu și al regiunii Crișana, cu elevii a obținut trei locuri I la Festivalurile internaționale de șah *Napoca - 97*, *Napoca - 98* (ambele la Cluj-Napoca) și *Someș - 99* (Satu Mare), mențione la etapa finală pe țară a Concursului *Prietenii pompierilor* (Piatra Neamț, 1998), locul I la volei - băieți, jud. Sălaj (1998), precum și mențione la șah - fete finala pe țară a Campionatului Național Școlar (2002). A câștigat locul I la Concursul de Cultură Generală organizat de **Jurnalul Național** în anul 1999, precum și locul I la concursurile de cultură generală, organizate de săptămânalul cultural-științific **Magazin**, în anii 2002 și 2004 și locul II în anul 2003, la același concurs. A primit distincția *Merite deosebite în activitatea sportivă* din partea Consiliului Național pentru Educație Fizică și Sport (1982), *Diploma de excelență* acordată de Inspectoratul Școlar Județean Sălaj (2004, 2005, 2009), Biblioteca Orășenească Șimleu Silvaniei (2001), Școala Gimnazială nr.1 Șimleu Silvaniei (2005), Agenția pentru Protecția Mediului Sălaj (2007) și Direcția de Sport a Județului Sălaj (2009), *Diploma de Merit* din partea Consiliului Județean pentru Educație Fizică și Sport Sălaj (1981), a Primăriei și Consiliului Local Șimleu Silvaniei (2001) și a Bibliotecii Orășenești Șimleu Silvaniei (2006), *Diploma de Onoare* acordată de Ministerul Educației și Cercetării (2001, 2003), de Comitetul Olimpic Român - Direcția Educație Olimpică (2002), de Clubul Copiilor din Șimleu Silvaniei (2005), de Fundația de prietenie româno-olandeză Șimleu Silvaniei (2005), de Federația Română SPORTUL PENTRU TOȚI (2007), de Școala Gimnazială Sylvania Șimleu Silvaniei (2008) și de Școala *Emil Racoviță* din Onești, județul Bacău (2008), *Scrisoare de Mulțumire* din partea Primăriei Șimleu Silvaniei (2001), Comitetului Olimpic Român (2002), Academiei Olimpice Române (2002), Federației Române SPORTUL PENTRU TOȚI (2007), a participat la activitățile cultural-artistice și sportive, precum și la diferite conferințe și simpozioane având caracter științific și cultural-sportiv la nivel local, județean și național. **Colaborări:** **Sportul, Gazeta Sporturilor, Năzuința, Rebus, Integrame-Magazin, Tribuna Învățământului, Revista Magazin, Scutul Patriei, Universul Șimleuan, Gazeta de Duminică, Condeie Sălăjene, Graiul Sălajului, Gazeta Șimleului, Informația Administrației Locale, Orizont Militar, Observatorul Militar, Tezaur, Flacăra, Flacăra lui Adrian Păunescu, Sportul Sălăjean, Gazeta, Magazin Sălăjean, Sălăjeanul, Caiete Silvane, Sălajul European etc.**, unde a publicat interviuri, reportaje, cronici de cultură, artă, sport și divertisment, teme de cultură generală, teste de perspicacitate și raționament, vorbe de duh (aforisme, cugetări, maxime etc.), careuri de cuvinte încrucișate și integrame, probleme de enigmistică, epigrame etc.

Opera: *Coautor: 30 de ani de profesionalism și performanță la Clubul Sportiv Școlar Zalău* (Zalău, Ed. Școala Noastră, 2008). *Volume colective: Profesorul - protagonist al Reformei învățământului* (Șimleu Silvaniei, 1997), *Copiii, Sportul și Natura* (Comitetul Olimpic Român, 2002), *Conjuncturi și permanențe. Breviar 2000-2003* (Zalău, Ed. Sylvania, 2003), *Educația 2003* (Șimleu Silvaniei, 2003), *Educație Interculturală* (Șimleu Silvaniei, 2004), *De ce merg unii elevi încrunțați la școală* (Iași, 2000). *Volume în pregătire: Trecând Carpații, Un sportiv între sportivi, Cuvinte potrivite (Retrospectivă spirituală).* *Prezent în volumele: Contribuția unor personalități locale la dezvoltarea patrimoniului cultural românesc și universal* (Bacău, Ed. Sam, 2008).

ELENA MUSCA - 60 de ani de la nașterea muzeografului

N. 22 martie 1950, Budila, jud. Brașov.

Este absolventă a Facultății de Istorie-Filosofie din cadrul Universității Babeș-Bolyai din Cluj (1973). A fost cadru didactic la școlile din Prodănești și Creaca. Din anul 1982 a fost muzeograf la Muzeul Județean de Istorie și Artă Zalău, iar din 1994 cercetător științific istorie medievală și director al aceleiași instituții (2006-2008). A participat la sesiuni de comunicări științifice, congrese, mese rotunde.

Colaborări: *Acta Musei Porolissensis*, *Gazeta de Duminică*, *Epoca luminilor*, *Cultură și civilizație românească* (Deva), *Caiet-Colocviul Național de Istoria Artei Decorative* (Muzeul Cotroceni-București), *Caiet metodologic*, *Colectivul Național de Pedagogie Muzeală* (Baia Mare), *Școala noastră*, *Ora școlii*.

Opera: *Volume colective: Colocviul Național de istoria artei decorative* (București, 1997), *Palate, castele și cetăți din Transilvania* (Făgăraș, 2000), *Transilvania, ghid turistic* (Oradea, 2002). *Prezentă în volumul: Porolissum, Vol. II* de Cristian Gâzdac și Nicolae Gudea (Cluj-Napoca, Ed. Mega Printing House, 2009).

VIOREL VARGA - 60 de ani de la nașterea jurnalistului și poetului

N. 14 aprilie 1950, Prodănești.

A urmat cursurile Facultății de Filologie din Cluj (1971-1972), Facultatea de Litere din București (1972-1974), Institutul Politehnic din București, secția mecanica fluidelor (1974-1977). *Cenacлuri:* a frecventat ceneclurile *Silvania* (Zalău), *Echinox* (Cluj-Napoca), *Junimea*, *Clepsidra*, *Luceafărul* (București). În prezent este redactor la ziarul **Graiul Sălajului**. Publică poezii și articole la **Tribuna**, **Steaua**, **Luceafărul**, **România literară**, **Viața românească**, **Cronica**, **Convorbiri literare**, **Familia**, **Ramuri**, **Tomis**, **Amfiteatru**, **Vatra**, **Năzuința**, **Graiul Sălajului** etc. A debutat în anul 1969, în ziarul **Năzuința**.

Opera: *Trecerea* (București, Ed. Eminescu, 1971), *Niciodată departe* (București, Ed. Albatros, 1976), *Fericit cel care* (București, Ed. Albatros, 1978), *Aproape destin* (București, Ed. Albatros, 1984), *O vârstă a florilor* (București, Ed. Ion Creangă, 1987). *Prezent în volumele: Arpegii* (Zalău, 1970), *Pământ străbun românesc* (Zalău, 1977).

ALEXANDRU TAMBA - 50 de ani de la nașterea economistului

N. 30 noiembrie 1960, Stîna.

A absolvit Facultatea de Științe Economice din cadrul Universității Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca (1984). A obținut doctoratul în anul 2007. A fost economist la ICEE Zalău (1984-1986), Consiliul Județean al UTC Sălaj (1986-1989), inspector credite la BRD Zalău (1989-1990), contabil șef și director economic la SC Drumuri și Poduri Sălaj (1990-2002), director general la SC Leasing Rom SRL Zalău (2002-2007), iar din 2007 este director la SC Financiar Consult SRL Zalău. În perioada 2005-2006 a fost lector universitar la Universitatea Vasile Goldiș - Arad, filiala Zalău, iar din 2008 este cadru didactic asociat, lector universitar la Universitatea Vasile Goldiș - Arad, filiala Zalău. Din 2010 este președintele UGIR - filiala Sălaj.

Opera: *Contabilitatea financiară a întreprinderilor mici și mijlocii și a microîntreprinderilor - de la teorie la practică* (Zalău, Ed. Silvania, 2004), *Contabilitatea persoanelor juridice fără scop patrimonial și contabilitatea în partidă simplă* (Zalău, Ed. Silvania, 2005), *Contabilitatea aprofundată* (Zalău, Ed. Silvania, 2005, ediția a II-a 2008, ediția a III-a 2009), *Contabilitatea bancară* (Zalău, Ed. Silvania, 2005), *Contabilitate managerială* (Cluj-Napoca, Ed. Dacia, 2007), *Contabilitate financiară - ghid practic* (Zalău, Ed. Silvania, 2007), *Contabilitatea instituțiilor de credit, instituțiilor financiare nebancare și a fondului de garantare a depozitelor în sistemul bancar* (București, Ed. CECAR, 2010).

DIN ERIU PÂNĂ-N OCEAN

Poet al deplinătății umane, Ady Endre se numără printre cei mai originali creatori universali din epoca sa. Motivele lirice din opera sa se întrepătrund și se fertilizează reciproc: destinul individual și soarta colectivității, credința și îndoiala, moștenirea seculară și chemările vremurilor noi, groaza morții și setea de viață nestăvilită se contopesc într-o viziune poetică, tulburătoare în arta sa.

Nu este, așadar, întâmplător că traducătorii săi români - de la Octavian Goga până în zilele noastre - l-au prezentat publicului cititor român ca pe un poet care a trăit din plin viața. În prefața-eseu la volumul Ady Endre (**Poeme**) care întrunește traduceri ale lui Paul Drumaru, Marin Sorescu, el însuși un maestru al cuvântului, care a descleștat formele poetice tradiționale, îl caracterizează astfel: *Ady Endre se numără printre poeții pe care dacă-i citești ziua nu-i uiți noaptea. [...] În poezia mare a lumii el vine pe șleaul drumului principal*. Iar esteticianul și criticul literar renumit - Nicolae Balotă - spune că este unul din poeții secolului XX care dispun de o varietate nesfârșită de tonalități.

Modernitatea lui Ady este o modernitate înrădăcinată adânc în humusul fertil al naționalului și al universalului, în limbajul său artistic și fantezia creatoare de imagini poetice frapante, noul și vechiul se combină armonios, făcându-l cel mai de seamă înnoitor al liricii maghiare.

Cu conștiința vocației de Mesia, Ady afișează deasupra uneia dintre poezii titlul **De la Eriu până-n Ocean**. E o poezie simbolică la care noi am putea continua: din plaiurile Sălajului până pe malurile Senei din Paris. Pentru că, așa cum bine se știe, Sălajul și Partium: satul natal, Meceni, Careiul, cei patru ani (1892-1896) petrecuți în renumitul și străvechiul Colegiu Reformat din Zalău, instituție în care s-au păstrat cu sfințenie tradițiile seculare și ideile progresiste ale lui Wesselényi Miklós, lumea micului oraș de atunci de la poalele Meseșului, Oradea, mediul familial de la Ciucea ce-i aduce o oarecare liniște în anii pustiitori ai primului război mondial - sunt locuri și împrejurări care au jucat un rol hotărâtor în desfășurarea vieții, în formarea personalității și destinului poetului, servindu-i, în același timp, ca surse inepuizabile de inspirație.

Desigur, trăirile personale îi întrețes opera în cele mai variate feluri, devenind parte integrantă a acesteia, marcate puternic de forța creatoare a poetului.

Poetul a pornit *spre largul apelor preacurate* dintr-un sat mic sălăjean (Eriu-Mecenț care-i poartă acum numele), dintr-o lume în care morții sunt conduși la locul lor de veci în dangățul clopotelor celor trei biserici, cea calvinistă, cea catolică și cea ortodoxă. Trezirea poetului la conștiință, primele trăsături ale personalității sale sunt modelate de contactele cu oamenii de aici care au trăit, de-a lungul secolelor, în bună înțelegere, ca membrii unei comunități în care fiecare înțelegea vorba celuilalt. În autobiografia sa a jalonat exact *statutul* său social: *Am venit din Sălaj, dintr-o familie boiernașă, truditoare, care pe parcursul unui mileniu abia a supraviețuit*. În această ordine de idei, își evocă figurile predecesorilor, oameni cu carte și cultură, amintind cu mândrie că bunicul lui a fost printre primii care s-a abonat la revista **Academiei de Științe**.

Sunt cine sunt datorită acelor patru ani pe care i-am petrecut la Zalău - mărturisește în aceeași autobiografie. Colegiul reformat de aici este văzut de poet ca o adevărată *alma mater*, o vatră a spiritului și a culturii, fără de care *aș fi un om cu alt suflet*. Străvechea școală a însemnat pentru el și un prim atelier de formare intelectuală: redactează revista elevilor, compune versuri, și aici în Zalău publică, în primăvara anului 1896, în paginile ziarului **Szilágy**, organ de presă al orașelului de atunci, prima sa poezie.

Aflăm din relatarea profesorului său, Petri Mór, autorul monografiei despre județul Sălaj, cu câtă râvnă a cules elevul de odinioară cuvintele și expresiile vechi ale graiului sălăjean cu care i-a plăcut să împodobească mai târziu versurile. Poezii nostalgice evocă amintirea primei iubiri (*romanul sfârșit*) din acea epocă. Mai târziu, cu ocazia inaugurării festive la Zaláu a operei marelui sculptor, Fadrusz János, statuia lui Wesselényi, într-un articol de o intimitate înduioșătoare, publicat în cotidianul orădean **Nagyváradi Napló** din 17 septembrie 1902, poetul îi saluta pe cei adunați la acest eveniment în felul următor: *Ei sărbătoresc în paradisul meu pierdut și razele tomnatice sărută figura minunată a lui Wesselényi și a sărmanului țaran pe care îl întâmpină cu brațele întinse de parcă vrea să-l înalțe. [...] Dar în zadar își întinde mâinile. Wesselényi nu mai e înțeleș astăzi. Forța cea mare s-a risipit, flacăra cea mare s-a stins.* Cuvintele de salut aduse fostului său profesor, omului de științe Kincs Gyula elogiază pe acel pedagog minunat și director al Colegiului care, ca *ungur european*, nu admitea disprețul sau batjocura nici față de copiii de agricultori maghiari, nici față de băiatul țaranului român.

Înainte de a fi plecat la Paris, poetul se reîntoarce în paradisul pierdut al tinereții să admire noile clădiri ale fostei sale școli și să-și exprime încă o dată atașamentul față de acele meleaguri: *Sunt acasă ... Mi-am adus înapoi sufletul, acolo de unde l-am primit.*

Cât de înălțătoare, de deschizătoare de noi perspective sunt aceste revelații, stau mărturie o mulțime de poezii reprezentative. Destinul poetului se identifică cu acela al pietrei mereu azvârlite. Cu ocazia unei șederi în Paris ni se destăinuie astfel:

*És, jaj, hiába, mindenha szándék,
Százszor földobnál, én visszaszállnék
Százszor is, végül is.*

(A föl-földobott kő)

*Și, vai, orice-ar fi să fie,
De m-ai zvârli aș reveni de-o mie
De ori, oricând, mereu.*

(Piatra mereu zvârlită -
în românește de Paul Drumaru)

Poezia care încheie volumul **Vér és arany** (Sânge și aur), apărut în mijlocul unei campanii de dușmănie dezlanțuită împotriva poetului în 1907, insistând parcă asupra acestei idei, se termină cu următoarele versuri:

*Akarom, mert ez bús merészség,
Akarom, mert világ csodája:
Valaki az Értől indul el
S befut a szent, nagy Oceánba.*

(Az Értől az Oceánig)

*O vreau, că-i îndrăzneală tristă,
O vreau, că-i o minune mândră:
Din Eriu cineva pornește,
Și-n sfântul Ocean s-afundă.*

(Din Eriu până-n Ocean -
în românește de Eugen Jebeleanu)

Dr. Kozma Dezső,
profesor universitar

TRIALOGUL LECTURII SAU CUM *FURĂM* CÂTE O CARTE

Cititorii, specialii cititori (lectura înnobilează, nu-i așa?), au observat, desigur, mai sus, doi termeni care ar putea să genereze întrebări: *trialogul* și *furăm*.

Tineri fiind - contactul cu opera literară este și un act de catharsis, când timpul *uită să pășească mai departe* - aceiași cititori cunosc bine (sperăm) expresiile *a fura cuiva o privire*, *a fura cuiva un zâmbet*, *a fura cuiva un sărut* etc.

Așadar termenul *furăm* ține de o anume complicitate luminoasă a spiritului în cazul lecturii, când opera literară - opera de artă, în general - emoționează, completează cunoștințele și... cioplește caractere.

Cei care mai oftează la umbra unor regrete (adesea false!) cum că se citește mai puțin decât *altădată* - vezi perioada când la noi lectura era printre puținele refugii din fața *aplauzelor roșii!* - că mai

ales tinereii (dar ceilalți? întrebăm noi) citesc la un nivel minim, acești nostalgici uită câteva lucruri esențiale (sau...?).

În primul rând ei nu țin cont că termenul *lectură* nu se referă doar la operele beletristice, existând atâtea scrieri care...

Calculatorul i-a *încătușat* îndeosebi pe tineri, strigă ei, dar, dincolo de jocuri etc., ei navighează pe internet, acumulează cunoștințe de cultură generală - adesea utile lor! - și unii chiar citesc opere literare pe *măimicul ecran*.

Să nu uităm că ei, tinereii, sunt receptivi (de ce i-am lăsat singuri?!), sunt fascinați de inedit (de ce nu-i ajutăm să selecteze informațiile?!), și adoptă repede *noul alfabet* al lumii (când pun întrebări, unde suntem?!).

Și ca să revenim la acel *altădată* de mai sus, întrebăm: Atunci lectura era... liber consimțită?... Se citea în masă, de era un adevărat uragan de... murmure?... Și tot *boborul* (I.L.Caragiale) citea într-un demers... *intelectual-de-tip-sportiv*?...

Sau preocuparea societății, specializate în primul rând - era... alta, uneori evidentă și eficientă...

Astăzi nu lectura este în impas, pentru că omul și acum are nevoie de frumosul din artă - și de acela din opera literară, se înțelege! - ca de aer, de apă, de lumină!...

Societatea (școala, mass-media, bibliotecile, alte instituții de cultură, politicienii - adevărați? - etc.) este oarbă, ciungă, șchioapă spiritual și/sau preocupată exacerbat de *a avea* și mai puțin de *a fi*!

Tineri fiind (contactul cu opera literară este, cum spuneam, și un act de catharsis, când timpul *uită să pășească mai departe*), cititorii încă sunt gata să mai *fure* câte o carte, ca pe o privire caldă, ca pe un zâmbet, ca pe un sărut!

Ori citim - și literatură beletristică, desigur - ori ne mutăm sufletele în peșteri!

Mai ales că actul de lectură este (și) proiecția unei luminoase *trinități*: opera - cititorul - autorul ca purtător de har (adesea divin!).

Dialogul acesta *știe* foarte bine și truda în haină de lucru, și sărbătoarea în ținută de gală!...

Dintre cititorii acestor însemnări câți răspund cu promptitudine: *Sunt aici!* (șoptit, sieși, apoi făptuind), ca să facem din lectură un demers important către Bine, către Frumos, către Înalt?

Ion Pițoiu-Dragomir,
scriitor

PUNCT DE I.D.E.I.

Ideile sunt rădăcinile creației! (Ernest Dimnet)

De cinci ani încoace, **I.D.E.I.** este revista care ia pulsul activității culturale sălăjene, dând - totodată - impulsul protagoniștilor săi în exprimarea de **idei: informaționale, documentaristice, educaționale** și de **implicare**. E bine și sănătos să constat că revista - prin conducerea ei (**Florica Pop** - director/redactor-șef, **Lucia Bălaș**, **Bodis Ottilia**, redactori) și prin numeroșii săi corespondenți pricepuți și de bună credință - se află în normalitatea vieții culturale sălăjene, configurând sistemul de referință al valorii activităților organizate și desfășurate de Biblioteca Județeană *Ioniță Scipione Bădescu* din Zalău. Revista este independentă și se încadrează în normele deontologice ale presei scrise, respectând dreptul la liberă exprimare și la replică. Ea reflectă modul în care Biblioteca Județeană Sălaj stăpânește atribuțiile domeniului cultural sălăjean, îndeplinindu-și, în mod profesionist, rolul de informare și formare a cetățenilor, de completare a cunoștințelor și de terapeut al spiritului acestora, îmbogățindu-le viața sufletească. E un adevărat *manifest pentru cultură*...

În acest context, îmi exprim acest punct de vedere (de I.D.E.I.), acum, când este luna lui Îndrea, adică Decembrie. Se adună orizonturile, la propriu și la figurat. 2010 e pe sfârșite. Mă uit pe fereastra ce dă spre Măgura Silvaniei și meditez în amurg... Mă năpădesc tot felul de idei. Trăiesc în urbea de la poalele Măgurii, Șimleu Silvaniei, de peste 47 de ani, printre oameni de omenie, harnici și educați. Când privesc spre Măgură mi se face dor de ai mei și de cei de lângă Dealul Viilor de la Râmești-Beica, acum Șușani (județul Vâlcea). Nu știu de ce, peste vreme, meleagul meu natal a fost botezat așa. Doar de la *Râm* ne tragem, cei care-am venit pe acel pământ, năzuind spre stele, spre lumina lor miraculoasă, de un albastru

infinit și contemplativ. Soarta a făcut să schimb Beica cea tumultuoasă în timpul averșelor de vară, cu Crasna cea zădărnicită în inundațiile ei de Barajul de la Vîrșolț și de malurile abrupte, cu impunătoarele lor sălcii plângătoare, care o flanchează - în aval - în drumul ei sinuos spre Ceheiul șimleuan. Nu-mi pare rău, sunt mândru de marea mea familie și de oamenii acestui colț de țară...

Cum spuneam, privesc spre falnica Măgură și văd cum *Copacii Legii*, dezveliți într-o toamnă bogată și târzie, tresar la ecoul fiecărui cuvânt de *minte*, *inimă* și *literatură* ce vine de dincolo de ea, dinspre Bocșa lui Simion Bărnuțiu și Bădăcinul lui Iuliu Maniu și a cărui reverberație se împletește într-un tradițional leagăn spiritual. Da, Măgura noastră este de dor. Și de istorie... Se ridică din negură *Dacidava* ca să se salute cu *Porolissum-ul*, deschizându-și larg porțile pentru a auzi - din vechile lor vetre - cuvintele venite pe aripile timpului: *Hai, să fim mai buni!*

A venit iarna. Sper să cadă destui fulgi de nea peste plaiurile sălăjene, pentru a ne troieni cu sentimentul bunătații. Să ningă cu vorbele respectului reciproc și ale dragostei. Aud clopoței, care - prin sunetele lor suave - anunță că am intrat în luna colindelor. Și a cadourilor. Când vin sărbătorile Crăciunului și încep colindele, ni se deschide în suflete pagina cu cea mai frumoasă poveste a lumii, cea a nașterii Mântuitorului nostru, Iisus Hristos. Atunci suntem descătușați de unele răutăți și bogați în mărinimie.

Totdeauna Decembrie mi s-a părut o lună bogată în promisiuni și izbânzi. Pentru șimleuani, o făgăduință mai veche s-a isprăvit, însă, mai repede, pe la mijloc de Brumar. Atunci, conducerea Bibliotecii Județene Sălaj, prin **Florica Pop** - manager și coordonator program, **Balogh Gabriella** - informatician, **Mariana Marian** și **Maria Demble** - traineri (formatori), a inaugurat serviciile moderne pentru șimleuani, în cadrul Bibliotecii *Alexandru Șterca-Șuluțiu*, prin Programul *Biblionet*. Pentru început, centrul dispune de șase calculatoare moderne (cu camere web, căști audio și posibilitate de continuare a lucrului, pentru un timp, în lipsa curentului electric), un scanner, o imprimantă și un videoproiector. Iată, deci, un cadou prețios oferit șimleuanilor, și nu numai, menit să impulsioneze activitatea culturală.

Personal, salut acest fapt și felicit - sincer - Biblioteca Județeană Sălaj, pentru că a avut o idee oportună intrării Șimleului în rândul comunităților cu acces liber și nemărginit la informația pe suport electronic. Acum, avem posibilitatea navigării pe internet, pentru a vedea și cunoaște întreaga lume, sub toate aspectele vieții sociale. Totuși, în această ipostază, sunt unele *voci* care trâmbează sfârșitul vremii cărților, argumentând faptul că, prin magazinele noastre de mobilă, nu mai există *biblioteci* de vânzare. Nu-i adevărat. Ele există, dar nu sunt observate. Optimist din fire, cred în eternitatea cărților și în conviețuirea informației scrise pe o coală de hârtie cu cea reprezentată pe calculator. Pilduitoare sunt, în această conjunctură, vorbele directoarei **Florica Pop**: *În nicio împrejurare cartea nu va dispărea, dacă îi vom oferi navigatorului pe internet, cu multă căldură sufletească, o carte. Se spune că, cine ține în mâini o carte deschisă, nu va îmbătrâni niciodată.*

Așadar, Decembrie este luna sărbătorilor, a cadourilor și a gândurilor de bine. În ceea ce mă privește, o să-mi iau bățul poleit cu povețe nemuritoare, lăsat de Moș Nicolae în ghetele frumos îngrijite, și o să plec la colindat pe la casele cu uși și ferestre împodobite sărbătorește, ale gospodărilor. Să răsune duios *O, ce veste minunată* pentru toți, cu speranța unui An Nou 2011 mai bun și mai bogat.

Doamne-ajută!

Marin Ștefan,
profesor

DIN EXPERIENȚA BIBLIOTECARILOR:

SO KERE?... MISTO, SUKAR!

Am trăit vara aceasta o experiență pe care vreau să vi-o împărtășesc și vouă. *Nu știu alții cum sunt*, cum ar zice Creangă, dar eu, când încep să citesc un autor, merg cu el mai departe, până aproape îl isprăvesc (dacă îmi place). Sau altfel: văd un film istoric, mai vreau unul și încă unul, sau muzică dacă ascult simfonică... apoi o lună sunt prins, sau un regizor... -Na!... vreau să văd toate filmele lui etc., etc....

Anul acesta, așa cam prin luna lui mai, nu știu ce-mi veni mie să văd filme cu țigani. Și am revăzut cu mare plăcere: *Am întâlnit țigani fericiți*, filmul ăla sârbesc (nu mai îmi amintesc de cine era regizat) apoi cele ale lui Emil Kusturița, *Time of the gypsies* (*Pisica albă, pisica neagră*), *Șatra* lui Emil Loteanu, *Gazdo dilo* cu Rona Hartner, am recitat *Șatra* lui Zaharia Stancu și multe alte filme pe aceeași temă, bune, bunicile sau proaste, am ascultat manele, muzică țigănească 100%, pe unde am prins și am găsit, ia vedeți numai: Goran Bregovic, Nicolae Mărgineanu sau formația aia ungurească Ternipe... Ce mai!... m-am țigănit rău de tot, în sensul cel mai bun al cuvântului.

Toate astea, coroborate cu *'NETU*, cu prietenii noi, oamenii noi, care au călcat pragul bibliotecii pentru prima oară în viață - deși adulți -RRROMII- Apropo! nu mi se pare jignitoare expresia... Țigan! Cred mai degrabă că pot fi jignitoare: atitudinea, comportamentul, intoleranța îndeosebi, pentru acești semenii ai noștri! Ce rezolvi dacă îi spui *domnul rrom*!?? și îi urli apoi: *Marș dracului afară!* Mai degrabă spune-i: *Mă țigane*... și tratează-l ca pe un om, ca pe un egal. Aceste gânduri m-au determinat să răspund invitației de-ai vizita la stabilimentul lor de vară din Munții Rodnei.

Amu, să vă zic despre ce e vorba:

În fiecare an, prin iulie, august, până la sfârșitul lui septembrie când dau acolo primele semne de ninsoare, comunitatea ilendeană de țigani și nu numai, ia drumul pribegiei... așa, haihui, prin munți... la cules de hribi... În Munții Apuseni, la Iara, în Munții Rodnei, la Borșa, în Munții Meseș și nu mai știu pe unde. Ei acolo își fac... O...???? Șatră????!!!! Revin la nomaditate, la normalitate, la vechile tradiții, își trăiesc viața *LA MIȘTO*, așa cum le place, acolo se simt pe deplin liberi. Acolo, grija zilei de mâine dispăre, acolo se trăiește intens, se trăiește... CLIPA...!!! Eu cel puțin cu această convingere am rămas. Pe la sfârșitul lui august, într-o vineri, după ce *m-am blindat cu vreo doi litri de țuică daia bună, conserve, pulpe, pui, bere cât pentru* mai mulți, așternuturi pentru *mas* o noapte sau două, am purces la drum spre Munții Rodnei, nu mare lucru - 200 km, cu mașina: Dej-Beclean, stânga spre Năsăud din Salva, prin așezarea lui Coșbuc, ajungi la Moisei, apoi după Borșa, pasul Prislop (1416 m) și treci pe plaiurile mioritice - Zimbrii lui Dragoș, Bistrița aurie cu clipociri de cristal ce susură în jos spre Cârlibaba, spre caprele Irinucăi și buștenii luntrașilor de pe Bistrița cea mare, spre frații Jderi ai lui Sadoveanu, spre Suceava lui Ștefan Cel Mare și Sfânt, spre simțire profundă, spre... identitatea noastră!

Am fost extaziat de multe, dezamăgit tot așa. Doamneee, Dumnezeuule că frumoasă țară mai putem avea!!! Numai atâtica... o fărâma de minte le mai lipsește guvernanților noștri, ca să devină țărișoara noastră mică cea a lui nea Iancu, tărâmul de vis al lui Calistrat Hogaș din **Pe drumuri de munte**.

Borșa, o stațiune superbă, cu nimic mai prejos decât cele de pe Valea Prahovei, avându-le în vedere pe cele de la Dumnezeu lăsate. Poate handicapul depărtării de un mare centru urban și drumurile extrem de proaste îi pot lua ceva din măreție. Nu știu sigur, nu sunt expert, și nici atâta de umblat prin lumea largă, dar îmi exprim și eu părerea. Toată lumea zice însă că așa peisaje, așa pitoresc cum e pe la noi, mai rar. Atunci!? Mă întreb și eu, dacă sunt atâtea capete luminate, de ce nu fac drumurile ca să atragă turiștii străini ca mierea muștele????!!

De ce nu mai pot afirma: Suntem!!! Bucureștiul (micul Paris), România (mica Elveție)??? Dacă Dumnezeu s-a îndurat, ar fi oare imposibil să devenim Bucureștiul, nu micul Paris, ci marele și strălucitorul București, iar România nu mica Elveție, ci ROMÂNIA!!! Am văzut la TV un grup de englezi pe Transfăgărășan ce declamau neconținut: Great!... Incredibly!!!... Beautiful!!!!!!! dar se plâneau totodată nedumeriți oarecum de drumurile proaste. Cel?... proaste?... zic Groaznice!

În fine, hai să o las așa, altfel ajung să *sudui mintenaș* aleșii, îmi înghit vorba: *Faceți, măi, drumuri! Nu v-ar mai alege nime-n veci!!!!*

No bine, știți cum suntem noi românii: *lasă-mă să te las, că-i bine și așa rău!*

Am fost întâmpinat și tratat cu mare prietenie, de țigani, cu străngeri de mână și bățai prietenești pe spate, de la cățel, până la purcel tot Rascolul (str. Cerbului) din Ileana și-au înșirat căsuțele (folie polietilenă) de o parte și alta a drumului ce însoțește râul Bistrița mică, cea aurie pe vreo 200 m... Seara câțiva apropiați mie au făcut un foc mare, mareee și am încins un ospăț pe cînste, cu hribi fripiți în ulei, cu pulpe, cu grătare și mititei stropite toate din belșug cu țuică și bere. Am *sporovăit* până târziu în noapte vrute și nevrute și am adormit târziu legănat de clipocitul apei și de o doină ce se auzea undeva departe, jalnică, tânguitoare ca destinul acestui neam atât de încercat, atât de năpăstuit!!!

Dimineața m-am sculat, cred, mai înțelept, mai înțelegător, mai tolerant și o melodie a lui Deep Purple, *Childe in time*, mi-a trecut prin minte și am început s-o fredonez, simțindu-mă pentru o lungă bucată de vreme UN DULCE COPIL AL TIMPURILOR!.....

Borșa, 2010

Vasile Petruș - bibliotecar
Ileanda

FIECARE ARE O... POVESTE...

În fiecare an, directoarea noastră ne roagă să scriem *ceva* pentru revistă, să punem puțin *suflet*. Nu ne *obligă*, dar modul prea frumos în care ne roagă, ne face să ne dorim să nu o dezamăgim. Până acum am scris povești... pentru că oarecum, cred eu, mi se potrivește. M-am decis să scriu și acum tot o poveste - povestea mea... care sper că de-abia acum începe...
Au trecut câțiva ani, de când m-am angajat la bibliotecă... și cred eu, în sfârșit am ajuns să fac ceea ce-mi place.

Eram educatoare la țară când am auzit că se organizează un concurs la Biblioteca Județeană. Deși, doresc să subliniez, iubesc foarte mult copiii, niciodată nu am simțit că locul meu este în învățământ. Meseria de educator a fost oarecum visul părinților mei, nu al meu. Așadar, am auzit de acest concurs și am decis să-mi încerc și eu norocul. Pe atunci și eu, ca mulți alții (din păcate) am crezut că meseria de bibliotecar se rezumă strict la împrumutul a una sau două cărți, în rest... pauză și relaxare. Tot timpul am crezut că este cea mai comodă meserie inventată vreodată. Vreți să știți ceva?... nu e așa, nici pe departe!!

Examenul a fost mult mai greu decât m-am așteptat: am avut o probă eliminatorie la calculator, proba scrisă, proba de cunoaștere a unei limbi străine și interviu. Dintre toate probele am păstrat în amintirile mele adânc impregnat - *interviul*. Îmi amintesc și acum câteva dintre întrebările pe care mi le-a adresat *comisia*. Am să reproduc cu aproximație întrebările cu răspunsurile pe care le-am dat atunci, și răspunsurile pe care le-aș da acum, după câțiva ani de experiență directă.

De ce ți-ai alege meseria aceasta? Cred că am zis că, îmi plac cărțile, îmi place să citesc, îmi plac oamenii. Acum aș zice că a fi bibliotecar e cea mai frumoasă meserie. Zilnic descoperi și înveți ceva nou. Îți dă satisfacție în toate *domeniile*. Fiecare zi petrecută la bibliotecă e ca și cum zi de zi ai călători undeva. Pentru că, nu-i așa?, fiecare carte în sine este o altă trăire - un *suflet*, care așteaptă să fie descoperit, un prunc, care ridică mânuțele pentru a fi luat în brațe. În momentul în care ți se solicită o carte, începe aventura... O bună colegă de-a mea m-a învățat, că trebuie să faci tot posibilul și oarecum să nu ai liniște până ce nu găsești cartea pe care ți-a solicitat-o cititorul. Te bântuie gândul și, odată ajunsă acasă, te

întrebi oare unde poate fi ascunsă poezia sau povestea aceea?! Nu odată am sunat-o acasă pe colega mea, să mă îndrume, să mă ajute, dacă nu găseam ceva. Și momentul acela în care găsești *comoara* și suni cititorul să vină după ea..... nu se poate descrie în cuvinte... este ca și când tu ai primi cadoul la care ai râvnit de mult timp.

Sunt în concediu de maternitate de doi ani și pot să vă spun, cu mâna pe inimă, că nu a trecut o zi să nu mă gândesc la serviciul meu. Simt că îmi lipsește ceva, îmi lipsește mirosul cărților, sentimentul acela, că cineva are nevoie de mine, dorința de a păși în alte și alte lumi cu ajutorul cărților, îmi lipsesc copiii, pe care-i

ajutam să descopere noi și noi lucruri, îmi lipsește să fiu printre oameni și multe alte lucruri, pe care acum chiar nu le pot așterne pe hârtie. Cine e cu adevărat bibliotecar, știe despre ce vorbesc.

La ce mă aștept de la această meserie? Habar n-am ce am răspuns, dar oricum cred că nici nu era ceva demn de notat aici din răspunsul meu de atunci. Consider acum că această meserie îți dă multe satisfacții. Dacă ar fi să o alegem pentru partea financiară, probabil mulți i-ar întoarce spatele. Satisfacția cea mai mare e cea sufletească, cea intelectuală. Pentru că eu cred cu tărie că noi, tot colectivul, suntem aici la bibliotecă pentru că ne place, pentru că am avut fiecare dintre noi oameni, îndrumători, care ne-au făcut să avem o relație deosebită cu meseria noastră.

Anul trecut am avut întâlnirea de zece ani de la terminarea liceului. Mai multe colege de-ale mele au zis că au ajuns în punctul acela în viață, în care le e atât de bine, atât profesional, cât și social, încât nu își mai pot dori nimic. *Păi atunci pentru ce mai trăiești!* m-am gândit eu. Pentru că eu consider că viața noastră (atât profesională, cât și socială) este o continuă provocare. Problema e, că trebuie să știi să răspunzi provocărilor și ca niciodată să nu te multumești cu puțin. Trebuie să dai tot din tine!!! La asta mă aștept eu de la această meserie. Vreau să mă *stoarcă* de toate resursele pe care le am, dar, și atunci, să simt că se putea și mai bine.

Cum crezi că trebuie să fie personalitatea unui bibliotecar? Aici am răspuns, ce am învățat din bibliografie.

În ochii multora, bibliotecarul e un om care ia cartea din raft și o dă cititorului, un umil funcționar care, în loc de dosare, deține în custodie cărți și nu știe mare lucru despre conținutul lor.

Prima mea experiență la bibliotecă a fost una neplăcută. Copil fiind, am dat peste un bibliotecar morocănos, comod, urăcios, care mi-a dat indicații stând pe scaun unde să-mi caut cartea, iar eu, ca un mieluț, m-am pierdut în labirintul cunoașterii... Câțiva ani am renunțat să merg la bibliotecă, preferând cărțile pe care le aveam acasă. Ei, în orice caz NU așa ar trebui să fie niciun bibliotecar.

Cam acestea au fost întrebările pe care le țin eu minte.

Așa a început călătoria mea în această lume minunată, neasemuită și care te face să simți în fiecare zi că mai sunt atâtea de învățat, dar îți dăruiește și bucuria de a dăruia și altora din tot ceea ce acumulezi, aici nu e timp de plictiseală, iar monotonia și plafonarea nu au cum să te molipsească, ineditul apărând cu fiecare carte nouă, cu fiecare chip de copil care intră încrezător și te ia ca îndrumător în ale cunoașterii și descoperirii întregului UNIVERS!

Fazakas Éva

FARMECUL ȘI IMPORTANȚA LECTURII ÎN EDUCAȚIA COPILULUI MIC

Niciodată nu e prea devreme să punem în mâinile bebelușului o carte. Chiar înainte de a ști despre ce este vorba, îi va face plăcere să întoarcă paginile, fiind sedus de desene, forme și culori. Primul gest va fi, cu siguranță, să rupă filele sau să le *guste*. Însă, treptat, va începe să examineze ilustrațiile și să devină tot mai interesat de cărțile. Chiar dacă este bebeluș și nu înțelege încă sensul cuvintelor, va asocia lectura cu un moment de apropiere de părinți și cu multă atenție primită din partea lor.

Sunt bibliotecară la Secția pentru Adulți, în cadrul Bibliotecii Județene I.S.Bădescu, Sălaj - Zalău. Am o fetiță de 2 ani și jumătate, o cheamă Cynthia. M-am întors la serviciu de 6 luni, așteptam cu nerăbdare să reîncep activitatea. Acești 2 ani au fost cei mai frumoși pentru că i-am petrecut împreună, având ocazia să urmăresc pas cu pas evoluția dezvoltării ei, atât fizice, cât și psihice.

Încă din primii pași în viață i-am acordat cea mai mare atenție pentru educația viitoare. Pe Cynthia am obișnuit-o cu poezioare, zicători și cântecele chiar din primele săptămâni, când scopul principal era să o liniștească și să o adoarmă. Știam că nu va înțelege nimic, dar am observat că vocea mea o liniștește și ne-am continuat obiceiul până acum, când ea îmi spune o mulțime de poezii și cântecele, atât în limba maghiară, cât și în română (am început și în limba engleză și germană). Ne-am jucat învățând culorile, numerele, am desenat și am creat diverse lucruri la nivelul ei de înțelegere. E foarte receptivă, este interesată

de lucruri noi, se spune, de fapt, că de la cele mai mici vârste, mintea copiilor este asemănătoare unui burete care absoarbe din jur informații. De aceea, orice activitate pe care o facem împreună cu ei are rolul de a-i forma și de a-i învăța. Am încercat să-i insuflu bunele maniere față de ceilalți și pasiunea pentru cărți.

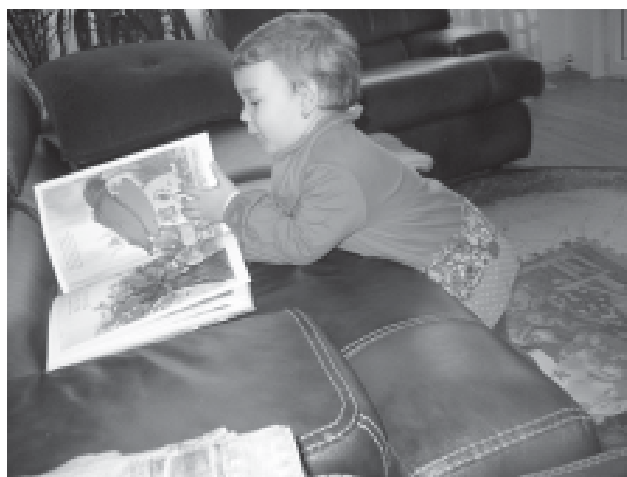
Și, pentru ca acest lucru să se întâmple, i-am cumpărat cărțile din primele zile de viață. La început au fost clasicele cărțile cu animale, care se deschid formând un *lanț* lung. Și i-au plăcut enorm. Apoi au fost cărțile cu imagini conținând povești celebre, repovestite pe scurt. Acum, că e mai măricică, îi plac și enciclopediile pentru copii, atlasele de toate felurile, cu toate că nu sunt pentru vârsta ei, dar o atrag atât prin informațiile variate despre animăluțe, insecte etc., cât, mai ales, prin imaginile frumos colorate. Îi plac tot felul de cărți, îi place să asculte tot ce îi citești, nu de puține ori am observat-o pe ea luând o carte în mână, o revistă sau un ziar, prefăcându-se că citește - deși nu știe să o facă, încă... De jucării se plictisește repede, chiar dacă este una nouă, dar cartea o ține mereu în brațe. Întotdeauna am considerat că o carte bună face cât o mie de jucării, în primul rând ne ține legați unul de celălalt pentru câteva momente, pe care probabil nu le vom uita niciodată!

Ne-am făcut deja obiceiul de a lectura zilnic, nu neapărat în perioadele de somn, când ea este obosită, ci există multe alte momente când răsfoim împreună o carte, sau citim povești. După lectură, analizăm puțin, prin întrebări simple ce s-a întâmplat în poveste, ce e bine și ce nu. Chiar dacă sunt mici, copiii înțeleg mai mult decât ne dăm noi seama, iar poveștile copilăriei sunt farmecul lor, în plus ne dau posibilitatea să ne amintim, cum era atunci când eram noi copii, pe lângă faptul că putem petrece clipe de neuitat alături de cele mai valoroase comori, copiii noștri!

Odată cu vârsta, pretențiile ei cresc în privința lecturii. Problema este acum că nu se mulțumește doar cu o poveste, ci vine cu teancul de cărți și vrea să-i citim din toate. Citim multe povești, în special cele clasice: **Scufița Roșie**, **Albă ca Zăpada**, **Frumoasa și Bestia**, **Cartea junglei** etc. Este total atrasă de lumea poveștilor, urmărește cu o atenție deosebită, trăiește intens fiecare clipă petrecută cu personajele ei favorite. Dacă se întâmplă ceva neplăcut, suferă alături de ele.

Poveștile dezvoltă imaginația, deschid orizonturi noi, ne ajută pe noi, părinții, să le exemplificăm ce e bine și ce e rău, de ce trebuie să se comporte într-un fel sau altul. În același timp punem temelia viitoarei preocupări de a lectura, ceea ce în opinia mea este esențial în dezvoltarea lor intelectuală, precum și în acomodarea mai ușoară la colectivul de la grădiniță și școală. Cred că această *fragedă* lectură i-a captat atenția fetiței mele încă de atunci și i-a dezvoltat limbajul. Cynthia a început să vorbească devreme, știe foarte multe cuvinte, construiește fraze dezvoltate și coerente și mereu mă întreabă *Ce înseamnă!?* - când aude un cuvânt nou. Eu sunt convinsă că atunci când vorbim sau când le citim copiilor, indiferent de vârsta pe care o au, le dezvoltăm, treptat, abilitățile de comunicare. Chiar dacă *gângăne*, mai târziu, când va putea vorbi, vom rămâne uimiți, cum de știi atâtea! ... ei, deși nu pot vorbi, asimilează cunoștințe, iar noi, citindu-le, îi ajutăm să învețe. Cu siguranță, limbajul se va dezvolta mult mai rapid vorbind și explicând mereu, iar faptul că ne creăm un obicei din cititul poveștilor, recitatul poeziilor sau dacă le cântăm în fiecare zi, încă din primele luni, e un pas în plus spre tainele vorbirii și a dezvoltării intelectuale, comportamentale... umane.

Cel mai important este să nu pierdem din vedere fiecare stadiu de dezvoltare al copilului și să transformăm activitățile lui zilnice astfel încât să fie plăcute, atât pentru noi, cât și pentru copii, în

adevărate suplicii. Atât lectura, cât și celelalte activități educative, trebuie să-și păstreze caracterul ludic, să-i determinăm pe copii să învețe, jucându-se. Orice interacțiune poate fi folositoare, dar nu trebuie percepută ca o corvoadă de către copil, fiindcă va avea efectul invers.

A-l pune devreme în contact cu ceea ce este scris, reprezintă mijlocul cel mai bun de a-i transmite gustul pentru cărți și plăcerea lecturii.

Pasiunea pentru lectură se cultivă în timp și cu răbdare. Trebuie să facem eforturi pentru a ne ajuta copilul să descopere pasiunea pentru cărți, nu doar să-i spunem, pe diferite tonuri: *nu am chef, sunt obosit, răsfoiește tu cartea, vin imediat*, în timp ce noi ne uităm la TV. Datoria de părinte ne cere ca noi înșine să ne modificăm comportamentul, pentru că noi suntem modelul pe care copilul îl are cel mai la îndemână.

Apoi, alături de copil, trebuie să construim subiecte de discuție, care să ducă spre lumea cărților. Pe măsură ce copilul este interesat de cărți, este important să-l încurajăm și să discutăm cu el. Trebuie să răspundem întrebărilor pe care le pune și curiozităților care apar, oferindu-i informațiile ce deschid dorința spre noi și noi lecturi.

V-am împărtășit din experiența mea de mamă-bibliotecar, având mare încredere în nevoia de a forma gustul pentru lectură al copilului încă din primele lui zile de viață, cu fiecare carte pe care i-o citim, adăugând câte o perla veritabilă la zestrea pe care o va deține toată viața! Sfatul meu e să citim copiilor de câte ori avem ocazia. Aparent, vom avea impresia că nu ne ascultă și nu înțeleg nimic. *Roadele* le vom culege ceva mai târziu...

Pap Erika

MINUNILE DIN VIAȚA NOASTRĂ

DE CE vreau să scriu despre minunile înfăptuite de Domnul nostru Iisus Hristos, de Maica Domnului și de Sfinți în revista bibliotecii?....

E SIMPLU. Biblioteca este instituția care păstrează, conservă și oferă documente vechi și noi, care oferă informații interesante despre aceste lucruri pentru cei interesați și pe care, noi, bibliotecarii le putem face cunoscute. În aceste vremuri tulburi, în care non-valoarea este considerată drept valoare, în care pe toate canalele media se promovează tot mai mult subcultura, omorurile, sinuciderile, violența de orice fel și alte fapte reprobabile sunt la ordinea zilei, trebuie să ne întoarcem la valorile moral-creștine, fiind singurele care mai pot ajuta societatea actuală. Un alt motiv ar fi că sunt colegi în biblioteca noastră, printre care mă număr și eu, care au simțit ajutorul lui Dumnezeu, al Maicii Domnului și al Sfinților într-un moment dificil din viața lor și care pot să dea mărturie despre lucrurile minunate care li s-au întâmplat și, nu în ultimul rând, minunile care se întâmplă în/și cu biblioteca noastră.

Dar să începem cu acestea din urmă, minunile care s-au întâmplat cu biblioteca noastră. Deși, începând cu anul 2006, biblioteca a parcurs o perioadă deosebit de grea prin mutarea tuturor secțiilor bibliotecii în alte spații și revenirea unora dintre acestea în vechile spații renovate, colectivul a reușit să se mobilizeze și să parcurgă aceste perioade cu curaj, optimism și chiar umorul care ne caracterizează, punând pe primul plan dorința de a oferi servicii cât mai bune comunității, chiar în condiții dificile de desfășurare a activității.

Chiar și în aceste condiții s-a reușit dezvoltarea de noi servicii. Dacă ar fi să mă refer la această perioadă aș menționa: înființarea secției *Media, Ludoteca*, înființarea a două filiale ale bibliotecii, Centrul internet pentru public în cadrul proiectului **Biblionet - lumea în biblioteca mea!**, s-au intensificat activitățile culturale și parteneriatele cu diferite instituții. Tot în această perioadă s-au dotat cu calculatoare conectate la internet, imprimantă, scanner și webcam bibliotecile comunale și orașenești din județ, care au cerut un efort suplimentar din partea colectivului bibliotecii și, implicit, a directorului care este și coordonatorul acestui program.

Toate acestea nu s-ar fi putut realiza dacă nu am fi avut un manager cu încredere în ajutorul divin și de un optimism debordant și un colectiv unit ce a știut să depășească această perioadă dificilă și grea, care, sperăm să nu mai dureze mult.

Lucrurile care mi s-au întâmplat mie sunt multe și poate nu pe toate le consider minuni, dar am să fac referire doar la câteva care au avut un efect deosebit în viața mea. Provin dintr-o familie de oameni credincioși și de mică am fost educată în acest spirit, dar nu am înțeles importanța rugăciunii și efectele ei în viața fiecăruia dintre noi decât în clasa a IX-a, când tatăl meu a avut o operație foarte grea pe cord. La un an după această grea încercare prin care a trecut familia mea, mama a fost diagnosticată cu cancer la sân și operată, urmând apoi un tratament chimioterapeutic pe care nu l-a putut finaliza, datorită stărilor de rău prin care trecea. În disperarea care m-a cuprins mi-am amintit că singurul care mă poate ajuta este Dumnezeu. Am simțit un glas lăuntric care îmi spunea: *Simona, salvarea este doar la Dumnezeu!* și am început să mă rog, așa cum știam eu mai bine, doar cu rugăciuni simple sau *conversații cu Dumnezeu*. Atunci am înțeles ce înseamnă puterea rugăciunii și participarea la Sfânta Liturghie, răspunsul a fost clar și nu s-a lăsat așteptat, mama mea s-a vindecat. Și eram doar un copil de 15 ani! Au trecut mai bine de 14 ani și mamei i-a apărut tumora la celălalt sân, acum este în tratament și de curând, după multe rugăciuni, acatiste către Maica Domnului, Sfântul Nectarie, Sfinții care se pomenesc peste an și după vizita mea la București, la Mănăstirea Radu Vodă, la moaștele Sfântului Nectarie și la Patriarhie, la moaștele Sfântului Dimitrie cel Nou, am primit o veste bună: mamei i-au scăzut markerii tumorali (pentru cei care nu cunosc termenul, aceștia arată câte celule canceroase mai există în corp) și analizele i-au ieșit bune. Poate o să vi să pară exagerat, dar vă invităm să citiți cărțile pe care biblioteca le oferă în acest domeniu. Am să exemplific doar câteva: Danion, Vasile - ***Despre înfruntarea bolii: scrisoare către omul bolnav***; ***Pelerinul rus***; ***Sfântul Nectarie - Minuni în România***; ***Cele mai frumoase rugăciuni ale ortodoxiei: Rugăciunile Sfinților Părinți***; ***Cum să ne creștem copiii: Canon de rugăciune pentru copilul bolnav***; ***Filocalia Sfințelor nevoițe ale desăvârșirii sau Culegere din scrierile Sfinților Părinți, care arată cum se poate omul curăți, lumina și desăvârși***.

Colegilor mei, indiferent de confesiune, dar cu credință puternică în Dumnezeu care poate să ajute

atunci când nu mai vezi nicio ieșire, li s-au întâmplat multe lucruri minunate pe care le voi menționa tocmai pentru a-i ajuta pe cei care se află în situații ce par fără ieșire.

Una dintre colege mi-a povestit că fiica ei cea mică a avut un grav accident care s-a întâmplat în casă, în urma căruia fetița a suferit o hemoragie internă cu o fisură la ficat și a fost operată. Câteva zile după operație situația ei era destul de incertă, medicii erau rezervați. Într-una din zile fetița a visat că se poate ridica din pat și chiar a făcut acest lucru. Mama a fost uimită de ceea ce i-a povestit fetița și, după această întâmplare, ea și-a revenit în mod spectaculos. Poate că *Sfântul Spiridon*, a cărui

pomenire era chiar în ziua în care fetița colegei a avut accidentul, a ajutat la însănătoșirea ei.

O altă colegă, care era însărcinată, era singură acasă când a simțit că trebuie să nască, soțul ei fiind la serviciu. Nu a mai fost timp să-l aștepte pe acesta să vină să o ducă la spital, ci s-a urcat în mașină și a condus până la spital, iar nașterea s-a produs imediat, ușor și fără complicații. În tot acest timp, soțul ei citea acatistul și paraclisul *Sfântului Nectarie*.

Altă colegă, rămasă însărcinată la puțin timp după nașterea primului copil, a fost sfătuită de mai multe persoane să renunțe la sarcină, deoarece, tineri fiind, și la început de drum, nu aveau propria locuință și se confruntau cu multe lipsuri, dar ea nu a dorit acest lucru. Astfel, a adus pe lume al doilea copil, înainte de nașterea căruia Cel de Sus le-a pus pe toate în ordine: au reușit să-și cumpere apartament, să se mute de la socrii ei și să-și crească cei doi copilași dăruiti de Dumnezeu, alături de soțul ei care i-a fost mereu aproape.

După o sarcină relativ ușoară, una dintre colege a avut complicații serioase la naștere, când i s-a descoperit că, în perioada de sarcină a avut placenta infectată, iar fiica ei din acel moment nu a mai putut să se dezvolte normal. Un ghem de om, de numai 1,3 kg greutate, fetița ei a trebuit să fie resuscitată de trei

ori și nu i se dădeau prea mari șanse de a trăi, dar Cel de Sus a vegheat asupra ei și acum este un înger de copil. Eu aș numi-o *copilul minune* care a luptat cu toată ființa ei pentru *Viață*. Povestind mai târziu cu ea despre acest eveniment mi-a spus că în acele clipe grele, când nu știa dacă fiica ei va trăi sau nu, era necăjită că nu o va putea boteza, a aflat de la o verișoară de-a ei că și ea poate să facă acest lucru și l-a făcut. Din acel moment fiica ei a început să-și revină și să crească în greutate, astfel încât au putut părăsi spitalul mult mai repede decât prognozaseră doctorii. Era înainte de Crăciun. Sărbătorile de iarnă le-au petrecut acasă, alături de cei dragi.

Credeți că sunt simple întâmplări sau coincidențe? Cu siguranță, nu. Sigur, eu nu am putut să exprim în cuvinte toate sentimentele pe care mi le-au transmis colegele mele atunci când mi-au mărturisit cele relatate de mine în acest articol. Pot spune că sufletele noastre au vibrat împreună la minunile care se întâmplă mereu în viața noastră. Trebuie doar să le vedem... să credem...

Am scris aceste gânduri și cu dorința de a le folosi cei care le vor citi și, în calitate de bibliotecar, îi invit să citească mai multe despre MINUNI, aici, în cărțile noastre sfinte și dragi, la BIBLIOTECĂ!

Simona Hosu

INTERVIU CU RODICA POPSELING **ARTIST CONSACRAT, DASCĂL ȘI PRIETEN AL BIBLIOTECII**

- Care este povestea ta? Când ți-ai descoperit dragostea, în adevăratul sens al cuvântului, pentru cântecul popular?

Nu știu dacă am descoperit-o sau efectiv a venit așa, ca o a doua natură, pentru că am crescut în mediul acesta. Toată familia asculta muzică și, având atuul că frații mei cântau deja la instrumente, făceau

repetiții acasă, cântau la nunți, m-am lăsat oarecum dusă de val. Am dovedit calități vocale încă de mică, dar niciodată nu m-am gândit că voi ajunge interpretă, cel puțin nu mi-am propus scopul acesta. Poate că altul ar fi fost traseul meu, dacă cineva ar fi știut să mă orienteze, evoluția mea ar fi fost cu siguranță alta. Mai târziu, în anii de liceu, am început să merg la concursuri și, văzând că sunt apreciată, mi-am dorit să fac mai departe lucrul acesta. Când am terminat liceul, am avut câteva tentative de a urma Filologia. Mi-am depus dosarul, am făcut pregătire, dar înainte de examen am renunțat; ceva parcă mă reținea.

În acea perioadă am participat la un festival de interpretare la Cicărlău. Acolo am fost remarcată de câteva persoane din juriu și mi s-a propus să merg la un concurs pentru postul de solist la un ansamblu profesionist din Baia Mare. Când m-am întors acasă, le-am spus mamei și surorilor mele ce mi s-a propus. Sigur că eram sceptică - doar eram la început - dar la îndemnul surorilor, am acceptat provocarea. Am participat la concurs, am fost admisă, spre surprinderea mea, și de atunci am început să capăt încredere. Deci, cariera mea ca solist a început în momentul în care m-am angajat la Ansamblul Folcloric *Transilvania* din Baia Mare. Ulterior, la îndemnul maestrului Valeriu Buciu, m-am hotărât să dau la Conservator. După ce am fost admisă, am știut că acesta este drumul meu. Le rămân datore veșnic maestrului Valeriu Buciu și domnului profesor Baci, cu care am studiat teoria muzicii, că au avut încredere în mine, încredere pe care eu nu o aveam, pentru că neurmând cursurile unui liceu de specialitate nu mă vedeam recuperând toate cunoștințele necesare.

După facultate, m-am angajat la Ansamblul *Porolissum* din Zalău și, în paralel, m-am titularizat ca dascăl la Liceul de Artă *Ioan Sima*.

- Știu că în ultimii ani ai avut o colaborare foarte bună cu Biblioteca Județeană. În ce a constat această colaborare?

Din câte îmi amintesc, cred că a fost vorba despre o acțiune împreună cu Liceul de Artă *Ioan Sima*, pentru comemorarea lui Mihai Eminescu. Domnul învățător Cornel Mureșan a pregătit un moment

artistic cu copiii, iar eu am fost invitată să cânt câteva romane pe versuri de Eminescu, acțiunea desfășurându-se la Biblioteca Județeană. Întotdeauna mi-a plăcut romanța, asta a fost alinarea mea pentru muzica clasică pe care n-am cântat-o. Doamna director Florica Pop a fost mulțumită de prestația mea și am continuat colaborarea.

Îmi amintesc de câteva acțiuni de mare amploare ale bibliotecii - *Sălăjeni la ei acasă*, lansarea cărții Monicăi Tatoi etc. - la care am fost invitată să susțin recitaluri de romane sau să cânt muzică populară. De fiecare dată am

răspuns cu mare drag. Chiar dacă fac eforturi sau mi se suprapun multe acțiuni, nu pot să refuz, pentru că sunt oameni cu care colaborez de ceva vreme și care îmi sunt dragi. Nu o fac neapărat ca să capăt recunoștința publicului, ci pentru că îmi face plăcere să cânt. Așa cum încercați voi la bibliotecă, prin tot ceea ce faceți, să atrageți cât mai mulți cititori și să le cultivați pasiunea pentru carte și lectură, tot așa și eu încerc să-i fac pe oameni să îndrăgească muzica.

Să dea Domnul să mai urmeze alte colaborări cu biblioteca, pentru că mie într-adevăr îmi face plăcere să vin acolo. E un mediu unde te simți bine, înconjurat de cărți care-ți *vorbesc* din rafturi, doar să fii dispus să le ascuți.

- Cum apreciezi acțiunile culturale organizate de Biblioteca Județeană?

Cred că sunt binevenite și am avut surpriza plăcută să constat că la aceste evenimente, de fiecare dată, participă multă lume. Probabil, asta vi se datorează în mare măsură. Sigur că de cele mai multe ori este vorba despre aceleași persoane dar și noi artiști, spre exemplu, încercăm să ne formăm un public, pe care să îl fidelizăm. Este important să le faceți cât mai dese aceste acțiuni, deși eforturile, sunt convinsă, sunt destul de mari. Știu că aveți și o trupă de teatru, organizați multe lansări de carte, chiar nu trece nici un eveniment pe care să nu-l marcați într-un fel sau altul. Atâta vreme cât veți continua cu astfel de acțiuni, lumea va ști că avem bibliotecă în municipiu. Depinde de bibliotecari dar și de noi, cadrele didactice, cât de mult îi orientăm pe tineri spre lectură, nu spre internet. Și atâta vreme cât există oameni dedicați în ceea ce fac, acțiunile organizate de Biblioteca Județeană pot suplini oarecum lipsa unui Teatru sau a unei Opere în oraș.

- Internetul a devenit una dintre cele mai importante surse de informare. În acest context crezi că lectura unei cărți va deveni o activitate perimată?

Eu sper să nu fie așa. Nu este același lucru să iei informația de pe internet sau să ai contactul direct cu o carte. Mereu, ca și cadru didactic, pledez pentru carte. Le-am demonstrat, nu de puține ori, elevilor

mei, că pe internet sunt foarte multe informații eronate ce provin din surse neavizate. Deci nu tot ceea ce iau de pe internet este bun și întotdeauna i-am îndreptat spre carte. Încerc să-i atrag spre lectură chiar și pe copiii mei, începând cu cărțile de povești pentru vârsta lor.

Chiar dacă noi, în perioada liceului, nu am avut acces la internet, consider că bagajul de cunoștințe dobândit este mult mai solid decât acum, cu toate mijloacele de informare ușor accesibile.

Pentru mine, fizic, palpabil, e altceva când țin în mână o carte. Pot să stau o noapte întreagă să citesc dar, în fața calculatorului nu rezist mai mult de o oră.

- Poți să pui pe același palier activitatea de dascăl și cea de artist? Primează vreuna dintre ele? Care îți aduce cele mai mari satisfacții?

Nu cred că pot să fac o ierarhie, pentru că nu îmi imaginez cum ar fi fără una dintre ele. În cazul meu, se completează foarte bine. Amândouă îmi aduc satisfacții, dar satisfacții diferite. Am o anumită stare atunci când sunt apreciată pe scenă ca artist și o alta atunci când merg cu elevii mei la concursuri și obțin performanțe.

- Fiecare dintre noi își trasează anumite ținte de atins în carieră. Pentru tine, care crezi că va fi apogeul profesional?

În anii de facultate mi-am descoperit gustul pentru muzica clasică. Din acest punct de vedere am o oarecare neîmplinire, pentru că nu am reușit să fac carieră în canto clasic, dar consider că încă nu este târziu. În ultima perioadă am intensificat studiul de canto, deci mi-am propus să continui în acest sens - ca interpret de operă, de recitaluri - așa că acesta e următorul scop al meu. Apogeul va fi atunci când voi reuși să devin cunoscută și în muzica clasică. Nici în muzica populară nu consider că am făcut tot ceea ce era de făcut, dar în momentul când voi ajunge să le fac pe amândouă la același nivel de performanță, atunci cred că mă voi simți cu adevărat împlinită.

- Dacă ai putea să te întorci în timp, ai schimba ceva din viața ta?

În primul rând, mi-aș fi dorit să studiez la un liceu de specialitate, să fi urmat un liceu de artă. În timpul facultății am simțit că sunt altfel decât ceilalți, că îmi lipsea o bază și, pentru asta, a trebuit să fac multe eforturi. Mă gândesc că dacă aș fi studiat la un liceu de profil, probabil cariera mea s-ar fi aflat în alt punct acum. Aș fi putut intra mai repede la Academia de Muzică și aș fi avut deja câțiva ani câștigați. Ori eu am dat admitere când colegi de-ai mei absolviseră deja facultatea. Dar în tot acest timp, câștigul meu a fost faptul că am activat ca solist la ansamblul *Transilvania* și am avut ocazia să cânt alături de artiști consacrați. A fost într-adevăr ca o școală pentru mine. O aveam acolo pe Angela Buciu, care avea grijă inclusiv de felul în care ne machiam, de cum ne aranjam baticul etc. A fost o disciplină extrem de riguroasă și asta a contribuit la formarea mea ca om și artist.

Rodica Pop Seling impresionează prin șarm, simplitate, naturalețe. Este un om de o frumusețe vie, curată. Datorită talentului și pasiunii cu care se dedică meseriei, are numai rezultate remarcabile, atât ca artist cât și ca dascăl.

Ce am învățat eu în urma acestui interviu? Că este important să pui suflet în tot ceea ce faci, să îți iubești meseria și semenii, să gândești frumos, să zâmbești...

Interviu realizat de Dalia Mintăș

ARTICOL... DESPRE ARTICOLE

Toți colegii mei se-ntrec în a scrie... articole, așa că am ales și eu să scriu un articol din care, desigur, nu vreau să-mi fac sau să devină obișnuință, așa că pentru început am mai pus de la mine, am discutat cu cineva, am mai luat de pe net și de prin cărți, că doar și cărțile tot din cărți au fost scrise (ideea e... să nu dai copy - paste)... ce a ieșit vă las pe voi, dragii mei cititori, să corectați și să evaluați.

Mulți zic că trebuie să ai talent să scrii un articol, cică altfel scrii prostii și cam de asta mă feresc și eu, că într-o Instituție de Cultură dacă scrii sau *te scapi* și zici vreo prostioară, apoi fraților îi bai cu B mare (sau poate vrei pe canapea). Eh... nu-i chiar așa pentru că am citit prin ziare și pe 'net sute sau poate mii de articole care nu au nicio legătură cu articolul deontologic sau mai pe românește spus un *articol bun*. Iar acum, mergând pe ideea *ce nu știi tu învață pe alții*, că doar se poartă și pe la case mai mari, m-am hotărât să scriu un articol despre cum se scrie corect un articol, care sunt pașii care trebuie urmați. Părerea mea este că atunci când scrii un articol, cel mai important lucru e să ai noroc să-ți vină inspirația, că dacă nu... iară-i bai, bineînțeles după ce ai și subiectul despre care vrei să scrii. În al doilea rând, importanța stă în dispoziția necesară a celui care îl scrie, dar și a celui care îl citește pentru că dacă îl faci să *belească* ochii pe textul scris de tine poate îl faci să rămână până la capăt sau chiar să revină pentru a citi alte articole scrise de tine, dacă nu... *La revedere!*

Câți dintre noi nu am văzut articole interesante pe care... asta e... *n-ai chef să le citești acum* și articole mai puțin interesante pentru tine pe care le-ai savurat *cap - coadă*. De ce!? Pentru că cele delicioase sunt făcute să fie așa și pentru că tu ai avut dispoziția necesară de a citi acel articol.

Ce să fac eu ca tu să citești acest articol? Să-l public în mass-media sau poate îmi vin alte **I.D.E.I.** Cred că ar trebui să mă folosesc de un termen de *adolescent* și să-ți spun că vreau să te *agăț* de acest articol. Cum!? Printr-un titlu interesant. Dacă titlul te agață nu prea mai ai scăpare, așa că tu trebuie să faci diferența între al tău și celelalte. De la distanță omul se ia după titlu și după... poză, mai ales pe 'net unde, ce te costă să dai un *klik*? Dar în momentul în care l-ai dat, ratingul e deja făcut, indiferent dacă citești sau nu articolul și uite așa ziaristii de mahala ajung să aibă rating mai mare decât profesioniștii!!! Un titlu trebuie să fie scurt și *catchy* (ca să folosim și termeni englezești că doar așa ești *cool*, nu?). Dacă titlul e prea lung... omu' se plictisește, dacă nu e concis... iar se plictisește. Deci ar fi bine să tai orice cuvânt care crezi că nu se potrivește și să reformulezi. Drept urmare un titlu bun trebuie să-i spună omului ce are de câștigat dacă dă *klik* și care-i beneficiul personal.

Nu-ți fie teamă să stai să te gândești bine la titlu înainte de a posta articolul, decât să-l modifice după ce l-ai postat... mai bine stai mai mult și gândește-te la un titlu bun. Nimic nu e mai frustrant decât să regăsești aceeași informație sub un alt titlu. Pe cât posibil încearcă să pui în titlu *cuvintele cheie* dezbătute în articol.

Alt pas de care trebuie să ținem cont, desigur asta dacă vrei ca articolul tău să nu fie citit din obligație sau că așa vrea X-ulescu, este chiar primul paragraf. Primele propoziții trebuie să-l facă să vrea să citească până la sfârșit, să-l intrige sau să continue ideea începută în titlu. Primul paragraf nu trebuie să fie foarte lung, dar nici să conțină doar două cuvinte. Dacă vrei să păstrezi o structură a conținutului (ceea ce e recomandat) fă-ți primul paragraf cu bold. Te ajută și pe tine să-ți dai seama dacă-i prea lung, prea scurt sau dacă ce ai scris acolo te-ar face pe tine să citești mai departe.

Orice articol este de fapt un proces de învățare. Fie că oferi informații despre politică, bârfă, despre vedete sau o lecție, un training, despre *cum să faci*..... *bla, bla, bla*. Pentru că, de fapt și de drept pentru asta citești ca să înveți sau chiar să reții numai dacă ți se pare interesant ce-i pe-acolo. Și? Orice proces de învățare trebuie să aibă cursivitate (după cum îmi explică amicul meu... ziaristul, și când mă gândesc că un bibliotecar să-i ia interviu unui ziarist, *d'apoi io de-astea n-am mai auzit*, după cum el

însuși spunea) pentru că de fapt procesul de învățare este un drum de parcurs. Încearcă să îți acest drum cât mai drept și cât mai lin pentru cititor, pentru că logica articolelor, cursivitatea ideilor este de fapt esențială. Dacă deschizi prea multe ipoteze fără să o închiizi pe cea anterioară riști să-i pierzi în *idei*, iar dacă te pierzi în detalii... ai pierdut cititorul. Aruncă problema la începutul articolului, iar pe parcurs sau la finalul acestuia îi dai soluția. Orice *content* din articol trebuie să aibă legătură cu titlul. Dacă ai păcălit cititorul cu un titlu fals care nu are nicio legătură cu conținutul articolului, poți să fii sigur că acea persoană

te va considera un ratat, un habarnist și cu siguranță nu mai trece pe la tine prin articole. L-ai pierdut pentru că și tu la rândul tău l-ai făcut să piardă timp, doar aruncându-i în față un titlu care de fapt, după cum am mai spus-o și o repet, nu are nicio legătură cu conținutul articolului. Când vine vorba despre structură, amicul meu, ziaristul, mă face să înțeleg că aceasta trebuie să fie foarte clară, gen... *eu cu cine votez!?*

Dacă scrii un articol pe 'net de exemplu, cititorul poate nu vrea să citească decât informația pe care el o caută în acel moment, iar atunci va trebui să te folosești de paragrafe. În cazul în care ai mai mult de scris folosește-te de subtitluri, dar ai mare grijă să nu faci exces. Prea multe subtitluri, cu prea puțină informație vor anula efectul dorit. Aceste elemente de structură sunt cele care fac cititorul să treacă de la momentul de scanare cu ochiul liber la momentul în care acesta, efectiv, citește tot ce ai scris.

Un alt pas important de care trebuie ținut cont sunt *imaginile*. Știm cu toții că o imagine face cât o mie de cuvinte, așadar folosește imaginile în articolul tău. Dacă ai o poveste, imaginile care reprezintă ce vrei tu să sugerezi în articol, sunt cele mai potrivite, dar nu încărca textul cu imagini, în funcție de cât text ai, pune imaginile proporțional. Contează foarte mult ca atunci când scrii un articol să-ți pui amprenta pe el. Prietenii și cunoscuții care vor citi articolul vor face o corelare directă cu tine. Ce trebuie să faci pentru asta? Trebuie să folosești cât mai multe cuvinte din vocabularul tău, dar nici să te limitezi strict la ele.

Iar... așa ca la încheiere, e drăguț să mulțumești cititorului pentru atenția acordată: *vă mulțumesc că m-ați suportat dragi colegi și, cum toți avem stări de criză chiar și în IDEI (că doar e criză, nu-i așa?!), vă rog, dacă nu cumva vom ieși din ele nici în 2011, doleanța mea este să mă suportați în continuare.*

La mulți, mulți ani!

Acum, dacă am omis ceva, vă rog nu-mi dați *bobârnace* sau critici subtile prin colțurile sau holurile instituției, mai bine dați un... *feed-back*.

Trăsătura principală a nebunilor e că sunt încrezuți. La început, vorbesc ca niște oameni cu scaun la cap, iar când văd că toți îi ascultă încep să spună ce le trece prin minte. (Lev Tolstoi)

Mircea Crișan

COLECȚIA DE PĂPUȘI

Larg deschideți poarta, sufletelor voastre...

Vin din nou colindătorii la Biblioteca Județeană! Amintirile unor momente din copilărie îmi umezesc ochii și simt nevoia să împărtășesc... bucuria cu voi:

Și când mă gândesc la copilăria mea... cum spunea Nică, marele scriitor al neamului românesc, Ion Creangă, mi-aduc aminte cu mare plăcere de Sărbătorile de Iarnă, mai ales de Sfântul Crăciun petrecut la țară, alături de unele dintre cele mai dragi ființe ale mele, mătușa, unchiul și verișoara mea.

Când eram mică, aveam vreo 6-7 anișori, așteptam cu nerăbdare vacanța de iarnă, pentru că știam că urmează o perioadă feerică de basm, în sânul celei de-a doua familii ale mele. Sora mamei mele avea o singură fetiță și abia aștepta să vin la ei în vacanță pentru că în acea perioadă eram ca două surori gemene, aveam aceeași vârstă, hăinuțe la fel și multe alte îndeletniciri comune. Mătușa ne învăța să facem prăjiturile, să împodobim bradul împreună, să aranjăm masa pentru sărbători și să așteptăm colindătorii.

În fiecare an verișoara mea, Alina, mă aștepta cu câte o colindă nouă, pe care o învățam urgent, și împreună cu colegii și prietenii ei de la țară mergeam să colindăm în sat. Toată lumea se bucura când ne vedea, ne întreba care a cui suntem, ne spuneau cu cine semănăm și erau foarte încântați de felul în care colindăm.

A doua zi, mătușa ne ajuta la rotunjirea sumei de bani pe care am strâns-o cu colindul, bineînțeles că era foarte bucuroasă și pentru faptul că eram împreună, că o ajutam la bucătărie și ne plăcea foarte mult să învățăm multe lucruri frumoase și bune de la țară, inclusiv să o ajutăm la făcut cârnați, sarmale și să coasem toba.

Între Crăciun și Anul Nou, ne ducea cu trenul de la Sanislău la Carei, o distanță de vreo 12 km, unde străbăteam tot orașul, în lung și în lat, iar la sfârșit ieșeam amândouă fetele din magazinul de jucării, cu câte o păpușă mare, mare, cât noi! Acest lucru a durat mulți ani la rând, și, de fiecare dată ne cumpăram tot câte o păpușă.

Acasă, la Zalău, aveam în camera mea, la un moment dat, sus pe vitrina de la bibliotecă, o adevărată colecție de păpuși mari, toate aranjate în picioare, cu fel de fel de rochițe de toate culorile, cu păr lung

negru, blond sau roșcat și, mi-aduc aminte, că Moș Nicolae mi-a adus într-un an o păpușă mare, negresă, cu o rochiță vișinie cu forme, pălărie și ștrasuri plămâni. Mama era tare încântată de cadoul pe care l-am găsit, pentru că știa că mi-am îmbunătățit considerabil *colecția* de păpuși.

Mi-am păstrat *zestrea* până a apărut sora mea, mai mică cu vreo 16 ani decât mine, și care a avut grijă să mi-o descompleteze urgent. Bineînțeles, nu m-am supărat pe ea, deoarece tot timpul mi-am dorit o surioară, deși aveam doi frați gemeni, pe care mi-a trimis-o Bunul Dumnezeu, atunci când nici nu mă așteptam... păpușa vie din colecția mea!!!

Și acum, după mulți ani de atunci, când ne întâlnim la Sanislău (județul Satu Mare), la tăiatul porcului, de Crăciun sau de Revelion, depănăm amintiri frumoase și sincere, petrecute în anii copilăriei noastre. Doamneeee, ce frumos era pe-atunci!

Mi-aș dori foarte mult ca și copiii din ziua de azi să aibă parte de o copilărie frumoasă și adevărată ca și altădată.

Dacă nu aveți bunici la țară, veniți la BIBLIOTECĂ, aici veți găsi întotdeauna multe povești despre vraja copilăriei la țară... aici, puteți depăna ca mine acum, adevăratele povești trăite de voi în brațele bunicilor, sub nucul din grădină, sau îi veți putea asculta pe... bunici, povestind copiilor despre... vremurile de altădată, când parcă era mult mai multă DRAGOSTE în suflete și asta pentru că nu aveau atâtea *fîrte*, știau să se bucure de fiecare lucru, dar, mai ales, de familie!

Mariana Tăut

S-AU RETRAS... SENIORII NOȘTRI!

Ne simțeam mai tineri și mai protejați până în acest an, 2010! Știam mereu că orice întrebare sau nelămurire despre aspecte din trecutul Bibliotecii Județene Sălaj avem cui să le adresăm. Erau acolo colegii noștri dragi, ninși puțin de ani, dar cu aceeași dragoste față de profesie, față de fiecare utilizator și coleg.

Orice loc de muncă poate părea banal sau complex, motivant sau indiferent, plictisitor sau antrenant, dătător de împlinire și satisfacții profesionale sau doar un mijloc de a aștepta, lună de lună, *răsplata financiară*, atât cât o fi, pentru a-ți continua existența.

Când alegem o profesie sau alta, ar fi indicat să analizăm, cu mare responsabilitate, toate posibilele implicații ale relaționării acesteia, atât în interior și exterior, cât, mai ales, în mintea noastră, în aptitudinile și

pasiunea pe care suntem dispuși să le dezvoltăm; să punem sămânța care va da rod bogat și sănătos sau doar pe cea care va vegeta la nesfârșit, negăsind lumina și terenul fertil pentru a-și împlini menirea.

ILEANA NEAGA sau profesia ca o artă! Absolventă a Școlii Postliceale de Biblioteconomie; primul loc de muncă - Biblioteca Județeană Sălaj, Secția pentru Copii. A îmbrățișat cu mare pasiune profesia de bibliotecar și nu a căutat alta, a simțit că nicăieri în altă parte nu s-ar fi simțit mai împlinită, decât în mijlocul copiilor, dăruindu-le, zi de zi, câte o rază din lumina înțelepciunii cărților! A modelat destine, a deschis aripi, a descoperit talente, a adunat în juru-i mereu copii, dascăli și părinți; a format bibliotecari; a manifestat aceeași pasiune în cercetare și organizarea activităților diverse pentru copii până în ultima zi de muncă... Spune că este un om împlinit și mulțumit!

IOAN POPIȚIU - primul metodist al Bibliotecii Județene Sălaj. În prima parte a carierei profesionale a fost profesor de geografie-istorie, iar apoi, bibliotecar-metodist, *colindând* toate drumurile Sălajului în încercarea de a convinge autoritățile privind nevoia înființării sau păstrării bibliotecilor publice. Vremuri dificile, mijloace de transport diferite... nu a renunțat, a iubit bibliotecarii și îi sfătuia mereu ca un adevărat părinte. Modernizarea bibliotecilor, includerea acestora în proiecte l-au determinat, în ultimii ani, să rămână mai mult la sediul central, lăsând colegii mai tineri să continue activitatea în teren, comunicarea online părăndu-i-se mult mai *rece*, decât discuțiile în direct cu... *fetele mele* (cum le spunea, cu drag, bibliotecarelor din județ).

GAVRIL ȘERBAN - imaginea intelectualului elevat, mereu cu un zâmbet și o vorbă caldă, un deosebit coleg și mare iubitor al activităților pe teme de istorie locală sau națională. Pasionat cercetător, în temă cu evenimentele, pregătind prezentări cu mare meticulozitate și responsabilitate. Aveam mereu garanția că, dacă urmează un eveniment (neprevăzut sau programat), Domnul Șerban va fi pregătit să intervină, niciodată nu s-a simțit nepregătit pentru a prezenta pagini din istoria neamului românesc.

A lucrat ca dascăl, apoi mulți ani în cultura sălăjeană, deținând, o bună perioadă de timp, funcții importante. S-a regăsit în bibliotecă, mai bine ca oriunde, înțelegând cât este de important să poți ajuta, să poți transmite din ceea ce ai acumulat celor care doresc să te asculte. Atent și foarte grijuliu, atât cu kolegele, cât și cu utilizatorii.

...vă mulțumim pentru dragostea colegială pe care ne-ați arătat-o din prima zi când, cu emoții și unele temeri, v-am devenit colegi! Am învățat multe de la voi, dar, cel mai important dintre toate rămâne chipul luminos și disponibilitatea pentru orice solicitare profesională. Cu pensionarea voastră, noi cei rămași, simțim că se încheie o etapă, că ne va lipsi un simbol, că... suntem mult mai săraci!!!

Sentimente confuze: bucurie, pentru bucuria voastră de a vă simți împăcați că v-ați dus misiunea până la capăt cu dăruire și responsabilitate... durere, pentru că v-am iubit și ne va fi dor de voi... nostalgie, gândindu-ne la atâtea momente în care stăteam de vorbă și ne împărtășeați cu drag din experiența voastră, atât profesională, cât și de viață.

VIAȚĂ LUNGĂ cu **SĂNĂTATE**, **PACE** lăuntrică și sentimentul datoriei împlinite!!! Ați însemnat o importantă etapă în *istoria* BJS, nădăjduim că vom reuși să ducem cu onoare înainte imaginea acestei instituții care, și pentru voi, a însemnat (suntem convinși) mult mai mult decât un loc de muncă!!!

Florica Pop

Îmi este greu să sintetizez în câteva cuvinte activitatea unor colegi alături de care am petrecut mai bine de 20 de ani de muncă.

Când mă gândesc la dna Neaga Ileana, o identific practic cu Secția pentru Copii. Este secția în care și-a desfășurat întreaga activitate, de la angajare și până în momentul pensionării.

Absolventă a ultimelor promoții ale Școlii Posticeale de Biblioteconomie, înainte de desființarea învățământului biblioteconomic din România, a optat pentru această profesie, neștiind atunci că i se va potrivi atât de bine. Își iubea munca, fiind adepta lucrului bine făcut. Un bun specialist în biblioteconomie, dar și un bun pedagog, pe lângă ea s-au format tinerele generații de bibliotecari. A avut o preocupare deosebită pentru a evidenția informația ascunsă, atât în cataloagele tradiționale cât și, mai târziu, în cele moderne.

Pentru a atrage și menține aproape de bibliotecă micii utilizatori, a organizat diferite activități pentru și împreună cu ei, tocmai pentru a-i implica activ în viața bibliotecii: prezentări de carte, concursuri, teatru de păpuși, lecturi colective, vizionări, audiții etc.

Cred că cea mai mare satisfacție pe care o oferă profesia de bibliotecar este utilizatorul, căruia i-ai oferit informația, cartea, povestea pe care o căuta, pe fața căruia se citește mulțumirea.

Colega noastră a format pentru bibliotecă utilizatori fideli, dar a modelat și caractere, cunoscut fiind faptul că Secția Copii are o importanță covârșitoare în formarea și menținerea utilizatorilor adulți. Deprinderea și formarea gustului pentru lectură se realizează, alături de școală, și în bibliotecă.

Rămâne un bibliotecar de care micii utilizatori, deveniți peste ani adulți, își amintesc și acum: o doamnă blondă, blândă, amabilă care le-a marcat copilăria într-un mod discret și frumos, îndrumându-le lectura într-un chip firesc și cu multă dragoste. Niciodată un copil nu a plecat din bibliotecă fără să îi ofere, cel puțin parțial, dacă nu integral, informația pe care o dorea.

Am admirat întotdeauna echilibrul pe care colega noastră a reușit să îl păstreze între profesie și familie, astfel încât nu le-a neglijat niciodată pe niciuna, lucru deloc ușor, așa cum avea să îmi mărturisească la sfârșit. Secția Copii, bibliotecari și utilizatori deopotrivă, va resimți multă vreme golul pe care l-a lăsat dna Neaga Ileana.

Îmi amintesc de dl Popițiu Ioan ca și de un om al terenului, al deplasărilor la bibliotecile din județ, pe soare, ploaie ori ninsoare, pornind dimineața devreme și întorcându-se de multe ori odată cu lăsarea serii. Bibliotecarul metodist, *mâna dreaptă a directorului*, care a contribuit la constituirea, organizarea și formarea bibliotecilor și a bibliotecarilor din județ. A inițiat în tainele muncii de bibliotecă pe noii angajați în bibliotecile din județ, pe ceilalți i-a îndrumat și le-a urmărit îndeaproape activitatea profesională. Dascăl de profesie, a știut să se apropie de oameni, a știut să îndrume, să învețe și să mustre, cu blândețe și umor, pe cei alături de care a lucrat. S-a atașat mult de instituție, de ocupația cu care a înlocuit-o pe cea de profesor, aceea de bibliotecar, și de colegii pe care i-a simțit alături. Iubea oamenii în general, socializa foarte ușor cu ei de aceea a și fost atât de îndrăgit de către toate *fetele lui*, cum atât de frumos le spunea bibliotecarelor tinere sau vârstnice - *fetele mele*. Îmi imaginez cu câtă delicatețe i-o fi făcut observație unei bibliotecare, când a găsit cartea lui Nicolae Breban, *Animale bolnave*, pusă la zootehnie!

Dl Șerban Gavril, alături de care am lucrat 10 ani la Sala de Lectură, s-a angajat la bibliotecă în anul 1990, venind tot dintr-un mediu de cultură. Dintr-un astfel de mediu, sigur că acomodarea cu munca specifică bibliotecii s-a făcut repede, la aceasta contribuind și pregătirea sa de bază, aceea de profesor de istorie-geografie. Era persoana care la activitățile organizate de bibliotecă sau alte instituții similare avea intervenții, cu precădere, pe teme de istorie, geografie, politică.

Propriii copii s-au format în bibliotecă, aici au studiat, la *sala noastră*, când au fost în liceu, s-au pregătit pentru bacalaureat, admitere la facultate, pentru examenele din studenție și mai apoi master și rezidențiat. Aici, practic s-au format ca oameni, îndrumați îndeaproape de tatăl lor, apoi viața i-a purtat spre alte orașe din țară sau din străinătate.

După plecarea copiilor, am observat că manifesta o amabilitate ușor *agresivă* uneori, care îi putea *speria* pe cei care nu îl cunoșteau și o dorință aproape paternă de a-i ajuta pe toți utilizatorii, dar, în special, pe cei tineri, care treceau pragul bibliotecii. Târziu mi-am dat seama de ce îi trata pe aceștia cu o afecțiune de multe ori părintească. Își vedea în ei proprii copii, pe care acum, aceștia, îi suplineau.

Consider că nu este puțin lucru, ca cei cărora le oferi servicii, să vină să îți dea un sonet la absolvire, iar tu, ca bibliotecar, să participi la acest eveniment unic în viața fiecăruia. Ce poate însemna acest lucru, decât că ți-ai îndeplinit, cum te-ai priceput mai bine, munca!

Mai nou, de când cu venirea Secției pentru Copii în vecinătatea Sălii de Lectură, avem și utilizatori copii, cărora le acordă o atenție sporită, în ei își vede nepoții pe care, în firescul lucrurilor, îi așteaptă, nemărturisit.

Le mulțumesc tuturor, și fiecăruia în parte, pentru amprenta pe care și-au lăsat-o asupra mea, atât pe plan profesional, cât și personal. Le doresc sănătate multă ca să se poată bucura de pensie alături de cei dragi! Și nu uitați, biblioteca este deschisă pentru toți! Vă așteptăm cu mare drag întotdeauna!

Doina Maniura

Au trecut câteva luni de când buna mea colegă, îndrumătoare, *a doua mamă* (cum îmi place mie să-i spun) s-a pensionat. Oarecum sunt dezamăgită de mine, pentru că mi-aș fi dorit să spun și să scriu atât de multe cuvinte frumoase la adresa persoanei care mi-a fost și îmi este și acum foarte-foarte dragă... dar cuvintele nu vor să vină.

Acum câteva zile ne-am întâlnit cu toții la bibliotecă să ne amintim de sărbătorile sfinte care se apropiau. Marea familie a bibliotecii și-a amintit și de *seniori*, care au deschis o porțiță spre o nouă lume - lumea pensionarilor. Ce cuvânt e și acesta?! Până nu demult a avut o cu totul altă semnificație pentru mine. Eram de părere că în lumea asta toate își au locul lor, la timpul lor. Totuși, acum, când i-am văzut pe seniorii noștri, acești giganți ai bibliotecii la un loc, cuvântul acesta a căpătat un alt sens. Toate amintirile legate de ei, mi s-au deslușit în fața ochilor...

Doamna Lenuța, doamna aceea blondă, blândă, binevoitoare, veșnica bunicuță din povești, născocitoarea multor acțiuni de la bibliotecă... mentorul meu, căreia pot numai să-i mulțumesc din tot sufletul pentru că sunt ceea ce sunt azi. Pot să spun cu mâna pe inimă că, dacă nu era ea să mă învețe, să mă îndrume, să mă călăuzească, asemenea unei mame care își ajută copilul să facă primii lui pași, să spună primele lui cuvinte, nici eu nu eram atât de devotată acestei meserii.

Domnul Șerban, domnul bibliotecar pe care eu prima dată l-am cunoscut în perioada când încă eram la liceu și veneam să studiez la Sala de Lectură. Știu că toți cei care veneau la *sală* îl vor ține minte toată viața. Eu și acum îl văd stând în mijlocul sălii de lectură, cu picioarele așezate unul peste celălalt, citind presa și sâsâind la tumultul de tineri, unii dintre ei venind să studieze aici, alții poate să lege prietenii. Am avut totodată marea onoare să-l am și ca bun coleg. Cu toții am avut de învățat de la el, un veritabil Domn Trandafir al bibliotecii noastre.

Cum să uităm de domnul Popițiu... *împăratul bibliotecarelor*, domnul mereu bine dispus, înarmat tot timpul cu câte o întrebare sau un compliment bine formulat la adresa tuturor bibliotecarelor.

Mă plec în fața lor, în fața acestor mari personalități (așa simt eu că sunt cei care formează oameni și caractere!), și le doresc sănătate, bucurii și liniște în următorii ani, îi rog să fie cât mai des pe-aproape, avem nevoie de ei!

Mulțumesc că ați fost și sunteți o parte din noi !

Fazakas Éva

Am venit în bibliotecă dintr-un domeniu tehnic, unde totul era altfel față de instituția de cultură unde urma să activez. Aici l-am găsit, la Secția Periodice, unde am fost repartizată, pe Dnul Popițiu, pe care, în timp, l-am apreciat mult, putând spune că am avut o comunicare foarte bună.

A fost omul care, având experiență în acest domeniu, m-a inițiat și pe mine în tainele muncii de bibliotecă. Pentru mine a fost ca un dascăl, ulterior ajutându-mă să-mi consolidez cunoștințele asimilate la cursurile de perfecționare unde am participat din partea instituției.

Am avut parte de o primire foarte călduroasă făcută de colegul meu și, în primele zile după angajare, mi-a prezentat *foarte serios* noile reguli din bibliotecă (*în prima zi vei sta doar câteva ore, apoi, în următoarele zile mai mult și tot așa, treptat, ca să te obișnuiești, să nu-ți fie prea greu dintr-o dată...*), eu am rămas foarte mirată și mi-am dat seama că totul era o glumă apoi, am mers la colegile mele să le spun acele reguli și tare ne-am amuzat. Când veneau colegi cam *de-o seamă* și-l întrebau ce mai face, stătea liniștit (amintindu-mi de Sadoveanu), și zicea cu mult umor: *stau, că de la stat i-au banii!* Avea un umor propriu pe care nu-l puteam desluși, uneori chiar și după plecarea la pensie mă gândeam când vorbește serios sau când glumește. Mereu încerca să păstreze o atmosferă de bună-dispoziție, să uităm de grijile cotidiene...

(O parte din cititorii mai vârstnici de la presă îi simt lipsa, deoarece încerca să socializeze cu ei, deschizând tot felul de discuții, pe diferite teme, care erau foarte importante pentru ei și se antrenau în lungi și interesante *dezbateri*).

Aș vrea să-i mulțumesc pentru întreaga colaborare din toți acești ani și tare mi-aș dori să întâlnesc cât mai des oameni de suflet, valoroși, ca și dragul meu coleg.

Adriana Savu

PELERIN ÎN LUMEA CĂRȚII

Totul a început în urmă cu treizeci și... mai bine de ani... Concret, în anul 1972 când, într-unul din ziarele vremii, am zărit într-un colț un (i-am spune astăzi) mic anunț.

La 1 septembrie, anul 1972, urma să aibă loc concursul de admitere la Școala Postliceală de Biblioteconomie din București.

Astfel că, la data amintită m-am prezentat la concurs. Eram 7 candidați pe un loc. Probe de examen: Literatura română și Istoria României.

După 3 săptămâni am primit în plic confirmarea admiterii mele, iar, pe 1 octombrie avea loc deschiderea cursurilor.

Zarurile au fost aruncate.

Încă de la început am realizat că această școală, prin profesori cu totul dăruți acestei meserii, prin personalitățile culturale (scriitori, artiști) cu care veneam în contact, prin instituțiile culturale la care aveam acces și facilități (Biblioteca Metropolitană, Biblioteca Națională, Biblioteca Universitară, Biblioteca Academiei Române, Opera Română, Teatrul Național etc., etc.), mi se oferea o deschidere culturală cu care nu mă voi mai întâlni. Nu mai pun la socoteală faptul că, fiind unica școală de acest fel în țară, aveam colegi din toate colțurile țării. Veneam fiecare cu obiceiurile zonei sale.

Rămânea doar să știu să profit din plin de aceste oportunități.

Evident, ca o ardeleancă ce mă găseam, am luat totul foarte în serios.

După numai un semestru am avut profesori care au intuit că mă voi dedica cu pasiune acestei profesii și așa a și fost.

Așa am devenit eu, pelerin în lumea cărților, în sensul propriu și figurat al cuvântului.

Fiecare din cei 2 ani de școală mi-au oferit încă o șansă, aceea de a efectua perioade de practică de o lună și jumătate, în cazul meu la Biblioteca Județeană din Oradea, respectiv Biblioteca Universitară *Lucian Blaga* din Cluj și... câteva săptămâni la Biblioteca Județeană Zalău, Sălaj.

După perioada de practică la Biblioteca Centrală Universitară Cluj, s-a propus Școlii Postliceale repartizarea mea la această onorabilă instituție. Asta în condițiile în care absolvirea acestei școli nu-ți asigura repartitia.

Între timp, însă, mă bucurasem de propunerea de a rămâne bibliotecar la Secția pentru Copii a Bibliotecii Județene din Zalău, propunere venită în perioada de practică.

Am acceptat-o.

Încă o dată zarurile au fost aruncate.

De data aceasta, definitiv.

Conform DEX-ului, cuvântul *pelerin* este definit ca însemnând: călător, persoană care călătorește mult. Și aș spune eu, persoană care călătorește mult cu dorința de a afla, de a cunoaște, de a vedea uneori doar cu ochii minții și apoi a transmite, a dăruia celor din jur ceea ce cunoaște, ce a aflat.

Nu fără modestia cuvenită, mie mi-a plăcut să mă consider mereu un pelerin în lumea cărților.

De ce?

Pentru simplul motiv că orice titlu de carte, revistă, ziar, indiferent de domeniu, întotdeauna îmi aprindea curiozitatea. Așa se face că de-a lungul carierei mele de bibliotecar, fără să exagerez, nu a intrat în Secția pentru Copii nicio carte nouă pe raft înainte ca eu să-i vizitez coperta, foaia de titlu, cuprinsul, anumite capitole din cuprins sau fără să lecturez măcar o poveste sau câteva poezii, dacă era un astfel de volum.

Călătoream în lumea cărților. Recunosc că în formarea acestei deprinderi m-a ajutat și faptul că încă din școală am îndrăgit catalogarea și clasificarea publicațiilor. Ori, aceste prelucrări presupuneau, musai o astfel de călătorie.

În urma acestei răsfoiri sau a lecturii pe diagonală, îmi notam cărțile pe care consideram că în timp trebuie să le citesc. Și... le citeam! Și asta mi se întâmpla și când intram într-o librărie sau aveam (și aveam!) acces la stocul de cărți noi achiziționate pentru Secția pentru Adulți sau Sala de Lectură.

În bibliotecile mari aveam, zic eu, o foarte bună intuiție a cărților valoroase prin simpla consultare a cataloagelor tradiționale, mai ales a catalogului sistematic, iar mai spre *apus* a cataloagelor online. În prezent este un privilegiu pentru orice bibliotecar sau cititor faptul că poate accesa rapid cataloagele oricărei biblioteci sau noutăți editoriale.

Și... acum revin puțin: în călătoria mea în lumea cărților (vizualizarea copertilor, răsfoirea, cititul pe diagonală sau lectură profundă), rețineam elemente, citate, ilustrații, descrieri, elemente bibliografice care se constituiau în trimiteri la viitoarele acțiuni de promovare a cărților și a lecturii. Pentru că - nu-i așa? - această eră informațională își are superficialitatea ei. Nu voi intra în detalii pe acest subiect. Dar, cred că din acest motiv bibliotecarul de astăzi trebuie să revină tot mai mult la grija și preocuparea de a promova cartea și a forma cititori și nu doar utilizatori ai serviciului de bibliotecă, fără a neglija, desigur, și acest aspect.

Este foarte important ca atunci când un bibliotecar are în mână cărți cu informații valoroase sau cu un mesaj valoros, în urma consultării lor sau a lecturii profunde, să dorească să dea eficiență acestor preocupări.

Astfel, în activitatea mea luau naștere acțiunile de promovare a cărții și a lecturii.

Se nășteau la Secția pentru Copii: prezentările de cărți, recenziile unor cărți, concursurile literare sau informative, jocurile literare, excursiile literare, expozițiile cu caracter informativ, documentar sau de recomandare, folosindu-mă de trimiteri și conferindu-le exhaustivitate și la care copii și dascăli și adesea părinți participau și sigur participă și în prezent prin colegii mei, cu atâta drag și curiozitate având pe chip întipărită uimirea: ce lucruri și informații interesante știe doamna bibliotecară din cărți!

Ia să citesc și eu!

Și... așa... azi o carte, mâine alta, punem câte puțin la temelia lecturii și implicit a formării cititorului (și nu doar a informării utilizatorului pentru că de informat tot se informează că nu are încotro. Îl împing vremurile de la spate).

Cât despre lectură, poetul francez Claude Roy spunea: *Lectura ne ajută să ne comportăm cu ceilalți, să ne îmbogățim cunoștințele. Datorită ei știm că în jurul nostru sunt o mulțime de spirite, de persoane diferite, care ne învață câte ceva. Lectura înseamnă să dai cuvântul altora, înseamnă libertatea de a asculta, de a răspunde.*

Iar Horea Roman Patapievici spunea undeva (citez din memorie): *Divertismentul este democrație, cultura este aristocrație.*

Și acum, apropiindu-mă de final aș mai spune: a fi pelerin în lumea cărților înseamnă a căuta, a avea curiozitatea de a afla, a ști, a cunoaște.

Bibliotecarul din orice vremuri, dar mai ales cel de astăzi, e nevoie să fie un om foarte bine informat. Sigur, asta nu înseamnă, Doamne ferește, să le știe pe toate. Ca să fie bine informat presupune să fie

capabil să găsească și să dezvăluie sursa spre informație. Adică să-i dea utilizatorului sau cititorului undița și nu neapărat pește.

Există însă și utilizatori ai serviciilor bibliotecii sau chiar cititori care-și doresc direct *peștele* și nu *undița*. Trăim doar sub bombardament informațional.

În aceste situații, bibliotecarul devine și mai motivat în nobila sa muncă. Eu, spre exemplu, simțeam o imensă bucurie în suflet ori de câte ori reușeam să le *umplu* utilizatorilor brațele cu cărți care le dezvăluiau informațiile căutate sau cu îndrumările verbale sau recomandări tot verbale. Mă bucura - bucuria și uimirea lor că au găsit din plin ceea ce căutau și uneori nu sperau să găsească.

Mi-a plăcut întotdeauna să sesizez diferența dintre utilizator și cititor.

Utilizatorul serviciilor de bibliotecă de cele mai multe ori este acela care dorește informații: repede, aici și acum. Pentru el, în cele mai multe cazuri, nevoia de a citi sau chiar de a frecventa biblioteca se va opri odată cu terminarea școlii sau poate participarea la un concurs.

Aici rolul bibliotecarului devine major. Subtil și cu diplomație va trebui de fiecare dată să-i strecoare și o carte pentru lectură, evident însoțită de o fină argumentare.

În ce îl privește pe cititor, aici rolul bibliotecarului devine covârșitor. Nu de puține ori acesta spune: *Recomandați-ne ceva bun de citit*. Depinde de tine, bibliotecarele, dacă acesta îți va cere și a 2-a și a n-a oară să-i recomanzi o carte!

Depinde de tine, bibliotecarele, ca în urma unei acțiuni de promovare a cărții, fie el cititor sau utilizator să-ți spună: *aș vrea să citesc cartea (cărțile) despre care ne-ați vorbit la acțiune*.

Ileana Neaga

MĂRTURISIRI... AMINTIRI... ÎNDEMNURI...

*La orice despărțire murim câte puțin
Te simți mai singuratic, mai străin...*

Nu putem să oprim timpul... vine o vreme când toți trebuie să plecăm... dar *taina existenței umane nu stă în a trăi, ci în a ști pentru ce trăiești*, adică să sfințim locul unde ne petrecem o parte însemnată din viață, să înlăturăm superficialitatea și indiferența... să păstrăm numai amintirile frumoase.

Ne naștem toți niște *ignoranți*. Majoritatea lucrurilor pe care le cunoaștem ca adulți sunt rezultatul interacțiunii noastre cu dascălii copilăriei, cu manualele școlare, cu cărțile, lecturile noastre particulare, cu părinții, cu prietenii și cu colegii.

După 1990, a fost un nou început în activitatea mea profesională, începutul profesiei de bibliotecar. Au urmat ani de perfecționare, perfecționare personală, profesională, împlinirea mea ca om, acumularea de cunoștințe în mai multe domenii de activitate. Dar, ai vrea să știi din toate câte ceva pentru tine, iar apoi să le poți oferi și altora, fiindcă te simți responsabil față de cititorii tăi. Cel mai mult mi-a plăcut când *scormoneam*, pentru a le asigura bibliografia necesară tinerilor pentru examenele de bacalaureat, facultate sau doctorat. Eram nespus de bucuros când sala de lectură era neîncăpătoare pentru tinerii tot mai dornici de cunoaștere. Acesta este și motivul pentru care am început mărturisirile cu perioada de încheiere din activitatea profesională de 46 ani.

Până nu demult îmi plăcea să cred că toate cărțile din lume dau un răspuns pentru cine vrea să afle rostul vieții - dar acum, la sfârșitul carierei mele profesionale, îmi permit să recomand pentru tineri, pentru cei cu experiență mare, pentru cei cu funcții, practic pentru toți, o carte foarte necesară pentru pregătirea pe drumul vieții - BIBLIA - cartea tuturor cărților.

Apoi, am muncit în domeniul cultural, la Comitetul Județean de Cultură, unde am participat la planificarea și organizarea numeroaselor manifestări culturale, spectacole cultural-educative cu participarea unor mari actori și instituții de valoare (Teatrul de Comedie București, Filarmonica Cluj-Napoca, Teatrul Național din Cluj-Napoca), prezentări de cărți, dezbateri etc.

Perioada octombrie 1972 - februarie 1980 la Comitetul Județean UTC Sălaj, a fost de cunoaștere și întâlnire cu multe cadre didactice și elevi, răspundeam de învățământul liceal, dar, deși toate activitățile

erau subordonate politico-ideologic, erau activități de formare, de educare și reeducare, de bun simț și respect.

Începutul carierei mele de dascăl, 15 septembrie 1964 - octombrie 1972, a fost la Școala Generală Sînpetru - Almașului și satul Trestia.

Am fost profesorul și dirigintele unor copii de țărani vrednici, copii cu dorința de a pătrunde în taina cărților, de a dobândi cunoștințe necesare pentru a răzbate într-o viață plină de nevoi și greutăți.

Am iubit mult acești copii, am petrecut în afara orelor de curs majoritatea timpului cu ei. Am organizat multe activități sportive, culturale, educative, distractive, munci patriotice și în folosul comunității. De asemenea, întâlnirile cu personalitățile acelei perioade, excursiile, concursurile, taberele, au fost de nelipsit. Din banii muncilor prestate am cumpărat primul televizor și antenă pentru școală. Astăzi, sunt mândru de toți, ei sunt adevărați oameni vrednici, unii plecați din sat, alții rămași acolo și gospodari de frunte.

Iar acum... 1 ianuarie 2011, sunt pensionar... și voi continua pregătirea personală și spirituală, fiecare lucru își are locul său unic în imensa simfonie a Creației.

Doresc să rămân în amintirea colegilor ca un om imperfect, dar care a purtat un respect deosebit în primul rând colegilor, apoi colegilor bărbați.

Mulțumiri actualei conduceri pentru înțelegerea și sprijinul acordat.

Gavril Șerban

POVESTE

Pe drumul prăfuit al orașelului nostru, camuflată de fumul negricios țâșnit din țevile de eșapament ale mașinilor, se târa, oprindu-se din când în când, obosită, o broscuță țestoasă. Un lucru cam neobișnuit pentru zona noastră, dar nu-i așa ?... voi știți deja, că mie nu-mi place să scriu despre lucruri foarte, foarte firești.

Deci, cum vă spuneam, cu o mutrișoară foarte posomorâtă, cu capul plecat, cu năsucul aproape lovind marginea trotuarului, cufundat în cele mai intense gânduri, înainta broscoiul nostru (pentru că am uitat să vă spun încă de la început, că broscuța noastră era, de fapt, un broscoi). Lui i s-a părut că a bătut cale lungă până a ajuns aici, dar în realitate parcursese doar câțiva zeci de metri. Era aproape de centrul orașului. Voia neapărat să ajungă la bibliotecă...

Oare ce ar vrea să facă un broscoi la bibliotecă? Aveți un pic de răbdare și vă povestesc...

-Uite ce piatră mare și frumoasă! - auzi broscoiul, și dintr-o dată simți că piciorușele lui firave și obosite se dezlipesc de praful bine așezat al drumului. Își trase căpșorul și piciorușele în semn de apărare, în adăpostul oferit de carapacea sa și asculta atent.

-Nu e piatră, nu vezi? E o broască țestoasă - se auzea o voce pițigăiată.

-Dă-o încoace! Să văd mai bine!... Ce se va bucura nepoțelul meu!... Și dintr-o dată, broscoiul nostru se simți trântit într-o pungă de plastic...

-Acum i-l și duc! - spunea bunicuța. Mă voi urca într-un autobuz, în cea mai apropiată stație, și o să-i duc animaluțul acesta.

Broscoiul s-a speriat foarte tare. Oare unde ajung iar? - se întreba. Oare cum fac, să evadesc din nou? Oare cum mai ajung eu la bibliotecă? A început să protesteze. S-a zbătut iar și iar, dar oboseala și-a lăsat adânc amprenta asupra lui și a căzut într-un somn adânc, adânc, adânc... Visa...

Era o zi foarte friguroasă a lunii noiembrie. Leo (pentru că așa îl chema), înota fericit alături de frații lui într-un acvariu mare, plin de alge, broscuțe și floricele din plastic. Acvariul era pictat așa de frumos,

încât broscuțelor li se părea că tot timpul au un curcubeu deasupra capului. Acum, aceasta era casa lor. Au fost zile deosebite cele petrecute aici. Erau într-un magazin al unui medic veterinar cunoscut din orașul Zalău și ... DA... erau de vânzare.

Povesteau, chicoteau despre viața lor de dinainte să ajungă aici, de perioada în care erau alături de părinții lor, despre vremurile când toți zece formau o familie mare, unită și fericită. Toți știau perfect ce îi așteaptă. Aveau să fie înfiați de o familie, care le va purta de grijă de acum încolo. În momentele de față, încercau să profite de tot timpușorul lor, ca să fie împreună, să se joace și să se iubească.

Poc! Poc! Poc! Se auzi o ușoară bufnitură pe peretele acvariului, apoi un strigăt ascuțit:

-Mamiiiiiiiiii! Pe ăsta îl vreau... Mamiiiiiiiiiiiiii... mami, tati..... tati!!!!!!!!!!!!!!... pe ăsta! Te rooooooog!

-Care, dragul meu? - se auzi zgomotul tocurilor mămicii. ăsta ți se pare mai simpatic? Bine, dragă. Pe acesta îl dorim! se întoarse mama către vânzător. Leo se simți prins într-o plăsuță, iar apoi pus într-o cutiuță mică și pufoasă alături de punguța cu alimentul lui preferat: meniul pe zile: cu viermișori, vitamine, găze micuțe și multe alte bunătăți.

-Ce mă bucur, mami! În sfârșit o să am și eu un prieten! - a exclamat cu o bucurie sinceră de tot copilul.

Când au ajuns acasă și s-a simțit scos din cutie, Leo a putut să observe un copil ca oricare altul, cam de șase ani, frumușel, aparent răsfățat și foarte-foarte vorbăreț. Acum avea o familie. O familie compusă din el, băiețelul Erik, mama și tatăl lui. Nu știa ce să facă: să se bucure pentru noul cămin sau să fie trist după frații lui, de la care nici măcar n-a avut ocazia să-și ia rămas bun.

-Am să te numesc Leo! - zise băiatul. O să te numești ca broasca țestoasă, preferata mea, din filmul cu țestoasele Ninja: Leonardo. Mami m-a dus la bibliotecă și mi-a spus că Leonardo, țestoasa ninja, și-a primit numele după marele savant, pictor, sculptor și nu mai știu ce, Leonardo Da Vinci. Am văzut în enciclopediile de acolo și poze cu lucrările lui și cu el. Mi-au plăcut foarte mult. Cândva o să te duc și pe tine acolo, la biblio. Sincer, mă bucur că tu nu semeni cu Leonardo cel adevărat. El e cam bătrân, și mai urâțel așa, în schimb, tu ești drăgălaș, micuț și dulce. Când o să te duc cu mine o să-ți arăt și Copacul Cărții. Mami zice, că în sufletul fiecăruia dintre noi, există un copac al cărții, trebuie doar să-l lăsăm să iasă la suprafață. Nu prea înțeleg eu ce vrea să zică ea cu lucrul acesta, dar când voi fi mare, sper că voi ști și eu. O să-ți placă și ție de el și de fructele sale. Mămica mi-a povestit o groază de povești despre ele.

Au urmat zile, săptămâni frumoase. Leo și Erik au devenit cei mai buni prieteni. Au stat aproape toată ziua împreună: s-au jucat, s-au uitat la pozele din cărți. Erik avea un costumaș de broască țestoasă, cumpărat de mama lui, pe care de fiecare dată când îl îmbrăca, îl făcea pe Leo foarte fericit. Îi amintea de frații lui. În fiecare seară au ascultat poveștile pe care le citea mama lui Erik. Lui Leo îi plăceau cele despre copacul cărții. Se simțea mai în largul lui când le asculta.

Din păcate, fericirea broscuței și a lui Erik n-a durat vreme foarte îndelungată, s-a întâmplat ceva... toți au plecat de acasă. S-a lăsat o liniște de mormânt. Erik a lipsit mai multe zile de acasă. Doar tatăl lui mai venea seara, trist și obosit. Îi dădea lui să mănânce și pleca din nou. Leo a devenit tot mai trist și mai singuratic... toți au uitat de el, și Erik, și mama lui. În plus, tatăl lui Erik îi așezase acvariul pe o bibliotecă din camera copilului. Stând așa singur și posomorât, cu burtica lui care protesta de foame tot mai vehement sub carapacea lui micuță, Leo s-a gândit la ceva... a fost curios să vadă ce se mai întâmplă și în afara acvariului. S-a ridicat ușor în două lăbuțe, și-a luat avânt, și hopa... deja era lângă cărțile de pe raftul bibliotecii. Ghiorrrrr... făcea burtica lui... Vai ce foame îmi e! N-a mai venit nimeni să-mi dea de mâncare

de două zile! S-a apropiat ușor de cărți... Ce-ar fi să gust din foile astea? Și s-a apucat el încet să ronțăie din paginile crocante ale cărților... Fiecare carte avea alt gust, altă mireasmă. Avea un sentiment ciudat. Parcă, după fiecare foaie mâncată, se simțea mai deștept. Ba putea să recite lejer din operele lui Petőfi, ba putea să descrie cu ușurință așezări geografice, ba putea să enumere evenimente istorice importante... De fapt, știți ce se întâmpla?!? El citea, mâncând... interesant... nu-i așa? Fiecare carte mâncată, era, de fapt, câte o carte citită.

În fiecare noapte ieșea la câte o gustărică... Uite așa până când a gustat dintr-o revistă... I... D... E... I... Mușca și citea... și, și lui îi veneau idei. Era revista bibliotecii. A citit și despre copacul cărții, și despre mulți bibliotecari pricepuți care au făcut tot felul de lucruri însemnate pentru biblioteca lor. S-a gândit el, după ce a mâncat, pardon, a citit din revistă că i se pare ciudat faptul că această bibliotecă nu are o mascotă...

Ce-ar fi oare să evadez, să mă duc la bibliotecă și să întâlnesc copacul cărții - el vorbește pe limba mea - și am să-l rog să mă ajute să devin EU mascota bibliotecii? - gândea el.

Trăia zile în șir alimentat de această dorință. Și pentru că Erik și familia lui păreau să fi intrat sub pământ, și-a făcut chiar un plan despre cum să evadeze. A citit din cărți și adresa bibliotecii, cum trebuie să ajungi acolo, ce are prin jur biblioteca, autobuzele din zonă...

-Și asta e! s-a trezit broscuța în punga de plastic! Bătrâna vrea să ajungă în stația de autobuz din centru! Evrika! De ce nu m-am gândit mai repede? În fața bibliotecii este cea mai apropiată stație de autobuz. Tot ce trebuie să fac e să rod punga, înainte ca bătrâna aceasta să urce în autobuz...

Și Leo al nostru a început să roadă, mai ceva decât cărțile. Încă un pic și încă un pic, și deja a reușit să scoată căpșorul lui deștept din punga bătrânicii. Mai un pic, mai încă un pic, și trosc!..... era din nou pe trotuarul prăfuit. Acum nu l-au mai deranjat firicelele de praf, nici vântul, nici zgomotul infernal al mașinilor. Tot ce și-a dorit a fost știți voi.... biblioteca... A ridicat privirea,..... și.... a citit..... Biblioteca Județeană I.S.Bădescu Sălaj. A răsuflat ușurat. S-a uitat în stânga și l-a văzut măreț și zâmbitor și pe Copacul Cărții... *Te-am așteptat dragul meu*..... Lacrimi de fericire șiroiau pe fața aventurierului nostru [...]

De atunci Leo este mascota bibliotecii... Nu mă credeți ? Haideți în vizită! O să-l puteți vedea la Secția pentru Copii.

Iar acum pentru cei care și-au pus fel și fel de întrebări...

Unde a dispărut Erik și familia?... Mama lui a născut o fetiță superbă, dar bolnăvicioară, și a trebuit să stea mult timp la spital cu ea. De Erik au avut grijă un timp bunicii.

Cum a evadat Leo? Hm... ar fi cam prea mult să vă povestesc acum, dar într-o altă poveste o să vă dau mai multe detalii... bine?

Cum de a reușit Leo să citească toate aceste cărți???

Ei dragii mei, cum v-am mai spus în fiecare poveste de-a mea, minuni există, doar trebuie să deschidem larg ochii să le și observăm.

Erik l-a mai întâlnit pe Leo?

Firește că da! Mama lui este una dintre bibliotecarele de la Secția pentru Copii... da... nu?

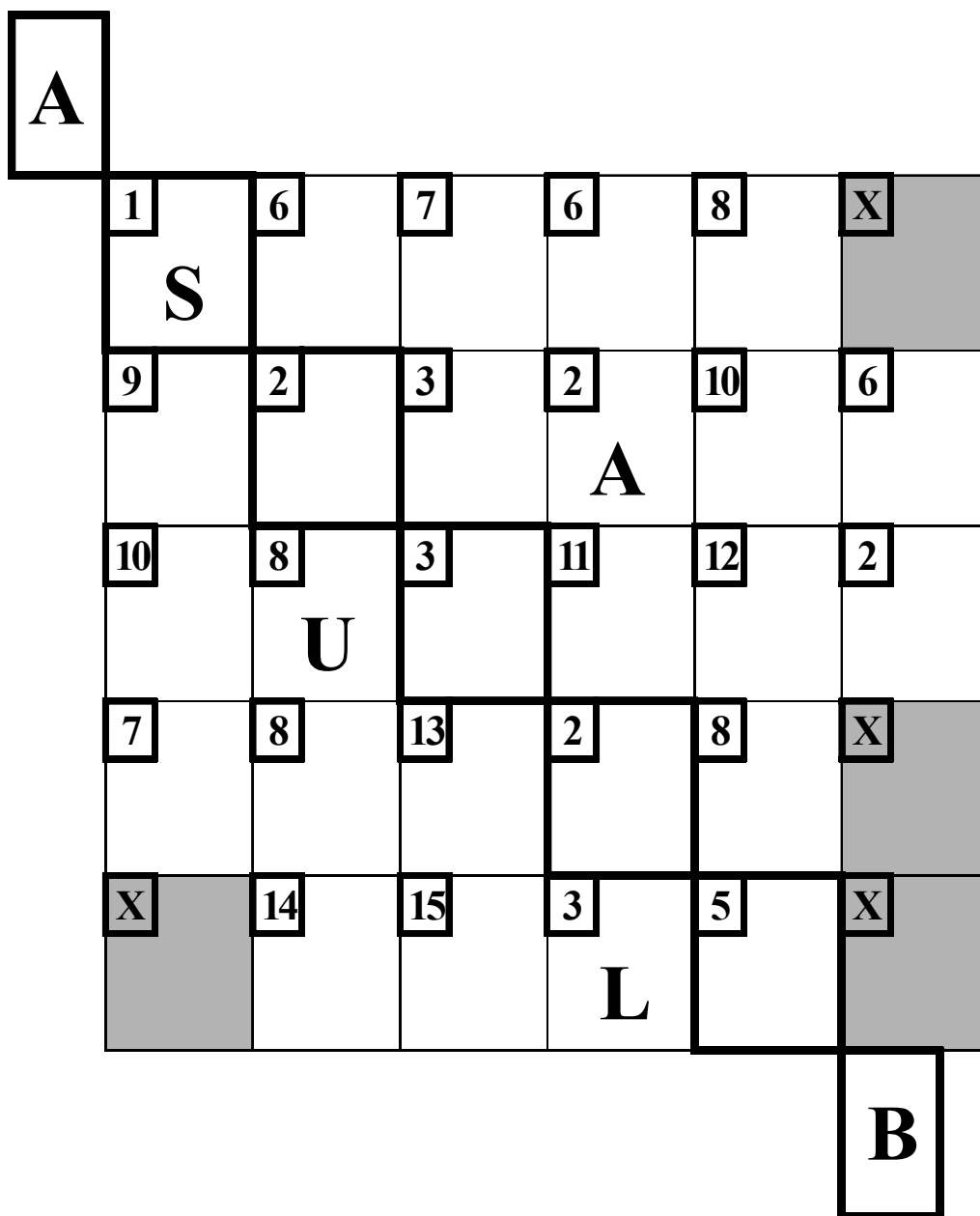
Sfat: Îi rog pe toți cititorii acestei povești, ca în pofida celor citite mai sus, să încerce mai bine să citească, așa cum au învățat la școală și să nu se apuce de mâncat cărți... pentru că, noi știm cu toții, *Cititul nu dăunează grav sănătății!*— iar dacă totuși veți alege cealaltă cale, cea a lui Leo: Fiți selectivi! Vă implor!

Bineînțeles că va urma...

Fazakas Éva

ARITMOGRIFUL JUDEȚELOR DIN ROMÂNIA

Înlocuind, corect, cifrele cu litere, pe **diagonala marcată A-B** veți găsi denumirea județului a cărei reședință este orașul de la poalele Munților Meseș, munți, care încheie lanțul Carpaților, iar pe cele **5 orizontale**, veți găsi denumirea a 5 județe, câte unul din fiecare regiune istorică a României: Transilvania, Moldova, Dobrogea, Muntenia și Oltenia.

SOLUȚIA ➡

ARITMOGRIFUL ORAȘELOR ȘI JUDEȚELOR DIN ROMÂNIA

A	1	4	9	8	10	9	X	X	X
	1	2	11	9	2	X	X	X	X
	1	9	3	9	2	X	X	X	X
	X	12	8	2	4	12	8	2	X
	3	9	10	9	4	9	6	8	X
	X	7	2	10	3	5	9	X	X
	X	X	X	1	4	9	6	13	14
	3	13	15	6	7	9	15	7	9
	X	1	13	7	13	6	9	15	8
B									

Înlocuind corect numerele prin litere, pe **diagonala A-B**, veți găsi numele celui mai mare oraș din România, capitala țării, iar pe **orizontale** veți găsi denumirea a 9 orașe - municipii și reședințe de județ - doar acele orașe, care poartă aceeași denumire cu numele județului din care fac parte.

SOLUȚIA ➡

Ioan Petre Blaga

SUGESTII DE LA UTILIZATORI...

Pentru un om care iubește cartea, cultura și cunoașterea, sala de lectură a unei biblioteci este un loc la care merge cu drag.

Pentru mine sala de lectură este locul cel mai potrivit pentru studiu întrucât îmi oferă materialele necesare pentru a-mi completa sursele de informare (atlase, tratate) din care învăț pentru examenul de admitere, dar și pentru că atmosfera de aici mă îndeamnă la studiu.

Mi-ar fi plăcut tare mult dacă aș fi *descoperit* acest loc din primii ani de liceu deoarece atunci când citeam doar fugitiv titlurile cărților de pe rafturi mă gândesc la câte cunoștințe aș fi putut să adaug *bagajului* meu dacă aș fi citit aceste cărți. Acum, sau cel puțin în acest an, timpul nu îmi permite să studiez altceva în afară de materiile din care voi susține examenele finale.

Mă gândesc la puținii tineri de azi care ar fi interesați și bucuroși să poată veni aici și să citească o enciclopedie, o carte sau un tratat pe care nu îl au la îndemână.

Din câte am discutat cu câțiva dintre colegii mei, nici măcar nu știau unde se află sala de lectură. În acest sens, una dintre sugestiile mele ar fi să se facă *puțină publicitate și sălii de lectură*. De asemenea, pentru cei care vin aici și vor să se delecteze cu lectura, probabil că ar fi utilă o listă cu cărțile nou apărute sau o listă cu cărțile care *trebuie neapărat* citite (... la fiecare domeniu: autor și cărțile reprezentative).

Tot astfel cred că pentru zălăuani ar fi interesant să participe la anumite *seri culturale* în care să se discute pe marginea unei cărți.

În timpul în care am stat la sala de lectură am observat că personalul de aici se pregătește pentru diferite activități: lansarea unei cărți, proiecția unui film în cadrul proiectului despre familie. Acest lucru este de apreciat și țin să încurajez aceste activități.

În final, chiar dacă în acest an timpul petrecut la sala de lectură îl ocupă studiul pentru examen, acest loc este *unul dintre locurile unde merg cu drag*.

Laura But

În viziunea mea biblioteca e sinonimul perfecțiunii în domeniul cunoașterii; într-un cuvânt VIAȚĂ. Ciudat e faptul că elevul contemporan nu se bucură de lumea cărților, fiind acaparat de *virusii electronicii*.

O sugestie pentru o activitate mai bună a bibliotecii, implicit a Sălii de lectură... Greu de spus!

Nu cartea trebuie să-și aplece podoaba în fața omului, ci el, prin puterea conștiinței și a rațiunii trebuie să descopere drumul înălțării.

Omul e asemeni unei păsări, ce zboară liberă prin paginile necunoscutului. Odată străbătut acel necunoscut, acesta se transformă-n cunoaștere.

Până și marii actori ai României îndeamnă tineretul la lectură, însă efortul lor e luat în derâdere. Probabil, în acest oraș, mai mult de jumătate din populație gustă, zi de zi, din dulceața cuvântului și poate, jumătate din jumătatea populației nu frecventează Biblioteca Județeană, mulțumită fiind cu biblioteca personală. Pentru acești oameni, mă gândesc la o sugestie... Un banner (afiș mare), prin care să se facă o reclamă bibliotecii, cu un titlu sugestiv și un motto care să îmbrățișeze întreaga magie a cuvintelor.

Larisa Pop

Să nu lăsăm să treacă o zi fără să deschidem o carte sau să pășim printre litere și să descoperim esența vieții.

Mi-am petrecut anii studenției la Iași, fiind mereu aproape de Biblioteca *Mihai Eminescu* și am ajuns și pe aceste meleaguri, primul lucru pe care l-am făcut a fost să vizitez și Biblioteca *Ioniță Scipione Bădescu* din Zalău.

Recunosc că am rămas profund impresionată - nu mă așteptam să găsesc această locație plină de căldură, de învățătură, de un personal minunat, încât devin nostalgică, amintindu-mi cu plăcere de Iași.

Așa cum o carte nu trebuie judecată după coperte, tot așa nu trebuie să judecăm un lucru după aparențe și precizez din nou că această bibliotecă are un număr impresionant de cărți din toate domeniile, multe din ele de actualitate și de un mare folos.

Aș aminti și un mic dezavantaj și anume - spațiul - ceea ce a dus la diviziunea bibliotecii și ar fi păcat ca acest lucru să nu se rezolve în viitorul apropiat.

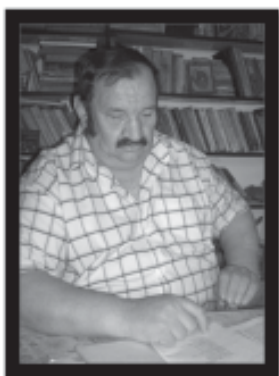
Încă o dată, mulțumesc tuturor celor care ne pun la dispoziție acest lăcaș (și-mi permit să-l numesc *de cult*) și le recomand tuturor să pătrundă-n această instituție, care nu este altceva *decât un izvor de înțelepciune* al nostru, al cititorilor!

Alina-Diana Hurjui

IN MEMORIAM

T. TUDOR TOPAN

S-au împlinit patru ani (în 23 iunie 2010) de când remarcabilul profesor de matematică Teodor Topan de la Școala Gimnazială *Silvania* din Șimleu Silvaniei a părăsit, fulgerător, viața pământească.

Matematica, scrisul și, mai ales, poezia au fost pentru Teodor Topan *modul lui de viață*. Orașul de sub Măgura Silvană i-a oferit ogorul fertil în care a semănat, au încolțit și, apoi, au ajuns la maturitate versurile lui albe. Distinsul dascăl a reușit să depășească condiții și schimbări instructiv-educative și cultural-artistice, continuând să ofere satisfacții perene celor care l-au cunoscut, până-n ultima clipă (la 60 de ani).

Membru marcant al galeriei de profesori șimleuani și sălăjeni, Teodor Topan era venerat ca un matematician de excepție. S-a născut cu pasiunea matematicii, iar, pe parcurs, le-a dobândit pe cele ale cititului și scrisului, care i-au făcut viața plină de fericire. A știut să-și urmărească propria viziune despre educație și cultură, fără să se compromită. Era, întotdeauna, o companie plăcută, un om cu care puteai aborda orice subiect de discuție.

Celebru prin omenescu-i firesc și cu o gândire tot mai maturizată de trecerea timpului care-l durea, eminentul dascăl s-a mișcat ușor și bine între cifre și cuvinte, între discipoli și părinții acestora, între colegi și amici, lăsând în urma lui un oraș de prieteni, trei volume de poezii (**Parabole de lună, Triunghiul de stele și Paraboloidul sferic**), două volume de specialitate (**Exerciții și probleme, Teste de matematică**) și Fundația cultural-științifică *Tudor Topan*, cea care a promovat un mare concurs interjudețean de matematică, ajuns la a V-a ediție.

Pentru toate acestea, T.Tudor Topan (cum îi plăcea să semneze) este considerat un *șimleuan de vază*, menținându-și reputația de dascăl și de poet de excepție și, mai mult de-atât, este *omul de omenie ce-a intrat în veșnicie*. De aceea, în memoria lui, am scris această poezie:

Veșnicie...

S-a născut la ceas de poezie,
din murmur de izvoare și de vise,
din lumina curcubeului,
la Ulmeni-Mânău,
adunată-n trei culori
în satul său.

S-a grăbit s-ajungă
la ceas de descânt,
fără a mai așterne
în triunghiul cu stele
niciun cuvânt.

Cu o sferă de lumină
i-a bătut soarta în geam,

Liniștea de infinit
nu-l mai înfioară,

ca triumghiul său cu stele
să devină sălăjean.

Prin parabole de stele
s-a pripășit în Țara Silvaniei,
țară de legende și de tărâm sfânt,
împlinindu-și al visului destin
în învățământ.

La sfârșit de an școlar
și-a rotunjit anii-n calendar
și-n alean de dor ce doare,
a trecut în locuri sfinte
lăsându-ne fără cuvinte,
doar cu aducere aminte.

A urcat fruntea-i semeață
peste zare, sus la Cer,
iar versul i-a rămas
de-acuma stingher...

căci n-a murit,
ci, s-a născut a doua oară !

Ne doare timpul în trecerea lui,
că de-acum nu ne mai provoacă
lucrurile în Univers
și nu-i mai încap
poemele în nici un vers.

Iar acelor fapte,
făcute cu bună seamă,
le rămâne - mereu - dator
deși, acolo, sus, dă... vămă !

Vom contempla a lui veșnicie
pe soclul închipuitei statui,
cu un triumghi cu stele
și parabole de lună,
pentru că, nimbat în vers,
avea multe să ne mai spună!

Marin Ștefan,
profesor

ALEXANDRU V. MATEI

N. 23 noiembrie 1950, comuna Chinteni, județul Cluj.

Absolvent al Facultății de Istorie-Filosofie a Universității Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca (1973), cu specializarea arheologie dacică și romană. A obținut doctoratul în anul 1999 cu teza *Daci și romani în nord-vestul Daciei (sec. I.a. Chr.-sec. III. p. Chr.)*. De la absolvire și-a desfășurat activitatea la Muzeul

Județean de Istorie și Artă Sălaj, iar în perioada 1983-2000 și 2006-2010 a fost directorul acestei instituții, îndeplinind și funcția de director al Oficiului Județean pentru Patrimoniul Cultural Național. A inițiat și a susținut conservarea în situri a monumentelor Complexului arheologic de la Porolissum. A făcut parte din echipa care a început cercetările de la Porolissum (1977). A participat la ultimele campanii de săpături în castrul de la Buciumi (1974-1976) și a reluat investigațiile din castrul de la Romita (1995-1997). A mai efectuat cercetări la Panic-Zalău, Șimleu Silvaniei, Zalău *Valea Miții*, Popeni-Cuceu, Nușfalău, Badon, Bocșa, Sîncraiu Almașului, Mirșid, Hereclean, Valcău de Jos, Supuru de Sus. A publicat peste 50 de studii și articole în reviste de specialitate și a participat la 12 congrese și 6 simpozioane științifice internaționale, fiind unul dintre principalii organizatori ai celui de-al XVII-lea

Congres al Limes-ului (Zalău, 1997). A fost *membru* al Asociației profesionale internaționale *Rei Cretariae Romanae Fautores*, membru al Comisiei Naționale de Arheologie, *membru-vicepreședinte al Comisiei Zonale nr. 8 de Nord-Vest a Ministerului Culturii*. *Premii*: În anul 2004 a primit Ordinul *Meritul Cultural în grad de Ofițer*, *Diplomă de excelență* (2006).

A încetat din viață la 4 septembrie 2010, la Zalău.

Opera: *Volume colective: Castrul roman de la Romita-Certiae* (Zalău, 1997), *Porolissum. Ausschnitte aus dem Lden einer dakisch-römischen Grenzsiedlung aus der Provinz Dacia Porolissensis* (Amsterdam, 1998).

ȘTEFAN GOANȚĂ

(pseudonime Șteg, Gheorghe Gheorghe, Ștefan Izvoran, Ioan Pașca, Ion V. Știutu etc.)

N. 11 martie 1933, Nuntași-Histria, județul Constanța.

Absolvent al Institutului Pedagogic de 3 ani din Cluj. În perioada 1960-1963 a fost profesor

suplinitor la Școala Elementară de 7 ani din Gîlgăul Almașului, iar din 1964 până în 1968 a fost profesor și director la Școala Gimnazială din Cizer. În anul 1968 a fost numit director al Centrului Creației Populare Zalău, apoi directorul Casei de Cultură a Sindicatelor (1973-1975), revenind la Centrul Creației Populare până în 1990, an în care, pentru o scurtă perioadă de timp, a fost redactor la ziarul **Graiul Sălajului**. A frecventat cenaclurile literare studențești și cenaclurile *I.S. Bădescu* și *Silvania* din Zalău. A debutat în revista **Universitatea** cu schița **25 de bani** și aproape simultan în revista **Luceafărul** cu schița **Cine ești tu, mă!** Din 28 februarie 2001 este membru al Uniunii Scriitorilor. *Colaborează* la revistele: **Universitatea, Luceafărul, Vatra românească, Cronica, Steaua, Tribuna, Graiul Sălajului, Sălajul Orizont, Cântarea României, Bună-dimineața, Caiete**

Silvane, Vatra veche. *Premii:* premiul al III-lea la Concursul de poezie *Nicolae Bălcescu*, ediția a VI-a, Râmnicu-Vâlcea (1979) (pseudonim Ioan Pașca), premiul ziarului **Milcovul** la concursul de creație al celei de-a XV-a ediții a Salonului literar Dragosloveni, premiul al III-lea pentru teatru la concursul de creație literară *Mihail Sadoveanu*, Piatra Neamț (1981), premiul Centrului Județean al Creației Populare Teleorman la ediția I a concursului de proză scurtă *Marin Preda*, Siliștea Nouă (28-29 mai 1982), premiul al II-lea pentru teatru la concursul de creație literară *Tudor Arghezi*, ediția a III-a, Tg. Jiu (21 mai 1983), premiul revistei **Cronica** la concursul de creație literară *Vasile Alecsandri*, ediția a VII-a, Iași (25 iulie 1983), premiul revistei **Albina** pentru proză la concursul de creație *Mihail Sadoveanu*, Piatra Neamț (noiembrie 1983), premiul Comitetului de Cultură Cluj pentru teatru la concursul *Octavian Goga*, ediția I, premiul Centrului Județean de Creație Populară Iași la concursul *Vasile Alecsandri* ediția a X-a (15 iunie 1986), premiul I pentru creație dramatică la concursul național *Cântarea României* (august 1983), (pseudonim Irina Pașca), premiul special al juriului și premiul revistei **Cântarea României** pentru teatru la concursul *Tudor Arghezi* (Tg. Jiu, 1988), premiul Editurii Dacia din Cluj-Napoca pentru proză scurtă la concursul *Octavian Goga*, Ciucea (mai 1988), premiul I pentru proză la concursul *Afirmarea*, Satu Mare (15 mai 1988), premiul I pentru proză scurtă la concursul de satiră socială *Tudor Mușatescu*, ediția a V-a, Câmpulung-Muscel (3-5 iunie, 1988), mențiune la concursul de proză scurtă *Pavel Dan*, ediția I (22-24 septembrie, 1995), Cluj-Napoca.

A încetat din viață la 19 octombrie 2010, la Liebling, județul Timiș.

Opera: **Altarul de nisip** (Craiova, Ed. Universalis, 1993), **Patul de zăpadă** (Craiova, Ed. Universalis, 1995), **Vinul de piatră** (Cluj-Napoca R.T.F., 1997), **Zodia Țărului** (București, Ed. Didactică și Pedagogică, 1999), **Popescu E. Napoleon** - 3 vol. (Cluj-Napoca, Casa Cărții de Știință, 1999-2001), **Teatru** (Cluj-Napoca, Casa Cărții de Știință, 2002), **Moartea e facultativă** (Pitești, Ed. Paralela 45, 2003), **Vinul de piatră - 3 romane** (Cluj-Napoca, Ed. Casa Cărții de Știință, 2008). *Volume colective:* *culegerile de folclor din Sălaj: De dor și de omenie* (Zalău, 1971), *Du-te dor și vino dor* (Zalău, 1972), *Cartea mea fermecată* (Cluj-Napoca, 2009); *Coautor:* **Miorița. Domnul de Rouă** (Cluj-Napoca, 2010); *prezent în antologiile:* **Arpegii** (Zalău, 1970), **Pământ străbun românesc** (Zalău, 1977), **Odă patriei** (Râmnicu-Vâlcea, 1983). *A publicat teatru:* **Ca bradul în vioară**, piesă de teatru în patru tablouri, (titlul autorului - **La persoana I singular**), în revista **Cântarea României**, nr. 9, 1988, **Ioana**, piesă într-un act (titlul autorului **Repetiție generală cu public**), în revista **Cântarea României**, nr. 2, 1984, **Ultimul schimb al ștafetei**, episod dramatic într-un act (titlul inițial **Zorilor, surorilor**), în revista **Cântarea României**, 1989.

NOI, TALPA ȚĂRII (fragmente)

Toamna împăienjenise în mantia-i turbure dealurile. Tarlalele de porumb cele care întovărășeau malurile Oltului își uscau fructele sărăcicioase în razele palizi ale soarelui ce străpungea uneori tavanul de plumb al norilor.

Ca mai întotdeauna, boierul Puiu Plavăț nu era la moșie și logofătul Luca Cornelache, singurul om de încredere al boierului, era bolnav de măsele. Într’o seară neguroasă, câțiva flăcăi din sat au speriat calul ce-și ducea stăpânul către arie și roibul făcându-și nălucă l-a svârlit la pământ pe logofăt. A căzut cu falca pe o piatră care i-a curățat cele câteva măsele pe care le mai avea. Acum căzuse greu la pat, bolnav de frică, de revoltă, de bătrânețe și de posomorâta vreme de afară.

Țăranii ardeau de nerăbdare că-i prinsese culesul în toamnă târzie. Și dacă s’ar fi dus careva dintre ei să-și culeagă pogonul ce-l avea în dijmă, fără știrea boierului, atunci nici apele Oltului nu-l mai spălau de sudălmile boierului logofăt. Boier Luca voia să fie de față când se lucra pe moșia stăpânului său.

Ploua mereu de un timp de vreme; drumurile se desfundaseră și un aspect jalnic îmbrăca satul. Septembrie își îneca ultimele zile în nămolul abund în lacrimile reci ale cerului negru. Țăranii, plugari din tată’n fiu, boleau de desnădejde plictisită în liniște turburătoare, pe vetre, lângă o flacăra de foc umedă, usturătoare.

Aproape toată sărăcimea satului [...] trudea pe moșia întinsă a lui Puiu Plavăț. Bujorna: o îngrămădire turbure de case mici, învelite cu paie, printre care se ridicau mărețe casele celor avuți. Cu fețe ursuze, îngreunate de lipsuri, sătenii își îndreptau cu ură privirile către așezămintele bogaților unde domneau belșugul și tihna. Ieșeau pe uliți tăcuți, mânau boii la fântână să-i adape și pătrunși de burnița cernută ce pătrundea în oase, intrau în casă pironindu-și privirile pe stâlpii unor speranțe vagi.

Într’o dimineață rece, umedă, Pantilie ȋiganul a ieșit pe uliță să împrăștie ordinul logofătului. Cu picioarele goale afundate până la glesne în nămol, cutreiera satul. Din când în când, izbea cu ciocanul în petecul de tablă ce suna ascuțit. Se oprea la întretăierea a două uliți, își proptea bine picioarele și din pieptul răgușit de slăbiciune, arunca în gâtlejul uscat un val de aer ce vibra în cerul gurii, răgușit și sugrumat.

- Băăă!... Măine, cu mic cu mare, în „Drumul Dealului”, la cules... Porunca lui boier Luca e să fiți cu trei ceasuri pân’ la ziuă în capul tarlalei. Plecase să ducă ordinul în sat pentru o țuică ce i’o promisese de data aceasta logofătul. Țăranii ieșeau cu greu până’n poartă, îl iscodeau și apoi cu ochii îndreptați spre cerul amortit în întunecimea grea, plecau să mai dea la boi o mână de paie. Femeile, cu mâna la gură clătînând capul a îndoială, aduceau de la fântână o găleată cu apă pentru mămăligă.

Spre seară, cerul se coborâse mai jos și nu mai lăcrima. În curți, flăcăiandrii trăgeau de sub șoproane carele și ungeau osiile cu păcură. Așezau gratiile de răchită la loitre, ca să fie gata pentru la noapte...

Când buciurmările clare ale cocoșilor răsunară vestind miezul nopții, satul începu să deschidă ochii somnoroși la ferestrele murdare. Din bătătură au ieșit carele înșirându-se pe șosea către tarlaua cea mai îndepărtată cu porumbi a boierului. Boi slabi, piperniciți, tremurau pași rari prin nămolul ce le ajungea la genunchi. Femei și copii picoteau în car, acoperiți cu un ȋol jilav de cânepă. În legănatul înăbușit se izbeau ușor cu capul de loitrele reci ale carului. [...]

În lătratul câinilor, șiragul carelor, ocolind casa preotului Iordache Manda, coti pe drumul ce șerpuia întinsul moșiei boierești. Se auzea plescăitul picioarelor boilor în băltoacele de apă murdară. Se auzea mai departe glasul unui flăcău îngânând o melodie.

Iancu Gorun rămăsese să sfârșească lungul convoi. Îmbuca lacom dintr’un codru de pâine, stând rezimat cu cotul de fierul loitrei. Înaintea lui, capul lui Pavlică Știulete, ca o umbră ambulantă, scârțâia în oftaturi prelungi, înghițite de nămol.

Curând se stinseră și luminile de la aria boierului... Într’un târziu, Pavlică Știulete sări din car înghețat și răcni puternic la boii care o porniră în fugă. Se întoarse lipăindu-și tălpile în nămol și se agăță de carul lui Iancu Gorun.

- Plecași și tu, Iancule?
- Ce să fac, Pavlică?

- Măre, vremea asta, vere Iancule, nu-i bună, frati-meu. Treabă d'asta ești forțat s'o faci numai la ordinul boierului... Tăcu apăsându-și căciula pe urechi... plictisit reluă... Nu e chip să sucești nici-o țigare!... Dă un foc! [...]

Iancu Gorun sări din car și-și îmboldi cu coderia biciului nevasta.

- Fă, scoal, fă!... Scoal de mână boii!...

Maranda, buimăcită, se ridică și prinse biciul, atingând boii... Își îndreptă cu o mână șalele, își frecă ochii și urmări umbrele celor doi ce se depărtau [...]

-Di, Iovan, di! Hăis, Joian, hăis!...

Împături cu grije țolul de câlți peste copilul ce dormea cu capul răzimat de loitră... Îi privi fața palidă, dar de o paloare sănătoasă, pe care stropii de ploaie o sărutau frivol. Fruntea mare tăiată în două de o șuviță de păr negru ieșită de sub căciulă tresărea ritmic în sdruncinarea carului. Maranda își privi copilul cu gândurile răzimate pe ruinele unor amintiri mai puțin triste.[...]

Își trăise anii copilăriei și tinerețea într'un sătuc singuratic pe valea Oltului. Ca fată ieșită la horă, gustase puțin din bucuriile tinereții. Părinții săraci, care munceau cu brațele, o crescuseră pe ea și încă patru frați într'o căsuță mică încălzită veșnic numai cu fum de paie.

Îl luase pe Iancu de când avea numai 18 ani. Îl îndrăgise pe flăcăul acesta vânjos, pentru că era harnic, curajos și neobosit în ale muncii. Plecase de acasă cu speranțe prea frumoase. Ea muncitoare, el muncitor, amândoi tineri, vor învinge ușor viața. Dar Iancu, ca toți țăranii, era veșnic nemulțumit, posomorât și scump la vedere. Lângă firea ursuză a bărbatului, Maranda a început să se simtă din ce în ce mai străină. Seara aduna lacrimi de durere într'o batistă micuță de mătase, ce-o păstra din timpul copilăriei.

[...] Bănuia că pe Iancu îl apasă ceva greu pe inimă și nu cuteza să-l întrebe. Poate el știa mai multe, că știa și carte. Poate și în mintea lui lucea un sâmbure al speranței așa cum și în sufletul ei o sclipire de soare palid îi arăta drumul înainte, să meargă să nu se oprească, să-și crească mari copiii... Copiii... Sărăcuții de ei. Vor crește și ei de azi pe mâine, scormonind pământul cu trupul și sufletul, pământul care se întinde cât vezi cu ochii, dar care nu este al celor ce muncesc. Pământ... De-ar fi avut și ea cu Iancu măcar un petec de pământ! Două brazde să fi avut. L-ar fi muncit cu dinții și cu unghiile și ar fi sădit în el o brazdă cu porumb, una cu fire de grâu să aibă și ei spre ce-și îndrepta ochii și să zică: „e al nostru, Iancule!...” „Al nostru, Marandă!...”

[...] Se luminează bine. Cerul și-a spălat fața de neguri. De o parte și de alta a drumului se înșiră lanurile de porumb sdrențuite pe căpătaie de vite și de oi. Cocenii mici spânzură câte o ghijură cu boabe puține. Țăranii ridicați în picioare îmbrățișează cu privirile lanurile sărăcicioase, clătînând din cap...

- Slabă rodire a pământului, mormăi Pavlică Știulete cu ochii pierduți în întinsa nemărginire a lanurilor boierești.

- Ce ne facem și iarna asta, mamă? întrebă un copil întristat de îngrijorarea celor din jur.

- Pământ, pământ!...

[...] La urmă se vedea căruța logofătului Cornelache, adusă val-vârtej de cei doi cai negri ai curții hrăniți ca în basme de grăjdar și struniți de mâna de fier a argatului Pavel.[...]

- Tot l'o mai fi durând măselele? întreabă un glas de flăcău.

- Taci, mă! se stropșește la el maica bătrână, sfărâind fusul învelit de firul din fuior. Vezi că te-aude și ți-ai găsit beleaua cu el.

- Dacă vrea să i le sdruncin eu și pe'alelalte făcă și p'asta, mamă!...

Flăcăul mai zâmbi cu dispreț și sări din car pe lângă boi.

„Trăsura” logofătului îi ajunsese din urmă și caii frământară sub picioare nămolul. Luca Cornelache tuși apăsător, își mângâie iar falca bolnavă și salută posac pe țăranii ce rămăseseră de vorbă în urma carelor.[...]

Am ajuns, șopti ca pentru el logofătul, căsnindu-se să se coboare mai repede din cojocul mișos, apoi din căruță. Oftând îngreunat de oboseala drumului făcut pe leagănul căruții, logofătul intră în lan. Pământul ud i se lipi de cisme și el îl afurisi înciudat. Rupse cu mâinile o ghijură de porumb, o despuie de foi și mângâie în palme trupul rece, gol.

Mormăi înfundat cuprinzând cu ochii lanurile seci de rod bogat, pe care le nădăjduse îmbelșugate.[...]

[...] Desculți și cu nedumerire în ochi, ștergându-și mereu cu mâinile nasurile, copiii îl priveau cu ochi nedumeriți.

Din prima dată, Neagoe nu știu ce să le spună. Recunosc pe fiul lui Iancu Gorun și se apropie prinzându-i în palme bărbia.

A fost frumoasă vacanța, Dealule? întrebă învățătorul. Copilul își plecă privirile în pământ și nu știu ce să răspundă.

Neagoe măsură trupul înăltuț al lui Dealu. Îl cunoștea bine pe Iancu Gorun și nu se mira că fiul lui e tot atât de tăcut ca tatăl.

Soseau mereu alți copii și-l însoțeau cu privirile lor mirate. Cei mici, agățați de hainele celor mari, tremurau de frig și de frică. Neagoe îi întâmpina pe toți mângâindu-le obraji speriați.

- Tu al cui ești, mititelule? Dar tu, oacheșule?...

Neagoe luă pe doi mai mici de mână și se îndreptă cu ei pe ușa din dos a școlii.

- Al cui ești, mă căciulare? întrebă învățătorul pe cel ce-l ținea strâns de mână și care-i căuta în ochi o teamă neînțeleasă.

- Sunt al lui tata și mă cheamă Filon, răspunse copilul ștergându-și nasul cu mâneca lungă a hainei.

- Așa?... și câți ani ai tu, măi Filoane?...

- Am opt, da cică alde mama să nu vin la școală că sunt mic și mă rupe câinii pe uliță... Da' io tot venii.

- Cine te-a trimis, Filoane?

- Mă luai cu alde nea Costică și venii, rosti cu importanță copilul trăgându-și de haina lungă pe un băiat mai răsărit.

- Așa, bravo, măi Costică! Tu acu' ești băiat mare... ai trecut într-a patra? întrebă zâmbind Neagoe.

- Da, vorbi copilul ridicându-și ochii. Da' alde tata zâc ca să nu mai viu la școală că am treabă acasă... Să mă duc cu oile să le pasc, că n-are cine...

- Și tu o să vii, Costică?...

- Păi se înțelege că o să vin.[...]

NOTĂ:

Sunt câteva fragmente din romanul **Noi, talpa țării**, scris de Ștefan Goanță între anii 1947 - 1949.

Prezentat de unchiul său, col.ing. Gheorghe Ionică, la ESPLA, editorului nu i-a venit să creadă că un adolescent a putut să scrie o carte așa de mare. Probabil că vreun redactor a *răsfoit* cartea, pentru că i-a cerut autorului să facă niște modificări. Autorul a refuzat categoric, a luat cartea și n-a mai vorbit despre ea. Târziu, după ani și ani, i-a mărturisit dramaturgului Doru Moțoc: *dacă îmi pun mintea, dau un roman peste Stancu...*

Acțiunea romanului se petrece în 1939 pe când Ștefan Goanță a intrat în clasa I la Cilieni unde părinții au fost învățători.

Tot ce a acumulat el în școala primară din localitatea aceea a constituit conținutul romanului pe care l-a scris când se afla în cursul inferior al liceului, la Caracal.

L-a purtat cu el într-o geantă de piele peste tot în țară, pe unde a umblat.

- Informațiile ne-au fost trimise de Dna Irina Goanță, soția scriitorului.

CALENDAR CULTURAL 2011

Legendă:

- Zile festive
- o Aniversări și comemorări
- * Personalități sălăjene

IANUARIE

•

1 Ianuarie - **ZIUA MONDIALĂ A PĂCII** - proclamată de Vatican
15 Ianuarie - **ZIUA CULTURII NAȚIONALE**
24 Ianuarie 1859 - **UNIREA PRINCIPATELOR ROMÂNE**
27 Ianuarie - **ZIUA COMEMORĂRII INTERNAȚIONALE A HOLOCAUSTULUI**
30 Ianuarie - **ZIUA INTERNAȚIONALĂ PENTRU NONVIOLENȚĂ ÎN ȘCOALĂ**

o

15 ianuarie 1850 - **MIHAI EMINESCU** (m. 1889) - 161 de ani de la nașterea poetului
17 ianuarie 1936 - **MATEIU I. CARAGIALE** (n. 1885) - 75 de ani de la moartea scriitorului
18 ianuarie 1886 - **ȘTEFAN DUMITRESCU** (m. 1933) - 125 de ani de la nașterea pictorului și
desenatorului
18 ianuarie 1936 - **RUDYARD KIPLING** (n. 1865) - 75 de la moartea scriitorului englez
19 ianuarie 1736 - **JAMES WATT** (m. 1819) - 275 de ani de la nașterea matematicianului și
inginerului scoțian
22 ianuarie 1561 - **FRANCIS BACON** (m. 1626) - 450 de ani de la nașterea filosofului englez

*

2 ianuarie 1961 - **ALEXANDRU CRIȘAN** - 50 de ani de la nașterea artistului plastic
5 ianuarie 1886 - **SUBA LAJOS** (m. 1946) - 125 de ani de la nașterea poetului
21 ianuarie 1941 - **DUMITRU MUREȘAN** - 70 de ani de la nașterea poetului
23 ianuarie 1936 - **OLÁH V. MARGIT** - 75 de ani de la nașterea profesoarei și poetei

FEBRUARIE

•

14 Februarie - **ZIUA SFÂNTULUI VALENTIN**
21 Februarie - **ZIUA INTERNAȚIONALĂ A LIMBII MATERNE**
24 Februarie - **DRAGOBETELE** (cap de primăvară)

o

1 februarie 1837 - **ION LUCA CARAGIALE** (m. 1912) - 174 de ani de la nașterea nuvelistului și
dramaturgului
1 februarie 1936 - **NICOLAE BREBAN** - 75 de ani de la nașterea scriitorului
16 februarie 1836 - **BOGDAN PETRICEICU HAȘDEU** (m. 1907) - 175 de ani de la nașterea
scriitorului și filologului

18 februarie 1886 - **CONSTANTIN ARICESCU** (n. 1823) - 125 de ani de la moartea istoricului, scriitorului și publicistului

19 februarie 1936 - **MARIN SORESCU** (m. 1997) - 75 de ani de la nașterea scriitorului

22 februarie 1936 - **BODOR ÁDÁM** - 75 de ani de la nașterea scriitorului maghiar

24 februarie 1836 - **BERZSENYI DÁNIEL** (n. 1776) - 175 de ani de la moartea poetului maghiar

27 februarie 1936 - **IVAN PAVLOV** (n. 1849) - 75 de ani de la moartea medicului rus

27 februarie 1861 - **RUDOLF STEINER** (m. 1925) - 150 de ani de la nașterea filosofului austriac

*

1 februarie 1951 - **VASILE IOVIȚĂ** - 60 de ani de la nașterea preotului

MARTIE

•

1 Martie - **MĂRȚIȘORUL**

3 Martie - **ZIUA MONDIALĂ A SCRITORILOR**

8 Martie - **ZIUA INTERNAȚIONALĂ A FEMEII**

15 Martie - **ZIUA MONDIALĂ A PROTECȚIEI DREPTURILOR CONSUMATORILOR**

20 Martie - **ZIUA INTERNAȚIONALĂ A FRANCOFONIEI**

20 Martie - **ZIUA INTERNAȚIONALĂ A TEATRULUI PENTRU COPII ȘI TINERET**

20 Martie - **ZIUA INTERNAȚIONALĂ A POEZIEI**

20 Martie - **ZIUA INTERNAȚIONALĂ DE LUPTĂ PENTRU ELIMINAREA DISCRIMINĂRII RASIALE**

27 Martie - **ZIUA MONDIALĂ A TEATRULUI**

o

1 martie 1837 - **ION CREANGĂ** (m. 1889) - 174 de ani de la nașterea povestitorului

8 martie 1961 - **GALA GALACTION** (n. 1879) - 50 de ani de la moartea scriitorului și teologului

9 martie 1961 - **CEZAR PETRESCU** (n. 1892) - 50 de ani de la moartea romancierului și jurnalistului

17 martie 1736 - **GIOVANNI BATTISTA PERGOLES** (n. 1710) - 275 de ani de la moartea compozitorului italian

12 martie 1936 - **GARABET IBRĂILEANU** (n. 1871) - 75 de ani de la moartea scriitorului și istoricului literar

20 martie 1886 - **GEORGE TOPÂRCEANU** (m. 1937) - 125 de ani de la nașterea poetului

26 martie 1911 - **TENNESSEE WILLIAMS** (m. 1983) - 100 de ani de la nașterea scriitorului american

27 martie 1911 - **MIKÓ IMRE** (m. 1977) - 100 de ani de la nașterea istoricului literar, eseistului și publicistului

28 martie 1936 - **MARIO VARGAS LLOSA** - 75 de ani de la nașterea scriitorului peruan

*

3 martie 1941 - **RADU GH. MIHAI TRIF** - 70 de ani de la nașterea medicului veterinar

4 martie 1936 - **VIOREL HODIȘ** - 75 de ani de la nașterea profesorului

6 martie 1961 - **GYÖRFI-DEÁK ELISABETA SIMONE** - 50 de ani de la nașterea profesoarei, poetei, prozatoarei

7 martie 1931 - **MITRULY MIKLÓS** - 80 de ani de la nașterea folcloristului, lectorului universitar pensionat
9 martie 1946 - **BODA IOSIF** - 65 de ani de la nașterea sociologului și analistului politic
9 martie 1931 - **SIMION COTOI** - 80 de ani de la nașterea medicului
6 martie 1986 - **TATÁR GÉZA** (n. 1912) - 25 de ani de la moartea profesorului, istoricului local
13 martie 1951 - **KOVÁCS KURUC JÁNOS** - 60 de ani de la nașterea profesorului
17 martie 1861 - **HEGEDÜS SÁNDOR** (m. 1925) - 150 de ani de la nașterea scriitorului
26 martie 1946 - **VIRGINIA LUCIA ZANC** - 65 de ani de la nașterea medicului
29 martie 1946 - **ONUC COZAR** - 65 de ani de la nașterea profesorului universitar

APRILIE

•

1 Aprilie - **ZIUA PĂCĂLELILOR**
2 Aprilie - **ZIUA INTERNAȚIONALĂ A CĂRȚII PENTRU COPII**
7 Aprilie - **ZIUA MONDIALĂ A SĂNĂTĂȚII**
13 Aprilie - **ZIUA MONDIALĂ A HOLOCAUSTULUI**
18-23 Aprilie - **SĂPTĂMÂNA NAȚIONALĂ A BIBLIOTECILOR**
22 Aprilie - **ZIUA PLANETEI PĂMÂNT**
23 Aprilie - **ZIUA INTERNAȚIONALĂ A CĂRȚII ȘI A DREPTULUI DE AUTOR (COPYRIGHT)**
- **ZIUA BIBLIOTECARILOR DIN ROMÂNIA**
26 Aprilie - **ZIUA MONDIALĂ A PROPRIETĂȚII INTELLECTUALE**
29 Aprilie - **ZIUA INTERNAȚIONALĂ A DANSULUI**

o

2 aprilie 1936 - **CSUKÁS ISTVÁN** - 75 de ani de la nașterea scriitorului, poetului maghiar
8 aprilie 1911 - **EMIL CIORAN** (m. 1995) - 100 de ani de la nașterea scriitorului
13 aprilie 1886 - **NICOLAE TONITZA** (m. 1940) - 125 de ani de la nașterea pictorului, graficianului și criticului de artă
14 aprilie 1886 - **TÓTH ÁRPÁD** (m. 1928) - 125 de ani de la nașterea poetului, traducătorului
22 aprilie 1986 - **MIRCEA ELIADE** (n. 1907) - 25 de ani de la moartea scriitorului, filosofului și istoricului
24 aprilie 1911 - **EUGEN JEBELEANU** (m. 1991) - 100 de ani de la nașterea poetului, publicistului și traducătorului
29 aprilie 1936 - **GHEORGHE TOMOZEI** (m. 1997) - 75 de ani de la nașterea scriitorului

*

9 aprilie 1946 - **CORINA HORVAT BUGNARIU** - 65 de ani de la nașterea artistei plastice
25 aprilie 1941 - **VASILE POPA** - 70 de ani de la nașterea inginerului

MAI

•

1 Mai - **ZIUA INTERNAȚIONALĂ A SOLIDARITĂȚII OAMENILOR MUNCII**
2 Mai - **ZIUA NAȚIONALĂ A TINERETULUI**

3 Mai - **ZIUA MONDIALĂ A LIBERTĂȚII PRESEI**

9 Mai - **ROMÂNIA: ZIUA INDEPENDENȚEI**

9 Mai - **UNIUNEA EUROPEANĂ: ZIUA EUROPEI**

12 Mai - **ROMÂNIA: ZIUA ADOLESCENȚILOR**

15 Mai - **ZIUA INTERNAȚIONALĂ A FAMILIEI**

15 Mai - **ZIUA LATINITĂȚII**

21 Mai - **ZIUA MONDIALĂ A CULTURII ȘI DIVERSITĂȚII CULTURALE,
STABILITĂ DE UNESCO**

28 Mai - **ZIUA EROILOR NEAMULUI**

31 Mai - **ZIUA MONDIALĂ FĂRĂ TUTUN**

o

5 mai 1936 - **LÁZÁR ERVIN** (m. 2006) - 75 de ani de la nașterea scriitorului maghiar

6 mai 1861 - **RABINDRANATH TAGORE** (m. 1941) - 150 de ani de la nașterea poetului și
scriitorului indian

6 mai 1961 - **LUCIAN BLAGA** (n. 1895) - 50 de ani de la moartea poetului, dramaturgului,
filosofului și eseistului

18 mai 1911 - **GUSTAV MAHLER** (n. 1860) - 100 de ani de la nașterea compozitorului austriac

24 mai 1686 - **DANIEL GABRIEL FAHRENHEIT** (m. 16 sept. 1736) - 325 de ani de la
nașterea și 275 de ani de la moartea fizicianului englez

27 mai 1886 - **EMIL ISAC** (m. 1954) - 125 de ani de la moartea poetului, academicianului

*

11 mai 1961 - **MÁRKUS LÁSZLÓ** - 50 de ani de la nașterea învățătorului, artistului plastic

15 mai 1926 - **AUREL MARTIN** - 85 de ani de la nașterea criticului literar

IUNIE

•

1 Iunie - **ZIUA INTERNAȚIONALĂ A OCROTIRII COPILULUI**

4 Iunie - **ZIUA INTERNAȚIONALĂ A COPIILOR - VICTIME ALE AGRESIUNII**

5 Iunie - **ZIUA MONDIALĂ A MEDIULUI**

21 Iunie - **ZIUA MUZICII EUROPENE**

21 Iunie - **SOLSTIȚIUL DE VARĂ**

26 Iunie - **ROMÂNIA: ZIUA DRAPELULUI NAȚIONAL**

26 Iunie - **ZIUA INTERNAȚIONALĂ ÎMPOTRIVA ABUZULUI DE DROGURI ȘI A
TRAFICULUI ILICIT**

o

6 iunie 1961 - **KARL JUNG** (n. 1875) - 50 de ani de la moartea psihiatrului elvețian

7 iunie 1886 - **HENRI COANDĂ** (m. 1972) - 125 de ani de la nașterea inginerului

9 iunie 1912 - **ION LUCA CARAGIALE** (n. 1852) - 99 de ani de la moartea dramaturgului

14 iunie 1936 - **CONSTANTIN STERE** (n. 1865) - 75 de ani de la moartea omului politic și
scriitorului

14 iunie 1811 - **HARRIET ELIZABETH BEECHER STOWE** (m. 1896) - 200 de ani de la
nașterea scriitoarei nord-americane

15 iunie 1889 - **MIHAI EMINESCU** (n. 1850) - 122 de ani de la moartea poetului

18 iunie 1936 - **MAXIM GORKI** (n. 1868) - 75 de ani de la moartea scriitorului rus
28 iunie 1811 - **KRIZA JÁNOS** (m. 1875) - 200 de ani de la nașterea etnografului, poetului și traducătorului maghiar

*

3 iunie 1961 - **RADU EMIL SESTRĂȘ** - 50 de ani de la nașterea inginerului
8 iunie 1946 - **ANA POP** - 65 de ani de la nașterea artistei plastice
10 iunie 1936 - **VASILE RUSU** - 75 de ani de la nașterea scriitorului
12 iunie 1946 - **ONUC NEMEȘ-VINTILĂ** - 65 de ani de la nașterea profesorului
18 iunie 1936 - **ARTEMIU IOSIF VANCA** - 75 de ani de la nașterea inginerului
21 iunie 1946 - **ȘTEFAN POIENARU** - 65 de ani de la nașterea inginerului
29 iunie 1936 - **ZSISKU JÁNOS JÓZSEF** (m. 2009) - 75 de ani de la nașterea preotului, poetului

IULIE

•

VACANȚELE COPILĂRIEI - concursuri, vizionări, expoziții
11 Iulie - **ZIUA MONDIALĂ A POPULAȚIEI** - A fost declarată ca zi internațională de către Organizația Națiunilor Unite în 1987, când populația lumii a atins pragul de 5 miliarde
29 Iulie - **ZIUA IMNULUI NAȚIONAL** - **Deșteaptă-te, române!**

o

2 iulie 1961 - **ERNEST HEMINGWAY** (n. 1899) - 50 de ani de la moartea scriitorului american
7 iunie 1885 - **HENRI COANDĂ** (m. 1972) - 125 de ani de la nașterea inginerului, pionier al aviației, fizicianului, inventatorului
18 iunie 1936 - **MAXIM GORKI** (n. 1868) - 75 de ani de la moartea scriitorului rus
25 iulie 1986 - **ILLÉS ENDRE** (n. 1902) - 25 de ani de la nașterea scriitorului, traducătorului maghiar
30 iulie 1511 - **GIORGIO VASARI** (m. 1574) - 500 de ani de la nașterea pictorului italian

*

9 iulie 1946 - **IOAN TOMOLE** - 65 de ani de la nașterea profesorului, istoricului
11 iulie 1961 - **MELEG ATTILA** - 50 de ani de la nașterea actorului păpușar
14 iulie 1951 - **GHEORGHE DOREL TRIF** - 60 de ani de la nașterea inginerului
23 iulie 1941 - **VIRGIL GHEORGHE OȘAN** - 70 de ani de la nașterea medicului
29 iulie 1951 - **MÁTYUS ÉVA** - 60 de ani de la nașterea inginerului constructor

AUGUST

•

12 August - **ZIUA INTERNAȚIONALĂ A TINERETULUI**

o

11 august 1961 - **ION BARBU (DAN BARBILIAN)** (n. 1895) - 50 de ani de la moartea matematicianului și poetului

18 august 1936 - **FEDERICO GARCIA LORCA** (n. 1898) - 75 de ani de la moartea
dramaturgului și poetului

31 august 1811 - **TÉOPHILE GAUTIER** (m. 1872) - 200 de ani de la nașterea scriitorului francez

*

1 august 1986 - **DIANA IOANA OLAH** - 25 de ani de la nașterea poetei

12 august 1936 - **PAPP BÉLA** - 75 de ani de la nașterea profesorului și pedagogului

15 august 1951 - **AUREL POP** - 60 de ani de la nașterea analistului programator

SEPTEMBRIE

•

8 Septembrie - **ZIUA INTERNAȚIONALĂ A LITERATURII**

8 Septembrie - **ZIUA INTERNAȚIONALĂ A ALFABETIZĂRII**

9 Septembrie - **ZIUA MONDIALĂ A FRUMUSEȚII**

21 Septembrie - **ZIUA INTERNAȚIONALĂ A PĂCII**

23 Septembrie - **ZIUA INTERNAȚIONALĂ ÎMPOTRIVA EXPLOATĂRII SEXUALE ȘI
TRAFICULUI FEMEILOR ȘI COPIILOR**

27 Septembrie - **ZIUA MONDIALĂ A TURISMULUI**

o

15 septembrie 1911 - **EMIL BOTTA** (m. 1977) - 100 de ani de la nașterea poetului și actorului

19 septembrie 1911 - **WILLIAM GOLDING** (m. 1993) - 100 de ani de la nașterea scriitorului
britanic

23 septembrie 1386 - **MIRCEA CEL MARE** - 625 de ani de la urcarea pe tronul Țării Românești

*

5 septembrie 1941 - **MOSTIS ÁRPÁD** - 70 de ani de la nașterea profesorului

13 septembrie 1951 - **GRIGORE GRIGORUȚ** - 60 de ani de la nașterea profesorului și dirijorului

OCTOMBRIE

•

1 Octombrie - **ZIUA INTERNAȚIONALĂ A MUZICII**

1 Octombrie - **ZIUA INTERNAȚIONALĂ A PERSOANELOR ÎN VÂRSTĂ**

5 Octombrie - **ZIUA MONDIALĂ A EDUCAȚIEI**

15 Octombrie - **ZIUA MONDIALĂ A FEMEILOR DIN MEDIUL RURAL**

24 Octombrie - **ZIUA ORGANIZAȚIEI NAȚIUNILOR UNITE**

29 Octombrie - **ZIUA INTERNAȚIONALĂ A INTERNETULUI**

o

19 octombrie 1961 - **MIHAIL SADOVEANU** (n. 1880) - 50 de ani de la moartea prozatorului

22 octombrie 1986 - **SZENT-GYÖRGYI ALBERT** (n. 1893) - 25 de ani de la moartea medicului,
biochimistului maghiar

22 octombrie 1811 - **LISZT FERENC (FRANZ LISZT)** (m. 31 iulie 1886) - 200 de ani de la
nașterea și 125 de ani de la moartea pianistului, compozitorului, criticului muzical maghiar

*

12 octombrie 1941 - **GHEORGHE INDRECAN** - 70 de ani de la nașterea artistului plastic

17 octombrie 1941 - **NICOLAE GUDEA** - 70 de ani de la nașterea istoricului

NOIEMBRIE

•

FESTIVALUL ȘANSELOR TALE

9 Noiembrie - **ZIUA INTERNAȚIONALĂ DE LUPTĂ ÎMPOTRIVA RASISMULUI ȘI ANTISEMITISMULUI**

13 Noiembrie - **ZIUA INTERNAȚIONALĂ A NEVĂZĂTORILOR**

16 Noiembrie - **ZIUA INTERNAȚIONALĂ PENTRU TOLERANȚĂ**

21 Noiembrie - **ZIUA INTERNAȚIONALĂ A FILOSOFIEI**

25 Noiembrie - **ZIUA INTERNAȚIONALĂ A NONVIOLENȚEI**

25 Noiembrie - 10 Decembrie - **CAMPANIA INTERNAȚIONALĂ A CELOR 16 ZILE DE ACTIVISM ÎMPOTRIVA VIOLENȚEI ASUPRA FEMEILOR**

o

1 noiembrie 1636 - **NICOLAS BOILEAU** (m. 1711) - 375 de ani de la nașterea și 300 de ani de la moartea scriitorului francez

3 noiembrie 1936 - **KOSZTOLÁNYI DEZSŐ** (n. 1885) - 75 de ani de la moartea scriitorului, poetului, traducătorului maghiar

8 noiembrie 1711 - **MIHAIL VASILIEVICI LOMONOSOV** (m. 1765) - 300 de ani de la nașterea omului de știință și poetului rus

12 noiembrie 1961 - **NADIA COMĂNECI** - 50 de ani de la nașterea gimnastei

15 noiembrie 1886 - **RENÉ GUÉNON** (n. 1951) - 125 de ani de la nașterea gânditorului francez

19 noiembrie 1786 - **CARL MARIA von WEBER** (m. 1826) - 225 de ani de la nașterea compozitorului, pianistului și dirijorului german

21 noiembrie 1811 - **HEINRICH von KLEIST** (n. 1777) - 200 de ani de la moartea dramaturgului și poetului german

*

11 noiembrie 1886 - **VARGA MÁRTON** (m. 1952) - 125 de ani de la nașterea horticultorului

12 noiembrie 1941 - **NICOLAE COSTRUȚ** - 70 de ani de la nașterea profesorului

DECEMBRIE

•

1 Decembrie - **ZIUA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI; MAREA UNIRE**

3 Decembrie - **ZIUA INTERNAȚIONALĂ A PERSOANELOR CU DIZABILITĂȚI**

10 Decembrie - **ZIUA INTERNAȚIONALĂ A DREPTURILOR OMULUI**

18 Decembrie - **ROMÂNIA: ZIUA MINORITĂȚILOR NAȚIONALE**

20 - 23 Decembrie - **PRIMIM COLINDĂTORI!**

25 Decembrie - **CRĂCIUNUL**

0

10 decembrie 1936 - **LUIGI PIRANDELLO** (n. 1867) - 75 de ani de la moartea dramaturgului și eseistului italian

28 decembrie 1986 - **ANDREI TARKOVSKI** (n. 1932) - 25 de ani de la moartea regizorului rus

31 decembrie 1889 - **ION CREANGĂ** (n. 1837) - 122 de ani de la moartea povestitorului

*

4 decembrie 1926 - **OROSZ LUJZA** - 85 de ani de la nașterea actriței

12 decembrie 1586 - **BÁTHORY ISTVÁN** (n. 1533) - 475 de ani de la moartea principelui Transilvaniei, regelui Poloniei

18 decembrie 1951 - **ŐSZ CSABA** - 60 de ani de la nașterea actorului păpușar, regizorului tehnic

ACTIVITĂȚI CE SE DESFĂȘOARĂ PERMANENT:

- ACTIVITĂȚI ÎN PARTENERIAT CU GRĂDINIȚE, ȘCOLI, LICEE din Zalău și județ (programări săptămânale)
- COLABORĂRI CU ASOCIAȚII ȘI FUNDAȚII CULTURALE DIN ȚARĂ ȘI STRĂINĂTATE
- CLUBUL COPIILOR/CLUBUL TINERILOR/CENACLU LITERAR
- ATELIER DE CREAȚIE
- TEATRU - pregătirea și punerea în scenă a unor piese educative și de divertisment (EOS - Trupa de Teatru a Bibliotecii Județene Sălaj)
- ACTIVITĂȚI CULTURALE ÎN LOCALURI ȘI CLUBURI
- VIZIONĂRI ȘI AUDIȚII: Centrul de Recuperare, Îngrijire și Tratament ACASĂ, Centrul Social de Urgență Zalău ș.a.
- CURSURI DE ÎNȚIERE PC
- Participare și implicare la activitățile culturale organizate în județ

SOLUȚII ARITMOGRIFE:

Sibiu-Galați-Tulcea-Buzău-Dolj

Brăila-Buzău-Bacău-Giurgiu-Călărași-Tulcea-Brașov-Constanța-Botoșani